

አሪት ዘፍጥረት

የፍጥረት አጀማመር

1 በመጀመሪያ እግዚአብሔር (አሉላም) ሰማያት ገና ምድርን ፈጠረ። ምድርም ቅርጽ የለ ሽና ባይ ነበረች። የምድርን ጥልቅ ስፍራ ሁሉ ጨለማ ውጦት ነበር። የእግዚአብሔርም (አሉላም) መንፈስ በውሆች ላይ ይረብብ ነበር።

2 ከዚያም እግዚአብሔር (አሉላም) “ብርሃን ይሁን” አለ። ብርሃንም ሆነ። **4** እግዚአብሔርም (አሉላም) ብርሃኑ መልካም እንደ ሆነ አዩ፤ ብርሃኑን ከጨለማ ለዩ። **5** እግዚአብሔርም (አሉላም) ብርሃን ነን “ቀን”፤ ጨለማውን “ሌሊት” ብሎ ጠራው። መሸ፤ ነጋም፤ የመጀመሪያ ቀን።

6 እግዚአብሔር (አሉላም) “ውሃን ከውሃ የሚለይ ጠፈር በውሆች መካከል ይሁን” አለ። ገሰለዚያ እግዚአብሔር (አሉላም) ጠፈርን አድርጎ ከጠፈሩ በላይና ከጠፈሩ በታች ያለውን ውሃ ለዩ፤ እንዳለውም ሆነ። **8** እግዚአብሔር (አሉላም) ጠፈርን “ሰማይ” ብሎ ጠራው። መሸ፤ ነጋም፤ ሁለተኛ ቀን።

9 ከዚያም እግዚአብሔር (አሉላም) “ከሰማይ በታች ያለው ውሃ በአንድ ስፍራ ይከማች፤ ደረቁ ምድር ይገለጥ” አለ፤ እንዳለውም ሆነ። **10** እግዚአብሔር (አሉላም) ደረቁን ምድር “የብሰ”፤ በአንድነት የተሰበሰበውን ውሃ “በሕር” ብሎ ጠራው። እግዚአብሔር (አሉላም) ይህ መልካም እንደ ሆነ አዩ።

11 እግዚአብሔር (አሉላም) “ምድር ዕፅዋትንም፤ እንደየወገናቸው ዘር የሚሰጡ ተክሎችንና በምድር ላይ ዘር ያዘሉ ፍሬ የሚያፈሩ ዛፎችን እንደየወገናቸው ታብቅል” አለ፤ እንዳለውም ሆነ። **12** ምድር ዕፅዋትንና እንደየወገናቸው ዘር የሚሰጡ ተክሎችንና በውስጣቸው ዘር ያለባቸው ፍሬ የሚያፈሩትን ዛፎች በየወገኑ አበቀለች። እግዚአብሔርም (አሉላም) ይህ መልካም እንደ ሆነ አዩ።

13 መሸ፤ ነጋም፤ ሦስተኛ ቀን።

14 ከዚያም እግዚአብሔር (አሉላም) “ቀኑን ከሌሊት እንዲለዩ፤ የዓመት ወቅቶች፤ ቀናትና ዓመታት የሚጀምሩበትንም እንዲያመለክቱ፤ **15** ለምድር ብርሃን የሚሰጡ ልዩ ልዩ ብርሃናት በሰማይ ይሁኑ” አለ፤ እንዳለውም ሆነ። **16** እግዚአብሔር (አሉላም) ለምድር ብርሃን ይሰጡ ዘንድ ሁለት ታላላቅ ብርሃናት አደረገ፤ ታላቁ ብርሃን በቀን እንዲሠለ ጥን፤ ታናሹ

1:1 ቀ፡6:21:27፣
 11:14:19:27፣
 19:15:19:6:6:አዮ
 9:8:37:16:18:38፣
 4:መዝ190:2:96:5፣
 102:25:104:2:5፣
 115:15:121:2፣
 136:5:6:146:6:9፣
 8:23:አ:437:16፣
 40:21:22:28:41:4፣
 26: 42:5:44:24፣
 45:12:18:51:13፣
 15:አ:10:12:27:5፣
 32:17:የ:አ:1-2:አላላ
 14:15:17:24:አ:6:3:9፣
 4:1:16:10:34፣
 11:3:16:አ:11፣ 10:6
1:2 ዘ፡6:7:8:2፣
 ዘ፡8:2:11:አ:የ:1:2፣
 26:8:33:4:38:9፣
 መዝ136:6:42:7:104፣
 6:30:107:24:9፣
 30:4:አ:423:1:24፣
 10:27:10:31:5:32፣
 14:15:34:11:45፣
 18:አ:4:23፣
1:3 ቀ፡6:መዝ133፣
 6:9:148:5:2:ቆሮ4፣
 6:10:11:3፣
 1:የ:አ:1:5-7
1:4 ቀ፡10:12:14፣
 18:21:25:31:ዘ10:10፣
 21-23:አ:የ:10:38፣
 19:መዝ18:28:104፣
 20:31:105:28:119፣
 68:አ:42:16:45:7፣
 አ:31:35
1:5 ቀ፡8:10:13፣
 19:23:31:ዘ፡6:2:19፣
 23:መዝ74:16
1:6 ቀ፡1:3:9:መዝ
 24:2:136:6:አ:4
 44:24:2:አ:ጥ3:5
1:7 ቀ፡9:11:15፣
 24:ዘ፡7:11:አ:የ:26፣
 10:38:8-11:16፣
 መዝ68:33:148:4፣
 ም፡48:28፣
1:8 ቀ፡5:አ:የ:9:8፣
 37:18:መዝ19:1:10
 4:2:አ:40:22:44፣
 24:45:12:አ:ር10፣
 12:ዘ፡12:1
1:9 ቀ፡7:አ:የ:38፣
 8-11:መዝ33:7:95፣
 5:104:6-9:ም፡8፣
 29:አ:ር5:22:የ፡1፣
 9:አ:ጊ:2:6:2:አ:ጥ3:5
1:10 ቀ፡4:5:አ:የ
 38:8:95:5:መዝ33:7
 190:2:95:4 **1:11**
 ቀ፡7:12:21፣
 24:25:ዘ፡6:2:5:6:20፣
 7:14:ዘ፡11:14:19፣
 22:ዘ፡814:13:18፣
 መዝ65:9-13፣

ብርሃን በሌሊት እንዲሠለ ጥን አደረገ። እንዲሁም ከቀን-በትን አደረገ። **17** ለምድር ብርሃን እንዲሰጡ እነዚህን በሰማይ ጠፈር አኖራቸው። **18** የኸውም በቀንና በሌሊት እንዲሠለጥኑ፤ ብርሃንን ከጨለማ እንዲለዩ ነው። እግዚአብሔርም (አሉላም) ይህ መልካም እንደ ሆነ አዩ። **19** መሸ፤ ነጋም፤ አራተኛ ቀን።

20 እግዚአብሔር (አሉላም) “ውሆች ሕይወት ባላቸው በሕዳዎን ፍጡራን ይሞሉ፤ ወፎች ከምድር በላይ በሰማይ ጠፈር ይብረሩ” አለ። **21** በዚህ መሠረት፤ እግዚአብሔር (አሉላም) በባሕር ወስጥ የሚኖሩ ታላላቅ ፍጡራንን፤ በውሃ ወስጥ የሚኖሩትን ሕይወት ያላቸውን ነገሮች ሁሉ እንደየወገናቸው እንዲሠም ክንፍ ያላቸውን ወፎች ሁሉ እንደየወገናቸው ፈጠረ፤ እግዚአብሔርም (አሉላም) ይህ መልካም እንደ ሆነ አዩ። **22** እግዚአብሔርም (አሉላም) “በዙተባዘ፤ የባሕርንም ወሃ መሳት፤ ወፎችም በምድር ላይ ይብዙ” ብሎ ባረካቸው። **23** መሸ፤ ነጋም፤ አምስተኛ ቀን።

24 እግዚአብሔር (አሉላም) “ምድር ሕዳዎን ፍጡራንን እንደየወገናቸው፤ ከብቶችን፤ በምድር ላይ የሚሰቡ ፍጡራንንና የዱር እንስሳትን እያንዳንዱን እንደ ወገኑ ታስገኝ” አለ፤ እንዳለውም ሆነ። **25** እግዚአብሔር (አሉላም) የዱር እንስሳትን እንደ የወገናቸው፤ ከብቶችን እንደየወገናቸው፤ እንዲሁም በምድር ላይ የሚሰቡ ፍጡራንን እንደየ ወገናቸው አደረገ። እግዚአብሔርም (አሉላም) ይህ መልካም እንደ ሆነ አዩ።

26 እግዚአብሔር (አሉላም) “ሰውን በመልካችን፤ በአምሳላችን እንሥራ፤ በባሕር ማዎች፤ በሰማይ ወፎች፤ በከብቶች፤ በምድር ሁሉ ላይ፤ እንዲሁም በምድር በሚሰቡ ፍጡራን ሁሉ ላይ ሥልጣን ይኑራቸው” አለ።

104:14:1:ቆሮ15:38 **1:12** ቀ፡4:11 **1:13** ቀ፡5 **1:14** ቀ፡4:ዘ፡6:8:22:መዝ74:16:104:19:136:7:አ:ር10:2:31:35-36፣
 33:20:25 **1:15** ቀ፡7 **1:16** ዘ፡84:19:17:3:አ:የ:9:31:26፣
 38:7:31-33:መዝ8:3:36:6:74:16:104:19:136:8:9:መዝ12:2፣
 አ:40:26:አ:ር8:2:31:35:43:13:ሕዝ8:16:አ:ሞ5:8:ያ፡1:17
1:18 ቀ፡4:አ:ር33:20:25 **1:19** ቀ፡5 **1:20** ዘ፡6:2:19:መዝ
 146:6 **1:21** ቀ፡1:4:11:ዘ፡68:17:9:17:19:ዘ፡26:9:አ:የ:3:8፣
 7:12:መዝ74:13:104:25-26:148:7:አ:427:1:ሕዝ32:2:36፣
 11:47:27 **1:22** ቀ፡28:ዘ፡6:8:17:9:17:19:47:27:ዘ፡26፣
 9:ሕዝ36:11 **1:23** ቀ፡5 **1:24** ቀ፡7:11:ዘ፡6:2:19 **1:25**
 ቀ፡4:11:ዘ፡6:7:21-22:አ:ር27:5 **1:26** ቀ፡27:ዘ፡6:3:5:22:5:3፣
 9:2-6:11:7:መዝ8:5-8:8:2:6:8:9:6:100:3:አ:46:8:45:18 ነሐ
 ሥ:17:28-29:1:ቆሮ11:7:2:ቆሮ4:4:ቆሮ1:15:3:10:ያ፡3:9

² ወይም ሆኖች
²⁶ ዕብራይስጡም እንደዚሁ ሲሆን ሱርዕቱ ግን የዱር እንስሳት ሁሉ ይለዋል።

27 ለዚህ እግዚአብሔር (አሉላም) ሰውን በራሱ መልክ ፈጠረው፤ በእግዚአብሔር (አሉላም) መልክ ፈጠረው፤ ወንድና ሴት አድርጎ ፈጠራቸው።

28 እግዚአብሔርም (አሉላም)፣ “በዙ ተባዙ፤ ምድርን ሙሷት፤ ግዛትም፤ የባሕርን ዓምች፤ የሰማይን ወፎች፤ እንዲሁም በምድር ላይ የሚንቀሳቀሱትን ሕያዎን ፍጡራንን ሁሉ ግዛቸው” ብሎ ባረካቸው።

29 እግዚአብሔርም (አሉላም)፣ እንዲህ አለ፤ “በምድር ላይ ያሉትን ዘር የሚሰጡ ተክሎችን ሁሉ፤ በፍሬያቸው ውስጥ ዘር ያለ ባቸውን ዛፎች ሁሉ ምግብ ይሆኑላችሁ ዘንድ ሰጥቻችኋለሁ። 30 እንዲሁም ለምድር አራዊት ሁሉ፤ ለሰማይ ወፎች ሁሉ፤ በምድር ላይ ለሚንቀሳቀሱ ሕያዎን ፍጡራን ሁሉ ማንኛውም ለምለም ተክል ምግብ እንዲሆናቸው ሰጥቻለሁ” እንዳለውም ሆነ።

31 እግዚአብሔርም (አሉላም) ያደረገውን ሁሉ አይፈሰስም፤ እጅግ መልካም ነበረ። መሸ፤ ነጋም፤ ስድስተኛ ቀን።

2 የሞገዳትና የምድር፣ በውስጣቸውም ያሉት ሁሉ አፈጣጠር በዚህ ሁኔታ ተከናወነ።

2 እግዚአብሔር (አሉላም) ይሠራ የነበረውን ሥራ በሰባተኛው ቀን ላይ ፈጽሞ ነበር፤ ስለዚህ ከሥራው ሥራ ሁሉ በሰባተኛው ቀን ወረደ። 3 እግዚአብሔር (አሉላም) ሰባተኛውን ቀን ባረከው፤ ቀደሰውም፤ ካሸናውም የመፍጠር ሥራው ሁሉ ያረፈው በሰባተኛው ቀን ነውና።

አዳምና ሔዋን

4 እግዚአብሔር ክምላክ (የህዌ አሉላም) ሰማያትንና ምድርን በፈጠረ ጊዜ የተከናወኑት እንደዚህ ነበረ፤

እግዚአብሔር ክምላክ (የህዌ አሉላም) ሰማያትንና ምድርን ሲፈጥር ኃይማኔ ቡቃያ ገና በምድር ላይ አልታየም፤ የሚዳ ተክልም ገና አልበቀለም፤ ምክንያቱም እግዚአብሔር ክምላክ (የህዌ አሉላም) በመሬት ላይ ገና ዝናብ አላዘነበም ነበር፤ ምድርንም የሚያለማ ሰው አልነበረም። 6 ነገር ግን ውሃም ከመሬት እየመነጨ የምድርን ገጽ ያረሰርስ ነበር። 7 እግዚአብሔር ክምላክ (የህዌ አሉላም) ከምድር ዐፈር ወስዶ ሰውን አበጀው፤ በአፍን ጫውም የሕይወት እስትንፋስ እፍ አለበት፤ ሰውም ሕያው ነፍስ ሆነ።

8 እግዚአብሔር ክምላክ (የህዌ አሉላም) በምሥራቅ፣ በዔድን የአትክልት ስፍራ አዘጋጀ፤ ያበጀውንም ሰው በዚያ አኖረው። 9 እግዚአብሔር ክምላክም (የህዌ አሉላም) ለዐይን የሚያስደስት ለመ

1:27 ቍ:1:26:ዘፍ:2:7:15:1:2:ዘፍ:4:32:መዝ:103:14:119:73:ማ:6:19:4:ማ:10:6:7:43:28:1:28 ቍ:22:26:ዘፍ:6:1:17:6:33:5:5:አሉ:24:3:መዝ:8:6-8:113:9:115:16:127:3:5:ካሉ:17:26:1:29 ዘፍ:9:3:ዘፍ:12:15:መዝ:104:14:1:ጢ:ፎ:4:3:1:30 ዘፍ:2:7:17:22:አዎ:38:41:መዝ:78:25:104:14:27:111:5:136:25:145:15:147:9:1:31 ቍ:4:5:መዝ:104:24:136:5:ምሳ:3:19:አር:10:12:1:ጢ:ፎ:4:4:2:1 ዘፍ:4:19:17:3:2:27:17:16:21:3:መዝ:104:2:አሉ:44:24:45:1248:13:5:1:3:2:2 ቍ:2:3:ዘፍ:10:20:11:31:17:34:21:ዘፍ:5:14:ዮ:ሐ:5:17:6:4:4:2:3 ዘፍ:1:1:ዘፍ:16:23:20:10:23:12:31:15:35:2:ዘፍ:23:3:3:ህ:9:14:መዝ:95:1:1:አሉ:58:13:አር:17:22:6:4:1-11:2:4 ዘፍ:1:1:5:1:6:9:10:1:11:10:27:25:12:19:36:1:9:3:7:2:አዎ:38:8-11:2:5 ዘፍ:1:1:አዎ:38:28:መዝ:65:9-10:አር:10:13:2:7 ዘፍ:1:2:27:30:3:19:3:4:2:18:27:አዎ:4:19:10:9:12:10:17:16:27:3:33:2:8:33:4:34:14:15:መዝ:90:3:103:14:104:29:መዝ:3:20:12:7:አሉ:2:22:29:16:42:5:43:1:21:44:2:57:16:አር:18:6:ከ:37:5:ካሉ:17:25:1:ቆር:15:45:47:2:8 ቍ:10:15:ዘፍ:3:23:24:44:16:13:10:አሉ:1:3:ከዘ:28:13:31:9:16:36:35:አሉ:2:3:2:9 ዘፍ:3:22:24:አዎ:31:8:47:12:ምሳ:3:18:11:30:ራ:አ:2:7:2:10 ቍ:8:ዘፍ:24:6:መዝ:464:ከ:47:5:2:11 ዘፍ:10:7:25:18:2:12 ዘፍ:11:5:2:17:2:17 ዘፍ:15:18:3:1:21:4:1:1:ዘፍ:23:31:ዘፍ:22:5:5

ብልም መልካም የሆነውን ዛፍ ሁሉ ከምድር አበቀለ፤ በአትክልቱ ቦታ መካከልም የሕይወት ዛፍ ነበረ፤ እንዲሁም መልካምና ክፉን መለየት የሚያስችለው የዕውቀት ዛፍ ነበረ።

10 የአትክልት ስፍራውን የሚያጠጣ ወንዝ ከዔድን ይፈስ ነበር፤ ከዚያም በአራት ተከፍሎ ይወጣ ነበር። 11 የመጀመሪያው፣ ወርቅ በሚገኝበት በሐዋላ ምድር ዙሪያ ሁሉ የሚፈሰው የፊሶን ወንዝ ነው። 12 ኤውላጥ ምርጥ የሆነ ወርቅ፣ መልካም መጠዘ፣ ያለው ከርቢና የከበረ ድንጋይ የሚገኝበት ምድር ነው። 13 ሁለተኛው፣ በኢትዮጵያ ምድር ዙሪያ ሁሉ የሚፈሰው የግዮን ወንዝ ነው። 14 ሦስተኛው፣ ከአዎር በስተ ምሥራቅ የሚፈሰው የጤግርስ ወንዝ ሲሆን፣ አራተኛው የኤፍራጥስ ወንዝ ነው።

15 እግዚአብሔር ክምላክ (የህዌ አሉላም) ሰውን ወስዶ እንዲያለማትና እየተንከብከበ እንዲጠብቃት በዔድን የአትክልት ስፍራ አስቀመጠው። 16 እግዚአብሔር ክምላክ (የህዌ አሉላም) ሰውን እንዲህ በማለት አዘዘው፤ “በአትክልት ስፍራው ውስጥ ከሚገኝ ከማንኛውም ዛፍ ፍሬ ትበላለህ። 17 ነገር ግን መልካምና ክፉን ከሚያሳውቀው ዛፍ አትበላ፤ ምክንያቱም ከእርሱ በበላህ ቀን በእርግጥ ትሞታለህ።”

18 ከዚህ በኋላ እግዚአብሔር ክምላክ (የህዌ አሉላም)፣ “ሰው ብቻውን መሆኑ መልካም አይደለምና የሚሰማማውን ረዳት አበጀለታለሁ” አለ።

19 እግዚአብሔር ክምላክ (የህዌ አሉላም) የዱር አራዊትንና የሰማይ ወፎችን ከምድር ሠርቶ ነበር፤ ለእያንዳንዳቸውም ምን ስም እንደሚያወጣቸው ለማየት ወደ አዳም አመጣቸው። አዳም ሕይወት ላላቸው ፍጡራን ሁሉ ያወጣቸው ስም መጠሪያቸው ሆነ። 20 ስለዚህ አዳም፣ ለከብቶች፣ ለሰማይ ወፎች፣ ለዱር አራዊት ሁሉ ስም አወጣቸው።

ይሁን እንጂ ለአዳም ተሰማሚ ረዳት አልተገኘለትም ነበር። 21 እግዚአብሔር ክምላክም (የህዌ አሉላም) በአዳም ላይ ከባድ እንቅልፍ ጣለበት፤

ዘፍ:1:7:11:24:አሉ:1:4:2:4:መ:8:3:11:7:44:21:2:7:23:29:24:7:1:ዜ:5:9:18:3:2:ዜ:5:35:20:አር:13:4:46:2:5:1:63:ዳ:10:4:6:አ:9:14:2:15 ቍ:8:2:16 ዘፍ:3:1-2:2:17 ዘፍ:3:1:3:11:7:5:5:9:29:ዘፍ:30:15:19:አር:42:16:አዎ:3:18:ሮ:ሆ:5:12:6:23:2:18 ምሳ:3:1:11:1:ቆር:11:9:1:ጢ:ፎ:2:13:2:19 ዘፍ:1:5:20:24:መዝ:8:7:2:20 ዘፍ:3:20:14:1

42 ወይም አፄ፡ በቀ 3 ላይም እንዲሁ
45 ወይም መሬት፡ በቀ 6 ላይም እንዲሁ
46 ወይም ጭንጭ
47 በዕብራይስጥ ሰው (አዳም) የሚለው ቃል፣ መሬት (አዳማኸ) ከሚለው ቃል ጋር በደምፅ ይመሳሰላል፤ በፍቺም ላይ፤ ማደግ አይቀርም፤ አዳም የመጀመሪያው ሰው ስምም ነው (ዘፍ: 2:20 ይመ)
412 ወይም መልካም ስጥፍ
413 ደቡብ ምሥራቅ መስጫ፤ ሲሆን ይቸላል
420 ወይም ሰው

²²ከዚያም እግዚአብሔር አምላክ (ያህዌ ኦሎሃም) ፣ “ሰው መልካምንና ክፉውን ለይቶ በ ማወቅ ረገድ አሁን ከእኛ እንደ አንዱ ሆኗል፤ አሁን ደግሞ እኛን ዘርግቶ ከሕይወት ዛፍ ቀጥፎ እንዳይበላ፤ ለዘላለምም እንዳይኖር ይከልከል” አለ። ²³ስለዚህ የተገኘበትን ምድር እንዲያርስ፤ እግዚአብሔር አምላክ (ያህዌ ኦሎሃም) ሰውን ከኔድን የአትክልት ስፍራ አስወጣው፤ ²⁴ሰውንም ካስወጣው በኋላ፤ ወደ ሕይወት ዛፍ የሚወስደውን መንገድ ለመጠበቅ ኪናቤልንና በየአቅጣጫው የምትገለባበጥ ነበልባላቁ ወይን ከኔድን በስተ ምሥራቅ አኖረ።^አ

ቃዮንና አቤል

4 አም ሚስቱን ሔዋንን ተገናኛት፤ እርሷም ፀንሳ ቃዮንን[።] ወለደች፤ “በእግዚአብሔር (ያህዌ) ርዳታ ወንድ ልጅ አገኜ” አለች። ²ደግሞም ወንድሙን አቤልን ወለደች።

አቤል የበግ አረኛ፤ ቃዮንም ዐራሽ ነበር።^፩ በአንድ ወቅት፤ ቃዮን ከምድር ፍሬ ለእግዚአብሔር (ያህዌ) መሥዋዕት አቀረበ። ⁴አቤልም መጀመሪያ ከተወለዱት በጎች መካከል ስባቸውን መሥዋዕት አድርጎ አቀረበ። እግዚአብሔር (ያህዌ) ወደ አቤልና ወደ መሥዋዕቱ ተመለከተ፤ ⁵በቃዮንና በመሥዋዕቱ ግን አልተደሰተም፤ ስለዚህ ቃዮን ክፉኛ ተናደደ፤ ፊቱም ጠቁረ።

⁶እግዚአብሔር አምላክም (ያህዌ ኦሎሃም) ቃዮንን እንዲህ አለው፤ “ለምን ተናደድህ? ለምንስ ፊትህ ጠቁረ? ገመልካም ብታደርግ ተቀባይ ነትን አታገኝምን? መልካም ባታደርግ ግን፤ ጎጠአት በደጅህ እያደባች ናት፤ ልታሸንፍህ ትፈልጋለች፤ አንተ ግን ተቈጣጠራት።”

⁸ቃዮንም ወንድሙን አቤልን፤ “እስቲ ና፤ ወደ መስኮ እንውጣ” አለው፤ በመስኮም ሳሉ፤ ቃዮን ወንድሙን አቤልን አጠቃው፤ ገደለውም።

⁹ከዚያም፤ እግዚአብሔር (ያህዌ) ቃዮንን፤ “ወንድምህ አቤል የት ነው?” አለው።

ቃዮንም፤ “አላውቅም፤ እኔ የወንድሜ ጠባቂ ነኝን?” ሲል መለሰ።

¹⁰እግዚአብሔርም (ያህዌ) እንዲህ አለ፤ “ምን ድነው ያደረግኸው? ስግግ የወንድምህ ደም ከምድር ወደ እኔ ይጮኸል።” ¹¹እንግዲህ የተረገምህ ነህ፤ የወንድምህን ደም ከእጅህ ለመቀበል አጅን ከከፈተኛው መሬት ትሰደዳለህ። ¹²በታርሳትም ፍሬዎን አትለግስም፤ በምድር ላይ ኩብላይና ተንከራታች ትሆናለህ።”

¹³ቃዮንም እግዚአብሔርን (ያህዌ) እንዲህ አለው፤ “ቅጣቴ ልሸሸመው ከምትለው በላይ

3፡22 ዘፍ1:26፣ 2፡9፣ 6፡27
3፡23 ዘፍ2:7-8
3፡24 ዘፍ2:8-9፣ 110
 25:18-22፣ 1፡4
 ሞ፡4፣ 2፡4
 ሞ፡6፣ 2፡22፣ 11፣ 1፡7
 ፍ፡27፣ 18፣ 6፣ 2፡21
 19፣ 15፣ 2፡1
 ፍ፡5፣ 8፣ 1፡40፣ 19፣ ሞ፡118፣ 10፣ 80፣ 1፡99፣ 1፡104፣ 4፣ ኢ፡427፣ 1፣ 37፣ 16፣ ኡ፡10፣ 1፣ 28፣ 16
4፡1 ቍ፡17፣ 25፣ ዘፍ2:20፣ 4፡11፣ 1፣ 4፣ 1፣ 4፣ ከ፡3፣ 1፣ 2፣ 1፣ 11፣ 1፣ 11፣ 4፣ 2፣ ዘፍ2:7፣ ማ፡ቴ 23፣ 35፣ ሉ፡ቃ፡1፣ 51፣ 0፡11፣ 1፣ 4፣ 1፣ 2፣ 24 **4፡3** ዘፍ1:18፣ 1፣ 12፣ ዘሌ2:1-2፣ ኢ፡443፣ 23፣ ኢ፡G41፣ 5
4፡4 ዘፍ13:2፣ 12፣ ዘፍ15፣ 19፣ ዘሌ3:16፣ 2፣ ዘፍ29፣ 35፣ 0፡11፣ 1፣ 4
4፡6 ፍ፡4፣ 4
4፡7 ዘፍ44:16፣ ዘፍ3:23፣ ኢ፡459፣ 1፣ 2፣ ኢ፡ፍ፡11፣ 15፣ 2፡27፣ ማ፡127፣ 3፣ 46፣ 2፣ ማ፡26፣ 16
4፡8 ማ፡ቴ23:35፣ ሉ፡ቃ፡1፣ 51፣ 1፣ 1፣ ፍ፡ሐ3፣ 1፣ 2፣ 1፣ 1፣ 1
4፡9 ዘፍ3:9፣ ፍ፡ሐ3፣ 44
4፡10 ዘፍ9:5፣ 37፣ 20፣ 26፣ ዘፍ11:2፣ ዘፍ19:35፣ 33፣ 33፣ ዘፍ21:7፣ 9፣ 2፣ ሞ፡4፣ 11፣ 1፣ 1፣ ፍ፡16፣ 18፣ 24፣ 2፣ 31፣ 38፣ ማ፡19፣ 12፣ 1፣ 106፣ 38፣ 0፡11፣ 2፣ 24፣ ቴ፡ፊ፡6፣ 9-10
4፡11 ዘፍ11:28፣ 2፡7፣ 2፣ 24
4፡12 ቍ፡14፣ ዘፍ28:15-24፣ ማ፡17፣ 35፣ 59፣ 15፣ 1፣ 09፣ 10
4፡14 ቍ፡12፣ ዘፍ9:6፣ ዘፍ21:12፣ 14፣ ዘሌ24:17፣ ዘፍ35፣ 28፣ 64፣ 67፣ 28፣ 64፣ 7፣ 1፣ 7፣ 32፣ 3፣ 2፣ 11፣ 1፣ 16፣ 17፣ 18፣ ማ፡151፣ 1፣ 1፣ 1፣ 39፣ 7-12፣ ኢ፡C7፣ 15፣ 5፣ 2፣ 3
4፡15 ቍ፡24፣ ዘፍ21:20፣ ዘሌ26፣ 21፣ ማ፡179፣ 12፣ ኡ፡109፣ 4፣ 6
4፡16 ዘፍ2:8፣ ይሁ፡11
4፡17 ቍ፡1፣ ማ፡1155፣ 9፣ 49፣ 11
4፡19 ዘፍ6:2፣ 29፣ 28፣ ዘፍ21:15፣ ፍ፡ት4፣ 11፣ 1፣ ማ፡1፣ 2
4፡21 ዘፍ31፣ 27፣ ዘፍ15፣ 20፣ 1፣ ማ፡16፣ 16፣ 1፣ ዘፍ25፣ 3፣ ኢ፡ፍ፡21፣ 1፣ 2፣ 30፣ 31፣ ማ፡133፣ 2፣ 43፣ 4፣ 150፣ 4፣ ኢ፡ፍ፡1፣ 1፣ 3፣ 73፣ 5

ነው። ¹⁴እነሆ፤ ዛሬ ከምድሪቱ አባረርኸኝ፤ ከፊትህም እሸሽጋለሁ። በምድር ላይ ኩብላይና ተንከራታች እሆናለሁ፤ የሚያገኘኝም ሁሉ ይገድለኛል።”

¹⁵እግዚአብሔር (ያህዌ) ግን፤ “የለም! እንደ ርሱ አይሆንም፤ ማንም ቃዮንን ቢገድል፤ ሰባት ዕጥፍ የበቀል ቅጣት ይቀበላል” አለው፤ ስለዚህ፤ የገኘው ሁሉ እንዳይገድለው እግዚአብሔር (ያህዌ) በቃዮን ላይ ምልክት አደረገለት። ¹⁶ቃዮንም ከእግዚአብሔር (ያህዌ) ፊት ወጥቶ ሄዶ፤ ከኔድን በስተ ምሥራቅ በምትገኝ ኖዶ በተባለች ምድር ተቀመጠ።

¹⁷ቃዮን ሚስቱን ተገናኛት፤ እርሷም ፀንሳ ሄናኸን ወለደች። ቃዮን የቈረቈረውን ከተማ በልጁ ስም ሄናኸ ብሎ ጠራው። ¹⁸ሄናኸ ኢራድን ወለደ፤ ኢራድም መሐዶኦልን፤ መሐዶኦልም ማቴህኤልን፤ ማቴህኤልም ሳሚህን ወለደ።

¹⁹ሳሚህ ሁለት ሚስቶች አገባ፤ የአንደኛው ስም ዓዳ፤ የሁለተኛውም ጸላ ነበር። ²⁰ዓዳ ያባልን ወለደች፤ እርሷም በድንኳን ለሚኖሩ ከብት አርቢዎች አባት ነበረ። ²¹ወንድሙም ያባል ያባላል፤ እርሷም የበገና ደርዳሪዎችና የሞሸንት ነፊዎች አባት ነበረ። ²²ሴላም ደግሞ ቱባልቃይን የተባለ ወንድ ልጅ ነበራት፤ እርሷም ከብረትና ከፍበልዶ ልዩ ልዩ መሣሪያዎችን እየቀረጸ የሚሠራ ነበር። የቱባልቃይን እጎት ናዕማ ትባል ነበር።

²³ሳሚህ ሚስቶቹን እንዲህ አላቸው፤

“ዓዳና ጸላ ሆይ ስሙኝ፤ የሳሚህ ሚስቶች ሆይ አድምጡኝ፤ አንድ ሰው ቢያቈስለኝ፤ ጎራማሳው ቢጎዳኝ፤ ገደልሁት፤”
²⁴ቃዮን የሚገድል ሰባት ጊዜ ቅጣት ካገኘው፤ የሳሚህ ገዳይማ ሰባ ሰባት ጊዜ ቅጣት ያገኘዋል።”

²⁵አዳም እንደ ገና ሚስቱን ተገናኛት፤ እርሷም ወንድ ልጅ ወለደች። “ቃዮን **4፡22** ዘፍ35:35፣ 1፡4፡ሙ-13፣ 19፣ 2፡7፣ 24፣ 14 **4፡23** ዘፍ9:5-6፣ ዘፍ20:13፣ 21፣ 1፣ 2፣ 3፣ 7፣ ዘሌ19:18፣ 24፣ 17፣ ዘፍ27:24፣ 32፣ 35 **4፡24** ቍ፡15፣ ዘፍ82:35፣ 2፡7፣ 9፣ 7፣ ሙ፡118፣ 47፣ 94፣ 1፣ ኢ፡435፣ 4፣ ኢ፡C51፣ 56፣ ፍ፡ሆ፡1፣ 2፣ ማ፡ቴ18፣ 22

¹⁵ ወይም ይመታል
²⁰ ወይም ሰውየው፣ በ4፡1ም እንዳሁ
²² ወይም ማለት ሕይወት ማለት ሳይሆን አይቀርም
²⁴ ወይም ፊት ለፊት አስቀመጠ
²⁵ ቃዮን የሚለው ስም ማምጣት ወይም ማገኘት የሚል ጎርጎር ክፍት የዕብራይስጥ ቃላት ጋር ተመሳሳይ ድምፅ አለው
²⁸ አስቲ ና፤ ወደ መስኮ እንውጣ የሚለው ሐረግ በአራት ሳምራውያን፣ በሰዓዊ ሊቃናት፣ በክርስቲና፣ በሰዓዊት የሚገኝ ሲሆን በማዕራቲክ ጽሑፍ ውስጥ ግን የለም
²⁹ ዕብራይስጥ ክፍሉ ከሰዓዊ ሊቃናት፣ ከክርስቲና፣ ከሰዓዊት ጋር ተመሳሳይ ሲሆን ዕብራይስጡ ግን መልካም ይለዋል
³⁰ ፍድ ማለት መቅበጠጠ ማለት ለው (ቍ፡12 እና 14 ይዩ)
³² ወይም ለሚሠሩት ሁሉ መመሪያ የሚሠጥ
²³ ወይም እገድላለሁ

በገደሉው በአቤል ፈንታ አግዚአብሔር (ያህዌ) ምትክ ሰጠኝ። ስትል ስሙን ሲትፎ ብላ ጠራችው። 26 ለሴትም ደግሞ ወንድ ልጅ ተወለደለት፤ ስሙንም ሄኖስ አለው።

በዚያም ዘመን ሰዎች የእግዚአብሔርን (ያህዌ) ስም መጥራት፤ ጀመሩ።

ከአዳም እስከ ኖኅ

5 የአዳም የትውልድ ሐረግ እንደሚከተለው ነው፡-

እግዚአብሔር (አሌሃም) ሰውን ሲፈጥረው በራሱ አምሳል አበጀው፤ ግንደና ሴት አድርጎ ፈጠራቸው፤ ባረካቸው፤ በተፈጠሩም ጊዜ “ሰው፤ ብሎ ጠራቸው።

3 አዳም፤ ዕድሜው 130 ዓመት በሆነ ጊዜ፤ እርሱን ራሱን የሚመስል ወንድ ልጅ ወለደ፤ ስሙንም ሴት ብሎ ጠራው። 4 ሴት ሄኖስን ከወለደ በኋላ አዳም 800 ዓመት ኖረ፤ ሌሎች ወንዶችና ሴቶች ልጆችንም ወለደ። 5 አዳም በአጠቃላይ 930 ዓመት ከኖረ በኋላ ሞተ።

6 ሴት፤ ዕድሜው 105 ዓመት ሲሆን ሄኖስን ወለደ፤ ጊዜ ሄኖስን ከወለደ በኋላ 807 ዓመት ኖረ፤ ሌሎች ወንዶችና ሴቶች ልጆችንም ወለደ። 8 ሴት በአጠቃላይ 912 ዓመት ከኖረ በኋላ ሞተ።

9 ሄኖስ፤ ዕድሜው 90 ዓመት በሆነ ጊዜ ቃይናንን ወለደ፤ 10 ሄኖስ ቃይናንን ከወለደ በኋላ 815 ዓመት ኖረ፤ ሌሎች ወንዶችና ሴቶች ልጆችንም ወለደ። 11 ሄኖስ በአጠቃላይ 905 ዓመት ከኖረ በኋላ ሞተ።

12 ቃይናን፤ ዕድሜው 70 ዓመት ሲሆን መላልኤልን ወለደ፤ 13 ቃይናን መላልኤልን ከወለደ በኋላ 840 ዓመት ኖረ፤ ሌሎች ወንዶችና ሴቶች ልጆችንም ወለደ። 14 ቃይናን በአጠቃላይ 910 ዓመት ከኖረ በኋላ ሞተ።

15 መላልኤል፤ ዕድሜው 65 ዓመት በሆነ ጊዜ ያሬድን ወለደ፤ 16 መላልኤል ያሬድን ከወለደ በኋላ 830 ዓመት ኖረ፤ ሌሎች ወንዶችና ሴቶች ልጆችንም ወለደ። 17 መላልኤል በአጠቃላይ 895 ዓመት ከኖረ በኋላ ሞተ።

18 ያሬድ፤ ዕድሜው 162 ዓመት ሲሆን ሄኖክን ወለደ፤ 19 ያሬድ ሄኖክን ከወለደ በኋላ 800 ዓመት ኖረ፤ ሌሎች ወንዶችና ሴቶች ልጆችንም ወለደ። 20 ያሬድ በአጠቃላይ 962 ዓመት ከኖረ በኋላ ሞተ።

21 ሄኖክ፤ ዕድሜው 65 ዓመት በሆነ ጊዜ ማቱሳን ወለደ፤ 22 ሄኖክ ማቱሳን ከወለደ በኋላ አካሄዱን ከእግዚአብሔር (አሌሃም) ጋር በማድረግ

300 ዓመት ኖረ፤ ሌሎች ወንዶችና ሴቶች ልጆችንም ወለደ። 23 ሄኖክ በአጠቃላይ 365 ዓመት ኖረ፤ 24 ሄኖክ አካሄዱን ከእግዚ

4:25 ቀ:1:8:11:9:5:3:1:11:5:11:1
4:26 ዘፍ:5:6:12:8:13:4:21:33:22:9:26:25:33:20:35:1:11:17:15:1:17:18:24:1:11:5:1:1:1
መዝ:16:17:አል:2:32:ሶፎ:3:9:አ:ቃ:3:38:አ:ሥ:2:21
5:1 ዘፍ:1:27:2:4:1:11:5:1:1:4:4:3:10
5:2 ዘፍ:1:27:28:1:ግ:4:19:4:ግ:10:6:1:7:4:3:28:1
5:3 ዘፍ:1:26:4:25:አ:ቃ:3:38:1:4:ፎ:15:49
5:5 ዘፍ:2:17:ፊ:ፊ:9:27
5:6 ዘፍ:4:26:አ:ቃ:3:38
5:9 1 ዜና:1:2:አ:ቃ:3:37
5:12 1 ዜና:1:2:አ:ቃ:3:37
5:15 1 ዜና:1:2:አ:ቃ:3:37
5:18 1 ዜና:1:3:አ:ቃ:3:37:ይ:ሀ:1:14
5:21 1 ዜና:1:3:አ:ቃ:3:37
5:22 ቀ:24:11:9:6:9:17:1:24:40:1:48:15:27:20:3:3:መዝ:16:9:ግ:16:8:ግ:2:6
5:24 ቀ:22:27:2:1:1:1:መዝ:49:15:73:24:89:48:ፊ:ፊ:11:5
5:25 1 ዜና:1:3:አ:ቃ:3:36
5:29 ዘፍ:3:17:1:11:5:1:3:36:ፎ:ግ:8:20
5:32 ዘፍ:6:10:7:6:11:8:13:19:18:10:1:1:11:5:1:4:አ:ሳ:65:20:አ:ቃ:3:36
6:1 ዘፍ:1:28
6:2 ቀ:4:11:9:4:19:11:21:1:1:አ:ዮ:1:6:2:1
6:3 አ:ዮ:10:9:13:4:14:መዝ:78:39:103:14:አ:440:6:57:16:7:45:16:17:1:አ:ጥ:3:20
6:4 ቀ:2:11:9:1:4:11:9:13:33
6:5 ዘፍ:8:21:38:7:አ:ዮ:34:26:መዝ:14:1-3:አ:ር:1:16:44:5:አ:ገ:3:19
6:6 ዘፍ:3:24:4:1:ግ:15:11:35:2:4:ግ:24:16:11:5:21:15:አ:ሳ:63:10:አ:ር:18:7-10:አ:ፊ:4:30
6:7 ቀ:17:11:9:7:4:21:11:9:28:6:3

አብሔር (አሌሃም) ጋር አደረገ፤ እግዚአብሔር (አሌሃም) ስለ ወሰደውም አልተገኘም።

25 ማቱሳን፤ ዕድሜው 187 ዓመት ሲሆን ላሜሕን ወለደ፤ 26 ማቱሳን ላሜሕን ከወለደ በኋላ፤ 782 ዓመት ኖረ፤ ሌሎች ወንዶችና ሴቶች ልጆችንም ወለደ፤ 27 ማቱሳን በአጠቃላይ 969 ዓመት ከኖረ በኋላ ሞተ።

28 ላሜሕ፤ ዕድሜው 182 ዓመት በሆነ ጊዜ፤ ልጅ ወለደ። 29 ስሙንም “እግዚአብሔር (አሌሃም) በረገማት ምድር ከልፋታችንና ከጉ ልቦታችን ድካም ያሳርፈናል” ሲል ኖሎ ብሎ

ጠራው። 30 ላሜሕ ኖሎን ከወለደ በኋላ፤ 595 ዓመት ኖረ፤ ሌሎች ወንዶችና ሴቶች ልጆችንም ወለደ። 31 ላሜሕ በአጠቃላይ 777 ዓመት ከኖረ በኋላ ሞተ።

32 ኖኅ ዕድሜው 500 ዓመት ሲሆን ሴምን፤ ካምንና ያፌትን ወለደ።

የጥፋት ውሃ

6 ሰዎች በምድር ላይ እየበዙ ሲሄዱ ሴቶች ልጆች ተወለዱላቸው። 2 የእግዚአብሔር (አሌሃም) ወንዶች ልጆች የሰዎችን ሴቶች ልጆች ውብ ሆነው አይደሉም፤ ከመካከላቸውም የመረጧቸውን አገቡ። 3 እግዚአብሔርም (ያህዌ)፤ “ሰው ሚችጦ ስለ ሆነ መንፈሴ እያዘነጨ ከእርሱ ጋር ለዘላለም አይኖርም፤ ዕድሜው 120 ዓመት ይሆናል” አለ።

4 የእግዚአብሔር (አሌሃም) ልጆች የሰዎችን ሴቶች ልጆች ተገናኝተው ልጆች በወለዱ ጊዜም ሆነ ከዚያም በኋላ ኔሬሊም የተባለ ሰዎች በምድር ላይ ነበሩ። እነርሱም በጥንቱ ዘመን በጀግንነታቸው ከፍ ያለ ገዢ ያተረፉ ናቸው።

5 እግዚአብሔር (ያህዌ) አምላክ የሰው ዐመፅ በምድር ላይ የበዛና የልቦም ሐሳብ ዘወትር ወደ ክፋት ብቻ ያዘነጠል መሆኑን ተመለከተ። 6 እግዚአብሔር (ያህዌ) ሰውን በምድር ላይ በመኖሩ ተጸጸተ፤ ልቡም እጅግ አዘኖ፤ ስለዚህም እግዚአብሔር (ያህዌ)፤ “የፊጠር ሁሉን የሰው ዘር ከምድር ገጽ አጠፋለሁ፤ ከሰው እስከ እንስሳ በምድር ላይ ከሚሳቡ ፍጡራን እስከ ሰማይ ወፎች አጠፋለሁ፤ ስለ ፈጠርኋቸው ተጸጸቻለሁና” አለ። 8 ኖኅ ግን በእግዚአብሔር (ያህዌ) ዘንድ ሞገስን አገኘ።

29:20:አ:ገ:3:28:ሶፎ:1:2:18 6:8 ዘፍ:19:19:39:4:11:33:12:13:17:34:9:11:1:15:ፍ:ት:2:አ:ገ:14:14:አ:ሥ:7:46:አ:ቃ:1:30

፳5 ሴት ማለት ለጠ ሳይሆን አይቀርም
፳6 ወይም ማወጅ
፳7 በዕብራይስጥ እጽፎ ማለት ነው
፳9 ኖኅ የሚለው ስም መጽናኛት የሚል ትርጉም ካለው የዕብራይስጥ ቃል ጋር ተመሳሳይ ድምፅ አለው
፳3 ወይም በሰላሳ
፳3 ወይም መገፈሴ አይኖርም

9የኖኅ ታሪክ እንደሚከተለው ነው፤ ኖኅ በዘመኑ ከነበሩት ሰዎች ሁሉ ይልቅ ጸድቅና ከበደል የራቀ ሰው ነበር፤ አካሄዱንም ከእግዚአብሔር (አሉሂም) ጋር አደረገ።

10ኖኅም ሴም፣ ካምና ያፌት የሚባሉ ሦስት ወንዶች ልጆች ነበሩት።

11ምድር በእግዚአብሔር (አሉሂም) ፊት በክፉ ሥራ ረከሰች፤ በዐመፅም ተሞላች። 12እግዚአብሔር (አሉሂም) ምድር ምን ያህል በክፉ ሥራ እንደ ረከሰች አየ፤ እነሆ፤ ሰው ሁሉ አካሄዱን አበላሸቶ ነበርና 13ለዚህ እግዚአብሔር (አሉሂም) ኖኅን እንዲህ አለው፡- “ሰውን ሁሉ ላጠፋ ነው፤ ምድር በሰው ዐመፅ ስለ ተሞላች በእርግጥ ሰውንም ምድርንም አጠፋለሁ። 14አንተ ግን በኅፈርጽ ዕንጨት መርከብ ሥራ፤ ለመር ከባም ክፍሎች አብጅላት፤ ውስጧንና ውጭ ዋን በቅጥራን ለብጠው። 15እንዲህ አድርገው ሥራት- ርዝመቷ 140 ሜትር፤ ወርጿ 23 ሜትር፤ ከፍታዋ 13.5 ሜትር ይሁን። 16ለመርከቧ ጣራ አብጅላት፤ ጣራና ግድግዳው በሚጋጠምበት ቦታ ግማሽ ሜትር ክፍተት ተውሮ ከጉኗ በር አውጣላት፤ ባለ ሦስት ፎቅ አድርገው ሥራት። 17እኔም ከሰማይ በታች የሕይወት እስትንፋስ ያለባቸውን ሕያዎች ፍጡራን ሁሉ ለማጥፋት እኮ፤ በምድር ላይ የጥፋት ውሃ አወርዳለሁ፤ በምድር ላይ ያለ ሁሉ ይጠፋል። 18ካንተ ጋር ግን ቃል ኪዳን እመሠርታለሁ። አንተና ወንዶች ልጆችህ፤ ሚስትህና የልጆችህ ሚስቶች ከአንተ ጋር ወደ መርከቧ ትገባላችሁ። 19ከአንተ ጋር በሕይወት እንዲቆዩ ከሕያዎች ፍጡራን ሁሉ ተባዕትና እንስት እያደረግህ ሁለት ሁለቱን ወደ መርከቧ ታስገባለህ። 20ከእያንዳንዱ የወፍ ወገን፤ ከእያንዳንዱ የእንስሳ ወገን፤ በምድር ላይ ከሚሳቡ ፍጥረት ሁሉ በየወገኑ ቸው በሕይወት ይቆዩ ዘንድ ሁለት ሁለት እየሆኑ ወደ አንተ ይመጣሉ። 21ለአንተና ለእኔና ለሌሎች የሚያስፈልገውን ምግብ ሁሉ አከማች።”

22ኖኅም ሁሉን እግዚአብሔር (አሉሂም) እንዳዘ ዘው አደረገ።

7 እግዚአብሔር (የሀዘ) ኖኅን እንዲህ አለው፤ “በዚህ ትውልድ መካከል አንተን ጸድቅ ሆነህ አግኝቼሃለሁና ቤተ ሰብህን በሙሉ ይዘህ ወደ መርከቧ ግባ። 2ከንጹሕ እንስሳት ሁሉ ሰባት ሰባትም ተባዕትና እንስት፤ 3ንጹህ ካልሆኑት እንስሳት ደግሞ ሁለት ሁለት ተባዕትና እንስት 3እንዲሁም ከወ ፎቅ ወገን ሁሉ ሰባት ተባዕትና ሰባት እንስት፤ በምድር ላይ ለዘር እንዲተርፉ ከአንተ ጋር ታስገባለህ። 4ከሰባት ቀን በኋላ አርባ ቀንና አርባ ሌሊት በምድር ላይ ዝናብ አዘገባለሁ።

6:9 ዘፍ2:4፣5፣22 ፣17:1፣27:1፣ዘፃ18:1 3፣24ሙ22:24፣ኢዮ 1:1 14:6፣9፣21፣12፣ 4፣31:6፣መዝ15:2፣ 18:23፣19:13፣37፣ 37:39፣ምላ2:7፣ኤር 15:1፣ሕዝ14:14፣20 ፣ፃ710:11፣ኡቃ1:6፣ 0-በ11:7፣2ጴጥ2:5 6:10 ዘፍ5:32፣ ሉቃ3:36 6:11 ዘፃ31:29፣ ሙሳ2:19፣መዝ7:9፣ 73:6፣ዕገ7:23፣8፣ 17:28፣16፣መደ2:16 6:12 ዘፀ32:7፣ዘፃ 4:1፣16፣9፣12፣24፣መዝ 4:1-3 6:13 ቍ17፣ዘፍ 7:4፣21-23፣ዘፃ28፣ 63፣ኢዮ34:15፣27፣ 8:19፣ዕገ9:14፣ኢሳ 5:6፣24፣1-3፣ኤር44: 11፣ 27፣ሕዝ7:2-3 6:14 ዘፀ23፣ዕብ 11:7፣1ጴጥ3:20 6:17 ቍ7:13፣ መዝ29:10፣2ጴጥ2:5 6:18 ዘፍ7:1፣7፣ 13፣9፣9-16፣11፣17፣7፣ 19፣12፣ዘፀ6:4፣34፣ 10፣27፣ዘፃ29:13፣ 14-15፣መዝ25:10፣ 74:20፣1ፀ6:45፣ኢሳ 55:3፣ኤር32:40፣ ሕዝ16:60፣ሕጌ2:5፣ 1ጴጥ3:20 6:19 ዘፍ7:15 6:20 ዘፍ1:11፣ 7:3-15 6:22 ዘፍ7:5፣9፣ 16፣ዘፀ7:6፣39፣43፣ 40:16፣19፣21፣23፣25፣ 27፣29፣32 7:1 ዘፍ6:9፣18፣ ሕዝ14:14፣ማቴ24: 38፣ኡቃ17:26-27፣ 0-በ11:7፣1ጴጥ3: 20፣2ጴጥ2:5 7:2 ቍ8፣ዘፍ8:20፣ ዘፈ10:10፣11:1-47፣ ዘፃ14:3-20፣ሕዝ44: 23፣ኢጌ2:12፣ሐሥ 10:14-15 7:3 ዘፍ6:20 7:4 ቍ12፣17፣ዘፍ 8:2፣6፣7፣13፣ዘፀ24: 18፣32፣134:28፣ ዘጥ13፣25፣ዘፃ9:9፣ 11:18፣25፣10:10፣13 14ሙ17:1፣6፣17፣ 13፣34፣19፣8፣ኢዮ 37:6፣13፣ማቴ4:2፣ ኤር28:16፣ 7:5 ዘፍ6:22 7:6 ዘፍ5:32 7:7 ዘፍ6:18 7:8 ቍ2 7:9 ዘፍ6:22 7:10 ቍ4 7:11 ዘፍ1:7፣

የፈጠርሁትንም ሕያዎ ፍጡር ሁሉ ከምድር ገጽ አጠፋለሁ።”

5ኖኅም እግዚአብሔር (የሀዘ) ያዘውን ሁሉ አደረገ።

6የጥፋት ውሃ በምድር ላይ በወረደ ጊዜ ኖኅ የ600 ዓመት ሰው ነበር። 7ኖኅና ወንዶች ልጆቹ፤ ሚስቱና የልጆቹ ሚስቶች ከጥፋት ውሃ ለመትረፍ ወደ መርከቧ ገቡ።

8ንጹሕ ከሆኑትና ንጹሕ ካልሆኑት እንስሳት፤ ከወፍችና በምድር ላይ ከሚሳቡ ፍጡራን ሁሉ ጥንድ ጥንድ፤ 9ተባዕትና እንስት ሆነው ወደ ኖኅ መጡ፤ እግዚአብሔር (አሉሂም) ኖኅን ባዘዘውም መሠረት ወደ መርከቧ ገቡ። 10ከሰባት ቀንም በኋላ የጥፋት ውሃ በምድር ላይ መጣ።

11ኖኅ በተወለደ በ600ኛው ዓመት፤ በሁለተኛው ወር፤ ከወፍም በዐሥራ ሰባተኛው ቀን፤ በዚያ ቀን የታላቁ ጥልቅ ምንጮች በሙሉ ተነደሉ፤ የሰማይ መስኮቶችም ተከፈቱ፤ 12አርባ ቀንና አርባ ሌሊት በምድር ላይ ዝናብ ዘነበ።

13በዚያኑ ዕለት ኖኅና ልጆቹ ሴም፣ ካምና ያፌት፤ እንዲሁም ሚስቱና ሦስቱ የልጆቹ ሚስቶች ወደ መርከቧ ገቡ። 14ከዳር እንስሳት ከየወገኑ፤ ከቤት እንስሳት ከየወገኑ፤ በምድር ላይ ከሚሳቡ ፍጡራን ከየወገኑ ቸው፤ ከወፍችም ከየወገኑቸውና ክንፍ ያለ ቸው ሁሉ አብረዋቸው ገቡ። 15የሕይወት እስትንፋስ ያለባቸው ፍጡራን በሙሉ ጥንድ ጥንድ እየሆኑ ወደ ኖኅ በመምጣት መርከቧ ውስጥ ገቡ። 16ከሕያዎችም ፍጡራን ሁሉ እግዚአብሔር (አሉሂም) ኖኅን ባዘዘው መሠረት ተባዕትና እንስት እየሆኑ ገቡ፤ ከዚያም እግዚአብሔር (የሀዘ) ከውጭ ዘጋበት።

17የጥፋት ውሃም ለአርባ ቀን ያለማቋረጥ በምድር ላይ ዘነበ፤ ውሃው እየጨመረ በሂደ መጠን መርከቧን ከምድር ወደ ላይ አነሳት። 18ውሃው በምድር ላይ በጣም እየጨመረና ከፍ እያለ ሲሄድ፤ መርከቧ በውሃው ላይ ተንሳፈራች። 19ውሃው በጣም ከፍ በማለቱ፤ ከሰማይ በታች ያሉትን ታላላቅ ተራሮች ሁሉ ሸፈናቸው። 20ውሃው ከተራሮቹ ጫፍ በላይ 7 ሜትር ያህል ከፍ አለ። 21ምድር ላይ የነበሩ ሕያዎች ፍጡራን ሁሉ፤ ወፍች፤ የቤት እንስሳት፤ የዳር እንስሳት በምድር የሚርመሰሰሱ ፍጡራን፤ ሰዎችም

5:32፣8:24፣14፣22፣7:2፣ኢዮ28:11፣መዝ36:6፣42፣7፣78:23፣ ምላ8:24፣ኢሳ5:10፣24፣18፣ሕዝ26:19፣ሚሳ3:10 7:12 ቍ 4፣14ሙ12፣17፣ኢዮ28:26 7:13 ዘፍ6:18፣8:16፣1ጴጥ3:20፣ 2ጴጥ2:5 7:14 ዘፍ1:11 7:15 ቍ8-9፣ዘፍ6:19 7:16 ዘፍ6:22 7:17 ቍ4 7:19 መዝ104:6 7:20 ዘፍ8:4-5፣ 2ጴጥ3:6 7:21 ዘፍ6:7፣13፣2ጴጥ3:6

14 በዕብራይስጥ የዚህ ቃል ትርጉም አይታወቅም 16 ወይም ለሰዎች ማግኘት አድርገው ሥራ 20 ወይም ሰዎች ጥንድ፤ በቍ 3ም እንዲሁ

በሙሉ ጠፋ።²² በእፍንጫቸው የሕይወት እስትንፋስ ያላቸው በየብስ የነበሩ ፍጡራን ሁሉ ሞቱ።²³ ሕይወት ያላቸው ፍጡራን ሁሉ ከምድር ገጽ ጠፋ፤ ሰዎችና እንስሳት በምድር ላይ የሚሳቡ ፍጡራንና የሰማይ ወፎች ከምድር ላይ ጠፉ፤ ኖላና ከእርሱ ጋር በመርከቧ ውስጥ የነበሩት ብቻ ተረፉ።
²⁴ውሃውም ምድርን ሸፍኖ መቶ አምሳ ቀን ቆይቶ።

8 እግዚአብሔር (አሉሃም) ኖላንና በመርከቧ ውስጥ ከእርሱ ጋር የነበሩትን የዱርና የቤት እንስሳት ሁሉ አሰበ፤ በምድር ላይ ነፋስ እንዲነፍስ አደረገ፤ ውሃውም ጉደለ።² የጥ ልቁ ምንጮችና የሰማይ ውሃ መስኮቶች ተዘገ፡ ዝናቡም መዝነቡን አቆመ።³ ውሃው ከምድር ላይ ቀስ በቀስ እየቀነሰ መጣ፤ ከመቶ አምሳ ቀን በኋላም ጉደለ።⁴ ሰባ ተኛው ወር፤ በዐሥራ ሰባተኛው ቀን መር ከቧ በአራራት ተራሮች ላይ ዐረፈች።⁵ ውሃው እስከ ዐሥረኛው ወር ድረስ እየቀነሰ መጣ፤ በዐሥረኛው ወር፤ በመጀመሪያው ቀን የተ ራሮቹ ጫፎች ታዩ።

⁶ከአርባ ቀን በኋላ ኖላ የሠራውን የመርከቧን መስኮት ከፍቶ፤ ገፋራን ወደ ውጭ ላከ፤ ቀራራውም ውሃው ከምድር ላይ እስከ ኪደርቅ ድረስ ወዲያና ወዲያ ይበር ነበር።⁸ ከዚያም በኋላ፤ ኖላ ውሃው ከምድር ገጽ ጉድሎ እንደ ሆነ ለማወቅ ርግብን ላከ፤ ህገር ግን ውሃው የምድርን ገጽ ገና እንደ ሸፈነ ስለነበር፤ ተመልሳ ኖላ ወዳለበት መርከብ መጣች፤ እርሱም እጅን ዘርግቶ ተቀበላት፤ ወደ መርከቧም አስገባች።¹⁰ ሰባት ቀን ከቆይ በኋላ ኖላ ርግቧን እንደ ገና ላካት።¹¹ እርሷም ወደ ግታ ተመለሰች፤ እነሆም የለመለመ የወይራ ቅጠል በእጅ ይዞ ነበር፤ ያን ጊዜ ኖላ ውሃው ከምድር ላይ መገዳ ደሉን ዐወቀ።¹² ሰባት ቀንም ቆይቶ ርግቧን እንደ ገና ላካት፤ በዚህ ጊዜ ግን ርግቧ ወደ እርሱ አልተመለሰችም።

¹³ኖላ በተወለደ በ601ኛው ዓመት፤ በመጀመሪያው ወር፤ ከወሩም በመጀመሪያው ቀን ውሃው ከምድር ላይ ደረቀ።¹⁴ ኖላ በመርከቡ ላይ ያለውን ክዳን አንሥቶ ተመለከተ፤ የመሬቱም ገጽ እንደ ደረቀ አየ። በሁለተኛው ወር፤ በሃያ ሰባተኛው ቀን ምድር ራቱ ሙሉ በሙሉ ደረቀች።

¹⁵ከዚያም እግዚአብሔር (አሉሃም) ኖላን እንዲህ አለው፤¹⁶ “አንተና ሚስትህ፤ ልጆችህና የልጆችህ ሚስቶች ከመርከቧ ውጡ።¹⁷ እንዲዋለዱ፤ እንዲራቡና በምድር ላይ እንዲበዙ፤ ከአንተ ጋር ያሉትን እንስሳትና በምድር ላይ የሚሳቡ ሕያዋን ፍጡራንን

7:22 ዘፍ1:30
 7:23 ኢዮ14:19፣ 21:18፣22:11፣16፣ መዘ90:5፣ኢሳ28:2፣ ማቴ24:39፣ሉቃ17:2 7:30፣11፣17፣18፣ጥ 3:20፣2ኢጥ2:5፣
 7:24 ዘፍ8:3፣ ኢዮ12:15
 8:1 ዘፍ9:15፣19፣ 29:21፣1፣30፣22፣ዘፀ 2:24፣14፣21፣ዘዮ10: 9፣ኢሉ2:10፣3፣16 ፣ፋት4:13፣1፣ሳጦም1: 11፣19፣2፣ገ20:3፣1ዘፍ 16:15፣ጎ1፣8፣5፣19፣ 13፣14፣22፣31፣ኢዮ 12:15፣14፣13፣መዘ 66:6፣105፣42፣106፣4 ፣ኢሳ11:15፣44፣27፣ 5፣ፀ14፣ሉቃ1:54፣72
 8:2 ዘፍ7:4፣11
 8:3 ዘፍ7:24
 8:4 ዘፍ7:11፣20፣ 2፣ዘ19፣37፣ኢር51:27
 8:6 ዘፍ7:12
 8:7 ፋ11፣ዘዘ11፣ 15፣ዘዘ41፣14፣1፣ዘገ17፣ 4፣6፣ኢዮ38፣41፣መዘ 147፣9፣ምሳ30፣17፣ ኢሳ34፣1፣ሉቃ12፣24
 8:8 ኢዮ30፣31፣ መዘ 55፣6፣74፣19፣ ማሕ2:12፣14፣ኢሳ 38፣14፣59፣11፣60፣8፣ ኤር48፣28፣ኤዘ7፣ 16፣ሆሴ7፣11፣11፣ 11፣5፣ሆ2፣7፣ማቴ3፣ 16፣10፣16፣ኤሰ1፣32
 8:11 ፋ7
 8:13 ዘፍ5:32
 8:14 ዘፍ7:11
 8:16 ዘፍ7:13
 8:17 ዘፍ1:22
 8:18 1ኢጥ3:20፣ 2ኢጥ2:5
 8:20 ዘፍ7:8፣12፣ 7-8፣13፣18፣22፣2፣ 9፣13፣26፣25፣33፣20፣ 35፣7፣ዘፀ10፣25፣17፣ 15፣20፣24፣24፣4፣40፣ 29፣ዘዘ1:33፣4፣29፣6፣8 -3፣ዘዮ6፣11፣መሳ 6፣26፣11፣31፣1፣ሳጦ 20፣29፣ኢዮ1:5፣42፣8
 8:21 ዘፍ3:17፣ 6፣5፣9፣11፣15፣ዘፀ 29፣18፣25፣ዘሌ1:9፣ 13፣2፣9፣4፣31፣ዘዮ1 15፣3፣7፣መዘ51፣5፣ ኢሳ54፣9፣ኤር17፣9፣ 44፣11፣ማቴ15፣19፣ ሮሜ1:21፣2፣ቆሮ2:15
 8:22 ዘፍ1:14፣ኢሉ 3፣15፣መዘ67፣6፣74፣1 7፣ኢር5፣24፣ዘዘ148
 9:1 ዘፍ1:22
 9:2 ዘፍ1:26
 9:3 ዘፍ1:29፣ ሐዘ10፣15፣ቆላ2፣16
 9:4 ዘሌ3፣17፣7፣ 26፣17፣10፣14፣

ሁሉ ይዘሃቸው ውጣ።”

¹⁸ኖላም ከልጆቹ፤ ከሚስቱና ከልጆቹ ሚስቶች ጋር ወጣ።¹⁹ እንስሳቱ ሁሉ፤ ወፎችም፤ በምድር የሚንቀሳቀሱ ሁሉ በየወገናቸው ከመርከቧ ወጡ።

²⁰ከዚያም ኖላ ለእግዚአብሔር (ያዘዌ) መሠዊያ ሠራ፤ መሠዊያው ላይ ንጹሕ ከሆኑት እንስሳት ሁሉ፤ እንዲሁም ንጹሕ ከሆኑት ወፎች የሚቃጠል መሥዋዕት አቀረበ፤²¹ “እግዚአብሔርም (ያዘዌ) ደስ የሚያሰኘውን መዐዛ አሸተተ፤ በልቡም እንዲህ አለ፤ “ምንም እንኳ ሰው ገና ከልጅነቱ ጀምሮ ሐሳቡ ወደ ክፋት ይዘሰለ ቢሆንም፤ በእርሱ ምክንያት ሁለተኛ ምድርን አልረግማትም፤ አሁን እንዳደረግሁት ሕያዋን ፍጡራንን ዳግመኛ አላጠፋም።”

²²“ምድር እስካለች ድረስ፤ የዘር ወቅትና መከር፤ ሙቀትና ቅዝቃዜ በጋና ክረምት፤ ቀንና ሌሊት፤ አይቋረጡም።”

እግዚአብሔር ከኖላ ጋር የገባው ኪዳን

9 እግዚአብሔር (አሉሃም) ኖላንና ልጆቹን እንዲህ ሲል ባረክቶው፤ “ብዙ ተባዘ፤ ምድርንም ሙላት፤² አስፈሪነታችሁና አስደንጋጭነታችሁ፤ በዱር አራዊት፤ በሰማይ አዕዋፍ፤ በደረት በሚሳቡ ተንቀሳቃሽ ፍጡሮችና በባሕር ዓሦች ሁሉ ላይ ይሁን፤ በእጃችሁ ተሰጥተዋል።³ ሕያውና ተንቀሳቃሽ ፍጡር ሁሉ ምግብ ይሁናችሁ፤ ለምለሙን ዕዎዎት እንደ ሰጠኋችሁ፤ አሁን ደግሞ ሁሉን ሰጠኋችሁ።

⁴“ከሆነ ግን ሕይወቱ፤ ማለት ደሙ ገና በውስጡ ያለበትን ሥጋ አትብሉ።⁵ ሰውን የገደለ ሁሉ ስለሚቹ ደም ተጠያቂ ነው፤ የሚቹን ሰው ደም ከገዳይ፤ ከእንስሳም ይሁን ከሰው እሻለሁ።

⁶“የሰውን ደም የሚያፈስ ሁሉ፤ ደሙ በሰው እጅ ይፈሳል፤

በእግዚአብሔር (አሉሃም) አምሳል፤ እግዚአብሔር (አሉሃም) ሰውን ሠርቶታልና። ገእናንተ ግን ብዙ ተባዘ፤ ዘራችሁ በምድር ላይ ይብዛ፤ ይንሠራ።”

⁸እግዚአብሔር (አሉሃም) ኖላንና አብረውት ያሉትን ልጆቹን እንዲህ አላቸው፤⁹ “እነሆ፤ ከእናንተና ከእናንተ በኋላ ከሚመጣው ዘራችሁ
 19:26፣ዘዘ12፣16፣23-25፣15፣23፣1፣ሳጦ14፣33፣ኤዘ33፣25፣ሐዘ 15፣20፣29 9:5 ዘፍ4፣10፣42፣22፣50፣15፣ዘፀ21፣28-32፣1፣ገ 2፣32፣2ዘፍ24፣22፣መዘ9፣12 9:6 ዘፍ1፣26፣34፣14፣መሳ9፣24፣ ማቴ26፣52 9:7 ዘፍ1፣22 9:9 ፋ11፣ዘፍ6፣18
 ፋ21 ወይም ለሰዎች

ጋር ኪዳኔን አመራርታለሁ፤ ¹⁰እንዲሁም ከአናንተ ጋር ከነበሩት ሕያዎን ፍጡራን ሁሉ፡-ከወፎች፣ ከቤት እንሰሳት፣ ከዱር እንሰሳት፣ ከአናንተ ጋር ከመርከቧ ከወጡት በምድር ላይ ካሉት ሕያዎን ፍጡራን ሁሉ ጋር ኪዳን እገባለሁ። ¹¹ከእንግዲህ ሕይወት ያለው ፍጡር ሁሉ በጥፋት ወሃ እንደማይጠፋ፣ ዳግመኛም ምድርን የሚያጠፋ ወሃ ከቶ እንደማይመጣ ከአናንተ ጋር ኪዳን እገባለሁ።”

¹²እግዚአብሔርም (አሉ-ሃም) እንዲህ አለ፡ በእኔና በአናንተ መካከል፣ ከአናንተም ጋር ካሉ ሕያዎን ፍጡራን ሁሉ ጋር ከሚመጣ ወሃ ትውልድ ሁሉ ጋር፣ የማደርገው የኪዳኔ ምልክት ይህ ነው፤ ¹³ቀስተ ደመና ዬን በደመና ላይ አደርጋለሁ፤ ይህም በእኔና በምድር መካከል ለገባሁት ኪዳን ምልክት ይሆናል። ¹⁴ደመናን በምድር ላይ በጋረድሁና ቀስተም በደመና ላይ በሚታይበት ጊዜ ሁሉ፣ ¹⁵ከአናንተና ከሕያዎን ፍጡራን ሁሉ ጋር የገባሁትን ኪዳን አስባለሁ፤ ሕይወት ያለውንም ሁሉ ያጠፋ ዘንድ፣ ከእንግዲህ የጥፋት ወሃ ከቶ አይመጣም። ¹⁶ቀስተ በደመና ላይ ተገልጦ በማይበት ጊዜ ሁሉ፣ በእኔና በምድር ላይ ባሉ ሕያዎን ፍጡራን መካከል ያለውን ዘላለማዊ ኪዳን አስባለሁ።”

¹⁷ስለዚህ እግዚአብሔር (አሉ-ሃም) ኖሳን፣ “ይህ በእኔና በምድር ላይ በሚኖሩ ሕያዎን ሁሉ መካከል የገባሁት ኪዳን ምልክት ነው” አለው።

የኖሳ ልጆች

¹⁸ከመርከቧ የወጡትም የኖሳ ልጆች ሲም፣ ካምና ያፌት ነበሩ፤ ካም የከነዓን አባት ነው። ¹⁹ሦስቱ የኖሳ ልጆች እነዚህ ሲሆኑ፣ በምድር ላይ የሚኖሩ ሕዝቦች ሁሉ የተገኙት ከእነዚህ ነው።

²⁰ኖሳ ገበሬ ነበረና ወይን ተክለ፣ ²¹ከወይንም ጠጅ ጠጥቶ ሰከረና በድንኳኑ ውስጥ ዕርቃኑን ተኛ። ²²የከነዓን አባት፣ ካም የአባቱን ዕርቃን ሥጋ አዩ፣ ወደ ውጭም ወጥቶ ለሁለቱ ወንድሞቹ ነገራቸው። ²³ሲምና ያፌት ግን ልብስ ወስደው በጫንቃቸው ላይ አደረጉና የአባታቸውን ዕርቃን ሥጋ እንዲያዩ ፊታቸውን አዘረው የኋሊት በመሄድ የአባታቸውን ዕርቃን ሥጋ ሸፈኑ።

²⁴ኖሳ ከወይን ጠጅ ሰከር ሲነቃ፣ ታናሽ ልጁ ያደረገበትን ዐወቀ፤ ²⁵እንዲሁም አለ፤

“ከነዓን የተረገመ ይሁን፣ ለወንድሞቼም፣ የባሪያ ባሪያ ይሁን።”

²⁶ደግሞም፣

“የሴም ክምላክ እግዚአብሔር (አሉ-ሃም ያህዌ) ይባረክ፣ ከነዓንም የሴምን ባሪያ ይሁን።”

9:11 4*9:16:46
8:21:አ.424:5
33:8:ሆሊ6:7
9:12 4*17:17
11:12:ዘ012:14:ዘሊ
3:17:6:18:17:7
ዞጥ:10:8
9:13 4*14:አገ
1:28:ራ:አ4:3:10:1
9:14 4*13
9:15 ዞፍ8:1:21
ዘ02:24:6:5:34:10
ዘሊ26:42:45:ዘ87
9:መዝ89:34:103
18:105:8:106:45
አገ16:60
9:16 4*11:13:ዘፍ
17:7:13:19:2:ላሙ
7:13:23:5:መዘ105
9-10:አ.49:7:54
10:55:3:59:21:61
8:አ.63:1:31-34
32:40:33:21:አገ
16:60:37:26
ሳብ3:20
9:17 4*12
9:18 4*25-27:ዘፍ
5:32:10:6:15:ሉ:ቃ3
:36
9:19 ዞፍ1:22:5
32:10:32:11:4:8:9
9:21 ዞፍ19:35
9:22 ሳን2:15
9:25 4*18:ዘፍ
25:23:27:12:29
37:40:37:10:49:8
ዘ020:5:ዞጥ24:18
አ.41:4:21:አ.63:1
29:32:18
9:26 ዞፍ14:20
ዘ018:10:መዝ7:17
15:9:21
9:27 ዞፍ10:2-5
አ.ራ2:13-14:3:6
9:29 ዞፍ2:17
10:1 4*32:ዘፍ
2:4:5:32:1:ዘፍ1:4
10:2 አ.466:19
አገ127:13:19:32:26
:38:2:6:39:1:6
ራ:አ20:8
10:3 አ.651:27
አገ127:14:38:6
10:4 ዞጥ24:24
መዝ48:7:72:10
አ
ሳ2:16:23:16:10
12:14:60:9:36:19
አ.62:10:10:9:አገ
27:6:7:12:25:38:13
:8:7:1:30:የፍ1:3
10:5 ዞፍ9:27
10:6 ዞፍ9:18:27
19:9:2:ዘፍ12:3:16
8:አ.41:1:1:18:1
20:3:4:3:3:አ.64:9
አገ127:10:30:4:9
38:5:ሆ39:ሳፎ2:12
3:10
10:7 ዞፍ2:11:25:3
15:10:1:ዘፍ1:32
2:ዘፍ9:1:አ.የ1:15

27: እግዚአብሔር (አሉ-ሃም) የያፌትን ግዛት ያሰፋ፣ ያፌት በሴም ድንኳኖች ይነር፣ ከነዓንም የእርሱ ሳሪያ ይሁን” አለ። ²⁸ኖሳ ከጥፋት ወሃ በኋላ 350 ዓመት ኖረ፤ ²⁹ኖሳ በአጠቃላይ 950 ዓመት ኖሮ ሞተ።

የኖሳ ልጆች ትውልድ

10 የኖሳ ልጆች የሴም፣ የካምና የያፌት ትውልድ ይህ ነው፤ እነርሱም ራሳቸው ከጥፋት ወሃ በኋላ ወንድች ልጆችን ወለዱ።

የያፌት ዝርያዎች

10:2-5 ተጓ ምብ - 1ዜ5 1:5-7

2የያፌት ልጆች:- ም

ጋሚር፣ ማሳግ፣ ማዴ፣ የዋን፣ ቶቤል፣ ሞሳሕ፣ ቴራስ ናቸው።

3የጋሚር ልጆች:-

አስከናዝ፣ ራፋት፣ ቴርጋማ ናቸው።

4የዋን ልጆች:-

ኤሊሳ፣ ተርሴስ፣ ኪተም፣ ሮዳኢ” ናቸው። ⁵ከእነዚህም በየነገዳቸው፣ በየጉሳቸውና በየቋንቋቸው ተከፋፍለው በባሕር ዳርና በደሴቶች፣ በየምድራቸው የሚኖሩ ሕዝቦች ወጡ።

የካም ዝርያዎች

10:6-20 ተጓ ምብ - 1ዜ5 1:8-16

6የካም ልጆች:-

ኩሽ፣ ምጽራይም፣ ፋጥ፣ ከነዓን ናቸው።

7የኩሽ ልጆች:-

ሳባ፣ ኤውላጥ፣ ሰቢታ፣ ራዎ፣ ሰበቅታ ናቸው።

የራዎማ ልጆች:-

ሳባ፣ ድዳን ናቸው። ⁸ኩሽ የናምሩድ አባት ነበረ፣ ናምሩድም በምድር ላይ ኅያል ሰው እየሆነ ሄደ። ⁹በእግዚአብሔር (ያህዌ) ፊት ብርቱ አዳኝ ነበረ፤ ስለዚህም፣ “በእግዚአብሔር (ያህዌ) ፊት እንደናምሩድ ብርቱ አዳኝ” ይባል ነበር። ¹⁰የግዛቱም የመጀመሪያ ከተሞች፡- ባቢሎን፣ አራክ፣

6:19:16:11:መዝ72:10:15:አ.421:13:43:3:60:6:አ.66:20
25:23-24:49:8:38:13:አገ127:15:20:22:38:13:አ.43:8
10:8 ማክ5:6 10:9 ዞፍ25:27:27:3:2ዜ5:14:9:16:8:አ.4
18:2 10:10 ዞፍ11:2:9:14:1:2ዜ5:36:17:ሳገ4:9:አ.410:9
13:1:47:1:አ.621:2:25:12:50:1:አግ6:2:ዘፍ5:11

²⁰ ወይም የመጀመሪያ ክር

²⁶ ወይም የእርሱ ባሪያ ይሁን

²⁷ ያፌት የሚለው ቃል ማዘርጋት የሚል ትርጉም ነው የሰባሪያ

ስጥ ቃል ጋር ተመሳሳይ ድምፅ አለው

²⁷ ወይም የእርሱ

²² ልጆች ማለት ዘርገ ትውልድ ወይም ወላጆች ወይም ሕዝቦች

ማለት ሊሆን ይችላል፡ በተፋ 3:4:6:7:20-23: 29 እና 31 እንዲሁ

⁴ ጥቂት የማሰራተክ የጥንት ጽሑፎች፣ ከአራተ ስምራውያን፣ ሰብሳቢ ሊቃናትና አብዛኞቹ የማሰራተክ የጥንት ጽሑፎች የሚሉት

ደዳኒም ነው

⁶ 4*13ትንም ጨምሮ ግብፅን ያመለክታል

⁸ 4*13:15:24 እና 26ትን ጨምሮ አባት ማለት ቅድመ አያት

ወይም ተተኪ ወይም መሥራች ማለት ሊሆን ይችላል።

አርካድና ካልኔ ናቸው፤ እነዚህ በሽሰናያር⁴ ምድር ነበሩ።¹¹ ከዚያም ምድር ወደ አሦር ወጥቶ ነነዌን፤ ረሆቦትን¹⁰ ካለህን¹² እንዲሁም በነነዌና በካለህ መካከል ራስን ቈረ ቈረ፤ ታላቁንም ከተማ መሠረተ።

¹³ምጽራይም፡- የሉዳማውያን፣ የሚማውያን፣ ላቢያውያን፣ የነፍታሌማውያን፣¹⁴ የፊትሩሲማውያን፣ ፍልስጥኤማውያን የተገኙባቸው የኮስሉሊማውያን፣ የቀፍቶራማውያን አባት ነበረ።
¹⁵ከነዓንም፡-

የቦኩር ልጅ⁺ የሲዶን፣ የኬጢያውያን፣¹⁶ የኢየቡሳውያን፣ የአሞራውያን፣ የጌርሳውያን አባት ነበረ፤¹⁷ እንዲሁም የኤዊያውያን፣ የዐርኪዋናውያን፣ የሲኒያውያን፣¹⁸ የአራዴዎናውያን፣ የሰማሪናውያን፣ የአማቲያውያን አባት ነበረ።

ከጊዜ በኋላ የከነዓን ጉሣዎች በየስፍራው ተሠራጩ፤¹⁹ የከነዓን ወሰን ከሲዶና አንሥቶ በጌራራ በኩል እስከ ጋዛ ይደርሳል፤ ከዚያም በሰዶም በኩል ገሞራን፣ አዳማንና ሰቦይን ይዞ እስከ ሳሣ ይዘልቃል።

²⁰እነዚህም በየጉሣቸውና በየቋንቋቸው፣ በየምድራቸውና በየነገዳቸው ይኖሩ የነበሩ የካም ዝርያዎች ናቸው።

የሴም ዝርያዎች

10፡21-31 ተጓ ምብ - ዘፍ 11፡10-27፣ ዜፍ 1፡17-27

²¹ለያፌት ታላቅ ወንድም² ለሴም ደግሞ ወንዶች ልጆች ተወለዱለት፤ እርሱም የዔቦር ልጆች ሁሉ ቅደመ አያት ነው።

²²የሴም ልጆች፡- ኤላም፣ አሦር፣ አርፋክስድ፣ ሉድ፣ አራም ናቸው።

²³የአራም ልጆች፡-

ሀ-ፅ፣ ሁል፣ ጌቴር፣ ሞሶስ፣ ናቸው።

²⁴አርፋክስድ ሳላን ወለደ፣³ ሳላም ዔቦርን ወለደ።

²⁵ለዔቦርም ሁለት ወንዶች ልጆች ተወለዱለት፤

አንደኛው ልጅ በዘመኑ ምድር ተከፍላ ስለ ነበር ፍሌቅ⁴ ተባለ፤ ወንድሙም የቅጣን ተባለ።

²⁶የቅጣንም፡- የኤልሞሳድ፣ የሣሌፍ፣ የሐስረሞት፣ የዶራሕ፣⁵ የሆደራም፣ የአውዛል፣ የደቅላ አባት ነበረ፤²⁸ እንዲሁም የየባል፣ የአቢማኤል፣ የሳባ፣²⁹ የአፊር፣ የኤውሳጥ፣ የየባል አባት ነበረ፤ እነዚህ ሁሉ የቅጣን ልጆች ናቸው።

³⁰መናሪያ ስፍራቸውም እስከ ሶፋር ድረስ ይዘልቃል።

³¹እነዚህም በየጉሣቸውና በየቋንቋቸው፣

10፡11 2፡719፡36፣ 3፡718፡33፣ 4፡37፡37፣ 5፡6፡12፣ 6፡2፡34፣ 7፡11፡5፣ 8፡1፡1፣ 9፡2፡13፣ 10፡14፣ 11፡32፣ 12፡34፡26፣ 13፡18፡2፡23፣ 14፡1፡1፣ 15፡13፡2፣ 16፡3፡3፣ 17፡14፣ 18፡7፡7፣ 19፡9፡9፣ 20፡15፡20፡23፡3፣ 21፡25፡10፡26፡34፡27፣ 22፡4፡49፡32፡10፡4፣ 23፡11፡20፡3፡2፣ 24፡13፡29፡18፡15፡26፡5፣ 25፡34፡2፡1፡4፡11፡8፣ 26፡10፡6፡1፡4፡26፡6፣ 27፡1፡23፡24፡2፡5፣ 28፡22፡27፡3፡4፡7፡4፡1፡1፣ 29፡16፡3፡28፡21፡3፡2፡30፣ 30፡1፡3፡4፡1፡1፡9፡2፣ 31፡1፡15፡18፡21፡1፡1፡1፡1፣ 32፡2፡1፡1፡1፡1፣ 33፡1፡1፡1፡1፡1፣ 34፡1፡1፡1፡1፡1፣ 35፡1፡1፡1፡1፡1፣ 36፡1፡1፡1፡1፡1፣ 37፡1፡1፡1፡1፡1፣ 38፡1፡1፡1፡1፡1፣ 39፡1፡1፡1፡1፡1፣ 40፡1፡1፡1፡1፡1፣ 41፡1፡1፡1፡1፡1፣ 42፡1፡1፡1፡1፡1፣ 43፡1፡1፡1፡1፡1፣ 44፡1፡1፡1፡1፡1፣ 45፡1፡1፡1፡1፡1፣ 46፡1፡1፡1፡1፡1፣ 47፡1፡1፡1፡1፡1፣ 48፡1፡1፡1፡1፡1፣ 49፡1፡1፡1፡1፡1፣ 50፡1፡1፡1፡1፡1፣ 51፡1፡1፡1፡1፡1፣ 52፡1፡1፡1፡1፡1፣ 53፡1፡1፡1፡1፡1፣ 54፡1፡1፡1፡1፡1፣ 55፡1፡1፡1፡1፡1፣ 56፡1፡1፡1፡1፡1፣ 57፡1፡1፡1፡1፡1፣ 58፡1፡1፡1፡1፡1፣ 59፡1፡1፡1፡1፡1፣ 60፡1፡1፡1፡1፡1፣ 61፡1፡1፡1፡1፡1፣ 62፡1፡1፡1፡1፡1፣ 63፡1፡1፡1፡1፡1፣ 64፡1፡1፡1፡1፡1፣ 65፡1፡1፡1፡1፡1፣ 66፡1፡1፡1፡1፡1፣ 67፡1፡1፡1፡1፡1፣ 68፡1፡1፡1፡1፡1፣ 69፡1፡1፡1፡1፡1፣ 70፡1፡1፡1፡1፡1፣ 71፡1፡1፡1፡1፡1፣ 72፡1፡1፡1፡1፡1፣ 73፡1፡1፡1፡1፡1፣ 74፡1፡1፡1፡1፡1፣ 75፡1፡1፡1፡1፡1፣ 76፡1፡1፡1፡1፡1፣ 77፡1፡1፡1፡1፡1፣ 78፡1፡1፡1፡1፡1፣ 79፡1፡1፡1፡1፡1፣ 80፡1፡1፡1፡1፡1፣ 81፡1፡1፡1፡1፡1፣ 82፡1፡1፡1፡1፡1፣ 83፡1፡1፡1፡1፡1፣ 84፡1፡1፡1፡1፡1፣ 85፡1፡1፡1፡1፡1፣ 86፡1፡1፡1፡1፡1፣ 87፡1፡1፡1፡1፡1፣ 88፡1፡1፡1፡1፡1፣ 89፡1፡1፡1፡1፡1፣ 90፡1፡1፡1፡1፡1፣ 91፡1፡1፡1፡1፡1፣ 92፡1፡1፡1፡1፡1፣ 93፡1፡1፡1፡1፡1፣ 94፡1፡1፡1፡1፡1፣ 95፡1፡1፡1፡1፡1፣ 96፡1፡1፡1፡1፡1፣ 97፡1፡1፡1፡1፡1፣ 98፡1፡1፡1፡1፡1፣ 99፡1፡1፡1፡1፡1፣ 100፡1፡1፡1፡1፡1፣ 101፡1፡1፡1፡1፡1፣ 102፡1፡1፡1፡1፡1፣ 103፡1፡1፡1፡1፡1፣ 104፡1፡1፡1፡1፡1፣ 105፡1፡1፡1፡1፡1፣ 106፡1፡1፡1፡1፡1፣ 107፡1፡1፡1፡1፡1፣ 108፡1፡1፡1፡1፡1፣ 109፡1፡1፡1፡1፡1፣ 110፡1፡1፡1፡1፡1፣ 111፡1፡1፡1፡1፡1፣ 112፡1፡1፡1፡1፡1፣ 113፡1፡1፡1፡1፡1፣ 114፡1፡1፡1፡1፡1፣ 115፡1፡1፡1፡1፡1፣ 116፡1፡1፡1፡1፡1፣ 117፡1፡1፡1፡1፡1፣ 118፡1፡1፡1፡1፡1፣ 119፡1፡1፡1፡1፡1፣ 120፡1፡1፡1፡1፡1፣ 121፡1፡1፡1፡1፡1፣ 122፡1፡1፡1፡1፡1፣ 123፡1፡1፡1፡1፡1፣ 124፡1፡1፡1፡1፡1፣ 125፡1፡1፡1፡1፡1፣ 126፡1፡1፡1፡1፡1፣ 127፡1፡1፡1፡1፡1፣ 128፡1፡1፡1፡1፡1፣ 129፡1፡1፡1፡1፡1፣ 130፡1፡1፡1፡1፡1፣ 131፡1፡1፡1፡1፡1፣ 132፡1፡1፡1፡1፡1፣ 133፡1፡1፡1፡1፡1፣ 134፡1፡1፡1፡1፡1፣ 135፡1፡1፡1፡1፡1፣ 136፡1፡1፡1፡1፡1፣ 137፡1፡1፡1፡1፡1፣ 138፡1፡1፡1፡1፡1፣ 139፡1፡1፡1፡1፡1፣ 140፡1፡1፡1፡1፡1፣ 141፡1፡1፡1፡1፡1፣ 142፡1፡1፡1፡1፡1፣ 143፡1፡1፡1፡1፡1፣ 144፡1፡1፡1፡1፡1፣ 145፡1፡1፡1፡1፡1፣ 146፡1፡1፡1፡1፡1፣ 147፡1፡1፡1፡1፡1፣ 148፡1፡1፡1፡1፡1፣ 149፡1፡1፡1፡1፡1፣ 150፡1፡1፡1፡1፡1፣ 151፡1፡1፡1፡1፡1፣ 152፡1፡1፡1፡1፡1፣ 153፡1፡1፡1፡1፡1፣ 154፡1፡1፡1፡1፡1፣ 155፡1፡1፡1፡1፡1፣ 156፡1፡1፡1፡1፡1፣ 157፡1፡1፡1፡1፡1፣ 158፡1፡1፡1፡1፡1፣ 159፡1፡1፡1፡1፡1፣ 160፡1፡1፡1፡1፡1፣ 161፡1፡1፡1፡1፡1፣ 162፡1፡1፡1፡1፡1፣ 163፡1፡1፡1፡1፡1፣ 164፡1፡1፡1፡1፡1፣ 165፡1፡1፡1፡1፡1፣ 166፡1፡1፡1፡1፡1፣ 167፡1፡1፡1፡1፡1፣ 168፡1፡1፡1፡1፡1፣ 169፡1፡1፡1፡1፡1፣ 170፡1፡1፡1፡1፡1፣ 171፡1፡1፡1፡1፡1፣ 172፡1፡1፡1፡1፡1፣ 173፡1፡1፡1፡1፡1፣ 174፡1፡1፡1፡1፡1፣ 175፡1፡1፡1፡1፡1፣ 176፡1፡1፡1፡1፡1፣ 177፡1፡1፡1፡1፡1፣ 178፡1፡1፡1፡1፡1፣ 179፡1፡1፡1፡1፡1፣ 180፡1፡1፡1፡1፡1፣ 181፡1፡1፡1፡1፡1፣ 182፡1፡1፡1፡1፡1፣ 183፡1፡1፡1፡1፡1፣ 184፡1፡1፡1፡1፡1፣ 185፡1፡1፡1፡1፡1፣ 186፡1፡1፡1፡1፡1፣ 187፡1፡1፡1፡1፡1፣ 188፡1፡1፡1፡1፡1፣ 189፡1፡1፡1፡1፡1፣ 190፡1፡1፡1፡1፡1፣ 191፡1፡1፡1፡1፡1፣ 192፡1፡1፡1፡1፡1፣ 193፡1፡1፡1፡1፡1፣ 194፡1፡1፡1፡1፡1፣ 195፡1፡1፡1፡1፡1፣ 196፡1፡1፡1፡1፡1፣ 197፡1፡1፡1፡1፡1፣ 198፡1፡1፡1፡1፡1፣ 199፡1፡1፡1፡1፡1፣ 200፡1፡1፡1፡1፡1፣ 201፡1፡1፡1፡1፡1፣ 202፡1፡1፡1፡1፡1፣ 203፡1፡1፡1፡1፡1፣ 204፡1፡1፡1፡1፡1፣ 205፡1፡1፡1፡1፡1፣ 206፡1፡1፡1፡1፡1፣ 207፡1፡1፡1፡1፡1፣ 208፡1፡1፡1፡1፡1፣ 209፡1፡1፡1፡1፡1፣ 210፡1፡1፡1፡1፡1፣ 211፡1፡1፡1፡1፡1፣ 212፡1፡1፡1፡1፡1፣ 213፡1፡1፡1፡1፡1፣ 214፡1፡1፡1፡1፡1፣ 215፡1፡1፡1፡1፡1፣ 216፡1፡1፡1፡1፡1፣ 217፡1፡1፡1፡1፡1፣ 218፡1፡1፡1፡1፡1፣ 219፡1፡1፡1፡1፡1፣ 220፡1፡1፡1፡1፡1፣ 221፡1፡1፡1፡1፡1፣ 222፡1፡1፡1፡1፡1፣ 223፡1፡1፡1፡1፡1፣ 224፡1፡1፡1፡1፡1፣ 225፡1፡1፡1፡1፡1፣ 226፡1፡1፡1፡1፡1፣ 227፡1፡1፡1፡1፡1፣ 228፡1፡1፡1፡1፡1፣ 229፡1፡1፡1፡1፡1፣ 230፡1፡1፡1፡1፡1፣ 231፡1፡1፡1፡1፡1፣ 232፡1፡1፡1፡1፡1፣ 233፡1፡1፡1፡1፡1፣ 234፡1፡1፡1፡1፡1፣ 235፡1፡1፡1፡1፡1፣ 236፡1፡1፡1፡1፡1፣ 237፡1፡1፡1፡1፡1፣ 238፡1፡1፡1፡1፡1፣ 239፡1፡1፡1፡1፡1፣ 240፡1፡1፡1፡1፡1፣ 241፡1፡1፡1፡1፡1፣ 242፡1፡1፡1፡1፡1፣ 243፡1፡1፡1፡1፡1፣ 244፡1፡1፡1፡1፡1፣ 245፡1፡1፡1፡1፡1፣ 246፡1፡1፡1፡1፡1፣ 247፡1፡1፡1፡1፡1፣ 248፡1፡1፡1፡1፡1፣ 249፡1፡1፡1፡1፡1፣ 250፡1፡1፡1፡1፡1፣ 251፡1፡1፡1፡1፡1፣ 252፡1፡1፡1፡1፡1፣ 253፡1፡1፡1፡1፡1፣ 254፡1፡1፡1፡1፡1፣ 255፡1፡1፡1፡1፡1፣ 256፡1፡1፡1፡1፡1፣ 257፡1፡1፡1፡1፡1፣ 258፡1፡1፡1፡1፡1፣ 259፡1፡1፡1፡1፡1፣ 260፡1፡1፡1፡1፡1፣ 261፡1፡1፡1፡1፡1፣ 262፡1፡1፡1፡1፡1፣ 263፡1፡1፡1፡1፡1፣ 264፡1፡1፡1፡1፡1፣ 265፡1፡1፡1፡1፡1፣ 266፡1፡1፡1፡1፡1፣ 267፡1፡1፡1፡1፡1፣ 268፡1፡1፡1፡1፡1፣ 269፡1፡1፡1፡1፡1፣ 270፡1፡1፡1፡1፡1፣ 271፡1፡1፡1፡1፡1፣ 272፡1፡1፡1፡1፡1፣ 273፡1፡1፡1፡1፡1፣ 274፡1፡1፡1፡1፡1፣ 275፡1፡1፡1፡1፡1፣ 276፡1፡1፡1፡1፡1፣ 277፡1፡1፡1፡1፡1፣ 278፡1፡1፡1፡1፡1፣ 279፡1፡1፡1፡1፡1፣ 280፡1፡1፡1፡1፡1፣ 281፡1፡1፡1፡1፡1፣ 282፡1፡1፡1፡1፡1፣ 283፡1፡1፡1፡1፡1፣ 284፡1፡1፡1፡1፡1፣ 285፡1፡1፡1፡1፡1፣ 286፡1፡1፡1፡1፡1፣ 287፡1፡1፡1፡1፡1፣ 288፡1፡1፡1፡1፡1፣ 289፡1፡1፡1፡1፡1፣ 290፡1፡1፡1፡1፡1፣ 291፡1፡1፡1፡1፡1፣ 292፡1፡1፡1፡1፡1፣ 293፡1፡1፡1፡1፡1፣ 294፡1፡1፡1፡1፡1፣ 295፡1፡1፡1፡1፡1፣ 296፡1፡1፡1፡1፡1፣ 297፡1፡1፡1፡1፡1፣ 298፡1፡1፡1፡1፡1፣ 299፡1፡1፡1፡1፡1፣ 300፡1፡1፡1፡1፡1፣ 301፡1፡1፡1፡1፡1፣ 302፡1፡1፡1፡1፡1፣ 303፡1፡1፡1፡1፡1፣ 304፡1፡1፡1፡1፡1፣ 305፡1፡1፡1፡1፡1፣ 306፡1፡1፡1፡1፡1፣ 307፡1፡1፡1፡1፡1፣ 308፡1፡1፡1፡1፡1፣ 309፡1፡1፡1፡1፡1፣ 310፡1፡1፡1፡1፡1፣ 311፡1፡1፡1፡1፡1፣ 312፡1፡1፡1፡1፡1፣ 313፡1፡1፡1፡1፡1፣ 314፡1፡1፡1፡1፡1፣ 315፡1፡1፡1፡1፡1፣ 316፡1፡1፡1፡1፡1፣ 317፡1፡1፡1፡1፡1፣ 318፡1፡1፡1፡1፡1፣ 319፡1፡1፡1፡1፡1፣ 320፡1፡1፡1፡1፡1፣ 321፡1፡1፡1፡1፡1፣ 322፡1፡1፡1፡1፡1፣ 323፡1፡1፡1፡1፡1፣ 324፡1፡1፡1፡1፡1፣ 325፡1፡1፡1፡1፡1፣ 326፡1፡1፡1፡1፡1፣ 327፡1፡1፡1፡1፡1፣ 328፡1፡1፡1፡1፡1፣ 329፡1፡1፡1፡1፡1፣ 330፡1፡1፡1፡1፡1፣ 331፡1፡1፡1፡1፡1፣ 332፡1፡1፡1፡1፡1፣ 333፡1፡1፡1፡1፡1፣ 334፡1፡1፡1፡1፡1፣ 335፡1፡1፡1፡1፡1፣ 336፡1፡1፡1፡1፡1፣ 337፡1፡1፡1፡1፡1፣ 338፡1፡1፡1፡1፡1፣ 339፡1፡1፡1፡1፡1፣ 340፡1፡1፡1፡1፡1፣ 341፡1፡1፡1፡1፡1፣ 342፡1፡1፡1፡1፡1፣ 343፡1፡1፡1፡1፡1፣ 344፡1፡1፡1፡1፡1፣ 345፡1፡1፡1፡1፡1፣ 346፡1፡1፡1፡1፡1፣ 347፡1፡1፡1፡1፡1፣ 348፡1፡1፡1፡1፡1፣ 349፡1፡1፡1፡1፡1፣ 350፡1፡1፡1፡1፡1፣ 351፡1፡1፡1፡1፡1፣ 352፡1፡1፡1፡1፡1፣ 353፡1፡1፡1፡1፡1፣ 354፡1፡1፡1፡1፡1፣ 355፡1፡1፡1፡1፡1፣ 356፡1፡1፡1፡1፡1፣ 357፡1፡1፡1፡1፡1፣ 358፡1፡1፡1፡1፡1፣ 359፡1፡1፡1፡1፡1፣ 360፡1፡1፡1፡1፡1፣ 361፡1፡1፡1፡1፡1፣ 362፡1፡1፡1፡1፡1፣ 363፡1፡1፡1፡1፡1፣ 364፡1፡1፡1፡1፡1፣ 365፡1፡1፡1፡1፡1፣ 366፡1፡1፡1፡1፡1፣ 367፡1፡1፡1፡1፡1፣ 368፡1፡1፡1፡1፡1፣ 369፡1፡1፡1፡1፡1፣ 370፡1፡1፡1፡1፡1፣ 371፡1፡1፡1፡1፡1፣ 372፡1፡1፡1፡1፡1፣ 373፡1፡1፡1፡1፡1፣ 374፡1፡1፡1፡1፡1፣ 375፡1፡1፡1፡1፡1፣ 376፡1፡1፡1፡1፡1፣ 377፡1፡1፡1፡1፡1፣ 378፡1፡1፡1፡1፡1፣ 379፡1፡1፡1፡1፡1፣ 380፡1፡1፡1፡1፡1፣ 381፡1

ለመኖር ወደ ግብፅ ወረደ።¹¹ ግብፅ ለመግባት ጥቂት ሲቀረው አብራም ማስቲን ሦራን እንዲህ አላት፤ “መቼም አንቺ ውብ ሴት መሆንሽን ዐውቃለሁ፤¹² ግብፃውያን አንቺን በሚያዩበት ጊዜ፣ ‘ይህች ማስቲ ናት’ ብለው እኔን ይገድላሉ፤ አንቺን ግን ይተወሻል።¹³ ስለዚህ ለአንቺ ሲሉ እንዲንከባከቡኝ፣ ሕይወቴም እንድትተርፍ፣ ‘እኅቱ ነኝ’ በዩ።”

¹⁴ አብራም በግብፅ አገር እንደ ደረሰ ግብፃውያን፣ ሦራ እጅግ ውብ ሴት እንደ ሆነች አዩ፤¹⁵ የፈርዖንንም ሹማምት ባዩአት ጊዜ፣ ለፈርዖን አድንቀው ነገሩት፤ ወደ ቤተ መንግሥትም ወሰዷት።¹⁶ በእርሷም ምክንያት ፈርዖን አብራምን አክብሮ አስተናገደው፤ በኅጎችና ከብቶች፣ ተባዕትና እንስት አሁኖች፣ ወንድና ሴት አገልጋዮች እንዲሁም ግመሎችን ሰጠው።

¹⁷ እግዚአብሔርም (ያህዌ) በአብራም ማስት በሦራ ምክንያት ፈርዖንንና ቤተ ሰማቹን በጽኑ ደዌ መታቸው።¹⁸ ከዚያም ፈርዖን አብራምን አስጠርቶ እንዲህ አለው፤ “ይህ ያደረግህብን ነገር ምንድን ነው? ‘ማስትህ እንደ ሆነች ለምን አልነገርኸኝም?’¹⁹ ለምን ‘እኅቱ ናት’ አልሸኘን? ማስቲ ላደርጋት ነበር። በል አሁንም ማስትህ ይህችው፤ ይዘሃት ሂድ!”²⁰ ከዚያም ፈርዖን ስለ አብራም ለባለሟ ሎቹ ትእዛዝ ሰጠ፤ እነርሱም አብራምን ከማስቲና ከንብረቱ ሁሉ ጋር አሰናቡት።

የአብራምና የሎጥ መለያየት

13 አብራም ማስቲንና ንብረቱን ሁሉ ይዞ ከግብፅ ወደ ኔጌብ ሄደ፤ ሎጥም አብሮት ነበረ።² አብራም በከብት፣ በብርና በወርቅ እጅግ በልጽኅ ነበር።

³ አብራም ከኔጌብ ተነሥቶ እስከ ቤቴል ተጓዘ፤ ቀድሞ በቤቴልና በጋይ መካከል ድንኳኑን ከተከለበት፣⁴ ለመጀመሪያ ጊዜም መሠዊያ ካቆመበት ስፍራ ደረሰ፤ በዚያም የእግዚአብሔርን (ያህዌ) ስም ጠራ።

⁵ ከአብራም ጋር አብሮት ይጓዝ የነበረው ሎጥ በኅጎች፣ ከብቶችና ድንኳኖች ነበሩት።⁶ ሆኖም ሁለቱ አንድ ላይ ሲኖሩ ስፍራው አልበቃቸውም፤ ንብረታቸው እጅግ ብዙ ስለ ነበር፣ አብራም መኖር አልቻለም።⁷ ይህም በመሆኑ በአብራምና በሎጥ እረኞች መካከል ጠብ ተፈጠረ። በዚያን ዘመን ከነዓና ውያንና ፊርዛውያን በዚያው አገር ይኖሩ ነበር።

⁸ አብራምም ሎጥን እንዲህ አለው፤ “እኛ ወንድማማቾች ነንና በአንተና በእኔ ወይም በእረኞቻችን መካከል ጠብ ሊኖር አይገባም።⁹ ይኸው እንደምታቸው አገሩ ሰፊ ነው፤ ብን ሊያይ ይሻላል። አንተ ግራውን ብትመርጥ፣

12:11 ፉ*14:ዘፍ 11:29፣24:16፣26:7፣29:17፣39:6
12:13 ዘፍ20:2፣26:7
12:14 ፉ*11 12:16 ፉ*5:ዘፍ24:35፣26:14፣30:43፣32:5፣34:23፣47:17፣ኢዮ1:3፣31:25
12:17 2ኛ115:5፣1ዜ516:21፣ኢዮ30:11፣መዝ105:14፣ኢሳ53:4፣10
12:18 ዘፍ20:9፣26:10፣29:25፣31:26፣44:15፣ዕብ16:3፣ኢሳ43:27፣51:2
12:19 ዘፍ20:5፣26:9
13:1 ዘፍ11:12፣12:9፣45:25
13:2 ዘፍ12:5፣26:13፣32:15፣ኢዮ1:3፣ምሳ10:22
13:3 ዘፍ12:8፣9፣ኢሳ7:2
13:4 ዘፍ4:26፣12:7
13:5 ዘፍ11:27
13:6 ዘፍ12:5፣33:9፣36:7
13:7 ዘፍ10:18፣12:6፣15:20፣26:20፣21፣34:30፣ዘፍ3:8፣ዘኁ20:3፣መሳ1:4
13:8 ዘፍ11:27፣19:9፣ዘፍ2:14፣ዘኁ16:13፣መዝ133:1፣ምሳ15:18፣20:3
13:9 ዘፍ20:15፣34:10፣47:6፣ኤር40:4
13:10 ዘፍ2:8-10፣4:2፣14:8፣19:17-30፣46:7፣ዘኁ13:29፣33:48፣ዘፍ29:23፣34:3፣1፣77:46፣2ዜ54:1፣ኢዮ39:6፣መዝ107:34፣ኢሳ15:5፣51:3፣ኤር4:26፣48:34፣ኤገ31:8-9
13:12 ፉ*10:ዘፍ10:19፣11:27፣19:17፣25፣29፣14፣12
13:13 ዘፍ3:9፣18:20፣19:4፣5፣20:6፣39:9፣ዘኁ3:23፣14:መ*12:23፣24:መ*12:13፣መዝ51:4፣ኢሳ1:10፣39:ገላ11:649-50፣2ጴጥ28
13:14 ዘፍ28:14፣32:12፣48:16፣ዘፍ3:27፣13:17፣ኢሳ54:3
13:15 ዘፍ12:7፣ገላ3:16
13:16 ዘፍ12:2፣16:10፣17:20፣21፣13:18፣25፣16፣ዘኁ23:10
13:17 ፉ*15፣ዘኁ13:17-25፣ዘፍ12:7፣15:7

እኔ ወደ ቀኝ እሄዳለሁ፤ አንተ ቀኝን ብትመርጥ፣ እኔ ወደ ግራ አመራለሁ።”

¹⁰ ሎጥ ዐይኑን አቅንቶ ሲመለከት፣ የዮርዳኖስ ረባዳ ሜዳ እንደ እግዚአብሔር (ያህዌ) ጥንት፣ በዞር አቅጣጫ እንዳለው እንደ ግብፅ ምድር ውሃማ ቦታ ሆኖ አገኘው። እንዲሁም የነበረው እግዚአብሔር (ያህዌ) የሰዶምንና የገሞራን ከተሞች ከማጥፋቱ በፊት ነው።¹¹ ሎጥ የዮርዳኖስን ረባዳ ሜዳ በሙሉ መርጦ ወደ ምሥራቅ አመራ፤ ሁለቱ ሰዎች በዚሁ ተለያዩ።¹² አብራም መኖሪያውን በከነዓን ምድር አደረገ፣ ሎጥ ግን በረባዳው ሜዳ ውስጥ ባሉት ከተሞች መካከል በሰዶም አቅራቢያ ድንኳኑን ተከለ።¹³ የሰዶም ሰዎች ግን ክፉዎችና በእግዚአብሔር (ያህዌ) ፊት እጅግ ኃጥአን ነበሩ።

¹⁴ ሎጥ ከተለየው በኋላ እግዚአብሔር (ያህዌ) አብራምን እንዲህ አለው፤ ካለህበት ስፍራ ቀና ብለህ ወደ ሰሜንና ወደ ደቡብ፣ ወደ ምሥራቅና ወደ ምዕራብ ተመልከት፤¹⁵ ዐይንህ የሚያየውን ምድር ሁሉ ለአንተና ለዘርህ ለዘለም እሰጣለሁ።¹⁶ ዘርህን እንደ ምድር ትቢያ አበዛዋለሁ፤ ማንም የምድርን ትቢያ ሊቁጥር እንደማይችል ሁሉ የአንተም ዘር የማይቁጠር ይሆናል።¹⁷ እንግዲህ ምድሪቱን ስለምሰጥህ ተነሣ፤ በርዝመቷም፣ በስፋቷም ተመላለስባት።”

¹⁸ አብራምም ድንኳኑን ነቀለ፤ ሄዶም ከብሮን በሚገኙት ትልልቅ የመምሬ ዛፎች አጠገብ ተቀመጠ፤ በዚያም ለእግዚአብሔር (ያህዌ) መሠዊያ ሠራ።

አብራም ሎጥን መታደግ

14 አምራጫል የሰናዖር⁰ ንጉሥ፣ አርዮክ የእላሳር ንጉሥ፣ ኮሎዶጎም የኤላም ንጉሥ፣ ቲድዓል የጎይም ንጉሥ በነበሩበት ዘመን፣² ከሰዶም ንጉሥ ከባላ፣ ከገሞራ ንጉሥ ከብርሳ፣ ከአዳማ ንጉሥ ከሰነአብ፣ ከሰቦይ ንጉሥ ከሰሜበር፣ እንዲሁም ዞር ከተባለች ከቤላ ንጉሥ ጋር ለመዋጋት ወጠ።³ እነዚህ የኋለኞቹ አምስቱ ነገሥታት በሲዳም ሸለቆ፣ በጨው ባሕር፣ ተሰበሰቡ።⁴ እነርሱም ዐሥራ ሁለት ዓመት ለኮሎዶጎም ከተገዙ በኋላ በዐሥራ ሦስት ጥቅም ዓመት ዐመፁ።

⁵ በዐሥራ አራተኛው ዓመት ኮሎዶጎምና

13:18 ዘፍ8:20፣14:13፣24:18፣1፣23፣2፣17፣19፣25፣9፣35፣27፣37፣14፣49፣30፣50፣13፣ዘኁ13:22፣ኢሳ10:3፣36፣መሳ1:10፣1ጴጥ30:31፣2ጴጥ2:1፣3፣11፣1ዜ51:1፣1 14:1 ፉ*4:9፣17፣ዘፍ10:10፣22
14:2 ዘፍ10:19፣13:10 14:3 ፉ*8:10፣ዘኁ34:3፣12፣ዘፍ3:17፣ኢሳ3:16፣12:3፣15:2፣5፣18፣19 14:4 ፉ*1 14:5 ፉ*1፣ዘፍ15:20፣ዘፍ2:10፣11፣20፣3፣11፣13፣ኢሳ12:4፣13፣1፣2፣7፣15፣1፣ዜ520:4

⁰1 በፉ* 9 ላይ ያለውንም ጨምሮ ባለሎንን ያመለክታል።
³3 የሙት ባሕር ማለት ነው

ከርሱ ጋር የተባበሩት ነገሥታት ወጡ፤ ራፋይምን በአሰጣጥ ቃርናይም፤ ዘዘምን በሃም፤ ኑሚምን በሴዊ ቂርያታይም፤ ሮሎም ስም ችግም በተራራማው አገር በሲይር በረሐማ አጠገብ እስካላወጡ እስከ ኤልፋራን ድረስ ድል አደረጉባቸው። ገዢያም ተመልሶው ዓይን ማስገጥ ወደ ተባለው ወደ ቃዴስ መጡ፤ የአማራ ቃውያንና በሐሴስ ታማር ይኖሩ የነበሩትን የአሞራውያንን ግዛት በሙሉ ድል አድርገው ያዙ።

⁸ዘዘያም የሰዶም፣ የገሞራ፣ የአዳማ፣ የሰቦይ እንዲሁም ዘዓር የተባላችው የቤላ ነገሥታት በሲዲም ሸለቆ ሰራዊታቸውን አስተባበሩ፤ ⁹እነዚህ አምስቱ፣ በኤላም ንጉሥ በኮሎ-ዳምር፣ በሳይም ንጉሥ በቲድ-ዓል፣ በሰናዖር ንጉሥ በአምራፊል፣ በእላሳር ንጉሥ በአርደክ፣ በእዝህ በአራቱ ላይ ዘመቱባቸው። ¹⁰በሲዲም ሸለቆ ብዙ የቅጥራን ጉድጓዶች ስለ ነበሩ የሰዶምና የገሞራ ነገሥታት ሲሸሹ ከሰዎቻቸው አንዳንዶቹ በእዝህ ጉድጓዶች ውስጥ ወደቁ፤ የቀሩትም ወደ ተራሮች ሸሹ። ¹¹አራቱ ነገሥታትም በሰዶምና በገሞራ ያገኙትን ሀብትና ምግብ ሁሉ ዘርፈው ሄዱ። ሆኖም ወንድም ልጅ ሎጥ፣ ስዶም ይኖር ስለ ነበር እርሱንም ማርከው ንብረቱንም ዘርፈው ሄዱ።

¹³ከዚህም ያመለጠ አንድ ሰው መጥቶ ለዕብራውያን ለአብራም ይህን ነገር፤ አብራም በዚያ ጊዜ ይኖር የነበረው በአሞራውያን መምሬ ታላላቅ ዘፍቶ አጠገብ ነበር። መምሬ፣ ወንድሞቹ¹⁴ አስከና አውናን የአብራም የኪዳን አጋሮቹ ነበሩ። ¹⁴አብራም የወንድሙን ልጅ መሚረክ እንደ ሰማ በቤቱ ተወልደው አደገው የሠለጡ 318 ጦሮች አሰልፎ እስከ ዳን ድረስ ገሠገሡ። ¹⁵አብራም ጠላቶቹን

ለማጥቃት ሰራዊቱን ሌሊቱን በቡድን በቡድን ከፋፍሎ ከደማስቆ በስተ ሰሜን እስከ ማገኘው እስከ ሐባ ድረስ አሳደዳቸው። ¹⁶አብራም ጠላት የማረከውን በሙሉ አስጣለ፤ የወንድሙን ልጅ ሎጥን፣ ንብረቱን እንዲሁም ሴቶቹንና ሌሎቹን ምርኮኞች አስመለሰ። ¹⁷አብራም ከሎ-ዳምርንና አብራውት የተሰለፉትን ነገሥታት ድል አድርጎ ሲመለስ፣ የሰዶም ንጉሥ፣ “የገሥጥ ሸለቆ” ተብሎ በሚጠራው በሴዊ ሸለቆ ሊቀበለው ወጣ።

¹⁸የልዑል እግዚአብሔር (ሌሊልዮን) ከዚህን የነበረው የሳሊም¹⁹ ንጉሥ መልክ ጼዴቅም እንጀራና የወይን ጠጅ ይዞ ወጣ፤ ¹⁹አብራምንም እንዲህ ሲል ባረከው፤

“ሰማይንና ምድርን የፈጠረ ልዑል እግዚአብሔር (ሌሊልዮን) አብራምን ይባርክ፤

²⁰ጠላቶቻችሁን አሳልፎ በእጅህ የሰጠህ፤

14:6 ዘፍ21:21፣ 32:3፣33:14፣16፣ 36:8፣20፣ዘፍ10፣ 12:1፣2፣16፣13፣3፣ 26፣ዘፍ1፣2፣2፣15፣ 12:22፣ኢሱ11፣17፣ 24:4፣1ዜ5፣4፣2፣ኢሳ 34:5፣ከዘ25፣8፣35፣ 2፣ኢሞ1፣6፣ዕን3፣3 14:7 ዘፍ16፣14፣ 20:1፣ዘፍ17፣8፣ዘፍ13፣26፣29፣14፣25፣ 20:1፣24፣20፣25፣17፣ 32:8፣ዘፍ1፣24፣25፣1 7፣ኢሳ2፣10፣10፣41፣ 13፣4፣መገ3፣13፣6፣3፣ 10፣12፣1፣1፣6፣1፣2፣15 ፣1፣ሳሙ14፣48፣15፣2፣ 28፣18፣2፣ሳሙ1፣1፣ 1ዜ5፣4፣3፣2ዜ5፣20፣2 ፣መዘ29፣8፣3፣7፣ ሕዝ48፣28 14:8 ፋ3፣ዘፍ13፣10፣ዘፍ29፣23፣ ሆሴ11፣8 14:9 ፋ1፣ዘፍ10፣22 14:10 ፋ3፣17፣ 21፣ዘፍ11፣3፣19፣17፣ 30፣ኢሱ2፣16፣መዘ11፣1 14:11 ፋ16፣21 14:12 ዘፍ11፣27 14:13 ዘፍ13፣18፣ 37፣28፣39፣14፣17፣ 40፣15፣4፣1፣2፣4፣3፣ 32፣ዘፍ3፣18፣ዘፍ13፣ 23፣3፣2፣9፣ዘፍ1፣24፣ 1፣ሳሙ4፣6፣14፣11 14:14 ፋ12፣ዘፍ12፣5፣ዘፍ4፣9፣34፣1፣ መገ18፣29፣1፣ፀ15፣ 20፣ም4፣22፣6 14:15 ዘፍ15፣2፣ መገ7፣1፣6፣2፣ሳሙ8፣ 5፣1፣5፣20፣34፣2፣ፀ16፣9፣ኢሳ7፣8፣8፣4፣ 10፣9፣17፣1፣ኢር49፣ 23፣27፣ከዘ27፣18፣ ኢሞ1፣3፣5 14:16 ፋ11፣ 1፣ሳሙ30፣8፣18 14:17 ፋ1፣10፣ 2፣ሳሙ18፣18 14:18 ፋ22፣ዘፍ3፣19፣መገ9፣13፣19፣ 19፣ኢስ1፣10፣መዘ7፣ 8፣17፣76፣2፣104፣15፣ 110፣4፣ም፣31፣6፣መዘ 10፣19፣ም፣ከ1፣2፣ዳን 7፣27፣ዕሰ5፣6፣7፣2፣ 17፣21 14:19 ፋ18፣22፣ ዘፍ1፣1፣24፣3፣ኢሱ2፣11፣መዘ148፣5፣ ማቴ11፣25፣ዕሰ7፣6 14:20 ዘፍ9፣26፣ 24፣27፣28፣22፣ዘፍ14፣22፣26፣12፣ሉ-ቃ 18፣12፣ዕሰ7፣4 14:21 ፋ10፣11 14:22 ፋ10፣18፣19 ፣ዘፍ6፣8፣ዘፍ14፣30፣

ልዑል እግዚአብሔር (ሌሊልዮን) ይባርክ።” አብራምም ካመጣው ሁሉ ዐሥራትን ሰጠው። ²¹የሰዶም ንጉሥም አብራምን፣ ሰዎቹን ለእኔ ስጠኝ፣ ንብረቱን ግን ለራስህ አስቀር” አለው። ²²አብራም ግን ለሰዶም ንጉሥ እንዲህ አለው፤ “ሰማይንና ምድርን ወደ ፈጠረ ወደ እግዚአብሔር (ያህዌ)፣ ወደ ልዑል አምላክ (ሌሊልዮን) እጆቼን አንሥቻለሁ፤ ²³አብራምን አበለጸግሁት’ እንዳትል፣ ብጣሽ ክርም ሆነ የጫማ ማሰሪያ እንኳ ከአንተ አንዳች አልፈልግም። ²⁴ሰዎቹ ከበሉትና ከእኔ ጋር ከሄዱት ሰዎች ድርሻ በስተቀር ለራሴ አንዳች ነገር አልቀበልም፤ አውናን፣ ኤስኮልና መምሬ ድርሻቸውን ይውሰዱ።”

²⁵እግዚአብሔር ለአብራም የገባው ኪዳን

15 ከዚህም በኋላ፣ የእግዚአብሔር (ያህዌ) ቃል እንዲህ ሲል በራእይ ወደ አብራም መጣ፤ “አብራም ሆይ፤ አትፍራ፤ እኔ ለአንተ ጋሻህ ነኝ፤² ታላቅ ዋጋህም፤ እኔው ነኝ። ³አብራምም፣ “እግዚአብሔር (ያህዌ) አምላክ ሆይ፤ ያለ ልጅ የቀረሁ ስለ ሆንሁ፣ የቤቴ ወራሽ ምን ይሆናል? ሰው ኤሊያዘር ነው፤ ታዲያ ምን ትሰጠኛለህ?” አለው። ⁴አንተ ልጆች ስላልሰጠኝ፣ ከቤቴ አገልጋይ አንዱ ወራሼ መሆኑ አይቀርም”

⁵ከዚህ ጊዜ የእግዚአብሔር (ያህዌ) ቃል እንዲህ ሲል መጣለት፣ “ይህ ሰው ወራሽህ አይሆንም፤ ነገር ግን ከአብራክም የወረከል ልጅ ወራሽህ ይሆናል።” ወደ ወጪም አውጥቶ፣ “ቀና ብለህ ወደ ሰማይ ተመልከት፣ እስከ መቀጠር ከቻልህ፣ ከዋክብቱን ቀጠረቸው፤ ዘርህም እንዲሁ ይበዛል” አለው።

⁶አብራም እግዚአብሔርን (ያህዌ) አመኘ፤ እርሱም ጽድቅ አድርጎ ቁጠራለት።

ዘፍ32፣40፣ዘፍ15፣ከዘ20፣5፣ዳን12፣7፣ራእ10፣5-6 14:23 1፣ሳሙ15፣3፣19፣2፣ፀ15፣16፣ኢሱ8፣11፣9፣10፣15 14:24 ዘፍ 13፣18 15:1 ዘፍ21፣17፣26፣24፣46፣2፣3፣ዘፍ14፣13፣20፣20፣ ዘፍ1፣2፣6፣24፣4፣ዘፍ33፣29፣ፋት1፣20፣1፣ሳሙ15፣10፣2፣ሳሙ7፣4፣ 22፣3፣31፣1፣ገፍ11፣1፣2፣2፣2፣ፀ1፣6፣1፣6፣2ዜ5፣20፣15፣17፣ኢዮ3፣3፣ 15፣መዘ3፣3፣5፣12፣18፣2፣20፣27፣1፣28፣7፣33፣20፣37፣25፣58፣11፣ 84፣11፣19፣114፣144፣2፣ም፣ፀ1፣2፣7፣30፣5፣ኢሳ3፣10፣7፣4፣4፣1፣10፣ 13፣-14፣43፣1፣5፣ኢር1፣8፣13፣ከዘ3፣16፣ዳን10፣1፣ከጌ2፣5 15:2 ፋ8፣ዘፍ14፣15፣ኢሳ49፣22፣ኢር44፣26፣ከዘ5፣1፣16፣48፣ከሥ7፣5 15:3 ዘፍ12፣5፣24፣2፣34 15:4 ገላ28 15:5 ዘፍ12፣2፣ኢዮ 11፣8፣35፣5፣መዘ8፣3፣147፣4፣ኢር30፣19፣33፣22፣ሮሜ4፣18፣ዕብ 11፣12 15:6 መዘ106፣31፣ሮሜ4፣3፣20፣24፣ገላ3፣6፣ዮፀ2፣23

⁷13 ወይም ዘመድ፣ ወይም ጻፍ ⁸18 ኢዮ-ሳሊም ናት ⁹19 ወይም በፋ 22 ላይ ያለውንም ጨምሮ ባለቤት ለሆነ ይችላል ¹⁰ኛ1 ወይም ገዥ ¹¹1 ወይም ዋጋህም እጅግ ታላቅ ይሆናል ¹²2 በሰብራይስጥ የዚህ ሐረግ ትርጉም አይታወቅም

ዘፍ32፣40፣ዘፍ15፣ከዘ20፣5፣ዳን12፣7፣ራእ10፣5-6 14:23 1፣ሳሙ15፣3፣19፣2፣ፀ15፣16፣ኢሱ8፣11፣9፣10፣15 14:24 ዘፍ 13፣18 15:1 ዘፍ21፣17፣26፣24፣46፣2፣3፣ዘፍ14፣13፣20፣20፣ ዘፍ1፣2፣6፣24፣4፣ዘፍ33፣29፣ፋት1፣20፣1፣ሳሙ15፣10፣2፣ሳሙ7፣4፣ 22፣3፣31፣1፣ገፍ11፣1፣2፣2፣ፀ1፣6፣1፣6፣2ዜ5፣20፣15፣17፣ኢዮ3፣3፣ 15፣መዘ3፣3፣5፣12፣18፣2፣20፣27፣1፣28፣7፣33፣20፣37፣25፣58፣11፣ 84፣11፣19፣114፣144፣2፣ም፣ፀ1፣2፣7፣30፣5፣ኢሳ3፣10፣7፣4፣4፣1፣10፣ 13፣-14፣43፣1፣5፣ኢር1፣8፣13፣ከዘ3፣16፣ዳን10፣1፣ከጌ2፣5 15:2 ፋ8፣ዘፍ14፣15፣ኢሳ49፣22፣ኢር44፣26፣ከዘ5፣1፣16፣48፣ከሥ7፣5 15:3 ዘፍ12፣5፣24፣2፣34 15:4 ገላ28 15:5 ዘፍ12፣2፣ኢዮ 11፣8፣35፣5፣መዘ8፣3፣147፣4፣ኢር30፣19፣33፣22፣ሮሜ4፣18፣ዕብ 11፣12 15:6 መዘ106፣31፣ሮሜ4፣3፣20፣24፣ገላ3፣6፣ዮፀ2፣23

ገደግጦም እግዚአብሔር፣ “ይህችን ምድር ላወርሰህ፣ ከከለዳውያን ምድር፣ ከዑር ያወጣሁህ እግዚአብሔር (ያህዌ) እኔ ነኝ” አለው።

8አብራምም፣ “እግዚአብሔር (ያህዌ) አምላክ ሆይ፣ ይህችን ምድር እንደምወርሳት በምን ዐውቃለሁ?” አለ።

9እግዚአብሔርም (ያህዌ) “እያንዳንዳቸው ሦስት ዓመት የሆናቸው አንዲት ጊደር፣ አንድ ፍየልና አንድ በግ፣ በተጨማሪም አንድ ሞኖ ስና አንድ ርግብ አብረህ አቅርብልኝ” አለው።

10አብራምም እነዚህን ሁሉ አቀረበለት፣ ቁርጠም ሁለት ቦታ ከከፈላቸው በኋላ፣ እያንዳንዱን ክፍል በሌላው ወገን ትይዩ አስ ቀመጠ፣ ሞኖታችን ርግቧን ግን ለሁለት አል ከፈላቸውም። 11አሞሮችም ሥጋውን ለመ ብላት ወረዱ፣ አብራም ግን አባረራቸው።

12ፀሐይ ልትገባ ስትል አብራም እንቅ ልፍ ወሰደው፣ የሚያስፈራም ድቅድቅ ጨለማ መጣበት። 13እግዚአብሔርም (ያህዌ) እንዲህ አለው፣ “ዘርህ በባዕድ አገር ስደተኛ እንደ ሚሆን በእርግጥ ዕውቅ፣ አራት መቶ ዓመ ትም በባርነት ተረግጦ ይገዛል። 14ነገር ግን በባርነት የሚገዛቸውን ሕዝብ እፈርድበታለሁ፣ ከዚያም ብዙ ሁለት ይዘው ይወጣሉ።

15አንተ ግን ወደ አባቶችህ በሰላም ትሄዳለህ፣ ዕድሜም ጠግበህ ወደ መቃብር ትውርዳለህ። 16በአራተኛውም ትውልድ ዘርህ ወደዚህ ምድር ይመለሳል፣ የአሞራውያን ኅጢአት ገና ጽዋው አልሞላምና።”

17ፀሐይ ገብታ ከጨለመ በኋላ የምድጃ ጢ ስና የሚገበለበል ፋና ታዩ፣ በተከፈለውም ሥጋ መካከል ዐለፈ። 18በዚያ ዕለት እግዚ አ ብሔር (ያህዌ) ለአብራም እንዲህ ሲል ኪ ዳን ገባለት፣ “የሕይወት ወንዝ ድረስ ያለውን ምድር ለዘርህ እሰጣለሁ፤ 19የምሰጣቸውም የቄናው ያንን፣ የቄኔዛው ያንን፣ የቃድሞናው ያንን፣ የፀዮኪጢያው ያንን፣ የፊርሃው ያንን፣ የራፋይ ምን፣ የአሞራው ያንን፣ የኩሞናው ያንን፣ የጌር ጌሳው ያንንና የኢያቡሳው ያንን ምድር ነው።”

አጋርና እስማኤል

16 የአብራም ሚስት ሦራ፣ ልጆች አል ወለደችላትም ነበር፤ እርሷም አጋር የምትባል ግብፃዊት አገልጋይ ነበረችት። 2አብራምንም፣ “እግዚአብሔር (ያህዌ) ልጅ እን ዳልወልድ አድርገኛል። ምናልባት በእርሷ በኩል ልጆች አገኝ እንደሆን ሄደህ ከአገ ልጋይ ጋር ተኛ” አለችው።

አብራምም ሦራ ባለችው ተስማማ። 3አብ ራም በከነዓን ምድር ዐሥር ዓመት ከኖረ

15፣7 ዘፍ11፡28፣ 12፡1፣13፡17፣17፡8፣ 28፡4፣35፡12፣48፡4፣ 106፡8፣20፡2፣118፡9፣ 5፡ኤሥ7፡34፡40፡118 15፡8 ፋ*2፡11፡812፣ 20፡19፡8፣ሉቃ1፡18 15፡9 1፡ሞ፡1፡24፣ 11፡14፣5፡7፡11፡12፣ 8፡11፡4፡19፡2፡11፡821፣ 3፡10፡4፡16፡1፡ኤሥ4፡1 15፡10 ፋ*17፡11፡1 1፡17፡5፡8፡ኢፍር34፡18 15፡11 ዘፍ28፡26፣ ኤር7፡33 15፡12 ዘፍ2፡21 15፡13 ፋ*16፡11፡101፣ 11፡3፡7፡5፡6፡10፡14፣ 18፡6፡5፡12፡40፡11፡7፡2 0፡15፡11፡15፡15፡12፣ 40፡ኤሥ3፡18፡ኤሥ7፣ 16፡17፡1፡3፡17 15፡14 ዘፍ50፡24፣ 103፡8፡16፡6፡8፡12፡25፣ 32፡8፡11፡7፡10፡29፣ ኢሱ1፡2፡ኤሥ7፡7 15፡15 ዘፍ25፡8፣ 35፡29፡14፡7፡30፡19፣ 29፡11፡23፡26፡11፡4፡31፣ 16፡34፡7፡ኢሱ1፡4፡11፣ 1፡ሞ፡4፡32፡2፡ሞ፡7፣ 12፡1፡1፡1፡21፡1፡1፡1፡5፣ 29፡28፡ኤሥ5፡26፡21፣ 23፡42፡17፡1፡ሞ፡14፡9፣ 19፡9፡1፡16፡ግ፡43፡16፣ 9፡11፡ኤሥ 65፡20 15፡16 ፋ*13፡11፡6፣ 28፡15፡14፡6፡4፡48፡21፣ 50፡24፡11፡8፡17፣ 12፡40፡11፡18፡28፣ ኢሱ13፡4፡ሞ፡10፡11፣ 1፡1፡7፡21፡26፡2፡1፡1፡6፣ 3፡21፡11፡1፡ኤሥ16፡3 15፡17 ፋ*10፡1፡ሞ፡4 7፡1፡6፡20፡1፡5፡4፡5 15፡18 ዘፍ12፡7፣ 17፡24፡7፡11፡1፡ሞ፡6፡4፣ 34፡10፡27፡11፡7፡34፡5፣ 11፡1፡6፡1፡16፡ኢሱ15፣ 4፡47፡1፡1፡7፡18፡65፡2፡1፡7 24፡7፡2፡11፡57፡8፡ሞ፡11 05፡9፡ኢሱ27፡12፣ ኤር37፡5፡14፡6፡2፡1፡4፣ 4፡17፡ኤሥ30፡22፣ 47፡19፡2፡14 15፡19 ዘሥ24፡21፣ ሞ፡41፡16፡14፡1፡1፡17፡5 ፡24፡1፡ሞ፡15፡6፣ 27፡10፡30፡29፣ 11፡5፡2፡55 15፡20 ዘፍ10፡15፣ 13፡7፡14፡5፡11፡7፡1 15፡21 ዘፍ10፡16፣ ኢሱ3፡10፡24፡11፣ ነሀ9፡8 16፡1 ፋ*3፡4፡8፡15፣ 10፡11፡29፡30፡21፡14 ፡24፡61፡25፡12፡27፡61፡29፡24፡29፡31፣ 33፡46፡18፡ሉቃ1፡7፣ 36፡14፡4፡24፡25 16፡2 ዘፍ19፡32፣ 29፡31፡30፡2፡4፡9፡10

በኋላ ሚስቱ ሦራ ግብፃዊት አገልጋይዋን አጋ ርን ማስት እንድትሆኑ ለባላ ሰጠችው። 4አብ ራምም ከአጋር ጋር ተኛ፣ እርሷም ፀነሰች።

አጋርም ነፍሱ ጠር መሆኗን ባወቀች ጊዜ እመቤቷን መናቅ ጀመረች። 5ሦራም አብ ራምን፣ “ለደረሰብኝ በደል ተጠያቂው አንተ ነፃ፣ አገልጋዬ ዕቅፍህ ውስጥ እንድትገባ እኔው ሰጠሁ፤ አሁን ግን ይኸ ው ማርገቧን ስታውቅ ትንቀኝ ጀመር፣ እግዚአብሔር (ያህዌ) በአንተና በእኔ መካከል ይፍረድ” አለችው።

6አብራምም፣ “አገልጋይሽ እንደሆነች በእ ጅሽ ውስጥ ናት፣ የፊልግሽውን አድርገባት” አላት። ከዚያም ሦራ ስላሁቃዮቻት አጋር ጥላት ኩበለች።

7የእግዚአብሔር (ያህዌ) መልአክ አጋርን በአ ንድ የውሃ ምንጭ አጠገብ በምድረ በዳ አገኛት፣ ምንጩም ወደ ሱር በሚወስደው መንገድ ዳር ነበር። 8መልአኩም፣ “የሦራ አገልጋይ አጋር ሆይ፣ ከየት መጣሽ? ወዴ ትስ ትሄጃለሽ?” አላት።

እርሷም፣ “የእመቤቱ ከሦራ ኩበልዬ መም ጣቴ ነው” ብላ መለሰች።

9የእግዚአብሔርም (ያህዌ) መልአክ፣ “ወደ እመቤትሽ ተመለሽ፤ ለእርሷም ተገኝላት” አላት። 10ደግሞም መልአኩ፣ “ዘርሽን እጅግ አበዛለሁ፤ ከብዛቱም የተነሣ ሊቁጠር አይ ችልም” አላት።

11የእግዚአብሔርም (ያህዌ) መልአክ በተጨ ማሪ እንዲህ አላት፤

“እነሆ፣ ፀንሰሻል፤ ወንድ ልጅ ትወልጃለሽ፤

እግዚአብሔር (ያህዌ) ችግርሽን ተመልክቶአል፤ ስሙን እስማኤል፤ ትይዩለሽ።

12እርሱም እንደ ዱር አህያ ይሆናል፤ እጁንም ባገኘው ሰው ሁሉ ላይ ያነሣል፤ ያገኘውም ሁሉ እጁን ያነሣበታል፤ ከወንድሞቹ ሁሉ ጋር እንደ ተጣላ ይኖራል።”^አ

16፡3 ዘፍ12፡4፣5 16፡4 ፋ*1፡11፡ፍር30፡1፣1፡ሞ፡1፡6 16፡5 ዘፍ 31፡5፡3፡11፡5፡21፡ሞ፡11፡27፡1፡ሞ፡24፡12፡15፡26፡10፡23፡ሞ፡15፡0፡6፣ 75፡7 16፡6 ዘፍ31፡5፡0፡ኢሱ9፡25 16፡7 ፋ*11፡14፡11፡ፍር20፡1፣ 21፡1፡7፡19፡22፡11፡1፡15፡24፡7፡40፡25፡18፡31፡11፡148፡16፡11፡ሞ፡2፣ 14፡19፡1፡5፡22፡23፡20፡23፡32፡34፡33፡2፡11፡22፡22፡ሞ፡2፡1፡1፡6፣ 11፡1፡3፡3፡1፡ሞ፡1፡5፡7፡12፡7፡8፡2፡ሞ፡24፡16፡1፡1፡7፡19፡5፡2፡1፡1፡3፣ 19፡35፡ሞ፡134፡7፡11፡1፡ኤሥ5፡19 16፡8 ፋ*1፡11፡ፍር3፡9 16፡10 ዘፍ13፡16 16፡11 ፋ*7፡11፡ፍር3፡15፡1፡2፡3፡1፡7፡19፣ 18፡19፡21፡13፡29፡32፡31፡42፡37፡25፡28፡39፡1 11፡10፡24፡3፡7፡9፣ 4፡31 11፡7፡20፡1፡16፡11፡ፍር26፡7፡11፡1፡ሞ፡7፣ኢሱ44፡1፡ሞ፡8፡24፡1፡ሞ፡9፡1፡6፣ አሞ3፡2፡ግ፡ቴ1፡21፡ሉቃ1፡3፡31፡ሉቃ5፡19 16፡12 ዘፍ25፡18፣ ኢ የ6፡5፡11፡12፡24፡5፡13፡9፡5፡ሞ፡104፡11፣ኢር2፡24፡3፡ሀሴ8፡9

፳18 ወይም ደረቅ ወንዝ ፳11 እስማኤል ግለት እግዚአብሔር ይለግጥ ግለት ነው ፳12 ወይም በት ምሥራቅ ይኖራል

¹³እርሷም ያናገራትን እግዚአብሔርን ^{(ያህዌ)፣} ኤልርኢ ብላ ጠራችው፤ ምክንያቱም “የሚ ያዮንን አሁን አየሁት”¹⁰ ብላ ነበርና። ¹⁴ከዚህ የተነሣ የዚያ ምንጭ ስም፣ “ብኤርላሃይርኢ”¹¹ ተብሎ ተጠራ፤ እስካሁንም በቃይስኖ በባሬድ መካከል ይገኛል።

¹⁵አጋር ለአብራም ወንድ ልጅ ወለደች ለት፤ አብራምም ስሙን እስማኤል ብሎ ጠራው። ¹⁶አብራም፣ አጋር እስማኤልን በወ ለደች ጊዜ ዕድሜው 86 ዓመት ነበር።

የግዛረት ኪዳን

17 አብራም ዕድሜው 99 ዓመት በሆነ ጊዜ፣ እግዚአብሔር ^(ያህዌ) ተገልጦ ለት እንዲህ አለው፤ “እኔ ኤልሻዳይ”¹² ሆኝ፤ በፊቱ ተመላለስ፤ ነቀፋም አይኑርብህ፤ ግለኔና በአንተ መካከል የተመሠረተውን ኪ ዳን አጸናለሁ፤ ዘርህንም እጅግ አበዛለሁ።”

³አብራም በግንባሩ መሬት ላይ ተደፋ፤ እግዚአብሔርም ^(አሎሃም) እንዲህ አለው፤ ⁴“እነሆ፣ የምገባለህ ኪዳን ይህ ነው፤ የብዙ ሕዝቦች አባት ትሆናለህ። ስለእንግዲህ ወዲያ ስምህ አብራም መባሉ ቀርቶ አብራምም ይሆናል፤ የብዙ ሕዝቦች አባት አድርጌሃለሁና። ስርህን እጅግ አበዛለሁ፤ ብዙ ሕዝብም አደርግላለሁ፤ ነገሥታትም ከአንተ ይወጣሉ። ግለኔና በአንተ፣ ከአንተም በኋላ ከዘርህ ጋር ከትውልድ እስከ ትውልድ የዘ ላለም ኪዳኔን እመሠርታለሁ፤ በዚህም የአንተና ከአንተም በኋላ የዘርህ አምላክ ^(አሎሃም) እሆናለሁ። ስይሆኑን አሁን በእንግዲህነት የምትኖርባትን የከነዓንን ምድር በሙሉ ለአንተና ከአንተም በኋላ ለዘርህ ለዘላለም ርስት አድርጌ እሰጣለሁ፤ አምላካቸውም ^(አሎሃም) እሆናለሁ።”

⁹ከዚያም እግዚአብሔር ^(አሎሃም) አብርሃምን እንዲህ አለው፤ “በአንተም በኩል፣ አንተና ከአንተ በኋላ የሚመጣው ዘርህ ከትውልድ እስከ ትውልድ ኪዳኔን ትጠብቃላችሁ። ¹⁰አንተና ከአንተም በኋላ የሚመጣው ዘርህ የምትጠብቁት ኪዳን ይህ ነው፤ በመካከላችሁ ያለ ወንድ ሁሉ ይገረዝ። ¹¹ለዚህ ሁላችሁም ሽለፊታችሁን ትገረዛላችሁ፤ ይህም በእኔና በእናንተ መካከል ላለው ኪዳን ምልክት ይሆናል። ¹²የሚመጣውም ትውልድ ሁሉ፣ ማንኛውም ወንድ ልጅ፣ ስምንት ቀን ሲሞላው ይገረዝ፤ እንደዚሁም በቤትህ የተወለደውና ከውጭ በገንዘብ የተገዛ ባዕድ ሁሉ ይገረዝ። ¹³በቤትህ የተወለደም ሆነ በገንዘብ የተገዛ ሁሉ ይገረዝ አለበት፤ በሥጋችሁ የሚፈጸመው ይህ ኪዳኔ የዘላለም ኪዳን ይሆናል። ¹⁴የሥጋ ሽለፊቱን ያልተገረዘ ማንኛውም ወንድ

16:13 ዘፍ32:30፣ 33:10፣ዘ024:10፣ 33:20፣23፣ዘግ12:8፣ መግ46:22፣13:22፣ መዘ139:1-12፣አግ6:5
16:14 4*7፣ዘፍ14:7፣24:62፣25:11
16:15 4*1፣ዘፍ17:18፣21:9፣25:12፣28:9፣ገላ4:22
16:16 ዘፍ12:4
17:1 ዘፍ5:22፣ 12:4፣7፣20፣5፣28:3፣ 35:11፣43:14፣44:8፣3፣ 49:25፣ዘ06:3፣ዘፍ18:13፣ፋ፡7፣1:20፣ 1፣ፍ17፣6:4፣14፣22፣ 21፣33፣16፣19፣መዘ15:2፣18፣23፣78፣72፣ 1፣01፣2፣አግ13:6፣ ሚዘ6:9፣አግ1:15
17:2 ዘፍ12:2፣ 15:8፣22፣16-18
17:3 4*17፣ዘፍ18:2፣19፣1፣33፣3፣ 10፣18፣7፣ዘግ14:5፣ አሎ5:14፣7፣6፣መግ13:20፣ሕዝ1:28፣ 3፣23
17:4 4*16፣ዘፍ12:2፣15፣18፣25፣23
17:5 4*15፣ዘፍ32:28፣35፣10፣37፣3፣ 13:4፣3፣6፣46፣2፣1፣718:31፣2፣ገ17:34፣ 1፣ዘፍ1:34፣ዘ09:7፣ አግ48:1፣ዘፋ1:42፣ ሮሜ4:17
17:6 4*16፣19፣ዘፍ1:28፣18፣10፣21፣1፣22፣17፣26፣22፣28፣3፣35፣1፣13፣6፣31፣41፣ 52:47፣27፣48፣4፣49፣ 22፣ዘሌ26:9፣ዘፍ13:13፣አግ51:2፣ዘፍ1:6
17:7 ዘፍ6:18፣9፣ 16፣15፣18፣ዘ05:7፣20፣2፣29፣45፣46፣ዘሌ11:44-45፣18፣2፣22፣33፣ 25፣38፣26፣9፣12፣15፣45፣ዘግ15:4፣1፣ዘፍ4:20፣7፣6፣21፣29፣13፣ 24፣መ7:24፣አር14:9፣ ሮሜ8፣ገላ3፣16፣ ዕብ13:20፣ራገ21:7
17:8 4*7፣ዘፍ10:19፣1፣27፣15፣7፣23፣4፣28፣4፣35፣27፣ 37:1፣ዘ06:4፣1፣ዘፍ29:15፣አር31:1
17:9 ዘፍ18:19፣ 22:18፣ዘ019:5፣ ዘፍ5:2
17:10 4*23፣ዘፍ21:4፣ዘሌ12:3፣አሎ5:2፣5፣7፣ፋ፡7፣22፣ሐሥ7:8፣ሮሜ4:11
17:11 ዘፍ9:12፣ 10:2፣48፣ዘፍ10:16፣ ሮሜ4:11
17:12 ዘፍ9:12፣ 21:4፣ዘሌ12:3፣

ኪዳኔን በማፍረሱ ከወገኖቹ ይወገድ።”

¹⁵እግዚአብሔር ^(አሎሃም) አብርሃምን እንዲህ አለው፤ “ሦራን ከእንግዲህ ሦራ ብለህ አትጠራትም፤ ስሟ ከዛሬ ጀምሮ ሣራ ይሁን። ¹⁶እኔ እባርካታለሁ ከእርሷም ወንድ ልጅ እሰጥሃለሁ፤ የብዙም ሕዝቦች እናት ትሆን ዘንድ እባርካታለሁ፤ የሕዝቦችም ነገሥታት ከእርሷ ይወጣሉ።”

¹⁷አብርሃምም በግንባሩ መሬት ላይ ተደፋ፤ ሣቀና በልቡ፣ “እንዲያው ምንስ ቢሆን የመቶ ዓመት ሽማግሌ የልጅ አባት መሆን ይችላል? ሣራስ በዘጠና ዓመቷ ልጅ መውለድ ትችላለች?” አለ። ¹⁸አብርሃም እግዚአብሔርን ^(አሎሃም) “እስማኤልን ብቻ ባርከህ ባናርህልኝ” አለው።

¹⁹እግዚአብሔርም ^(አሎሃም) እንዲህ አለ፤ “ይሁን እሺ፤ ነገር ግን ሚስትህ ሣራ ወንድ ልጅ ትወልድላላች፤ ስሙንም ይስሐቅ። ብለህ ትጠራዋለህ፤ እኔም ከእርሱ በኋላ ለዘሩ ሁሉ የሚሆን የዘላለም ኪዳን ከእርሱ ጋር እገባለሁ። ²⁰ስለ እስማኤልም ቢሆን ልመናህን ሰምቼሃለሁ፤ እርሱንም እባርከዋለሁ፤ ፍሬያማም አደርገዋለሁ፤ እጅግም አበዛዋለሁ፤ የዐሥራ ሁለት አለቆች አባት ይሆናል፤ ታላቅም ሕዝብ አደርገዋለሁ። ²¹ኪዳኔን ግን የሠራዊት በዚህ ጊዜ ሣራ ከምትወልድላህ ልጅ፣ ከይስሐቅ ጋር አደርጋለሁ።” ²²እግዚአብሔር ^(አሎሃም) ከአብርሃም ጋር መነጋገሩን ከፈጸመ በኋላ ወደ ላይ ወጣ።

²³በዚያችም ዕለት አብርሃም እግዚአብሔር ^(ያህዌ) ባዘዘው መሠረት ልጁን እስማኤልን፣ በቤቱ ውስጥ የተወለዱትንና ከውጭ በገንዘብ የተገዛቸውን ወንዶች በሙሉ ገረዛቸው። አብርሃም ሲገረዝ ዕድሜው 99 ዓመት ነበር። ²⁴ልጁም እስማኤል ሲገረዝ 13 ዓመቱ ነበር። ²⁵አብርሃምና ልጁ እስማኤል፣ ሁለቱም በዚያ ቀን ተገረዙ። ²⁶በአብርሃም ቤት ያሉ ወንዶች ሁሉ፣ በቤቱ የተወለዱትም ሆኑ ከውጭ በገንዘብ የተገዙ ከእርሱ ጋር ተገረዙ።

አሰ5:2፣አቃ1:59 17:13 ዘፍ9:16፣ዘ012:44፣48 17:14 4*23፣ዘ024-26፣12:15፣19፣30፣33፣ዘሌ7:20፣25፣17:4፣18፣29፣ 19፣8፣20፣17፣ዘግ9:13፣15፣30፣19፣13፣ዘፍ17:12፣አሰ5:2-8፣አዮ38፣15፣መዘ37:28፣ሕዝ44:7 17:15 4*5፣ዘፍ11:29 17:16 4*4፣6፣ዘፍ24:60፣አግ29:22፣ገላ4:31 17:17 4*3፣ዘፍ12:4፣ 18:11፣12፣13፣21፣6፣7፣24፣1፣36፣አር20:15፣ሉቃ1:18፣ሮሜ4:19፣ ገላ4:23፣ዕብ11:11 17:18 ዘፍ16:15፣21፣11 17:19 4*6፣ 21፣ዘፍ9:16፣11፣18፣14፣21፣2፣26፣3፣50፣24፣ዘ013:11፣ዘፍ1:8፣1፣ሞ1:20፣ማቴ1:21፣ሉቃ1:13፣31፣ገላ3:16 17:20 ዘፍ13:16፣25፣12-16፣18፣48፣19 17:21 4*19፣ዘፍ18:10፣14፣ዘ034፣10 17:22 ዘፍ18:33፣35፣13፣ዘግ1:29 17:23 4*5፣ 10:14፣ዘፍ12:5 17:24 ዘፍ12:4፣ሮሜ4:11 17:25 ዘፍ16:16 17:27 ዘፍ14:14 ¹³ ወይም በኋላ አየሁት ¹⁴ ብኤርላሃይርኢ ማለት የሚሆን የኤሮም ምንጭ ስም ማለት ነው ¹⁵ ሁሉን የሚገዛ ማለት ነው ¹⁶ አብራም ማለት የከበረ አባት ማለት ነው ¹⁷ ይስሐቅ ማለት ይሥቃል ማለት ነው

ሦስቱ እንግዶች

18 ቀትር ላይ አብርሃም በመምሬ ትልልቅ ዛፎች አቅራቢያ በምት ገኘው ድንኳኑ ደጃፍ ተቀምጦ ሳለ እግዚአብሔር (ያህዌ) ተገለጠለት፤ ጊቀና ብሎም ሲመለከት፤ ሦስት ሰዎች ቆመው አዩ፤ ወዲያውም ከድንኳኑ ደጃፍ ተነሥቶ፤ ፈጥኖ ወደ ሰዎቹ ሄደ፤ ወደ መሬት ዝቅ ብሎም እጅ ነሣ።

3አብርሃምም እንዲህ አለ፤ “ጌታዬ፣^፳ በሬትህ ሞገስ አግኝቼ እንደ ሆነ፤ ባሪያህን አልፈህ አትሂድ፤ ፋጥቂት ውሃ ይምጣላችሁና እግራችሁን ታጠቡ፤ እዚህም ከዛፍ ሥር ዐርፍ በሉ። ፊደል እኔ ወደ አገልጋዮችሁ ከመጣችሁ፤ እህል ቀምሳችሁ ትበረቱ ዘንድ ምግብ ላቅርብላችሁና ገጠላችሁን ትቀጥላላችሁ።”

እነርሱም፤ “መልካም፤ እንዳልኸው አድርግ” አሉት።

6አብርሃም በፍጥነት ሣራ ወዳለችበት ወደ ድንኳኑ ገብቶ፤ “ቶሎ ብለሽ ሦስት መስፈሪያ ስልቅ ዱቄት አስኪና ቂጣ ጋግሮ” አላት።

7ከዚያም ወደ መንጋው በጥድፊያ ሄዶ፤ አንድ ፍርጥም ያለ ሥጋው ገር የሆነ ጥጃ መርጦ ለአገልጋዩ ሰጠው፤ አገልጋዩም ጥጃውን ዐርዶ አዘጋጀው። 8አብርሃምም እርሳ፤ ወተትና የተዘጋጀውን የጥጃ ሥጋ አቀረበ ላቸው፤ ሲበሉም ዛፍ ሥር አጠገባቸው ቆሞ ነበር።

9እነርሱም አብርሃምን፤ “ሚስትህ ሣራ የት አለች?” ብለው ጠየቁት።

እርሱም፤ “ድንኳን ውስጥ ናት” አላቸው።

10እግዚአብሔርም (ያህዌ)፤ “የዛሬ ዓመት በዚህ ጊዜ በእርግጥ ተመልሼ እመጣለሁ፤ ሚስትህ ሣራ ወንድ ልጅ ትወልዳለች” አለው።

ሣራም በዚህ ጊዜ ከበስተ ጀርባው ካለው ከድንኳኑ ደጃፍ ሆና ትሰማ ነበር። 11በዚያን ጊዜ አብርሃምና ሣራ አርጅተው፤ ዕድሜ አቸው ገፍቶ ነበር፤ ሣራም ልጅ የመውለ ጃዋ ዕድሜ ዐልፎ ነበር። 12ሣራ በልባ፤ “ካረጀሁና ጌታዬም ከደከመ በኋላ በዚህ ነገር መደሰት ይሆንልኛል?” ብላ ሣቀች።

13እግዚአብሔርም (ያህዌ) አብርሃምን እንዲህ አለው፤ “ሣራ፤ ካረጀሁ በኋላ ልጅ እንዴት አድርጌ እወልዳለሁ ስትል ለምን ሣቀች? 14እግዚአብሔር (ያህዌ) የሚሰኘው ነገር አለን? የዛሬ ዓመት በተባለው ጊዜ ተመልሼ እመጣለሁ፤ ሣራም ልጅ ይኖራታል።”

15ሣራ ስለ ፈራች፤ “ኸረ አልሣቅሁም” ብላ ዋሸች።

እርሱ ግን፤ “ሣቅሽ እንጂ” አላት።

18:1 ስፍ:12:7:13; 18:19:1:23:10:18; 34:20:24:6:7:4:1; መገ69:12:ኤ:7:2; ዕብ11:9
18:2 ፋ:16:22:ዘፍ: 17:3:19:1:10:24:63; 32:24:43:28:ኢሱ: 5:13:መላ3:6-11; ሆሴ12:3-4:ዕብ13:2
18:3 ስፍ:19:19; 32:4:18:20:33:5; 39:4:6:7:2:10: 13:1:ሳሙ:1:18; አስ2:15
18:4 ስፍ:19:2; 24:32:4:3:24:መላ 19:21:2:ሳሙ:11:8; ሉ:ቃ:7:44
18:5 መላ13:15; 19:5
18:6 ስፍ:19:3; 24:መ:13:8
18:7 1:ሳሙ:28; 24:ሉ:ቃ:15:23
18:8 መላ4:19:5; 25:6:19:አሳ:15:22
18:9 ስፍ:3:9; 24:67:ዕብ11:9
18:10 ስፍ:17:6; 21:2:1:2:2:74:16; ሮሜ9:9
18:11 ስፍ:11:30; 17:17:ሉ:ቃ:1:18; ሮሜ4:19:ዕብ11: 11-12
18:12 ስፍ:17:17; 18:ጥ3:6
18:13 ስፍ:17:17
18:14 ፋ:10:ዘፍ: 17:19:ኢፍ:2:2:ኢሳ 40:29:50:2:51:9; ኤር32:17:27:ማቴ 19:26:ሮሜ4:21; 9:9:ገላ4:23
18:16 ፋ:2
18:17 ስፍ:19:24; ኢፍ:1:16:መገ107: 34:አጥ3:7
18:18 ስፍ:12:2; ገላ3:8
18:19 ስፍ:16:11; 17:9:22:1:2:18:26; 5:ዘፍ4:9-10:6:7; ኢሱ:24:15:2:ሳሙ:8; 15:መገ17:2:ዘፍ9:4; ኢሳ14:1:ኤር23:5; ኤፌ6:4
18:20 ስፍ:19:13; 13:13:ኢሳ1:10:ኤር 23:14:ዕብ16:46
18:21 ስፍ:11:5
18:22 ፋ:2:ዘፍ: 19:1:27
18:23 ዘፍ23:7; ዘላ4:3:22:27:ዘጥ: 16:22:ዘፍ27:25; 24:መ:24:17:መገ 11:4-7:394:21:ኦገዘ 18:4:28:ጥ2:9
18:24 ፋ:26; ኤር5:1

አብርሃም ስለ ሰዶም ማለደ

16ሰዎቹም ለመሄድ ሲነሡ፤ ቀሩልቀሩል ወደ ሰዶም ተመለከቱ፤ አብርሃምም ሊሸኛቸው አብርሀቸው ወጣ። 17እግዚአብሔርም (ያህዌ) እንዲህ አለ፤ “እኔ የማደርገውን ነገር ከአብርሃም እሰውራለሁን? 18አብርሃም በእውነት ታላቅና ብርቱ ሕዝብ ይሆናል፤ የምድር ሕዝቦችም ሁሉ በእርሱ ይባረካሉ። 19ትክክለኛና ቀና የሆነውን በማድረግ የእግዚአብሔርን (ያህዌ) መንገድ ይጠብቁ ዘንድ ልጆቹንና ከእርሱ በኋላ ቤተ ሰዎቹን እንዲያዝ መርጨዋለሁ፤ ይኸውም እግዚአብሔር (ያህዌ) ለአብርሃም የሰጠው ተስፋ ሁሉ እንዲፈጸም ነው።”

20ደግሞም እግዚአብሔር (ያህዌ) እንዲህ አለ፤ “በሰዶምና በገሞራ ላይ የሚሰማው ጨኸት እጅግ በዝቶአል፤ ጎጠአታቸውም እጅግ ከፍቶአል፤ 21አድራጎታቸው እኔ ዘንድ እንደ ደረሰው ጨኸት መሆኑን ለማየት ወደዚያው እወርዳለሁ፤ እንደዚያ ካልሆነም ዐውቃለሁ።”

22ሰዎቹም ፊታቸውን ወደ ሰዶም አቅንተው ሄዱ፤ አብርሃም ግን በእግዚአብሔር (ያህዌ) ፊት እንደ ቆመ ነበር። 23አብርሃምም ወደ እርሱ ቀረብ ብሎ እንዲህ አለ፤ “በእርግጥ ጻድቁን ከጎጠአተኛው ጋር አብረህ ታጠፋለህን? 24አምሳ ጻድቃን በከተማዬ ቢገኙ፤ በውኑ ነዋሪዎቹን ሁሉ ታጠፋለህን? በውስጥ ለሚገኙ አምሳ ጻድቃን ስትል ከተማዬቱን አትምርምን? 25እንዲህስ አይሁን፤ ጻድቁን ከጎጠአተኛው ጋር እንዴት ትገድለዋለህ? ይህን የመሰለው አድራጎት ከአንተ ይራቅ፤ የምድር ሁሉ ዳኛ በቅን አይፈርድምን?”

26እግዚአብሔርም (ያህዌ)፤ “በሰዶም ከተማ አምሳ ጻድቃን ባገኝ ለእነርሱ ስል አገራቱን በሞላ እምራለሁ” አለ።

27ደግሞም አብርሃም እንዲህ አለ፤ “እኔ ከንቱ፤ ትቢያና ዐመድ ሆኜ ሳለሁ ከኔታ (አዶይ) ጋር ለመናገር አንዴ ደፍሬአለሁ፤ 28ለመሆኑ ከአምሳው ጻድቃን አምስት ቢጉድሉ በአምስቱ ሰዎች ምክንያት መላ ከተማ ዋን ታጠፋለህን?”

18:25 ስፍ:20:4:44:7:17:ዘፍ1:16-17:32:4:መላ11:27:2ዘ5 19:7:ዕገ9:15:ዕገ9:33:ኢፍ8:3-7:20:9:15:34:10:36:23:መገ7: 11:58:11:75:7:94:2:119:137:ኢሳ3:10-11:5:20:ኦገዘ18: 25:ዳን 4:37:9:14:ኢጥ 5:15:ሚል2:17; 3:18:ሮሜ3:6:ዕብ 12:23 18:26 ፋ:24

፳3 ወይም ጌታ ሆይ ፳፬ 22 ሊትር ገደማ ይሆናል ፳10 ዕብራይስጥ ከዚያም እርሱ ይለዋል ፳12 ወይም ሳሌ ፳22 ከማሳራቲክ ጽሑፍ ጋር ተመሳሳይ ሲሆን የጥንት ዕብራውያን የጻፉት ትውፊት ግን እግዚአብሔር ግን በአብርሃም ፊት እንደ ቆመ ነበር ይላል ፳24 ወይም ይቅርታ ግድረግ ሊሆን ይችላል፤ ይህም በፋ:26 ላይ ያለውንም ጨምሮ ነው። ፳25 ወይም ገዥ

እርሱም፣ “አርባ አምስት ጳጳሮችን ባገኝ አላጠፋትም” አለ።

²⁹አብርሃምም እንደ ገና፣ “ምናልባት አርባ ጳጳሮችን ቢገኙህ?” አለ

እርሱም፣ “ለአርባው ስል እምራታለሁ” አለ።

³⁰ደግሞም አብርሃም፣ “ኔታ ዬ (አዶናይ) አይ ቈጣ፤ እባክህ ልናገር፤ ሠላሳ ጳጳሮችን ብቻ ቢገኙህ?”

እርሱም፣ “ሠላሳ ባገኝ አላጠፋትም” ብሎ መለሰ።

³¹አብርሃምም፣ “ከኔታ (አዶናይ) ጋር እናገር ዘንድ መቼም አንዴ ደፍራአለሁና ምና ልባት ሃያ ብቻ ቢገኙህ?” አለ።

እርሱም፣ “ሃያ ቢገኙ፤ ለእነርሱ ስል እምራታለሁ” አለ።

³²አብርሃምም፣ “ኔታ ዬ (አዶናይ) አይቈጣ፤ አንድ ጊዜ ብቻ ልናገር፤ ምናልባት ዐሥር ብቻ ቢገኙህ?” አለ።

እርሱም “ስለ ዐሥሩ ስል አላጠፋትም” ብሎ መለሰ።

³³እግዚአብሔር (የሀዘ) ከአብርሃም ጋር ንግግሩን ከጨረሰ በኋላ ሄደ፤ አብርሃምም ወደ ቤቱ ተመለሰ።

ሰዶምና ገሞራ ጠፋ

19 ሁለቱ መላእክት ምሽት ላይ ሰዶም ደረሰ፤ ሎጥም በሰዶም ከተማ መግቢያ ደርሶ ተቀምጦ ነበር፤ ሎጥም መላእክቱን ሲያይ ሊቀበላቸው ብድግ አለ፤ በግ ምባሩም ወደ ምድር ተደፍቶ እጅ ነግቶው። ²እርሱም፣ “ኔቶቼ፤ እባካችሁ ወደ እኔ ወደ ባሪያችሁ ቤት ጎራ በሉ፤ ከዚያም እግራችሁን ታጠቡ፤ አድራችሁም ቧት በማለዳ ጥላካችሁን ትቀጥላላችሁ” አላቸው።

እነርሱም፣ “አይሆንም፤ እዚሁ አደባባይ ላይ እናድራለን” አሉት።

³ሎጥ ግን አጥብቆ ስለ ለመናቸው አብረውት ወደ ቤቱ ገቡ፤ ከዚያም ቂጣ ጋግሮ አቀረበላቸውና በሉ። ቅጣቶቻቸውም በፊት፤ የሰዶም ከተማ ነቀሪቶች የሆኑ ወንድ ወጣቶችና ሽማግሌዎች ከያካባቢው መጥተው ቤቱን ከበቡት። ⁵ሎጥንም ጠርተው፣ “በዚህች ምሽት ወደ ቤትህ የገቡት ሰዎች የት አሉ? ሩካቤ ሥጋ እንድንፈጽምባቸው ወደ ውጭ አውጣልን” አሉት።

⁶ሎጥም ሊያነጋግራቸው ወደ ውጭ ወጣ፤ መዝጊያውን ከበሰተ ኋላው ዘግቶ፤ ገእንዲህ አለ፤ “ወዳጆቼ ሆይ፤ እባካችሁ እንዲህ ያለውን ክፉ ነገር አታድርጉ። ⁸እኔም፤ ወንድ የግ ያውቁ ሁለት ሴቶች ልጆች አሉኝ። እነርሱን ላውጣላችሁና የፈለጋችሁትን

18:27 ዘፍ2:7፣
ኢዮ2:8
18:30 ፋ32:ዘፍ፣
44:18፣ዘ032:22
18:32 ፋ30፣
መግ6:39፣ኤር5:1
18:33 ዘፍ17:22፣
31:55፣ዘ031:18
19:1 ዘፍ11:27፣
17:3፣18:1:2:22፣
48:12፣ፋት2:10፣
14ጦ:25፣23፣24ጦ፣
14:33፣2ነገ2:15፣
ፅግ13:2
19:2 ዘፍ18:4፣
ሉቃ7:44፣መግ19፣
15:20
19:3 ዘፍ18:6፣
33:11፣ዘ012:39፣ ኢ
ዮ31:32
19:4 ዘፍ13:13
19:5 ዘፍ13:13፣
ዘሌ18:22፣ዘጸ23፣
18፣መግ19:22፣ ሮጣ
1:24-27
19:6 መግ19:23
19:8 መግ19:24፣
2ጴጥ2:7-8

19:9 ዘፍ13:8፣
23:4፣ሐሥ7:27
19:10 ዘፍ18:2
19:11 ዘፍ28:28-
29፣2ነገ19:35፣ዘፍ
13:11
19:12 ዘፍ6:18
19:13 ዘፍ18:20፣
ዘ012:29፣24ጦ:24፣
16፣2ነገ19:35፣ዘፍ5
21:12፣15፣2ዘፍ32፣
21፣መግ78:49፣ኤር
21:12፣25፣18፣44፣
22፣51፣45
19:14 ዘኀ16:21፣
ዘ09:21፣1ነገ13:18፣
ኤር5:12፣43፣2፣ሉቃ
17:28፣ሬጌ18:4
19:15 ዘኀ16:26፣
ኢዮ21:18፣መግ58፣
9፣73፣19፣90፣5፣ሬጌ
18:4
19:16 ዘ034:6፣
መዝ33:18-19፣
2ጴጥ2:7
19:17 ፋ19:26፣
ዘፍ13:12፣14፣10፣
1ነገ19:3፣ኤር48:6፣
ግ፡፡24:16
19:19 ፋ17:30፣
ዘፍ6:8፣18:3፣24፣
12፣39፣21፣40፣14፣
47፣29፣ፋት1:8፣
2:20፣3፣10

አድርገባቸው። በእነዚህ ሰዎች ላይ ግን እንዳች ነገር አታድርገባቸው፤ እኔን ብለው ወደ ቤቴ ገብተዋልና።”

⁹እነርሱም፣ “ዛር በል! ይህ ሰው ራሱ ትናንት ተሰዶ የመጣ ነው፤ ዛሬ ደግሞ ዳኛ ልሁን ይላል። ሆ! በእነርሱ ካሰብነው የከፋ እንዳናደርስብህ!” አሉት፤ ከዚያም ሎጥን እየገፈታተሩ የበሩን መዝጊያ ለመስበር ተንደረደሩ።

¹⁰ከቤቱ ውስጥ የነበሩት እንግዶች ግን እጃቸውን በመዘርጋት ሰበው ወደ ውስጥ አሰገቡት፤ በሩንም ዘጉ። ¹¹ከዚያም በሩን እንዳያገኙት በቤቱ ደጃፍ ላይ የተሰበሰቡትን ወጣቶችና ሽማግሌዎች ዐይን አሳወሩ።

¹²ሁለቱ ሰዎችም ሎጥን እንዲህ አሉት፣ “በከተማዎ ውስጥ የሚኖሩ የአንተ የሆኑ ሰዎች አሉህ? ዐማኞች፣ ወንዶችና ሴቶች ወይም ሌሎች ዘመዶች ካሉህ ቶሎ ብለህ ከዚህ እንዲወጡ አድርግ፤ ¹³ይህን ስፍራ ልናጠፋው ነው። በሕዝቦቿ ላይ ወደ እግዚአብሔር (የሀዘ) የቀረበው ጩኸት ታላቅ በመሆኑ፤ እንድናጠፋት እግዚአብሔር ልኮናል።”

¹⁴ሎጥ ከቤቱ ወጥቶ የሴት ልጆቹ እጮኞች የሆኑትን ዐማኞቹን፤ “እግዚአብሔር (የሀዘ) ይህችን ከተማ ሊያጠፋት ነውና በፍጥነት ከዚህ ስፍራ ውጡ” አላቸው፤ ዐማኞቹ ግን የሚቀልድ መሰላቸው።

¹⁵ሲነጋጋም መላእክቱ ሎጥን፣ “ከከተማ ይቶ ጋር አብራችሁ እንዳትጠፉ፤ ሚስት ህንፃ ሁለቱን ሴት ልጆችህን ይዘህ ከዚህ ቦታ በፍጥነት ውጣ” ብለው አቻኩሉት።

¹⁶ሎጥ ሲያመነታም፤ እግዚአብሔር (የሀዘ) ስለ ራራላቸው ሰዎቹ የእርሱን፤ የሚስቱንና የሁለት ሴቶች ልጆቹን እጅ ይዘው ከከተማዬ ቤት በደገና አወጧቸው። ¹⁷እንዳወጧቸውም፤ መልአኩ፣ “አይወታችሁን ለማትረፍ ፈጥናችሁ ሸሹ፤ መለስ ብላችሁ ወደ ኋላችሁ አትመልከቱ፤ ከረባዳው ስፍራ እንኳ ቆም አትበሉ፤ ወደ ተራራው ሸሹ፤ አለበለዚያ ትጠፋላችሁ” አላቸው።

¹⁸ሎጥም እንዲህ አላቸው፤ “ኔቶቼ ሆይ፤ እባካችሁ እንደዚህስ አይሁን፤ ¹⁹እነሆ፤ እኔ ባሪያህ አንዴ በፊትህ ሞገስ አግኝቻለሁ፤ ሕይወቴን ለማዳን ታላቅ ርኅራኄ አድርገህልኛል፤ እኔ እንደሆንሁ ወደ ተራሮቹ ሸሸቼ ማምለጥ ስለማልችል የሚወርደው መዓት ደርሶ ያጠፋኛል። ²⁰እነሆ፤ ወደዚያ ሸሸቶ ለማምለጥ ቅርብ የሆነች ትንሽ ከተማ አለች፤ ወደ እርሷ ልሸሽ፤ በጣም ትንሽ አይደለችም

*14 ወይም ሴት ልጆቻን ያገቡትን *18 ወይም እንደዚህስ አይሁን ጌታ ወይም እንደዚህስ አይሁን ጌታ

እንዴ? ወደዚያ ብሸሽ እኮ ሕይወቴ ትተርፋለች።”

²¹እርሱም እንዲህ አለው፤ “ይሁን እሺ፣ ልመናህን ተቀብያለሁ፤ ያልካትንም ከተማ አላጠፋትም። ²²አንተ እዚያ እስክትደርስ ድረስ አንዳች ማድረግ ስለማልችል ቶሎ ብለህ ወደዚያ ሸሸ” ስለዚህም የዚያች ከተማ ስም ዞዓርን ተባለ።

²³ሎጥ ዞዓር ሲደርስ ፀሐይ በምድሩ ላይ ወጥታ ነበር። ²⁴ከዚያም እግዚአብሔር (ያህዌ) በሰዶምና በገሞራ ላይ ከሰማይ ከእግዚአብሔር (ያህዌ) ዘንድ የሚያቃጥል ዲንና እሳት አዘነበባቸው። ²⁵እነዚያንም ከተሞች ሆኖ ረባዳውን ምድር በሙሉ፣ በከተሞቹም የሚኖሩትን ሰዎች ሁሉ፣ የምድሩን ቡቃያ ሳይቀር ገለባበጠው። ²⁶የሎጥ ሚስት ግን ወደ ጳላዋ ስለ ተመለከተች የጨው ዐምድ ሆና ቀረች።

²⁷አብርሃም በማገስቱ፣ ማለዳ ተነሥቶ ከዚህ ቀደም በእግዚአብሔር (ያህዌ) ፊት ቆሞ ወደ ክረበት ቦታ ሄደ። ²⁸ሰዶምንና ገሞራን፣ እንዲሁም በረባዳው ስፍራ የሚገኘውን ምድር ሁሉ ቍልቍል ተመለከተ፤ ከእሱን የሚወጣ የመሰለ ጥቅጥቅ ያለ ጢስ ከምድራቱ ወደ ላይ ሲትጎላጎል አየ።

²⁹እንደዚህ አድርጎ እግዚአብሔር (አሉሃም) በረባዳው ስፍራ የነበሩትን ከተሞች ሲያጠፋ አብርሃምን አሰበው፣ ስለዚህም የሎጥ መኖሪያ የነበሩትን ከተሞች ካጠፋው መዓት ሎጥን አወጣው።

ሎጥና ሴት ልጆቹ

³⁰ሎጥ በዞዓር መኖርን ስለ ፈራ፣ ከዚያ ተነሥቶ ከሁለቱ ሴት ልጆቹ ጋር በአቅራቢያው ወደሚገኙት ተራሮች ሄደ፤ መኖሪያውንም ከሁለት ሴት ልጆቹ ጋር በዋሻ ውስጥ አደረገ። ³¹አንድ ቀን ታላቁቱ ልጅ፣ ታናሺ ቱን እንዲህ አለቻት፤ “አባታችን አርጅቶ አልፎ በምድር ሁሉ እንደሚኖሩ ሰዎች ወግ አብሮን የሚተኛ ወንድ በአካባቢያችን የለም። ³²ስለዚህ አባታችንን የወይን ጠጅ እናጠጣውና ከእርሱ ጋር እንተኛ፣ የትውልድ ሐረጎችን እንዳይቋረጥ ዘር ከአባታችን እናትርፍ።”

³³በዚያችም ምሽት አባታቸውን የወይን ጠጅ አጠጡት፤ ከዚያም ትልቋ ልጁ ሄዳ ከአባቷ ጋር ተኛች፤ እርሱ ግን ስትተኛም ሆነ ስትነሣ አላወቀም ነበር።

³⁴በማግስቱም ታላቁቱ ልጅ ታናሺቱን፣ “እኔ ትናሽትና ማታ ከአባቴ ጋር ተኛቻለሁ፤ ዛሬም እንደ ገና የወይን ጠጅ እናጠጣው፤ አንቺም ደግሞ ከእርሱ ዘንድ ገብተሽ ተኝ፤ በዚህም የትውልድ ሐረጎችን እንዳይቋረጥ

19:21 1ሳጦ:25; 35:24ሞ:14:8;ኢዮ:42:9

19:22 ዞፍ:13:10

19:23 ዞፍ:13:10

19:24 ዞፍ:18:17; ዘሌ:10:2;ዘጻ:29:23; ኢዮ:18:15;ሞዘ:11:6;ኢ:41:9;13:19; 30:33;34:9;ኤር:49:18;50:40;አጥ:4:11;ማቴ:10:15;ሉቃ:17:29;ሕዝ:38:22

19:25 ፋ:24;ዘፍ:13:12;ሙዝ:107:34;ኢ:41:10;ኤር:20:16;23:14;ሰቆ:4:6;ሕዝ:16:48;26:1;ሶፍ:3:8;ሐጊ:2:22

19:26 ፋ:17; ሉቃ:17:32

19:27 ዞፍ:18:22

19:28 ዞፍ:15:17; ዘዐ:19:18;ራጎ:9:2;18:9

19:29 ዞፍ:8:13;13:12;14:12;ሕዝ:14:16;2ኦጥ:27

19:30 ፋ:19:22; ዞፍ:13:10;14:10

19:32 ፋ:34;36:3; ዞፍ:16:2;38:18

19:33 ፋ:35

19:34 ፋ:32

19:35 ፋ:33;ዘፍ:9:21

19:36 ፋ:32

19:37 ዞፍ:36:35; ዘዐ:15:15;ዘኁ:22:4; 24:17;25:1;ዘጻ:24:9;መሳ:3:28;ፋት:14;22:1;ሳጦ:14:47;22:3-4;2ሳጦ:8;2:2;ገዝ:1:13;ፋ:5; ፀገዘ:1;ሙዝ:108:9; ኢ:41:5;1:25;10:ኤር:25:21;48:1;ሕዝ:25:8;36:2;9

19:38 ዞኑ:21:24; ዘጻ:21:9;23:3;ኢሱ:12:2;መሳ:3:13;10:6;7:1;ሳጦ:11:1-11;14:47;1ዜ:5;19:1;2ዜ:5;20:23; 26:8;27:5;ዓሀ:2:19; 34:3;ኤር:25:21;340:14;49:1;ሕዝ:21:28;25:2;አጥ:1:13

20:1 ዞፍ:12:9; 14:7;16:7;18:1; 26:1;3:6;17

20:2 ፋ:14;ዘፍ:12:13;15;21;22; 26:1

20:3 ፋ:7;ዘፍ:26:11;28:12;31:10;24;37:5;9;40:5; 34:1; ዘዐ:10:7;12:33;ዘኁ:12:6;22:9;20; ዘጻ:13:1;1ዜ:5;16:21;ኢዮ:33:15; መዝ:105:14;38:

ከአባታችን ዘር ማትረፍ እንችላለን” አለቻት። ³⁵በዚያችም ምሽት ደግሞ አባታቸውን የወይን ጠጅ አጠጡት፤ ትንሿ ልጁም ሄዳ ከአባቷ ጋር ተኛች፤ እርሱ ግን ስትተኛም ሆነ ስትነሣ አላወቀም ነበር።

³⁶ስለዚህ ሁለቱም የሎጥ ሴት ልጆች ከአባታቸው አረገዙ። ³⁷ትልቋ ልጁ ወንድ ልጅ ወለደች፤ ስሙንም ሞዓብ ብላ ጠራችው፤ እርሱም የዛሬዎቹ ሞዓብ ደን አባት ነው። ³⁸ትንሿ ልጁም እንደዚህ ወንድ ልጅ ወለደች፤ ስሙንም ቢንአሚን ብላ ጠራችው፤ እርሱም የዛሬዎቹ አሞናውያን አባት ነው።

አብርሃምና አቤሜሌክ

20:1-18 ተጓ ምብ - ዞፍ: 12:10-20: 26:1-11

20 አብርሃም ከዚያ ተነሥቶ ወደ ኔጌብ አካባቢ ሄዶ በቃዴስና በሱር መካከል ሰፈረ፤ ለጥቂት ጊዜም በጌራራ ተቀመጠ። ጳቢያም አብርሃም ሚስቱን ሣራን፣ “እሁቴ ናት” ይል ነበር። ስለዚህ የጌራራ ንጉሥ አቢሜሌክ መልእክተኛ ልኮ ሣራን ወሰዳት።

³እግዚአብሔርም (አሉሃም) በአንድ ሌሊት በሕልም ወደ አቢሜሌክ መጥቶ፣ “እነሆ፣ በወሰድሃት ሴት ምክንያት ምውት ነህ፤ እርሷ ባለ ባል ናት” አለው።

⁴አቢሜሌክም ገና አልደረሰባትም ነበርና እንዲህ አለ፣ “ጌታ ሆይ፣ በደል ያልፈጸመውን ሕዝብ ታጠፋለህን? ⁵‘እነቴ ናት’ ያለኝ ራሱ አይደለምን? ደግሞስ ራሷም ብትሆን፣ ‘ወንድሜ ነው’ አላለችምን? እኔ ይህን ያደረግሁት በቅን ልቦናና በንጹሕ እጅ ነው።”

⁶እግዚአብሔርም (አሉሃም) በሕልም እንዲህ አለው፣ “አንተ ይህን ያደረግሽው በቅን ልቦና መሆኑን ወውቄአለሁ፤ በእኔም ላይ ገጠአት እንዳትሠራ የጠበቅሁህና እንዳትነካትም ያደረግሁት ለዚህ ነው። ገአሁንም ሚስቱን ለሰውዬው መልስለት፣ ነቢይ ነውና ያጸልይልሃል፤ አንተም ትድናለህ፤ ባትመልስለት ግን አንተም ሆንህ የአንተ የሆነ ሁሉ እንደም ትሞቱ ዕወቅ።”

⁸በማግስቱም ማለዳ፣ አቢሜሌክ ሹማም ንቱን ሁሉ ጠርቶ፣ የሆነውን ሁሉ ነገራቸው፣ እነርሱም ታላቅ ፍርሀት አደረባቸው። ጳቢያም

8:72:1;4:5 20:4 ዞፍ:18:25 20:5 ዞፍ:12:19;17:1;ሙዝ:7:8;25:21;26:6;41:12 20:6 ዞፍ:13:13;ሙዝ:41:4;35:14; 1ሳጦ:25:26;34 20:7 ፋ:3:17;ዘዐ:8:8;ዘኁ:1:2;2:1;2:13;ዘጻ:18:18;34:10;1ሳጦ:7:5;1;ገዝ:3:6;2;ገዝ:11;35:3;1ዜ:5;16:22;ኢዮ:42:8;ሙዝ:9:5;105:5;ኤር:18:20;37:3;42:2

²² ዞዓር ማለት ትንሽ ማለት ነው ³⁷ ሞዓብ የሚለው ቃል ከአባት የሚል ትርጉም ካለው የዕብራይስጥ ቃል ጋር ተመሳሳይ ደምዕ አለው። ³⁸ ቢንአሚ ማለት የሕዝቤ ልጅ ማለት ነው

አቢሚሌክ አብርሃምን አስጠርቶ እንዲህ አለው፤ “ይህ ያደረገህብን ነገር ምንድን ነው? ምን በደልሁህና ነው በእኔና በግዛቴ ላይ እንዲህ ያለውን ታላቅ የጥፋት መዘዝ ያመጣብህን? በእውነቱ መደረግ የማይገባውን ነው ያደረግህብን።”¹⁰ ከዚያም አቢሚሌክ፣ “ለመሆኑ ይህን ያደረግህበት ምክንያት ምንድን ነው?” ሲል አብርሃምን ጠየቀው።

¹¹አብርሃምም አቢሚሌክን እንዲህ አለው፤ “እዚህ ቦታ ፈሪህ እግዚአብሔር (አሉሃም) አለ መኖሩን ተገነዘብሁ፤ ሰዎቹም ለሚስቴ ሲሉ ይገድሉኛል ብዬ ሠጋሁ፤ ¹²ደግሞም እኮ በእርግጥ እንጥ ናት፤ ከአንድ እናት ባንድ ለድም በአባት አንድ ነን፤ ጳላም አገገኝት።”¹³ እግዚአብሔር (አሉሃም) አዞኝ ከአባቴ ቤት ወጥቼ በየአገሩ ስዘር፣ ‘ለእኔ ያለሽን ፍቅር በዚህ ግለጭልኝ፤ በየደረሰንበት ስፍራ ሁሉ “እርሱ ወንድሜ ነው” ብዬ ብደት ነበር።”

¹⁴ከዚያም አቢሚሌክ፣ በጎችና የቀንድ ክብ ቶች፣ ወንድና ሴት አገልጋዮችን ለአብርሃም ሰጠው፤ ሚስቱን ሣራንም መለሰለት።¹⁵ አቢሚሌክም አብርሃምን፣ “እነሆ፤ አገሪ አገርህ ናት፤ በፈቀድህበት ስፍራ መኖር ትችላለህ” አለው።

¹⁶ሣራንም፣ “እነሆ፤ ለወንድምሽ ለአብርሃም 1000 ጥሬ ብርኦ እስጠዋለሁ፤ ይህም በአንቺ ላይ ለተፈጸመው በደል ካሣ እንዲሆንና አብረውሽ ያሉ ሁሉ እንዲያውቁት ነው፤ በዚህም ገጽአናሽ ይረጋገጣል” አላት።

¹⁷ከዚያም አብርሃም ወደ እግዚአብሔር (አሉሃም) ጸለየ፤ እግዚአብሔርም (አሉሃም) አቢሚሌክን፣ ሚስቱንና ሴት አገልጋዮቹን ፈወሳቸው፤ እንደ ገናም ልጅ ለመውለድ በቁ።¹⁸ እግዚአብሔር (የቃይ) በአብርሃም ሚስት በሣራ ምክንያት፣ በአቢሚሌክ ቤት የሚገኙትን ሴቶች ማሕፀናቸውን ሁሉ ዘግቶ ነበርና።

የይስሐቅ መወለድ

21 እግዚአብሔር (የቃይ) በተናገረው መሠረት ሣራን አሰባት፤ የገባውንም ተስፋ ፈጸመላት።² ሣራ ፀነሰች፤ ልክ እግዚአብሔር (አሉሃም) ባለው ጊዜ ለአብርሃም ወንድ ልጅ ወለደች ስለት።³ አብርሃም፣ ሣራ የወለደችለትን ልጅ ስሙን ይስሐቅ⁴ አለው።⁴ አብርሃም፣ እግዚአብሔር (አሉሃም) ባዘዘው መሠረት ልጁን ይስሐቅን በተወለደ በስምንተኛው ቀን ገረዘው።⁵ አብርሃም፣ ልጁ ይስሐቅ ሰወሰደለት፣ ስድራሚው መቶ ዓመት ነበረ።

⁶ሣራም፣ “እግዚአብሔር (አሉሃም) ሣቅ አድሎኛል፤ ስለዚህ ይህን የሚሰማ ሁሉ ከእኔ ጋር ይሥቃል” አለች።⁷ ደግሞም፣ “ለመሆኑ፣ ሣራ ልጆች ታጠባለች” ብሎ ለአብ

20:9 ዘፍ12:18፥34:7
 20:11 ዘፍ12:12፥31:31፥42:18፥49:5፥1
 5:አ.ዮ31:23፥መዝ36:1፥ምፋ16:6
 20:12 ዘፍ12:13
 20:13 ዘፍ12:1፥13:4፥26:5፥1፥16:5፥16:20፥ሉ.430፥28፥63:17
 20:14 ፋ2፥ዘፍ12:16
 20:15 ዘፍ13:9፥45:18
 20:17 ፋ7፥አ.ዮ42:9
 20:18 ዘፍ12:17
 21:1 ዘፍ8:1፥17፥6፥21:18፥14፥14፥2፥21:7፥44:23፥4፥11:11
 21:2 ዘፍ17:19፥30፥6፥18:10፥7፥4፥22፥4፥11:11
 21:3 ዘፍ16:11፥17:19፥ሉ.4፥24፥3
 21:4 ዘፍ17:10፥12፥ሐ.7፥8
 21:5 ዘፍ12:4፥4፥16፥15
 21:6 ዘፍ17:17፥አ.ዮ8፥21፥መዝ126፥2፥አ.ሳ12፥6፥35፥2፥44፥23፥52፥9፥54፥1
 21:7 ዘፍ17:17
 21:8 1ሳ፥1:23
 21:9 ዘፍ16:15፥39፥14፥7፥44፥29
 21:10 ዘፍ39፥17፥25፥6፥7፥44፥30
 21:11 ዘፍ17:18
 21:12 ማቴ1:2፥ፍ፡9፥7፥4፥11፥18
 21:13 ዘፍ13:16
 21:14 ፋ31፥32፥ዘፍ16:1፥22፥19፥26፥33፥28፥10፥46፥15፥ሉ.ሳ15፥28፥19፥2፥መፋ20፥1፥14፥መ፡3፥20፥1፥15፥4፥28፥5፥11፥27
 21:16 ኤር6፥26፥አጥ8፥10፥ዘካ12፥10
 21:17 ዘፍ3፥7፥15፥1፥16፥7፥22፥11፥15፥ዘጥ20፥16፥ዘጸ26፥7፥መዝ6፥8
 21:18 ዘፍ17:20
 21:19 ዘፍ16:7፥ዘጥ22፥31
 21:20 ዘፍ26:3፥24፥28፥15፥39፥2፥21፥23፥ሉ.ቃ1፥66
 21:21 ዘፍ14፥6፥24፥438፥28፥2፥34፥48፥መፋ14፥2
 21:22 ፋ23፥32፥ዘፍ20፥2፥26፥26፥28፥28፥15፥31፥3፥5፥42፥39፥23፥14፥መ፡3፥19፥

ርሃም ማን ተናግሮት ያውቅ ነበር? ይኸው በስተርጅናው ወንድ ልጅ ወለድሁለት” አለች።

የአጋርና የእስማኤል መባረር

⁸ሕፃኑ አደገ፤ ጡት መጥባቱንም ተወ። አብርሃምም ይስሐቅ ጡት በጣባባት ዕለት ታላቅ ድግስ ደገሰ።⁹ በሌላ በኩል ደግሞ፣ ግብፃዊቷ አጋር ለአብርሃም የወለደችለት እስማኤል፣ በይስሐቅ ሲኖሮባት ሣራ አዮች፤¹⁰ አብርሃምንም፣ “ይህችን ባሪያ ከከልጄ አባርልኝ፤ ምንም ቢሆን የዘህች ባሪያ ልጅ፣ ከልጄ ከይስሐቅ ጋር ውርስ አይካፈልም” አለች።

¹¹እስማኤል ልጁ ስለ ሆነ ነገሩ አብርሃምን እጅግ አስጨነቀው።¹² እግዚአብሔርም (አሉሃም) አብርሃምን እንዲህ አለው፤ “ስለ ልጁም ሆነ ስለ አገልጋይህ አሳብ አይግባህ፤ ዘር የሚጠራልህ በይስሐቅ በኩል ስለ ሆነ፣ ሣራ የምትልህን ሁሉ ስማ።¹³ የአገልጋይህም ልጅ የራሱም ልጅ ስለ ሆነ፣ እርሱንም ታላቅ ሕዝብ አደርገዋለሁ።”

¹⁴በማግስቱ አብርሃም ማልዶ ተነሣ፤ ጥቂት ምግብ ወስዶ፣ ውሃ በእርኩት አድርጎ ለአጋር ሰጣት፤ በትከሻም አሸዋለት ከከልጄ አሰናብታት። እርሷም ሄደች፤ በቤርሳሴም ምድረ በዳ ትንክራተት ጀመር።

¹⁵በእርኩት የነበረው ውሃ ባለቀ ጊዜ፣ ልጁን ከአንድ ቍጥቋጥ ሥር አስቀመጠችው።¹⁶ ከዚያም፣ “ልጁ ሲሞት ዐይኔ አያይም” ብላ፣ የቀስት ውርወራ ያህል ርቃ ዐረፍ አለች፤ እርሷም፣ እየተንሰቀሰቀች ታለቅስ ጀመር።

¹⁷እግዚአብሔርም (አሉሃም) የልጁን ጩኸት ሰማ። የእግዚአብሔር (አሉሃም) መልአክ ከሰማይ አጋርን እንዲህ አላት፤ “አጋር ሆይ፤ ምን ሆነ ሻል? ልጅሽ ከተኛበት ሲያለቅስ እግዚአብሔር (አሉሃም) ሰምቶታል፤ ስለዚህ አትፍራ።¹⁸ ተነሥተሽ ልጁን አንሸው፤ ያገርውም፤ ታላቅ ሕዝብ አደርገዋለሁና።”

¹⁹እግዚአብሔርም (አሉሃም) ዐይኖቹን ከፈተላት፤ የውሃ ጉድጓድም አዮች፤ ሄዳም በእርኩቱ ውሃ ሞልታ ልጁን አጠጣች።

²⁰እግዚአብሔር (አሉሃም) ከልጁ ጋር ነበር፤ ልጁም እያደገ ሄደ፤ መኖሪያውንም በምድረ በዳ ውስጥ አደረገ፤ ዝቅብ ቀስተኛም ሆነ።²¹ በፋራን ምድረ በዳ ሳለም፣ እናቱ ከግብፅ አንዲት ሴት አምጥታ አጋባችው።

በቤርሳሴህ የተደረገው ስምምነት

²²በዚያን ጊዜ አቢሚሌክ ከሰራዊቱ አለቃ ከፊኮል ጋር ሆኖ አብርሃምን እንዲህ ላ16 11.5 ኪ.ግ. ገደማ ይሆናል።
 ላ13 ይስሐቅ ማለት ይሥቃል ማለት ነው
 ላ16 ዕብራይስጡና ሰብዐ ሊቃናት ልጁ ይላሉ።

አለው፤ “በምታደርገው ነገር ሁሉ እግዚአብሔር (አሉ-ሃም) ከአንተ ጋር ነው። 23 እንግዲህ እኔንና ልጆቼን፤ ዘሬንም በመሸንገል አን ዳች ክፉ ነገር እንዳታደርስብን በእግዚአብሔር (አሉ-ሃም) ፊት ማልልኝ። እኔ ለአንተ ቸርነት እንዳደረግሁ፤ አንተም ለእኔና በእንግዲነት ለተቀመጥሀባት ለዚች ምድር ቸርነት አድርግ።”

24 አብርሃምም፤ “እሺ፤ እምላለሁ” አለ።
 25 ከዚያም አብርሃም፤ የአቢሜሌክ አገልጋዮቹ ነጥቀው ስለያዙበት የውሃ ጉድጓድ መከፋቱን ለአቢሜሌክ ገለጠለት። 26 አቢሜሌክም፤ “መቼም ይህን ድርጊት ማን እንደፈጸመ በበኩሌ አሳውቅም፤ አንተም አልነገርኸኝም፤ ነገርንም ገና አሁን መስማቴ ነው” አለው።

27 ስለዚህ አብርሃም፤ በጎችና ከብቶች አምጥቶ ለአቢሜሌክ ሰጠው፤ ሁለቱም በመካከላቸው የሰምምነት ውል አደረጉ። 28 አብርሃም ከመንጋው ሰባት እንስት በጎች ለየ፤ 29 አቢሜሌክም፤ “እነዚህን ሰባት እንስት በጎች ለይተህ ለብቻ የቆምሃቸው ለምንድነው?” ሲል አብርሃምን ጠየቀው።

30 አብርሃምም፤ “ይህን የውሃ ጉድጓድ የቆፈርሁ እኔ ለመሆኔ ምስክር እንዲሆን እነዚህን ሰባት እንስት በጎች እንካ ተቀበለኝ” አለው።

31 ስለዚህ በታው፤ ሁለቱ ተማምለው የተሰማሙበት ስፍራ በመሆኑ ቤርሳቤህም ተባለ።

32 በቤርሳቤህ የሰምምነት ውል ካደረጉ በኋላ፤ አቢሜሌክና የሰራዊቱ አለቃ ፊኮል ወደ ፍልስጥኤማውያን ምድር ተመለሱ። 33 አብርሃምም በቤርሳቤህ የተምር ዛፍ ተከለ፤ በዚያም የዘላለም አምላክን (አሉ ላላም) ስም ጠራ። 34 አብርሃምም በፍልስጥኤማውያን ምድር ለረጅም ጊዜ በእንግዲነት ኖረ።

አብርሃም ተፈተነ

22 ከዚህ ሁሉ በኋላ እግዚአብሔር (አሉ-ሃም) አብርሃምን ፈተነው፤ “አብርሃም!” አለው። እርሱም “አቤቱ! አለሁ” አለ።

2 እግዚአብሔርም (አሉ-ሃም)፤ “የምትወደውን አንዱን ልጅህን፤ ይስሐቅን ይዘህ ወደ ሞሪያ ምድር ሂድ፤ እኔ በማመለክትህ በአንዱ ተራራ ላይ የሚቃጠል መሥዋዕት አድርገህ ሠዋው” አለው።

3 በማገዳት ጠዋት አብርሃም ማልዶ ተገዛ፤ አሁንም ጭኖ፤ ሁለት አገልጋዮቹንና ልጁን ይስሐቅን ይዞ፤ ለመሥዋዕት የሚቃጠውን ዕንጨት ከቆረጠ በኋላ እግዚአብሔር (አሉ-ሃም) ወዳ መለከተው ቦታ ለመሄድ ገዛውን ጀመረ፤ ሳላሰጠው ቀን አብርሃም ቀና ብሎ ቦታ

16:18;20:5;1:11;መዝ 46:7;ኢሳ:14:18; 8:10;41:10;43:5
 21:23 ፋ 22:31; ዘፍ:25;33;26:31; 31:53;1:4;ሙ:24; 21:አ.ሱ:2;12:1;17 2:8;
 21:25 ዘፍ:26;15: 18;20-22
 21:27 ፋ 31:32; ዘፍ:26;28:31;31: 44;53
 21:30 ፋ 25;ዘፍ: 26;25;32;31;44;47 ;48;50;52;አ.ሱ:22; 27;24;27;28;34; አ.ሳ:19;20;ሚል:2;14
 21:31 ፋ 14:23;27
 21:32 ፋ 14:22; 27;ዘፍ:10;14
 21:33 ዘፍ:4;26; ዘመ:15;18;ዘፍ:32;40; 33;27;1:4;ሙ:22;6; 31;13;አ.ዮ:36;26; መዝ:10;16;45;6; 90;2;93;2;102;24; 103;19;1;46;10; አ 440;28;አር:10; 10;ዕ:7;1;12; 3:6; ሰ:11;3;8
 21:34 ዘፍ:10;14
 22:1 ፋ 11;ዘፍ:31; 11;46;2;ዘመ:15;25; 16;4;20;20;ዘፍ:8;2; 16;13;3;መሳ:2;22;3 ;1;1:4;ሙ:3;4;6;8; 2;ዘፍ:32;31;መዝ:66; 10;አ.ሳ:6;8;ዕ:11;1; 17;:የሰ:1;12-13
 22:2 ፋ 9;12;16; ዘፍ:8;20;2;ዘፍ:3;1; የ.ሐ:3;16;ዕ:11;1;17; 1:የ.ሐ:4;9
 22:3 አ.ሱ:8;10
 22:5 ዘመ:24;14
 22:6 ፋ 10;መሳ 19;29;የ.ሐ:19;17
 22:7 ዘመ:29;38-42 ;ዘሌ:1;10;ሩ:እ:13;8
 22:8 ፋ 13;14; የ.ሐ:1;29
 22:9 ፋ 2;ዘፍ:4; 26;8;20;ዘሌ:1;7; 1;7;18;33;ዕ:11;1; 17-19;:የሰ:2;21
 22:10 ፋ 3;6; ዘፍ:18;9
 22:11 ፋ 1;ዘፍ: 16;7;21;17;46;2
 22:12 ፋ 2;ዘፍ: 18;19;42;18;ዘመ 18;21;1:4;ሙ:15;22; አ.ዮ:1;1;37;24;ምሳ 8;1;3;:የሰ:2;21-22; የ.ሐ:3;16;1;የ.ሐ:4;9
 22:13 ፋ 8;ዘፍ: 8;20;:ሮ:ግ:8;32
 22:14 ፋ 8;ዘመ 17;15;መሳ:6;24; አ 430;29
 22:15 ዘፍ:16;7;

ውን ከፍቅ ተመለከተ፤ 5 አገልጋዮቹንም “እናንተ አሁንም ይዛችሁ እዚህ ቁዩን፤ እኔና ልጄ ግን ወደዚያ ሄደን ለእግዚአብሔር ሰግደን እንመለሳለን” አላቸው።

6 አብርሃም ለሚቃጠል መሥዋዕት የሚሆነውን ዕንጨት ወስዶ፤ ልጁን ይስሐቅን አሸክመው፤ እሳቱንና ቢላዋውንም ራሱ ያዘ። ሁለቱም አብረው ሄዱ። 7 ይስሐቅም አባቱን አብርሃምን፤ “አባቴ ሆይ” አለው።

አብርሃምም፤ “እነሆኝ፤ አለሁ ልጄ” አለው። ይስሐቅም፤ “እሳቱን ዕንጨቱ ይኸው፤ ነገር ግን የሚቃጠለው መሥዋዕት የት አለ?” ብሎ ጠየቀ።

8 አብርሃምም፤ “ልጄ ሆይ፤ ለሚቃጠለው መሥዋዕት የሚሆነውን ቦሃ እግዚአብሔር (አሉ-ሃም) ራሱ ያዘጋጃል” አለው። ሁለቱም አብረው ገዛቸውን ቀጠሉ።

9 እግዚአብሔር (አሉ-ሃም) ወዳመለከተው ቦታ እንደ ደረሰ፤ አብርሃም መሠዊያ ሠራ፤ በሳዩም ላይ ዕንጨት ረበረበ፤ ልጁን ይስሐቅንም አስሮ በመሠዊያው ዕንጨት ላይ አጋደመው። 10 ከዚያም ልጁን ለማረድ እጁን ዘርግቶ ቢላዋ ውን አነሣ። 11 የእግዚአብሔር (የሀዌ) መል አክ ግን ከሰማይ፤ “አብርሃም፤ አብርሃም፤” ብሎ ጠራው።

አብርሃምም፤ “እነሆ፤ አለሁ” አለ።

12 እርሱም፤ “እጅህን በብላቴናው ላይ አታሳርፍ፤ ምንም ጉዳት አታድርስበት፤ እነሆ፤ እግዚአብሔርን (አሉ-ሃም) እንደምትፈራ ተረድቻለሁ፤ ልጅህን፤ የውም አንዱን ልጅህን ለእኔ ለመስጠት አልሳሳህምና።” አለው።

13 አብርሃም ቀና ብሎ ሲመለከት በቀጥታ ጥቋጦ መካከል ቀንዶቹ የተጠላለፉ አንድ አውራ ቦሃ ከበስተ ኋላው አየ፤ ወደዚያው ሄዶ በጉን አመጣና የሚቃጠል መሥዋዕት አድርጎ ሠዋው። 14 ከዚህም የተነሣ፤ አብርሃም የዚያን ስፍራ ስም፤ “እግዚአብሔር (የሀዌ) ያዘጋጃል” (የሀዌ ይርእ) ብሎ ጠራው። እስከ ዛሬም ድረስ፤ “በእግዚአብሔር (የሀዌ) ተራራ ላይ ይሰጣል” ተብሎ ይነገራል።

15 የእግዚአብሔርም (የሀዌ) መል አክ አብርሃምን ከሰማይ ዳግመኛ ጠራው። 16 እንዲህም አለው፤ “እግዚአብሔርም (የሀዌ) በራሴ ማልሁ አለ፤ አንዱን ልጅህን ለእኔ ለመስጠት አልሳሳህምና፤ 17 በእርግጥ እባርክሃለሁ፤ ዘርህን እንደ ሰማይ ከዋክብት፤ እንደ ባሕር ዳር

21:17 22:16 ፋ 2;ዘመ:13;11;13;2;13;33;1;አ.ሳ:45;23;62;8; አር:22;3;44;26;49;13;51;14;አዮ:6;8;ሉ:ቃ:1;73;ዕ:16;13
 22:17 ዘፍ:12;2;15;5;24;60;26;24;ዘመ:32;13;ዘፍ:7;7; 28;62;አ.ሳ:2;ሀዌ:1;10;:ሮ:ግ:9;27;ዕ:1 6;14;11;1;2

31 ቤርሳቤህ ማለት ሰባት የውሃ ጉድጓድ ወይም የመሐላ የውሃ ጉድጓድ ማለት ሊሆን ይችላል።

አሸዋም አበዛዋለሁ። ዘሮችህም የጠላቶቻቸውን ደጆች ይወርሳሉ፤¹⁸ ቃሌን ስለ ሰማህ የምድር ሕዝቦች ሁሉ በዘርህ ይባረካሉ።”

¹⁹ከዚያም አብርሃም ወደ አገልጋዮቹ ተመለሰ፤ ተያይዘውም ወደ ቤርሳሴህ ሄዱ፤ አብርሃምም በቤርሳሴህ ኖረ።

የናኮር ልጆች

²⁰ከዚህ በኋላ እንዲህ ተብሎ ለአብርሃም ተነገረው፤ “ሚልካም ደግሞ የልጆች እናት ሆናለች፤ ለወንድምህም ለናኮር ወንዶች ልጆችን ወልዳለች።²¹ እነርሱም የበዙር ልጅ ዐዕና ወንድሙ በ-ዝ፤ የአራም አባት ቀሙኤል፤²² ከዛት፤ ሐዞ፤ ፊልዳሥ፤ የድላፍና ባቱ ኤል ናቸው።”

²³ባቱኤልም ርብቃን ወለደ። ሚልካ ለአብርሃም ወንድም ለናኮር የወለደ ችለት እነዚህ ስምንት ወንዶች ልጆች ናቸው።²⁴ ከእነዚህም ሌላ የናኮር ቁባት ሬናሕ ደግሞ ጥባሕ፤ ገሌም፤ ተሐሸና ሞክሳ የተባሉ ወንዶች ልጆች ወለደችለት።

የሣራ ሞት

23 ሣራ አንድ መቶ ሃያ ሰባት ዓመት ኖረች፤ ጳጳሱንም ምድር፤ በቀርዶት አርባቅ ማለትም በኬብሮን ከተማ ሞተች፤ አብርሃምም ለሣራ ሊያለቅስና ሊያዘን መጣ።

³ከዚያም አብርሃም ከተቀመጠበት ከሚ ስቱ ሬሳ አጠገብ ተነሣ፤ ኬጢያውያንንም ስንዲህ አላቸው፤ “እኔ ለአገሩ እንግዳ፤ ለሰው ባዳ ሆኜ በመካከላችሁ የምኖር ነኝና ለመቃብር የምትሆን ቦታ ሽጡልኝ፤ የሚ ስቱንም ሬሳ ልቅበርበት።”

⁵ኬጢያውያንም ለአብርሃም እንዲህ ሲሉ መሰሉለት፤ “ስማን ጌታዬ፤ አንተ እኮ በእኛ ዘንድ እንደ ኅያል መስፍን ነህ፤ ከመቃብር ቦታችን በመረጥኸው ስፍራ ሬሳህን መቅበር ትችላለህ፤ ማናችንም ብንሆን የሞተ ብህን ሰው እንዳትቀብርበት የመቃብር ቦታችንን አንከለክልህም።”

⁷ከዚያም አብርሃም ተነሥቶ የአገሬውን ሕዝብ፤ ኬጢያውያንን እጅ ነሣ፤⁸ እንዲህም አላቸው፤ እንድቀብር ከፈቀዳችሁ ልኝ፤ አንዴ ስሙኝና የሰዓርን ልጅ ኤፍሮንን ስለ እኔ ሆናችሁ ለምኑልኝ።⁹ ይኸውም በዕርሻው ድንበር ላይ ያለችውን መክፈላ የተባለችውን ሞሻውን እንዲሸጥልኝ ነው፤ በመካከላችሁም የመቃብር ቦታ እንድትሆኑኝ በሙሉ ዋጋ እንዲሸጥልኝ ለምኑልኝ።

¹⁰ኬጢያውያንም ኤፍሮንም እዚያው መካከላቸው ተቀምጦ ስለ ነበር፤ ወደ ከተማው በር መግቢያ መጥተው የተሰበሰቡት ኬጢ ውያን በሙሉ እየሰሙ ለአብርሃም እንዲህ ሲል መለሱለት፤¹¹ “እንዲህ አይደለም ጌታዬ፤

22:18 ፉ* 10:ዘፍ 12:23:317:2:9:መዝ 105:9:ሐ/ሥ:3:25: 743:8
22:19 ዘፍ:21:14: 26:23:28:10
22:20 ዘፍ:11:29
22:21 ዘፍ:10:23: 1ኡ:32:2:ኤር:25:23 22:22 ዘፍ:24:15: 47:25:20
22:23 ዘፍ:11:29: 24:15
22:24 ዘፍ:25:6: 35:22:36:12:መሳ 8:31:24:መ:3:7:11:7 2:22:11:3:1:ዜ:5:1:3 2:ማ:ሐ:6:8
23:2 ዘፍ:13:18: 24:67:ኤሱ:14:15:1 5:13:20:7:21:11
23:3 ዘፍ:10:15
23:4 ዘፍ:17:8:19: 9:49:30:ዘፀ 3:22:ዘሌ:25:23:መዝ3 9:12: 105:12:119:19:ዕብ 11:9:13:ሐ/ሥ:7:16
23:6 ዘፍ:14:14- 16:24:35
23:8 ዘፍ:25:9
23:9 ፉ* 17:19: ዘፍ:25:9:147:30:49:3 0:50:13
23:10 ፉ* 18:ዘፍ 18:1:ዘፀ:22:15:25:7 :ኤሱ:20:4:6:7:4: 11:24:መ:15:2:2:27 15:35:መ:11:27:5: ምሳ:1:23:ኤር:26: 10:36:10
23:11 24:መ:24:23
23:15 ሕዝ:45:12
23:16 24:መ:14: 26:24:24:ኤር:32: 9:ዘካ:11:12
23:17 ፉ* 9: ዘፍ 13:18
23:18 ፉ* 10:ዘፍ 12:7:18:1
23:19 ፉ* 9: ዘፍ 13:18:49:31:ኤሱ 14:13:1:ዜ:5:29:27
23:20 ዘፍ:10:15: 35:29:47:30:49: 30:50:5:13:ኤር 32:10
24:1 ፉ* 35:ዘፍ 12:2:17:17:ኤሱ 23:1:743:9
24:2 ፉ* 9:ዘፍ:15: 3:39:4:6:147:29
24:3 ፉ* 7:37:ዘፍ 10:15-19:14:19: 47:31:50:25:ዘጥጥ 20:14:ዘፀ:7:3: 2ቆሮ 6:14:17
24:4 ፉ* 29:ዘፍ:12: 1:21:2:መሳ:14:3
24:5 ፉ* 39:ዕብ 11:15
24:6 ፉ* 8

አድምጠኝ፤ ዕርሻውን በውስጡ ካለው ዋሻ ጋር ውሰደው፤ እነሆ፤ በወገኖቼ ኬጢያውያን ፊት ሰጥቼሃለሁ።¹¹ ሬሳህን ቅበርበት።”

¹²አብርሃም እንደ ገና የአገሬውን ሕዝብ እጅ ነሣና¹³ ሁሉም እየሰሙት፤ የዕርሻውን ቦታ ዋጋ ልክፈል፤ እባክህን ተቀበለኝና ሬሳዬን ልቅበርበት” አለው።

¹⁴ኤፍሮንም ለአብርሃም እንዲህ ሲል መለሰለት፤¹⁵ “የመሬቱ ዋጋ ማዕከላት መቶ ጥሬ ብር” ነው፤ ታዲያ ይህ በእኔና በአንተ መካከል ምን ቁም ነገር አለው? ይልቅስ ሬሳህን ቅበርበት” አለው።

¹⁶አብርሃምም፤ ኤፍሮን በኬጢያውያን ፊት በተናገረው ዋጋ ተስማማ፤ በወቅቱም የንግድ መለኪያ መሠረት አራት መቶ ጥሬ ብር መዘነለት።

¹⁷በዚህ ሁኔታ፤ በመምሬ አጠገብ በመክፈላ ያለው የኤፍሮን ዕርሻ ቦታ ከነዋሻው በክልሉ ካሉት ዛሬች ሁሉ ጭምር ለአብርሃም በርስትነት ተላለፈ፤¹⁸ ወደ ከተማው በር በመጡት ኬጢያውያንም ሁሉ ፊት የአብርሃም ንብረት መሆኑም ተረጋገጠለት።

¹⁹ከዚህም በኋላ አብርሃም በከነዓን ምድር፤ በመምሬ አጠገብ፤ መክፈለ ቡተባላች ዕርሻ ወሰጥ ባለችው ዋሻ የሚስቱን የሣራን ሬሳ ቀበረ፤ ይህችም ኬብሮን ናት።²⁰ ስለዚህ ዕርሻውና ወሰጡ የሚገኘው ዋሻ የመቃብር ቦታ እንዲሆን፤ ከኬጢያውያን ለአብርሃም በርስትነት ተላለፈለት።

የይስሐቅና የርብቃ ጋብቻ

24 በዚህ ጊዜ አብርሃም ሸመጣ፤ ዕድሜውም ገፋ፤ እግዚአብሔርም (ያዘዘ) አብርሃምን በሁሉ ነገር ባረከው።² አብርሃም የንብረቱ ሁሉ ኅላፊ፤ የቤቱ ሁሉ አዛዥ፤ የሆነውን አረጋዊ አገልጋዩን እንዲህ አለው፤ “እጅህን ከጭኔ ቦታች አድርግ፤³ ልጄን፤ በመካከላቸው ከምኖር ከከነዓናውያን ሴቶች ልጆች ጋር እንዳታጋባው በሰማይና በምድር አምላክ በእግዚአብሔር (አሉላም) ማልልኝ።⁴ ነገር ግን ወደ አገሬ፤ ወደ ገዛ ዘመዶቼ ሄደህ ለልጄ ለይስሐቅ ማለት ትፈልግለታለህ።”

⁵አገልጋዩም፤ “ቤተቱ ከእኔ ጋር ወደዚህ ምድር ለመምጣት ፈቃደኛ ባትሆን ምን አደርጋለሁ? ልጅህን አንተ ወደ መጣህ በት አገር ልውሰደውን?” ሲል ጠየቀው።

⁶አብርሃምም እንዲህ አለው፤ “ምንም ቢሆን ልጄን ወደዚያ እንዳትመልሰው ተጠንቀቅ፤

³ ወይም የከጢ ልጆች፤ ፉ* 5:7:10:16:18 እና 20 እንዲሁ
⁴11 ወይም ሸመጣላሁ
⁵15 4.5 ኪ.ግ. ገደማ ይሆናል
⁶2 ወይም ታላቅ

ገነዘባቱ ቤት፣ ከትውልድ አገራ ያወጣኝና፣ 'ለዘርሀ ይህችን ምድር እሰጣለሁ' ብሎ በመ

ሐላ ተስፋ የገባልኝ የሰማይ አምላክ እግዚአብሔር (ሌሎሃም ያህዌ) መልአኩን ከፊትህ ይልካል፤ ለልጄም ማሰት ከዚያ ታመጣለታለህ።

፩ሴቲቱ አብራህ ወደዚህ ለመምጣት ፈቃደኛ ካልሆነች ግን ካስማልሁህ መሐላ ነጻ ትሆናለህ፤ ነገር ግን ወደዚያ አትውሰደው” አለው። ፩ስለዚህም አገልጋዩ እጁን ከጌታው ከአብርሃም ጭን በታች አድርጎ ስለዚህ ጉዳይ ማለት።

10 አገልጋዩም ከጌታው ግመሎች መካከል ዐሥሩን ወሰደ፤ ምርጥ ምርጡንም ዕቃ ሁሉ ጭኖ፣ የናኮር ከተማ ወደምትገኝበት ወደ ሰሜን ምዕራብ መስጴጦምያ ተጓዘ።

11 እዚያም እንደ ደረሰ፣ ግመሎቹን ከከተማው ውጭ የውሃ ጉድጓድ አጠገብ እን በረከከ፤ ጊዜውም ጥላ የበረደበት፣ ሴቶች ውሃ ለመቅዳት የሚጠብቅ ነበር።

12 ከዚያም እንዲህ ሲል ጸለየ፣ “የጌታዬ የአብርሃም አምላክ እግዚአብሔር (ሌሎሃም ያህዌ) ሆይ፤ በዛሬው ቀን ጉዳዬን አሳካልኝ፤ ለጌታዬ ለአብርሃም ቸርነትህን አሳየው። 13 እነሆ፤ እኔ በዚህ ምንጭ አጠገብ ቆሜ አለሁ፤ የከተማዬ ሴቶች ልጆች ውሃ ለመቅዳት ወደ ዚህ ይመጣሉ። 14 እንግዳህ፣ 'እንስራሽን አውርጃልሁ' ስለት፣ 'እኛ ጠጣዩ ግመሎችህንም ሳጠጣልህ' የምትለኝ ቁንጭ እርሷ ለባሪያህ ለይስሐቅ የመረጥካት ትሁን፤ በዚህም ለጌታዬ ቸርነትህን እንጸላዎኛው ዐው ቃለሁ።”

15 እርሷም ገና ጸሎቱን ሳይጨርስ፣ እነሆ፤ ርብቃ እንስራዋን በትከሻዋ ላይ አድርጋ በቅ አለች። እርሷም ከአብርሃም ወንድም ከናኮርና ከሚሰቱ ከሚልካ የተወለደው የባቱ ኤል ልጅ ነበረች። 16 ልጃገረዲቱ እጅግ ውብና ወንድ ያልደረሰበት ድንግል ነበረች። ወደ ምንጭም ወርዳ ውሃ በእንስራዋ ሞልታ ተመለሰች።

17 አገልጋዩም ወደ እርሷ ፈጥኖ ቀረበና፣ “እባክሽ ከእንስራሽ ጥቂት ውሃ አጠጥጃኝ” አላት።

18 እርሷም፣ “ጌታዬ፤ ጠጣ” አለችው፤ ፈጥኖም እንስራዋን ወደ እጇ አውርዳ አጠጣችው።

19 እርሱን ካጠጣችው በኋላ፣ “ግመሎችህም

ጠጥተው እስኪጠግቡ ድረስ ውሃ እቀዳላቸዋለሁ” አለች። 20 ፈጥኖም በእንስራው ውስጥ የነበረውን ውሃ በገንዳ ውስጥ ገለበጠች፤ እየሮጠች ከጉድጓዱ ውሃ እያመላለሰች ግመሎቹ እስኪሰቃቸው ድረስ አጠጣቻቸው።

24:7 ፋ3:ዘፍ:12; 1:7:16:7:ሮ:14:13:ገ:43:16

24:8 ፋ6:41:አ.ሱ2:12:17:20:19:20

24:9 ፋ2:ዘፍ:32:4:33:8

24:10 ፋ19:22:30:47:53:ዘፍ:11:29:43:11:14:5:23:ዘግ:23:7:ዘፍ:23:4:መላ3:8:1:ነገ:10:2:1:ዚ:5

12:40:አ.430:6

24:11 ፋ13:ዘፍ:29:29:10:ዘፍ:2:15:16:1:ሳጦ፡9:11:ዮ:ሐ:7

24:12 ፋ21:27:40:42:48:51:56:ዘፍ:19:19:26:24:27:20:28:13:3:1:4:2:53:32:9:4:3:23:46:3:ዘፍ:36:15:16:4:5:አ.ሱ2:12:ነገ:11:1:ነገ:18:36:አ.ዮ10:12:መዝ:75:9:94:7

24:13 ፋ11:43:ዘፍ:29:8

24:14 ፋ18:19:44:46:አ.ሱ2:12:መላ6:17:37:1:ሳጦ፡14:10:1:ነገ:13:3:3:መዝ:86:17:አ.ሳ38:7:አ.ር:44:29

24:15 ፋ45:ዘፍ:11:29:22:22:23

24:16 ዘፍ:12:11:ዘፍ:22:15-21

24:17 ፋ45:1:ነገ17:10:ዮ:ሐ:7

24:18 ፋ14

24:19 ፋ10:14

24:20 ፋ46

24:21 ፋ12

24:22 ፋ10:47:ዘፍ:41:42:አ.ሳ3:21:ኤዝ:16:11-12

24:23 ፋ47:መላ19:15:20:4

24:24 ፋ29:47:ዘፍ:11:29

24:25 ፋ32:መላ19:19

24:26 ፋ48:52:ዘፍ:31:12:27:1:ዘፍ:29:20:2:ዘፍ:20:18

24:27 ፋ12:48:49:ዘፍ:12:1:14:20:32:10:47:29:ዘፍ:18:10:አ.ሱ2:14:ፍ:7

4:14:1:ሳጦ፡25:32:24:መ:18:28:1:ነገ:1:48:8:56:መዝ:28:6:41:13:68:19:98:3:106:48:ሐ:ቃ:1:68

24:28 ዘፍ:29:12

24:29 ፋ4:ዘፍ:25:20:27:43:28:2:5:29:5:12:13

24:30 ፋ10:ኤዝ:23:42

21 አገልጋዩም አንዲት ቃል ሳይናገራት፣ እግዚአብሔር (ያህዌ) መንገዱን አሳክቶለት እንደ ሆነ ወይም እንዳልሆነ ለማወቅ ልጁቱን በአንክር ይከታተል ነበር።

22 ግመሎቹ ጠጥተው ካበቁ በኋላ ሰውዬው ስድስት ግራም የሚጠጋ የወርቅ አምባ ሮች አውጥቶ፣ 23 “ለመሆኑ አንቺ የማን ልጅ ነሽ? በአባትሽ ቤት የምናድርበት ስፍራ ይገኝ እንደ ሆነ፣ እባክሽ ንገሪኝ” ብሎ ጠየቃት።

24 እርሷም፣ “እኔ፤ ሚልካ ለናኮር የወለደችለት፣ የባቱኤል ልጅ ነኝ” አለችው። 25 ደግሞም፣ “በቤታችን በቂ ገለባና ድርቁሽ እንዲሁም ለእናንተ የሚሆን ማደሪያ አለን” አለችው።

26 ሰውየውም ተደፍቶ ለእግዚአብሔር (ያህዌ) ሰገደ፤ 27 እንዲህም አለ፣ “ቸርነቱንና ታማኝነቱን ከጌታዬ ያሳገደለ፤ እኔንም ወደ ጌታዬ ዘመዶች ቤት የመራኝ፣ የጌታዬ የአብርሃም አምላክ እግዚአብሔር (ያህዌ) የተመሰገነ ይሁን።”

28 ልጇቷ ሮግ ሄዳ፣ የሆነውን ሁሉ ለእናቷ ቤተ ሰቦች ነገረች። 29 ርብቃም ላባ የተባለ ወንድም ነበራት፤ እርሷም ሰውየው ወዳለበት የውሃ ጉድጓድ ፈጥኖ ሄደ።

30 እገቱ ያደረገችውን የወርቅ ቀለበትና አምባሮች እንዳየ፣ እንዲሁም ርብቃ ሰውየው ያላትን ስትናገር እንደ ሰማ፣ ወዲያ ውኑ ወደ ሰውየው ሄደ፤ በምንጭም ዳር ከግመሎቹ አጠገብ ቆሞ አገኘው። 31 እርሱም “አንተ የእግዚአብሔር (ያህዌ) ቡናክ ሆይ፤ ና፤ እዚህ ውጭ የቆምኸው ለምን ድን ነው? እነሆ፤ ለአንተ ማረፊያ ለግመሎችህም ማደሪያ አዘጋጅቻለሁ” አለው።

32 ሰውየው ከላባ ጋር ወደ ቤት ሄደ፤ የግመሎቹ ጭነት ተራግፎ ገለባና ድርቁሽ ተሰጣቸው፤ ለእርሱና አብረውት ለነበሩት ሰዎች የእግር ውሃ ቀረበላቸው። 33 ለሰውየውም ማዕድ ቀረበለት፤ እርሱ ግን፣ “የመጣሁበትን ጉዳይ ሳልናገር እህል አልቀም ስም” አለ።

ላባም፣ “እሺ፤ ተናገር” አለው።

34 እርሱም እንዲህ አለ፣ “እኔ

የአብርሃም አገልጋይ ነኝ፤ 35 እግዚአብሔር

(ያህዌ) ጌታዬን እጅግ ባርከታል፤ እርሱም

በልጽጓል፤ በጎችና ከብቶች፣ ብርና ወርቅ፣

ወንድና ሴት አገልጋዮች፣ ግመሎችና

አህዮች ስጥ ቶታል። 36 የጌታዬ ማስት ማ

ራ በስተርጅ ናሞ ወንድ ልጅ

ወልዳለታለች፤ ጌታዬም ያለውን ሀብት

ሁሉ ለልጇ ሰጥቶታል።

24:31 ዘፍ:26:29:መዝ:15:15 24:32 ፋ25:ዘፍ:18:4

24:34 ዘፍ:15:3 24:35 ፋ1:ዘፍ:12:2:16:23:6 24:36

ዘፍ:17:17:25:5:26:14

፫36 ወይም በስተርጅናው

37ጌታዬ እንዲህ ሲል አማለኝ፤ 'ከዚህ ከም ኖርበት አገር፣ ከከዳናውያን ሴቶች ልጆች ጋር ልጄን አታጋባው፤ 38ካር ግን ወደ አባቱ ቤት፣ ወደ ዝ ወገኖቹ ሄደህ ለልጄ ማስት አምጣለት'።

39'እኔም ጌታዬን፣ 'ሴቲቱ ከእኔ ጋር ወደ ዚህ ለመምጣት ባትፈቅድስ?' ብዬ ጠየቅ ሁት።

40'እርሱም እንዲህ አለኝ፤ 'አካሄድን በፊቱ ያደረግህ እግዚአብሔር (ያህዌ) መልአኩን ከአንተ ጋር ይልካል፤ ከዝ ወገኖቹና ከአባቱ ቤት፣ ለልጄ ማስት እንድታመጣለት መን ገድህን ያቃናል። 41ወደ ወገኖቹ ከሄድህ፣ ከመሐላው የተፈታህ ትሆናለህ፤ እነርሱ እንኳ ልጄቱን አንሰጥም ቢሉህ፣ ከመሐላው ንጹሕ ትሆናለህ' አለኝ።

42'እኔም ዛሬ ወደ ውሃው ጉድጓድ ስደርስ እንዲህ ብዬ ጸለይሁ፤ 'የጌታዬ የአብርሃም ክምባክ እግዚአብሔር (አሴም ያህዌ) ሆይ፤ ፈቃድህ ቢሆን የመጣሁበትን ጉዳይ አቃናልኝ፤ 43እነሆ፣ በምንጨቴ አጠገብ ቆሜአለሁ፤ ውሃ ልትቀዳ የምትመጣውን ኮረዳ፣ 'ከእንስራሽ ውሃ አጠጫኝ' ስላት፣ 44እሺ ጠጣ፤ ለግመሎችህም እቀዳላቸዋለሁ' የምትለኝ እርሷ እግዚአብሔር (ያህዌ) ለጌታዬ ልጅ የመረጣት ትሁን።'

45በልቤ የምጸለዎውን ጸሎት ገና ሳልጨርስ፣ ርብቃ እንስራዋን በትከሻዋ ላይ አድርጋ ብቅ አለች፤ ወደ ምንጨቴም ወርዳ ውሃ ቀዳች። እኔም፣ 'እባክሽ፤ ውሃ አጠጫኝ' አልኳት።

46'እርሷም ፈጥና እንስራዋን ከትከሻዋ አውርዳ፣ 'ጠጣ፤ ግመሎችህንም አጠጣለሁ' አለች። እኔም ጠጣሁ፤ ግመሎቼንም አጠጣኝ።

47'ለመሆኑ የማን ልጅ ነሽ' ብዬ ጠየቅ ኋት።

'እርሷም፣ 'ሚልካ ለናኮር የወለደችለት፣ የባቱኤል ልጅ ነኝ' አለችኝ።

'ከዚያም ቀለበቱን አደረግሁላት፤ አምባገነንም በእጄ አስገባሁላት። 48ተደፍቼም ለእግዚአብሔር (ያህዌ) ሰገድሁ፤ ለጌታዬ ወንድም የልጅ ልጅ የሆነችውን ቈንጀ፣ ለጌታዬ ልጅ እንዳገኛለት በቀና መንገድ የመራኝ የጌታዬ የአብርሃምን ክምባክ እግዚአብሔርን (አሴም ያህዌ) አመሰግንሁ። 49እንግዲህ አሁን ለጌታዬ በነነትና ታማኝነት የምታሳዩ ከሆነ ሐሳባችሁን አስታውቁኝ፤ ካልሆነ ግን ቀርጡን ንገሩኝና የምሄድበትን ልወስን።'

50ላባና ባቱኤል እንዲህ ሲሉ መለሱ፤ 'ነገሩ ከእግዚአብሔር (ያህዌ) ስለሆነ በዚህም

24:37 ፉ3:ዘፍ 50:5:25
24:38 ዘፍ:21:421
24:39 ፉ5
24:40 ፉ12:ዘፍ 5:22:12:116:7
24:41 ፉ8
24:42 ፉ12
24:43 ፉ13:14: ም430:19:አሳ 7:14
24:44 ፉ14
24:45 ፉ15:17: 14:ሙ:1:13:ዮ:ሐ4:7
24:46 ፉ18-20
24:47 ፉ10:22: 23:24:ዘፍ:22:22: አሳ:19:ሐ:116: 11-12
24:48 ፉ12: 26:27
24:49 ፉ27
24:50 ዘፍ:22:22: 31:7:24:29:42:48: 16:መዝ118:23

24:51 ፉ12
24:52 ፉ26
24:53 ፉ10:ዘፍ 45:22:ዘ03:22: 12:35:27:55
24:54 ፉ56:59: ዘፍ:30:25
24:55 መሳ19:4
24:56 ፉ12:54
24:57 መሳ19:3
24:58 ፉት1:16
24:59 ፉ54:ዘፍ 35:8
24:60 ዘፍ:17:16: 22:17:27:4:19:28: 1:31:55:48:9:15: 20:አሰ:22:6:መዘ 127:5:ምሳ27:11
24:61 ዘፍ:16:1: 30:3:46:25
24:62 ዘፍ:12:9: 16:14
24:63 አሰ:1:8: መዝ1:2:18:2: 77:12:119:15: 27:48:97:148: 143:5:145:5
24:64 ዘፍ:31:17: 34:1:ሳሙ:30:17
24:65 ዘፍ:38:14: ማሕ1:7:4:1:3: 6:7:አሳ47:2
24:67 ዘፍ:18:9: 23:1-2:13:1:33:425: 20:29:18-20:34:3: 49:31:መሳ16:4

ሆነ በዚያ ምንም ማለት አንችልም። 51ርብቃ ይቻትልህ፤ ይዘሃት ሂድ፤ እግዚአብሔር (ያህዌ) እንደተናገረው ለጌታህ ልጅ ማስት ትሁነው።'

52የአብርሃም አገልጋይ ያሉትን በሰማ ጊዜ በምድር ላይ ተደፍቶ ለእግዚአብሔር (ያህዌ) ሰገደ። 53ከዚያም የወርቅና የብርጌጣጌጥ፣ እንዲሁም ልብሶች አውጥቶ ለርብቃ ሰጣት፤ ደግሞም ለወንድሟና ለእናቷ ክፍ ያለ ግጋ ያላቸው ስጦታዎች ሰጣቸው። 54እርሱና አብረውት የነበሩ ሰዎችም በልተው፣ ጠጥተው እዚያው ዐደሩ።

በማግስቱ ጠዋት ሲነሡ፣ የአብርሃም አገልጋይ፣ 'እንግዲህ ወደ ጌታዬ እንድመለስ አሰናብቱኝ' አለ።

55ወንድሟና እናቷም፣ 'ልጄቷ ከእኛ ጋር ቢያንስ ዐሥር ቀን ያህል ትቆይና ከዚያ በኋላ ልትሄድኝ ትችላለች።' ብለው መለሱ።

56እርሱ ግን፣ 'እግዚአብሔር (ያህዌ) መን ገዴን አቅንቶልኛልና አታዘግዩኝ፤ ወደ ጌታዬ እንድመለስ አሰናብቱኝ' አላቸው።

57እነርሱም፣ 'ለማናቸውም ልጄቱን እንጥራትና ትጠየቅ' አሉ። 58ስለዚህ ርብቃን ጠርተው፣ 'ከዚህ ሰው ጋር መሄድ ትፈቅጃለሽ?' ሲሉ ጠየቋት።

እርሷም፣ 'አዎን፤ እሄዳለሁ' አለች።

59ከዚያም እገታቸውን ርብቃን ከምግዚቷ ጋር፣ እንዲሁም የአብርሃምን አገልጋይና አብረውት የነበሩትን ሰዎች አሰናበቷቸው። 60ርብቃንም እንዲህ ብለው መረቋት፤

'እገታችን ሆይ፤ እልፍ አላሳፋት ሁኚ፤ ዘርሽ የጠላቶቼን ደጆች ይውረስ'።

61ከዚያም ርብቃና አገልጋዮቿ ተዘጋጁ፤ ግመሎቻቸውም ላይ ወጥተው ሰውየውን ተከተሉት፤ በዚህ ሁኔታ አገልጋዩ ርብቃን ይዟት ሄደ።

62በዚህን ጊዜ፣ ይስሐቅ በኔቤብ ይኖር ስለነበር፣ ከብኤርላሃይሮኢ መጥቶ ነበር። 63እርሱም አንድ ምሽት ላይ በጥምግ ለመቁየት ወደ መስክ ወጣ አለ፤ ቀና ብሎ ሲመለከትም፣ ግመሎች ከሩቅ ሲመጡ አየ። 64ርብቃም እንደዚሁ አሻግራ ስትመለከት፣ ይስሐቅን አየች፤ ከግመልም ወረደች። 65አገልጋዩንም፣ 'ይህ ሊገናኘን በመስኩ ውስጥ ወደዚህ የሚመጣው ሰው ማን ነው?' ስትል ጠየቀችው።

አገልጋዩም፣ 'ጌታዬ ነው' ብሎ መለሰላት፤ እርሷም መሸፈኛዋን ተከናኘባት።

66አገልጋዩም ያደረገውን ሁሉ ለይስሐቅ ነገረው። 67ይስሐቅም ርብቃን ወደ እናቱ

55 ወይም ልትሄድ
63 በሰብራይስጥ የዚህ ቃል ትርጉም አይታወቅም

ወደ ሣራ ድንኳን ይዟት ገባ፤ አገባትም፤ ሚስት ሆነችው፤ እርሱም ወደዳት። ይስሐ ቅም ከእናቱ ሞት ተጽናና።

የአብርሃም መሞት
25:1-4 ተጓ ምብ - 1ዜና 1:32-33

25 አብርሃም ከጠራ የተባለች ልላ ሚስት አገባ።^ጠ ጸሐርሷም፡- ዘምራንን፤ የቅ ሳንን፤ ማይንን፤ ምድያንን፤ የሰባንና ስዌሕን ወለደችለት። ጳዮቅሳንም ሳባንና ድዳንን ወለደ፤ የድዳንም ልጆች- አሦራውያን፤ ለጡ ሳውያንና ለአማውያን ናቸው። ፋምድያም ልጆች- ጌፊር፤ ዔፊር፤ ሄኖን፤ አቢዳዕና ኤል ዳድ ናቸው። እነዚህ ሁሉ የከጠራ ልጆች ናቸው።

⁵አብርሃም ያለውን ሀብት ሁሉ ለይስሐቅ አወረሰው። ሌቀባቶቹ ልጆች ግን በሕይወት እያለ ስጦታ አደረገላቸው፤ ከልጁ ከይስሐቅም ርቀው እንዲኖሩ ወደ ምሥራቅ ምድር ሰደዳቸው።

⁷አብርሃም በጠቅላላው መቶ ሰባ አምስት ዓመት ኖረ። ጳዊትም ሀረፈ፤ ዕድሜ ጠገብ በመልካም ሽምግልና ሞተ፤ ወደ ወገኖቹም ተሰበሰበ። ጳዊቶቹ ይስሐቅና እስማኤል በመምሬ አጠገብ በምትገኝ በኬጢያዊው በሰዓር ልጅ በኤፍሮን ዕርሻ በመክፈላ ዋሻ ቀበሩት፤ ¹⁰ይህም የዕርሻ ቦታ አብርሃም ከኬጢያው ያንጫ የገዛው ነበር፤ ከሚስቱ ከሣራ አጠገብ በዚያ ተቀበረ። ¹¹አብርሃም ከሞተ በኋላ እግዚአብሔር (አሉሂም) ይስሐቅን ባረ ከው፤ በዚህ ጊዜ ይስሐቅ በብሔርላሃይሮኢ አቅራቢያ ይኖር ነበር።

የእስማኤል ልጆች
25:12-16 ተጓ ምብ - 1ዜና 1:29-31

¹²ግብፃዊቷ የሣራ አገልጋይ አጋር፤ ለአብርሃም የወለደችለት የእስማኤል ትውልድ ይህ ነው።

¹³የእስማኤል ልጆች ስም እንደ ዕድሜ ያቸው ቅደም ተከተል እንዲህ ነው፡- የእስማኤል የበዙር ልጅ ነብዳኤል፤ መብሳም፤ ¹⁴ማስማዕ፤ ዱማ፤ ማሣ፤ ነባዮት፤ ቄዳር፤ ¹⁵ኩዳን፤ ቴማን፤ ኢጡር፤ ናፌስና ቄድማ። ¹⁶እነዚህ የእስማኤል ልጆች ነበሩ፤ እነርሱም በኖሩባቸውና በሰፈሩባቸው ቦታዎች የዐሥራ ሁለት ነገድ አለቆች ስሞች ናቸው። ¹⁷እስማኤል በጠቅላላው መቶ ሦላሳ ሰባት ዓመት ኖረ፤ ከዚያም ሞተ፤ ወደ ወገኖቹም ተሰበሰበ። ¹⁸ዘሮቹም መኖሪያቸውን ከግብፅ ድንበር አጠገብ፤ ወደ አሦር በሚወስደው መንገድ፤ በኤውላቸና በሱር መካከል አደረጉ፤ ከወንድሞቻቸውም ሁሉ ጋር በጠላትነት ኖሩ።^አ

25:2 ዘፍ36:35፤ 37:28:36:ዘ02:15፤ ዘጥ22:4፤25:6:18፤ 31:2:ኢሱ13:21፤ መሳ6:13፤7:18:1፤ 22:24:9:17:1፤71:1፤ 18:ኢዮ2:11፤8:1፤ መገ83:9፤ኢ.9:4፤ 10:26፤60:6፤ኤር 25:25፤ዕ73:7 25:3 ዘፍ10:7 25:4 ኢ.460:6 25:5 ዘፍ24:36 25:6 ዘፍ21:10፤ 22:24:29:1፤መሳ 6:3፤33:1፤174:30፤ ኢዮ1:3፤ሕዝ25:4 25:7 ፋ26:ዘፍ 12:4፤35:28፤47:9፤ 28:50:22:26፤ኢዮ 42:16 25:8 ፋ17:ዘፍ 15:15፤35:29፤49፤ 29:33፤ዘጥ20:24፤ 31:2፤ዘዳ31:14፤32:5 0:34:5 25:9 ዘፍ13:18፤ 23:8:9፤35:29፤47፤ 30:49፤31፤50:13 25:10 ዘፍ10:15 25:11 ዘፍ12:2፤ 16:14 25:12 ዘፍ2:4፤16፤ 1፤17:20፤21:18፤ 25:13 ዘፍ28:9፤ 36:3፤መዝ120:5፤ ማሕ1:5፤ኢ.421:16፤ 42:11፤60:7፤ኤር 2:10፤49:28፤ሕዝ27:21 25:14 ኢሱ15:52፤ ኢ.421:11፤አብ1:1 25:15 1ዜና5:19፤ ኢዮ6:19፤ኢ.421:14 ፤ኤር25:23 25:16 ዘፍ13:16፤ 17:20፤መገ83:6 25:17 ፋ8 25:18 ዘፍ17:20፤ 21:18፤16:7:12 25:19 ዘፍ2:4 25:20 ፋ26:ዘፍ 24:29፤67፤26:34፤28 ፤2:5፤6፤30፤20፤31፤ 18:20:4፤35:9፤26:28 ፤46፤15፤48:7፤ዘዳ 26:5 25:21 ዘፍ11:30፤ 30:17፤22:14፤መ፡1፤ 17:23፤1ዜና5:20፤ 2ዜና33:13፤ፀ8:23፤ መዝ127:3 25:22 ዘፀ18:15፤ 28:30፤33:7፤ዘኢ.24፤ 12፤ዘጥ9:6-8፤27:5 ፤21፤ዘዳ17:9፤መሳ 18:5፤14፤መ፡9፤9፤10፤ 22:14፤36፤22:10፤ 1፤722:8፤2፤273:11፤ 22:13፤ኢ.430:2፤ ኤር21:2፤37:7፤17፤ ሕዝ14:7፤20:13 25:23 ዘፍ9:25፤

ያዕቆብና ዔሳው

¹⁹የአብርሃም ልጅ የይስሐቅ ትውልድ ይህ ነው፤

አብርሃም ይስሐቅን ወለደ፤ ²⁰ይስሐቅ ርብ ቃን ሲያገባ ዕድሜው አርባ ዓመት ነበር፤ ርብቃ በሰሜን ምዕራብ መስጴጦምያ የሚኖረው የሶርያዊው የባቱኤል ልጅ፤ የሶርያዊውም የላባ እናት ነበረች።

²¹ይስሐቅ፤ ርብቃ መካን ስለ ነበረች ስለ እርሷ ወደ እግዚአብሔር (ያህዌ) ጸለየ፤ እግዚአብሔርም (ያህዌ) ጸሎቱን ሰማ፤ ርብቃም ፀነሰች። ²²ልጆቹም በማሕፀኗ ውስጥ እርስ በርሳቸው ይጋፉ ጀመር፤ እርሷም “ለምን እንዲህ ይሆንብኛል?” ብላ እግዚአብሔር ርቃ (ያህዌ) ለመጠየቅ ሄደች።

²³እግዚአብሔርም (ያህዌ) እንዲህ አላት፤

“ወገኖች በማሕፀንሽ አለ፤ ሁለትም ሕዝቦች ከውስጥሽ ተለያይተው ይወጣሉ፤ አንደኛው ከሌላው ይበረታል፤ ታላቁም ለታናሹ አገልጋይ ይሆናል” አላት።

²⁴የመውለጃዋ ጊዜ ሲደርስም፤ እነሆ፤ በማሕፀን ምን ታወገው ልጆች ነበሩ። ²⁵በመጀመሪያ የተወለደው መልኩ ቀይ፤ ሰውን ቱም በሙሉ ጠጉር የለበሰ ነበር፤ ስለዚህ ስሙ ዔሳው^አ ተባለ። ²⁶ከዚያም ወንድሙ ተወለደ፤ በእጁም የዔሳውን ተረከዝ ይዞ ወጣ፤ ከዚህም የተነሣ ስሙ ያዕቆብ^ቀ ተባለ። ርብቃ ልጆቿን ስትወልድ፤ ይስሐቅ የሥልሳ ዓመት ሰው ነበር።

²⁷ልጆቹም አደጉ፤ ዔሳው ጌብዝ ዐዳኝ፤ የበረሐም ሰው ሆነ፤ ያዕቆብ ግን ጭምት፤ ከድንኳኑ የማይወጣ ሰው ነበር። ²⁸ይስሐቅ ከዐደን የመጣ ሥጋ ደስ ይለው ስለ ነበር፤ ዔሳውን ይወደው ነበር፤ ርብቃ ግን ያዕቆብን ትወደው ነበር።

²⁹እንደ ቀን ያዕቆብ ወጥ እየሠራ ሳለ ዔሳው እጅግ ተርቦ ከዱር መጣ። ³⁰ዔሳውም ያዕቆብን፤ “ቶሎ በል፤ በጣም ርቦኛልና ከዚህ ቀይ ወጥ አብላኝ” አለው። ስለዚህም ስሙ ኤዶም ተባለ።

17:4፤48:14፤19፤ሮሚ9:11-12 25:24 ዘፍ38:27፤ሉ.ቃ1:57፤ 2፤6 25:25 ዘፍ27:1፤ 11:15፤14፤መ፡16፤12 25:26 ፋ7:20፤ ዘፍ27:36፤32፤27፤38፤29፤ዘዳ23:7፤ኢሱ24:4፤ዘሴ12:3፤አብ1፤ 10:12 25:27 ፋ29፤ዘፍ10:9፤27:3:5 25:28 ዘፍ27:3:4፤ 69:14፤19:3:73 25:29 ፋ27፤27፤4:38-40 25:30 ፋ34፤ዘፍ 32:3፤36:1፤8-9፤19፤ዘጥ20:14፤ዘዳ23:7፤መዝ137:7፤ኤር25፤ 21፤ 40:11፤49:7

^ጠ1 ወይም አግብቶ ነበር ^ቀ10 ወይም የኬጢ ልጆች ^አ18 ወይም በስተ ምሥራቅ ኖሮ ^አ25 ዔሳው ማለት ጠጉራ ማለት ነው፤ በተጨማሪ ኤዶም ተብሎ ተጠርቶአል፤ ትርጉሙም ቀይ ማለት ነው ^ቀ26 ያዕቆብ ማለት ተረከዝ ይይዛል ማለት ነው፤ በምሳሌያዊ አገላለጽ ያታላላል ማለት ነው

31 የዕቅድም፣ “በመጀመሪያ ብዙ ሰዎችን ሸጥ ልኝ” አለው።

32 ዲዳሞም፣ “እነሆ፣ ልሞት ደርሻለሁ፤ ታዲያ ብዙ ሰዎችን ምን ያደርግልኛል!” አለ።

33 የዕቅድም ዲዳሞን፣ “እንግዲያማ፣ አስ ቀድመህ ማልልኝ” አለው፤ ስለዚህም ማለ ለት፣ ብዙ ሰዎችንም ለያዕቆብ ሸጠለት።

34 የዕቅድም ለዲዳሞ እንጀራና የምስር ወጥ ሰጠው፤ እርሱም ከበላና ከጠባ በኋላ ተነ ሥቶ ሄደ።

ዲዳሞ ብዙ ሰዎችን እንዲህ አድርጎ አቃ ለላት።

ይስሐቅና አቢሜሌክ

26:1-11 ማጣቀሻ - ዘፍ 12:10-20፣ 20:1-18

26 ቀድሞ በአብርሃም ዘመን ከደረ ሰው ራብ ሌላ፣ በአገሩ ላይ ራብ ሆነ። ይስሐቅም የፍልስጥኤም ንጉሥ አቢሜ ሌክ ወደሚኖርበት ወደ ጌራራ ሄደ።

20 በዚያም እግዚአብሔር (ያህዌ) ለይስሐቅ ተገልጦ እንዲህ አለው፣ “እኔ በምንግርህ ምድር ተቀመጥ እንጂ፣ ወደ ግብፅ አትውረድ፤ 3 ለጥቂት ጊዜ እዚሁ አገር ተቀመጥ፤ እኔም ካንተ ጋር እሆናለሁ፤ እባርክሃለሁም፤ ይህን ምድር በሙሉ ለአንተና ለዘርህ በመስጠት ለአባትህ ለአብርሃም በመሐላ የገባሁለትን ቃል አ ጸናለሁ። 4 ዘርህን እንደ ሰማይ ከዋክብት አበዛለሁ፤ ይህን ምድር በሙሉ ለዘርህ እሰጣለሁ፤ የምድር ሕዝቦች ችም ሁሉ በዘርህ አማካይነት ይባረካሉ፤ 5 ይኸውም አብርሃም ቃሉን ሰምቶ፣ ድንጋ ጌዬን፣ ትእዛዜን፣ ሥርዐቱንና ሕጌን በመጠ በቁ ነው።” 6 ስለዚህ ይስሐቅ በጌራራ ተቀ መጠ።

7 የዚያም አገር ሰዎች ስለ ሚስቱ በጠየቁት ጊዜ፣ “እጎቱ ናት” አለ፤ ምክንያቱም፣ “ሚስቱ ናት ብል ርብቃ ቁንጆ ስለ ሆነች፤ ያገሬው ሰዎች በእርሷ ምክንያት ይገድሉኛል” በማለት ፈርቶ ነበር።

8 ይስሐቅ ብዙ ጊዜ በዚያ ከኖረ በኋላ፣ የፍልስጥኤም ንጉሥ አቢሜሌክ አንድ ቀን ወደ ውጭ ሲመለከት፣ ይስሐቅ ሚስቱን ርብቃን ሲዳራት አየ። 9 አቢሜሌክም ይስሐቅን ጠርቶ፣ “እርሷ ሚስትህ ሆና ሳለች፣ እንዴት እጎቱ ናት ትላለህ?” አለው።

ይስሐቅም፣ “በእርሷ ሰብብ፣ ሕይወቴን እንዳላጣ ብዬ ነው” አለው። 10 አቢሜሌክም መልሶ፣ “እንዲህ ያለ ነገር ያደረግህ ብን ለምንድን ነው? ከሰዎቻችን አንዱ ሚስትህን ቢደፍራት ኖሮ በእኛ ላይ በደል አስከትለህብን ነበር እኮ!” አለው።

11 አቢሜሌክም፣ “ይህን ሰው ወይም ሚስት

25:31 ዘፍ21:16-17፣1ዜፍ5:1-2

25:33 ዘፍ 21:23፣27:36፣47:31

25:34 ፋ 30

26:1 ዘፍ10:14፣ 12:10፣20:1 ዘፍ32:24፣መላ10:6

26:2 ዘፍ12:1፣7፣ 46:3

26:3 ፋ 12 ዘፍ 12:2፣7፣17፣19፣20፣1፣ 21፣20፣27፣45፣13፣ 3፣5፣32፣9፣35፣3፣48፣ 21 ዘፍ3፣12፣33፣14-16፣ዘፍ23፣21 ዘፍ 31፣23፣ኢሉ1፣5፣ኢላ 43፣2፣ኢር1፣8፣19፣ ሐጌ1፣13፣ሐሥ7፣5

26:4 ፋ 24፣ ዘፍ12:2፣3፣7፣48፣4፣ ዘፍ1፣10፣36፣ሐሥ 3፣25፣ገላ3፣8

26:5 ዘፍ18፣19፣ ዘሌ18፣4፣5፣26፣19፣ 19፣37፣20፣8፣22፣25፣ 18፣26፣3፣ዘፍ15፣40፣ ዘፍ4፣40፣16፣21፣1፣1፣ 1፣72፣3፣መዘ119፣80 ፣112፣ሕዝ8፣21

26:6 ዘፍ20፣1

26:7 ዘፍ12፣13

26:8 ዘፍ10፣14

26:9 ዘፍ12፣19

26:10 ዘፍ12፣18

26:11 ዘፍ20፣3፣ 1፣4፣መ24፣6፣26፣9፣ መዘ105፣15

26:12 ፋ 3፣ማቴ 13፣8

26:13 ዘፍ13፣2፣ ዘፍ8፣18

26:14 ዘፍ12፣16፣ 24፣36፣32፣23፣ 37፣11

26:15 ዘፍ21፣25፣ 30

26:16 ፋ 27፣ዘፍ 1፣9፣መላ11፣7፣መዘ 105፣24-25

26:17 ዘፍ20፣1

26:18 ዘፍ21፣30

26:20 ዘፍ13፣7፣ 21፣25

26:21 ዘፍ13፣7

26:22 ዘፍ17፣6፣ 36፣37፣መዘ18፣19፣ ኢላ33፣20፣54፣2፣ ኦጥ9፣11

26:23 ዘፍ22፣19

26:24 ፋ 4 ዘፍ 15፣1፣17፣7፣21፣20፣ 22፣17፣24፣12፣28፣ 14፣30፣27፣39፣5፣ ዘፍ13፣17፣ኢሉ8፣1

26:25 ዘፍ4፣26፣ 8፣20፣21፣30፣ሐሥ 2፣21

ቱን የነካ በሞት ይቀጣል” የሚል ትእዛዝ ለሕዝቡ ሁሉ አወጣ።

12 ይስሐቅም በዚያች ምድር ዘር ዘራ፣ እግ ዘአብሔርም (ያህዌ) ባረከለትና በዚያኑ ዓመት መቶ ዕጥፍ አመረተ። 13 ሰውየውም እጅግ ባለ ጠጋ እስኪሆን ድረስ ሀብት በሀብት ላይ እየተጨመረለት ሄደ። 14 ብዙ የበግና የፍየል መንጋ፣ ብዙ ከብት፣ ብዙ አገልጋዮችም ስለ ነበሩት፣ ፍልስጥኤማውያን ተመ ቀኙት። 15 ከዚህ የተነሣ ፍልስጥኤማውያን፣ አባቱ አብርሃም በሕይወት በነበረ በት ጊዜ፣ የአብርሃም አገልጋዮች የቁፈሩአ ቸውን የውሃ ጉድጓዶች በሙሉ ዕፈር ሞልተው ደፈኑዋቸው።

16 አቢሜሌክም ይስሐቅን፣ “ከእኛ ይልቅ ጎዳ ሆነልና አገራችንን ልቀቅልን” አለው።

17 ይስሐቅም ያን ቦታ ትቶ ሄደ፤ በጌራራ ሸለቆም ተቀመጠ። 18 ይስሐቅም በአባቱ በአ ብርሃም ጊዜ ተቁፍረው የነበሩትን፣ አባቱ ከሞተ በኋላ ፍልስጥኤማውያን የደፈኑአቸውን የውሃ ጉድጓዶች እንደ ገና እንዲከ ፈቱ አደረገ፤ አባቱ ቀድሞ ባወጣላቸው ስምም መልሶ ጠራቸው።

19 የይስሐቅ አገልጋዮች በሸለቆው ውስጥ ሲቁፍሩ፣ ከጉድጓዱ የሚፈልቅ ውሃ አገኙ።

20 የጌራራ እረኞች ግን፣ “ውሃው የእኛ ነው” በማለት ከይስሐቅ እረኞች ጋር ጠብ አነሡ። ከዚህ የተነሣ ይስሐቅ ያን የውሃ ጉድ ጓድ ኤሴቅ፣ ብሎ ጠራው፤ በጉድጓዱ ምክንያት ተጣልተውታልና። 21 አሁንም እንደ ገና ሌላ የውሃ ጉድጓድ ቁፈሩ፣ አሁንም ሌላ ግጭት ተፈጠረ፤ ስለዚህ የውሃ ጉድጓዱን ስጥና፣ ብሎ ጠራው። 22 ይስሐቅም ያን ቦታ ትቶ ሌላ ስፍራ ላይ የውሃ ጉድጓድ አስ ቁፈረ፤ በዚህ ጊዜ ግን አንድም ሰው ጠብ አላነሣበትም፤ ስለዚህ ያን የውሃ ጉድ ጓድ፣ “አሁን እግዚአብሔር (ያህዌ) ሰፊ ቦታ ሰጥቶናል፤ እኛም በምድር ላይ እንበዛ ለን” ሲል ርክሶት ብሎ ጠራው።

23 ከዚያም ይስሐቅ ወደ ቤርሳቤህ ወጣ። 24 በዚያም ሌሊት እግዚአብሔር (ያህዌ) ተገለጠለትና፣ “እኔ የአባትህ የአብርሃም ክምላክ (ልላ ሄም) ነኝ፤ ከአንተ ጋር ነኝና አትፍራ፤ እባር ክሃለሁ፤ ስለ አገልጋዩም ስለ አብርሃም ስል ዘርህን አበዛለሁ” አለው።

25 ይስሐቅም በዚያ ስፍራ መሠዊያ ሠርቶ፣ የእግዚአብሔርን (ያህዌ) ስም ጠራ፤ ድንኳንም ተከለ፤ አገልጋዮቹም በዚያ የውሃ ጉድ ጓድ ቁፈሩ።

420 ኤሴቅ ማለት ክርክር ማለት ነው

421 ስጥና ማለት ተቃውሞ ማለት ነው

422 ርክሶት ማለት ክፍል (የሌት) ማለት ነው

26 አብላጫክም ከአማካሪው ከአዘኩትና ከሰራዊቱ አዛዥ ከፊኮል ጋር ከጌራራ ተነሥቶ ይስሐቅ ወዳለበት ስፍራ መጣ። 27 ይስሐቅም፣ “ጠልታችሁኝ ካባረራችሁኝ በኋላ፣ አሁን ደግሞ ለምን መጣችሁ?” ብሎ ጠየቃቸው።

28 እነርሱም እንዲህ አሉ፤ “እግዚአብሔር (የሀዌ) ከአንተ ጋር መሆኑን በግልጽ ተረድተናል፤ ስለዚህም፣ በመሐላ የጸናውል በመ ካከላችን መኖር አለበት” አልን፤ ይህም በእኛና በአንተ መካካል የሚጸናውል ነው፤ አሁንም ከአንተ ጋር ስምምነት እናድርግ። 29 አንተን እንዳልጠጉ ይገባል፤ ነገር ግን በነገሩ ጉን እንዳሳየንህና በሰላም እንደ ሸኘንህ ሁሉ፣ አንተም ክፉ እንዳታደርግብን በመ ካከላችን ውል ይደረግ፤ አንተን እንደሆን መቼም እግዚአብሔር (የሀዌ) ባርኮሃል።”

30 ይስሐቅም ድግስ ደግሶ፣ አበላቸው፣ አጠጣቸው። 31 በማግስቱም በማለዳ ተነሥተው፣ በመክሸጥ መሐላ ፈጸሙ። ይስሐቅም አሰናበታቸው፣ እነርሱም በሰላም ሄዱ።

32 በዚያኑ ዕለት፣ የይስሐቅ አገልጋዮች መጥተው ስለ ቁፈሩት የውግ ጉድጓድ ነገሩት፤ “ውግ እኮ አገኘን!” አሉት። 33 እነርሱም የውግውን ጉድጓድ ሳቤሆ አለው፤ ከዚያም የተነሣ የከተማዬቱ ስም እስከ ዛሬ ድረስ ቤርሳቤህ ተብሎ ይጠራል።

34 ዲዳው አርባ ዓመት በሆነው ጊዜ፣ የኪጢያውን የብኢሪን ልጅ ዮዲትን እንዲሁም የኪጢያውን የኤሎንን ልጅ ቤሴ ሞትን አገባ፤ 35 በእነዚህም ሴቶች ምክንያት የይስሐቅና የርብቃ ልብ ያዘን ነበር።

ይስሐቅ ያዕቆብን ባረከው

27 ይስሐቅ አርጅቶ፣ ዐይኖቹ ደክመው ማየት በተሳናቸው ጊዜ፣ ታላቁን ልጁን ዲዳውን ጠርቶ፣ “ልጄ ሆይ” አለው።

እርሱም፣ “እነሆ፣ አለሁ” አለ። 2 ይስሐቅም እንዲህ አለ፤ “ይኸው እኔ አርጅቻለሁ፤ የምሞትበትንም ቀን ዐላውቅም 3 ስለዚህ የአደን መግሪያህን፡- የፍላጻ ኩርጅህንና ቀስትህን ይዘህ ወደ ዱር ሂድ፤ አድኑም አምጣልኝ። 4 ከመሞቴ በፊት እንድመርቅህ የምወደውን ዐይነት ጣዕም ያለው ምግብ አዘጋጅተህ አብላኝ።”

5 ይስሐቅ ለልጁ የተናገረውን ርብቃ ትሰማ ስለ ነበር፣ ዲዳው የታዘዘውን ለማምጣት ለዐደን እንደ ወጣ፣ 6 ርብቃ ለልጁ ለያዕቆብ እንዲህ አለቸው፤ “አባትህ ዲዳውን፣ 7 ከመሞቴ በፊት በእግዚአብሔር (የሀዌ) ፊት እንድመርቅህ፣ ጥሩ ጣዕም ያለው ምግብ እንደባሉ አዘጋጅልኝ። ስለው ሰምቻለሁ፤ 8 ልጄ

26:26 ዘፍ21:22
26:27 ቍ16
26:28 ዘፍ21:22:27:አ.ሰ9:6
26:29 ዘፍ24:31:31:29:52
26:30 ዘፍ31:54:1018:12:24:11:14:20:20:27
26:31 ዘፍ21:23:27
26:32 ዘፍ21:30
26:33 ዘፍ21:14
26:34 ዘፍ10:15:25:20:28:9:36:2:አ.ሰ3:10:14:26:6:1:7:10:20
26:35 ዘፍ27:46:28:8:አ.ዮ7:16
27:1 ዘፍ25:25:48:10:11:8:34:7:14:30:32
27:2 ዘፍ47:29:1:7:2:1
27:3 ዘፍ25:27
27:4 ቍ7:10:25:31:11:9:24:60:25:28:49:28:11:9:33:1:10:11:1:20
27:5 ዘፍ25:27
27:6 ዘፍ25:28
27:7 ቍ4
27:8 ቍ13:43

27:9 ዘፍ25:28:14:30:16:20
27:10 ቍ4
27:11 ዘፍ25:25
27:12 ቍ22:11:9:9:25
27:13 ቍ8:17:25:27:25
27:14 ዘፍ25:28
27:15 ቍ27:11:9:25:25:17:4:11
27:16 ቍ22:23
27:18 ቍ32
27:19 ቍ4:32:11:9:25:28
27:20 ዘፍ24:12
27:21 ቍ12
27:22 ቍ12:11:9:45:4
27:23 ቍ16

ሆይ፤ እንግዲህ የምነግርህን በጥሞና ስማኝ፤ የምልህንም አድርግ። 9 ተነሣና ወደ መንጋው ሄደህ ሁለት ፍርጥም ያሉ የፍየል ጠቦቶች አምጣልኝ፤ እኔም አባትህ፣ የሚወደውን ዐይነት ምግብ አዘጋጅቻለሁ። 10 እርሱም ከመሞቴ በፊት እንዲመርቅህ፣ ይዘህ ለት ግባና ይብላ።”

11 ያዕቆብም እናቱን ርብቃን እንዲህ አላት፤ “ወንድሜ ዲዳው ሰውነቱ ጠጉራም ነው፤ የእኔ ገሳ ግን ለሰላሳ ነው። 12 ታዲያ፣ አባቴ ቢዳስሰኝ እንዳታለልሁት ያውቃል፤ ይህ ከሆነ ደግሞ፣ በምርቃት ፈንታ ርግማን አተርፋለሁ ማለት ነው።”

13 እናቱም፣ “ልጄ ሆይ፤ የአንተ ርግማን በእኔ ላይ ይደረስ፤ ግድ የለህም፤ እንደ ነገርሁህ ሄደህ ጠቦቶቹን አምጣልኝ” አለችው።

14 እርሱም ሄዶ ጠቦቶቹን ለእናቱ አመጣላት፤ እርሷም ልክ አባቱ እንደሚወደው ዐይነት አጣፍጣ ጥሩ ምግብ አዘጋጅቻለች።

15 ከዚያም ርብቃ በቤት ያስቀመጠችውን የታላቁን ልጁን የዲዳውን ምርጥ ልብስ አንሥታ ለታናሹ ልጁ ለያዕቆብ አለበሰችው።

16 እንዲሁም የዐንገቱን ለሰላሳ ክፍል የጠቦቶቹን ቁዳ አለበሰችው። 17 ከዚያም ያሰናዳችውን ጣፋጭ መብልና እንጀራ ለያዕቆብ ሰጠችው።

18 ያዕቆብም ወደ አባቱ ሄዶ፣ “አባቴ ሆይ፤ አለ፤ ይስሐቅም፣ “እነሆ፣ አለሁ ልጄ፤ ለመሆኑ አንተ ማን ነህ?” አለው።

19 ያዕቆብም አባቱን፣ “እኔ የበኩር ልጅህ ዲዳው ነኝ፤ ይዘኸኸኝን አድርጌአለሁ፤ እስቲ ቀና በልና እንድትመርቅኝ አድኜ ካመጣ ሁት ብላ” አለ።

20 ይስሐቅ ልጁን፣ “ልጄ ሆይ፤ ከመቼው ቀናህና መጣህ?” ሲል ጠየቀው። ያዕቆብም፣ “እግዚአብሔር ከምላክህ (የሀዌ አሉ-ሃም) አሳልፏኝ” ብሎ መለሰለት።

21 ይስሐቅም ያዕቆብን፣ “ልጄ ሆይ፤ አንተ በእርግጥ ልጄ ዲዳው መሆንህን እንዳውቅ፣ እስቲ ቀረብ በልና ልዳብስህ” አለው።

22 ያዕቆብም ወደ አባቱ ወደ ይስሐቅ ተጠጋ፤ አባቱም በእጁ እየዳሰሰው፣ “ይህ ድምፅ የያዕቆብ ድምፅ ነው፤ እጆቹ ግን የዲዳው እጆች ናቸው” አለ። 23 እጆቹ እንደ ወንድሙ እንደ ዲዳው እጆች ጠጉራም ስለሆኑ፣ ይስሐቅ ያዕቆብን ለይቶ ማወቅ አልቻለም፤ ስለዚህ ባረከው። 24 ይስሐቅም፣ “በእርግጥ አንተ ልጄ ዲዳው ነህ?” ሲል ጠየቀው።

ያዕቆብም፣ “አዎን፤ ነኝ” ብሎ መለሰ።

*33 ላዕህ ማለት መሐላ ወይም ሰጥ ማለት ሊሆን ይችላል

25 ከዚያም፣ “በል እንግዲህ ልጄ፣ እንደ መርቅህ፣ አድኑህ ካመጣኸው አቅርብልኝና ልብላ” አለው።

የዕቅድም ምግብን ለአባቱ አቀረበለት፤ የወይን ጠጅም አመጣለት፤ እርሱም በኩ፣ ጠጣም።

26 ከዚያም አባቱ ይስሐቅ፣ የዕቅድም፣ “ልጄ ሆይ፣ እስቲ ቀረብ በልና ሳመኝ” አለው።

27 የዕቅድም ቀርቦ ሳመው፣ ይስሐቅ የያዕቆብን ልብስ ካሸተተ በኋላ እንዲህ ብሎ መረቀው፣

“እነሆ፣ የልጄ ጠረን፣

እግዚአብሔር (የህይወት) እንደ ባረከው፣ እንደ መስክ መጣ ነው።

28 እግዚአብሔር (አሎሃም) የሰማይን ጠል፣ የምድርንም በረከት፣

የተትረፈረፈ እህልና የወይን ጠጅ ይስጥህ።

29 መንግሥታት ይገዙሉህ፣

ሕዝቦችም ተደፍተው እጅ ይንሡህ፣ የወንድሞችህ ጌታ ሁን፣

የእናትህም ልጆች ተደፍተው እጅ ይንሡህ፤

የሚረግሙህ የተረገሙ ይሁኑ፣ የሚባርኩህ የተባረኩ ይሁኑ።”

30 ይስሐቅ የዕቅድምን መርቆ እንዳበቃ፣ ያዕቆብ ገና ከአባቱ ዘንድ ሳይወጣ ወዲያ ወኑ፣ ወንድሙ ዔሳው ከዐደን ተመለሰ።

31 እርሱም ደግሞ ጣፋጭ ምግብ በማዘጋጀት ለአባቱ አቅርቦ፣ “አባቴ ሆይ፣ እንድትመርቀኝ፣ እስቲ ቀና በልና ካደንሁት ብላ” አለው።

32 አባቱ ይስሐቅም፣ “አንተ ደግሞ ማን ነህ?” ሲል ጠየቀው። እርሱም፣ “እኔማ የበኩር ልጅህ ዔሳው ነኝ” አለው።

33 በዚህ ጊዜ ይስሐቅ ክፉኛ እየተንቀጠ ቀጠ፣ “ታዲያ ቀደም ሲል አድኖ ያመጣ ልኝ ማን ነበር? አንተ ከመምጣትህ በፊት በልጅ መረቅሁት፣ እርሱም በእርግጥ የተባረከ ይሆናል” አለው።

34 ዔሳው የአባቱን ቃል ሲሰማ፣ ድምፁን ከፍ በማድረግ ምርር ብሎ አለቀሰ፤ አባቱንም፣ “አባቴ ሆይ፣ እኔንም ደግሞ እባክህ መርቀኝ” አለው።

35 ይስሐቅም፣ “ወንድምህ መጥቶ አታሎኝ ምርቃትህን ወስዶብሃል” አለው።

36 ዔሳውም፣ “ይህ ሰው ያዕቆብ መባሉት ክክል አይደለምን? እኔን ሲያታልለኝ ይህ ሁለተኛ ጊዜው ነው፤ መጀመሪያ ብክርና ዬን ወሰደብኝ፤ አሁን ደግሞ ምርቃቴን ቀማኝ” አለ። ቀጥሎም፣ “ታዲያ ለእኔ ያስ

27:25 ቍ4

27:27 ቍ15፣ዘፍ፣ 31:28፣55፣33፣4፣ 48:10፣ዘፍ፣27፣ 18:7፣ፋ፣7፣1፣9፣ 14፣ፊ፣20፣41፣2፣ፋ፣ፊ፣ 14:33፣19፣39፣ፊ፣ፊ፣ 65:9፣13፣ፊ፣ፊ፣11፣20

27:28 ቍ3፣7፣39፣ ዘፍ፣49፣25፣ዘፍ፣26፣20

ዘፍ፣18፣12፣ዘፍ፣87፣ 13፣33፣13፣28፣2፣ፋ፣ፊ፣ 1፣21፣2፣ፋ፣ፊ፣8፣32፣ ፳፣18፣16፣29፣19፣ ፊ፣ፋ፣7፣ፋ፣65፣9፣72፣ 16፣ፊ፣ፋ፣3፣20፣አፋ፣ 26፣19፣3፣6፣17፣አፍ፣ 31፣12፣ፋ፣40፣10፣ዘፍ፣ 14፣5፣ፋ፣7፣1፣10፣ ዘፍ፣8፣12፣

27:29 ቍ3፣33፣ዘፍ፣ 9፣25፣12፣3፣25፣23፣ 37፣7፣2፣ፋ፣ፊ፣ፊ፣14፣ ፊ፣ፋ፣ፊ፣31፣7፣2፣11፣ ፳፣4፣19፣21፣23፣27፣ 13፣ፋ፣5፣14፣23፣ፋ፣9፣7፣ 23፣ፋ፣60፣12፣14፣ፋ፣6፣ 23፣አፍ፣12፣17፣ፋ፣7፣ 2፣44፣ዘፍ፣14፣17፣18

27:31 ቍ4

27:32 ቍ18፣19

27:33 ቍ29፣35

27:34 ፊ፣ፋ፣2፣32 ፣ፊ፣ ፳1፣2፣17

27:35 ቍ19፣45፣ አፍ፣9፣4፣12፣6

27:36 ፊ፣ፋ፣25፣26፣ 33፣29፣25፣31፣20፣ 26፣34፣13፣ፋ፣ፋ፣ፊ፣ 28፣12፣ፊ፣ፊ፣12፣16፣17

27:37 ቍ28፣ዘፍ፣ 16፣13፣ፊ፣ፋ፣ፋ፣ፋ፣ፋ፣ፋ፣ 16፣10፣አፍ፣ፋ፣ፋ፣12

27:38 ፊ፣ፋ፣29፣11፣ ዘፍ፣14፣1፣ፊ፣ፋ፣ፋ፣21፣ 2፣ፋ፣ፋ፣7፣19፣ፋ፣ፋ፣ፊ፣ 4፣30፣ፋ፣ፊ፣ፊ፣12፣17

27:39 ቍ28፣ዘፍ፣ 36፣6፣ፊ፣ፊ፣11፣20

27:40 ፊ፣ፋ፣9፣25፣ 2፣ፋ፣ፊ፣ፋ፣14፣2፣ፋ፣ 8፣20፣22

27:41 ቍ42፣ዘፍ፣ 31፣17፣32፣11፣37፣ 4፣ፋ፣9፣23፣50፣4፣10፣ 15፣ዘፍ፣20፣29፣ 1፣ፋ፣ፊ፣17፣28፣ዘፍ፣ 10፣14፣ፋ፣ፊ፣11፣10

27:42 ቍ4፣1፣ዘፍ፣ 32፣3፣11፣33፣4

27:43 ቍ8፣ዘፍ፣ 11፣31፣24፣29

27:44 ፊ፣ፋ፣31፣38፣41

27:45 ቍ35፣ዘፍ፣ 26፣3

27:46 ፊ፣ፋ፣10፣15፣ 19፣26፣35፣ፋ፣ፋ፣7፣7

28:1 ፊ፣ፋ፣24፣3፣60

28:2 ፊ፣ፋ፣25፣20፣ 21፣21፣24፣29

28:3 ፊ፣ፋ፣12፣2፣ 17፣1፣6፣ፋ፣8፣16፣ዘፍ፣

ቀረኸው ምንም ምርቃት የለም?” ብሎ ጠየቀ።

37 ይስሐቅም ለዔሳው፣ “በአንተ ላይ የበላይነት እንዲኖረው፣ ወንድሞቼ ሁሉ አገልጋዮቼ እንዲሆኑ፣ እህሉ፣ የወይን ጠጅም የተትረፈረፈ እንዲሆንለት መርቆቻህሁ። ታዲያ ልጄ፣ ለአንተ ምን ላደርግላህ እችላለሁ?” ሲል መለሰለት።

38 ዔሳውም አባቱን፣ “አባቴ ሆይ፣ ምርቃትህ ይህችው ብቻ ናትን? እባክህ አባቴ፣ እኔንም መርቀኝ” አለው፤ ድምፁንም ከፍ አድርጎ አለቀሰ።

39 አባቱ ይስሐቅም እንዲህ ሲል መለሰለት፣

“መኖሪያህ ከምድር በረከት፣

ከላይም ከሰማይ ጠል የራቀ ይሆናል፤

40 በሰይፍ ትኖራለህ፤

የወንድምህም አገልጋይ ትሆናለህ።

አምርረህ በተነሣ ጊዜ ግን፣

ቀንበሩን ከጫንቃህ ላይ፣

ወዲያ ትጥላለህ።”

የዕቅድም ወደ ላባ ሸሽ

41 አባቱ ያዕቆብን ስለ መረቀው፣ ዔሳው በያዕቆብ ላይ ቂም ያዘ፤ በልቡም፣ “ግድ የለም፤ የአባቴ መሞቻው ተቃርቦአል፤ ከልቅሰው በኋላ ወንድሜን ያዕቆብን እገድላለሁ” ብሎ አሰበ።

42 ብቃ፣ ታላቁ ልጄ ዔሳው ያሰበው በተነገራት ጊዜ ታናሹን ልጄን ያዕቆብን አስጠርታ እንዲህ አለችው፣ “ወንድምህ ዔሳው ሊገድልህ ጊዜ እየጠበቀ ነው፤ 43 አሁንም፣ ልጄ ሆይ፣ እኔ የምልህን አድርግ፣ በካራን ምድር ወደሚኖረው ወደ ላባ ቶሎ ሸሽ።

44 የወንድምህ ቍጣ እስከሚበርድ እዚያው ቁይ፤ 45 ነገር ግን ቍጣው በርዶለት ያደረገህበትን ከረሳ በኋላ፣ እንድትመለስ እልክብህና ትመጣለህ። ሁለታችሁንም በአንድ ቀን ለምን ልጣ?”

46 ከዚያም ርብቃ ይስሐቅን፣ “ዔሳው ባገባችው በኬጢያውያን ሴቶች ምክንያት መኖር አስጠልቶኛል፤ ያዕቆብም ከዚህ አገር ከኬጢያውያን ሴቶች ሚስት የሚያገባ ከሆነ፣ ሞቴን እመርጣለሁ” አለችው።

28 ይስሐቅ ያዕቆብን አስጠርቶ ከመረቀው በኋላ፣ እንዲህ ሲል አዘዘው፣

“ምንም ቢሆን ከነፃናዊት ሴት አታግባ።

2 አሁኑኑ ተነሥተህ በሰሜን ምዕራብ መስጴጦም ወደሚኖረው፣ ወደ እናትህ አባት ወደ ባቱኤል ቤት ሂድ፤ እዚያም ከአጎትህ ከላባ ሴቶች ልጆች መካከል አንዲቷን አግባ። 3 ሁሉን ማድረግ የሚችል

*1 ወይም ለላምታ ከስጦ

አምላክም ይባርክህ፤ ብዙ ሕዝብ እስክት ሆን ድረስ ልጆች አፍራ፤ ዘርህን ያብዛው።
ጳጳሪ (አሉ-ሃም) ለአብርሃም ሰጥቶ የነበረውን አንተም በስደት የምትኖርበትን ይህ ችን ምድር ርስት አድርጎ ያወርስህ ዘንድ፤ ለአብርሃም የሰጠውን በረከት ለአንተና ለዘርህ ይሰጥ።
 ፊርቅቱም ያወቅብን በሰሜን ምዕራብ መስጴጦም ወደሚኖረው፤ የያዕቆብና የዔሳው እናት የርብቃ ወንድም ወደ ሆነው ወደ ሰርዮዊው የባቱኤል ልጅ ወደ ላባ ላከው።
 ፊርቅቱም ያወቅብን መርቆ ሚስት እንዲያገባ ወደ ሰሜን ምዕራብ መስጴጦም ያወቅብን ላከውና በባረከውም ጊዜ ከነፃ ናዊት ሴት እንዲያገባ ትእዛዝ እንደ ሰጠው ሰማ። ያዕቆብ የአባት የእናቱን ፈቃድ ለመፈጸም፤ ወደ መስጴጦም መሄዱንም ተረዳ። ፊርቅቱም የከነዓናውያን ሴቶች በአባቱ በይስሐቅ ዘንድ የቱን ያህል የተጠሉ መሆናቸውን ተገነዘበ፤ ፊርቅቱም ወደ እስማኤል ሄደ፤ የአብርሃም ልጅ እስማኤል የወለዱትን፤ የነባዮትን እጎት ማዕሌትን በሚስቶቹ ላይ ተጨማሪ አድርጎ አገባ።

ያዕቆብ በቤቴል ያደው ሕልም
 10 ያዕቆብ ከቤርሳቤህ ተነሥቶ ወደ ካራን ሄደ። 11 ወደ አንድ ስፍራ እንደ ደረሰም ፀሐይዋ ጠልቃ ስለ ነበር፤ ዐዳሩን በዚያ አደረገ፤ በአቅራቢያው ከነበሩትም ድንጋዮች አንዱን ተንተርሶ ተኛ። 12 በሕልሙም፤
 ጫፉ ሰማይ የሚደርስ መሰላል በምድር ላይ ቆሞ፤ በላዩም የጳጳሪ (አሉ-ሃም) መላ እክት ሲወጡና ሲወርዱ አዩ። 13 እግዚአብሔርም (የሀዌ) ከጫፉ ላይ” ቆሞ እንዲህ አለ። “የአባትህ የአብርሃም አምላክ (አሉ-ሃም)፤ የይስሐቅ አምላክ (አሉ-ሃም) እኔ እግዚአብሔር (የሀዌ) ነኝ፤ የተኛህበትን ምድር ለአንተና ለዘርህ እሰጣለሁ። 14 ዘርህ እንደ ምድር አሸዋ ይበዛል፤ በምዕራብና በምሥራቅ፤ በሰሜንና በደቡብ ትሰፋፋለህ፤ የምድርም ሕዝቦች ሁሉ በአንተና በዘርህ አማካይነት ይባራራሉ። 15 እኔ ከአንተ ጋር ነኝ፤ በምትሄድ በት ስፍራ ሁሉ እጠብቅሃለሁ። ወደዚችም ምድር እመልስሃለሁ፤ የሰጠህህን ተስፋ እስከምፈጽምልህ ድረስ አልተውህም።”

16 ያዕቆብም ከእንቅልፍ ሲነቃ፤ “በእውነት እግዚአብሔር (የሀዌ) በዚህ ስፍራ አለ፤ እኔ ግን ይህን አላወቅሁም ነበር” አለ። 17 እርሱም በፍርሀት፤ “ይህ ስፍራ እንዴት የሚያስፈራ ነው! ይህ ስፍራ ላይ ሳይሆን የእግዚአብሔር (የሀዌ) ቤት መሆን አለበት፤ የሰማይ ደጅ ነው” አለ።

18 ያዕቆብም በማግስቱ ማልዶ ተነሣ፤ ተን

6:24፣6:24፣መዝ 129:8፣134:3፣ኤር 31:23
 28:4 ዘፍ12:2፣3፣15:7፣17:8
 28:5 ዘፍ11:31፣24:29፣25:20፣ሆሴ 12:12
 28:6 ቍ1
 28:8 ዘፍ10:15-19፣26:35
 28:9 ዘፍ16:15፣25:13፣26:34
 28:10 ዘፍ11:31፣21:14
 28:11 ቍ18፣ዘፍ12:8
 28:12 ዘፍ20:3፣37:19፣ዮሐ1:51
 28:13 ዘፍ12:7፣24:12፣35:7፣39:46፣44:8፣3:16፣21፣49፣25:50፣17
 28:14 ዘፍ12:2፣3፣13፣14፣26:4፣24፣ሐሥ3፣25፣ገላ3:8
 28:15 ቍ20፣21፣22፣ዘፍ15:16፣21፣20፣30፣25፣31፣30፣35፣10፣ዘሉ26፣42፣ዘዳ 31፣6፣8፣ኢሱ1፣5፣ዮሐ4፣14፣መዝ 9፣10፣105፣10፣121፣5፣7-8
 28:16 1ነገ3፣15፣ኤር31፣26
 28:17 ቍ22፣ዘፍ32፣2፣ዘዐ3፣5፣19፣21፣ኢሱ5፣15፣ዘሉ5፣22፣1፣2፣ዘሉ3፣1፣መዝ68፣24፣35
 28:18 ቍ11፣22፣ዘፍ31፣13፣45፣51፣35፣14፣ዘዐ24፣4፣ዘሉ8፣11፣ኢሱ4፣9፣24፣26፣27፣ኢሱ19፣19
 28:19 ዘፍ12:8፣35፣6፣48፣3፣መላ1፣23፣26፣ኢሱ16፣2፣18፣13
 28:20 ቍ15፣ዘፍ31፣13፣ዘሉ7፣16፣22፣18፣23፣38፣27፣2፣9፣ዘሉ6፣2፣15፣3፣ዘዳ12፣6፣መላ11፣30፣1፣4፣መ-1፣21፣2፣4፣መ-15፣8፣1፣ጠ፣ጥ6፣8
 28:21 ቍ15፣መላ11፣31፣ዘዐ15፣2፣ዘዳ26፣17፣ኢሱ24፣18፣መዝ48፣14፣118፣28
 28:22 ቍ17፣18፣ዘፍ14፣20፣ዘገና18፣21፣ላ፣መ-7፣12፣ሉቃ18፣12
 29:1 ዘፍ25፣6
 29:2 ቍ3፣8፣10፣ዘፍ24፣11
 29:3 ቍ2፣8 29:4 ዘፍ11፣31፣42፣7፣መላ19፣17
 29:5 ዘፍ11፣29

ተርሶት ያደረውን ድንጋይ አንሥቶ እንደ ሐውልት አቆመው፤ በዐናቱም ላይ የወይራ ዘይት አፈሰሰበት። 19 ያንን ቦታ ቤቴል ስሎ ሰየመው፤ ቀደም ሲል ግን የከተማዬቱ ስም ሎዛ ነበር።
 20 ከዚያም ያዕቆብ እንዲህ ሲል ተሳለ፤ “እግዚአብሔር (አሉ-ሃም) ከእኔ ጋር ቢሆን በምሄድበትም መንገድ ቢጠብቀኝ፤ የምበላው ምግብ፤ የምለብሰውን ልብስ ቢሰጠኝ ግደደ አባቴ ቤት በደኅና ቢመልሰኝ፤ እግዚአብሔር አምላክ (የሀዌ አሉ-ሃም) ይሆናል፤ 22 ይህ ሐውልት አድርጌ ያቆምሁት ድንጋይ፤ የእግዚአብሔር (አሉ-ሃም) ቤት ይሆናል፤ ከምትሰጠኝም ሀብት ሁሉ፤ ከዐሥር እጅ አንዱን ለአንተ እሰጣለሁ።”

ያዕቆብ መስጴጦም ደረሰ
 29 ያዕቆብም ጉዳውን ቀጠለ፤ የምሥራቅም ስምች ወደሚኖሩበት ምድር ደረሰ። 2 እዚያም በአንድ ሜዳ ላይ ሦስት የበግ መንጋዎች ተኝተው በነበሩበት አጠገብ የውሃ ጉድጓድ አዩ። የበግ መንጋዎቹ የሚጠጡት ከዚህ ጉድጓድ ሲሆን፤ የጉድጓዱም አፍ ትልቅ የድንጋይ መክደኛ ነበረው። 3 መንገቱ ሁሉ በጉድጓዱ አጠገብ በሚሰበሰቡበት ጊዜ፤ እረኞች ድንጋዩን ያንከባልሉና በጎቹን ውሃ ያጠጣሉ፤ ከዚያም ድንጋዩን በቦታው መልሰው የጉድጓዱን አፍ ይገጥሙታል።
 4 ያዕቆብም እረኞቹን፤ “ወንድሞቼ፤ ከየት ነው የመጣችሁት?” ብሎ ጠየቃቸው።
 እነርሱም፤ “ከካራን ነን” አሉት።
 5 እርሱም፤ “የናኮርን የልጅ ልጅ ላባን ታውቁታላችሁ?” አላቸው።
 እነርሱም፤ “አዎን እናውቀዋለን” አሉት።
 6 ያዕቆብም፤ “ለመሆኑ ደኅና ነው?” አላቸው።
 እነርሱም፤ “አዎን ደኅና ነው፤ ልጁም ራሔል እነሆ፤ በጎች እየነዳች በመምጣት ላይ ነች” አሉት።
 7 ያዕቆብም፤ “እንደምታዩት ጊዜው ዣ ነው፤ መንገቱ የሚገቡበት ሰዓት አይደለም፤ ታዲያ፤ ለምን በጎቹን አጠጥታችሁ ወደ ግጦሽ አትመልሷቸውም?” አላቸው።
 8 እነርሱም፤ “መንገቱ ሁሉ ተሰብስበው ድንጋዩ ከጉድጓዱ አፍ ካልተንከባለሰ በስተቀር አንችልም፤ ከዚያም በጎቹን እናጠጣቸዋለን” አሉ።
 29:6 ዘፍ30፣22-24፣35፣16፣46፣19፣22፣ዘዐ2፣16 29:8 ቍ2፣ ዘፍ24፣13

፳3 በዕብራይስጥ አልጻጸይ ማለት ነው
 ፳13 ወይም በዚህ በአጠገብ
 ፳19 ቤቴል ማለት የእግዚአብሔር ቤት ማለት ነው

9 ያዕቆብ ከአረኞቹ ጋር በመካከል ላይ ሳለ፣ ራሱን ለአረኞች ነበረችና የአባቷን በጎች እየነዳች መጣች። 10 ያዕቆብ የእናቱን ወንድም የላባን ልጅ ራሱን ለእንዲሁም የአጎቱን የላባን በጎች ሲያይ፣ ወደ ጉድጓዱ ሄዶ ድንጋዩን ከጉድጓዱ አፍ አን ከባለለ፣ የአጎቱንም በጎች አጠጣ። 11 ከዚያም ያዕቆብ ራሱን ሳማት፣ ድምፁንም ከፍ አድርጎ አለቀሰ። 12 ያዕቆብም የአባቷ ዘመድና የርብቃ ልጅ መሆኑን ለራሱ አገራት፣ እርሷም ሮጣ ሄዳ ይህንኑ ለአባቷ ነገረችው።

13 ላባም የአጎቱ ልጅ ያዕቆብ መምጣቱን እንደ ሰማ፣ ሊቀበለው ፈጥኖ ወጣ። ዐቅፎ ከሰመውም በኋላ፣ ወደ ቤቱ ይዞት ሄደ። ያዕቆብም ሁኔታውን ሁሉ ለላባ ነገረው። 14 ላባም ያዕቆብን፣ “አንተማ የዐጥንቴ ፍላጎት የሥጋዬ ቀራጭ ነህ” አለው።

ያዕቆብ ልዩንና ራሱን አገባ

ያዕቆብ አንድ ወር ሙሉ አብሮት ከተቀመጠ በኋላ፣ 15 ላባ ያዕቆብን፣ “ዘመዴ በመሆንህ ብቻ በነጻ ልታገለግለን አይገባምና ደመወዝ ምንድን ነው?” አለው።

16 ላባ ሁለት ሴቶች ልጆች ነበሩት፣ የታላቁቱ ስም ልዩ የታናሽቱ ራሱን ነበር። 17 ልዩ ዐይነ ልም፣ ስትሆን ራሱን ማን ቁመናዋ ያማረ መልካም የተቀበ ነበር። 18 ያዕቆብም ራሱን ስለ ወደዳት፣ “ታናሽቱ ልጅህን ራሱን የምትደርልኝ ከሆነ ሰባት ዓመት አገለግላለሁ” አለው።

19 ላባም መልሶ፣ “ለሌላ ሰው ከምድራት ላንተ ብድራት ይሻላል፣ እዚሁ አብረኸኝ ተቀመጥ” አለው። 20 ያዕቆብም ራሱን ለማግኘት ሲል ሰባት ዓመት አገለገለ፣ አጥብቆ ይወዳትም ስለ ነበረ፣ ሰባት ዓመት እንደ ጥቂት ቀን ሆኖ ታየው።

21 ከዚያም ያዕቆብ ላባን፣ “እነሆ፣ የተባባ ልነው ጊዜ አብቅቶአል፣ ስለዚህ ሚስቴን አስረክብኝና የባልና የሚስት ወጋችንን እና ድርስ” አለው።

22 ስለዚህ ላባ የአካባቢውን ሰዎች በሙሉ ጠርቶ ሰርግ አበላ። 23 ሲመሽ ግን ላባ ልጁን ልዩን አምጥቶ ለያዕቆብ ሰጠው፣ ያዕቆብም አብሮአት ተኛ። 24 ላባም ዘለፋ የተባለች አገልጋዩን ለልጁ ለልዩ ደንገጠር እንድትሆን ሰጣት።

25 ሲነጋም እነሆ፣ ልዩ ሆና ተገኘች፣ ስለዚህም ያዕቆብ ላባን፣ “ምነው፣ እንዲህ ጉድ ሠራኸኝ? ያገለገልኸህ ለራሱ ጠቆ አልነበረም? ታዲያ ለምን ታታልለኛለህ?” አለው።

29:9 ስዕ2:16
 29:10 ቀ2:3:16፣
 ዘፍ24:11፣ዘዕ2:17
 29:11 ቀ1:13፣ዘፍ33:4፣42:24፣43:30፣
 45:2፣14-15፣46:29፣
 50:1፣17፣ፋ7:1-9
 29:12 ቀ1:5፣ዘፍ24:28-29
 29:13 ዘፍ24:29፣
 33:4፣45:14-15፣
 48:10፣ዘዕ4:27፣18፣
 7፣ሉቃ15:20
 29:14 ዘፍ2:23፣
 37:27፣መዳ2:2፣ሞ5:1፣
 19፣12-13፣20:1፣
 ንሀ5:5፣አሳ58:7
 29:15 ቀ1:2፣ዘፍ30:28፣32፣31፣7:41
 29:16 ቀ9-10፣
 17:23፣28-30፣ዘፍ30:9፣35፣23፣47፣30፣
 49:31፣ፋ7:4፣11
 29:17 ቀ1:16፣ዘፍ12:11
 29:18 ቀ20:27፣
 30፣ዘፍ24:67፣30፣
 26፣ሆሴ12:12
 29:20 ቀ1:18፣ዘፍ31:15፣ግሕ8:7፣
 ሆሴ12:12
 29:21 መላ15:1
 29:22 መላ14:10፣
 ኢሳ25:6፣ዮሐ21-2
 29:23 ቀ1:16
 29:24 ዘፍ16:1፣
 30:9
 29:25 ዘፍ12:18፣
 27:36
 29:26 መላ15:2፣
 1፣ሞ14:49፣18:17፣
 20፣2፣ሞ6:23
 29:27 ቀ1:18፣ዘፍ31:41፣መላ14:12
 29:28 ቀ1:16፣ዘፍ4:19
 29:29 ዘፍ16:1፣
 30፣3፣35፣22፣49:4፣
 ዘፍ22:30፣ዘፍ5:1
 29:30 ቀ1:16፣20
 29:31 ቀ1:33፣ዘፍ11:30፣16:2፣ዘፍ21:15-17፣ፋ7:4፣
 13፣1፣ሞ1:19፣
 መዝ127:3
 29:32 ዘፍ16:11፣
 30:23፣ዘፍ37:21፣46፣
 8፣48፣5፣14፣49፣3፣
 ዘዕ6:14፣ዘኁ1:5፣20፣
 26፣5፣ዘፍ33:6፣ኢሱ4፣
 12፣ፋ7:4፣31፣ሞ1፣
 20፣1፣ዘፍ5:13
 29:33 ቀ1:31፣ዘፍ34:25፣46:10፣48:5፣
 49:5፣ዘዕ6:15፣ዘኁ1:6፣
 22፣34፣20፣1፣ዘፍ4:24፣
 ንሀ7:48:24
 29:34 ዘፍ30:20
 34:25፣46:11፣49:5-7፣
 ዘዕ1:16፣16:19፣
 ዘኁ1:47፣13፣17-20፣

26 ላባም እንዲህ አለው፣ “በአገራችን ታላቋ እያለች ታናሽን መዳር የተለመደ አይደለም፤ 27 ይህን የጫገራ ሳምንት ፈጽሞና፣ ሌላ ሰባት ዓመት የምታገለግለን ከሆነ፣ ታናሽቱን ደግሞ እንስጥሃለን።

28 ያዕቆብም በነገሩ ተስማማ፣ ከልዩ ጋር ተሞሽሮ ሰባት ቀን ከቆየ በኋላ፣ ላባ ልጁን ራሱን ለያዕቆብ ዳረለት፤ 29 ላባ የተባለች አገልጋዩንም ደንገጠር እንድትሆናት ለራሱ ሰጣት። 30 ያዕቆብ ከራሱ ልም ጋር ተኛ፣ ራሱን ከልዩ አብልጦ ወደዳት፣ ከዚያም የተነሣ ሌላ ሰባት ዓመት ላባን አገለገለው።

31 እግዚአብሔር (የሀዘ) ልዩ እንዳልተወደደች ባዩ ጊዜ ማሕፀኗን ከፈተላት፣ ራሱን ማን መካን ነበረች። 32 ልዩ ፀነሰች፣ ወንድ ልጅም ወለደች፣ “እግዚአብሔር (የሀዘ) መካ ራሱን ስለ ተመለከተልኝ፣ ከእንግዲህ ባሉ ይወደኛል” ስትል ስሙን ሮቤል፣ አለችው።

33 እንደ ገናም ፀንሳ ወለደች፣ እርሷም “እግዚአብሔር (የሀዘ) እንዳልተወደደክ ስምቶ ይህን ልጅ በድጋሚ ሰጠኝ” አለች። ከዚያም የተነሣ ስምዖንን ብላ ጠራችው።

34 እሁንም እንደ ገና ፀንሳ ወንድ ልጅ ወለደች፣ እርሷም፣ ሦስት ወንድች ልጆች ስለ ወለድ ሁለት ከእንግዲህ ባሉ ይቀርባሉ” አለች፣ ስለዚህ ሌዊን ብላ ጠራችው።

35 እንደ ገና ፀንሳ አሁንም ወንድ ልጅ ወለደች፣ እርሷም፣ “እንግዲህ እግዚአብሔርን (የሀዘ) አመሰግናለሁ” አለች፣ ስሙንም ይሁዳን ብላ ጠራችው። ከዚያም በኋላ መውለድ አቆመች።

30 ራሱን ለያዕቆብ አንድም ልጅ እንዳወለደችለት ባዩች ጊዜ በእኛ ቀናች። ስለዚህ ያዕቆብን፣ “ልጅ ስጠኝ፣ አለበለዚያ እሞታለሁ” አለችው።

2 ያዕቆብም ራሱን ተቈጥቶ “እኔ እንዳትወልጁ ያደረገሽን እግዚአብሔርን (የሀዘ) መሳልኸኝ?” አላት።

26:57 ዘፍ33:8፣1፣ሞ1:2-4፣1፣ዘፍ6:1፣16፣23፣6-24 29:35
 ዘፍ30:9፣35፣23፣37፣26፣38፣1፣43፣8፣44፣14፣18፣46፣12፣49፣8፣
 1፣ዘፍ2:3፣4፣1፣አሳ48:1፣ግቴ1፣2-3 30:1 ዘፍ11:30፣16፣4፣
 ዘሌ18፣18፣አሳ49:21፣54፣1 30:2 ዘፍ16:2፣50፣19፣ዘፍ32፣35፣2፣ገፍ7

17 ወይም አደጋ የግይዥ ዐይን
 32 ሮቤል የሚለው ቃል ሥቃይን ተመልክቶ የሚል ትርጉም ካለው የዕብራይስጥ ቃል ጋር ተመሳሳይ ደምዕ አለው፣ የስሙ ትርጉም ግን ግጥም ልጅ ማለት ነው።
 33 ስምዖን ማለት የሚሰማ ማለት ሊሆን ይችላል።
 34 ለጃ የሚለው ቃል የተያያዘ የሚል ትርጉም ካለው የዕብራይስጥ ቃል የመጣ ሲሆን ከዚህ ቃል ጋር አንድ ዐይነት ደምዕ አለው።
 35 ይሁዳ የሚለው ቃል ወ-ዳሴ የሚል ትርጉም ካለው የዕብራይስጥ ቃል ጋር አንድ ዐይነት ደምዕ አለው።

፳እርሷም፤ “እነሆ፤ አገልጋዬ ባላ አለችልህ፤ ልጆች እንድትወልድልኝና እኔም ደግሞ በእርሷ አማካይነት ልጆች እንዳገኝ ከእርሷ ጋር ተኛ” አለችው።

፳፫ ስለዚህም አገልጋይዋን ባላን ሚስት እንድትሆነው ሰጠችው፤ ያዕቆብም አብርኣት ተኛ፤ ፳እርሷም ፀነሰች፤ ወንድ ልጅም ወለደችለት። ፳ራሔልም፤ “እግዚአብሔር (አሉሃም) ፈርዶልኛል፤ ልመናዬንም ሰምቶ ወንድ ልጅ ሰጥቶኛል” አለች። ስለዚህ ስሙን ዳን ብላ አወጣችለት።

፳፯ ፳ራሔል አገልጋይ ባላ እንደ ገና ፀነሰች፤ ለያዕቆብም ሁለተኛ ወንድ ልጅ ወለደች። ፳ራሔልም፤ “እኑቴን ብርቱ ትግል ገጥሜ አሸነፍህ” አለች፤ ስሙንም ንፍታ ሌም ብላ አወጣችለት።

፳፱ ያልያም ልጅ መውለድ ማቆሚን እንደ ተረዳች፤ አገልጋይዋን ዘለፋን ሚስት እንድትሆነው ለያዕቆብ ሰጠችው። ፳፱ ያልያም አገ ልጋይ ዘለፋም ለያዕቆብ ወንድ ልጅ ወለደችለት፤ ፳፲ ያልያም፤ “ምን ዐይነት መታደል፣ ነው” አለች፤ ስሙንም ጋድን ብላ አወጣችለት።

፳፻ ያልያም አገልጋይ ዘለፋ፤ ለያዕቆብ ሁለተኛ ወንድ ልጅ ወለደችለት፤ ፳፻ ያልያም፤ “ምንኛ ደስተኛ ሆንህ! ከእንግዲህ ሴቶች ደስተኛዎቹ ይለኛል” አለች፤ ስሙንም አሴርን ብላ አወጣችለት። ፳፻፲ ያልያም ለሚታጨድበት ወቅት፤ ርቤል ወደ ሜዳ ወጣ እንኮይም አግኝቶ ለእናቱ ለያልያም አመጣላት። ራሔልም ልያን፤ “እባክሽን ልጅሽ ካመጣልሽ እንኮይ ሰጪኝ” አለች።

፳፻፲ ያልያም፤ “ባሌን የቀማሽኝ አነሰና የልጄን እንኮይ ደግሞ ልትወስጁ አማረሽ?” አለች።

ራሔልም፤ “ስለ ልጅሽ እንኮይ ዛሬ ከአንቺ ጋር ይደር” አለች።

፳፻፲፱ ያልያም ምሽት ያዕቆብ ከዕርሻ ሲመለስ፤ ልያ ወጥታ ተቀበለችውና፤ “በልጄ እንኮይ ስለ ተከራየህ የዛሬው አዳርህ ከእኔ ጋር ነው” አለችው፤ ያዕቆብም በዚያች ሌሊት ከእርሷ ጋር አደረ።

፳፻፲፱ እግዚአብሔር (አሉሃም) የልያን ጸሎት ሰማ፤ ፀነሰች፤ ለያዕቆብም አምስተኛውን ወንድ ልጅ ወለደች። ፳፻፲ ያልያም፤ “አገልጋዬን ለባሌ በመስጠቴ እግዚአብሔር (አሉሃም) ክሰኛል” አለች፤ ስሙንም ይሳርን ብላ አወጣችለት።

፳፻፲፱ ያልያም አሁንም ደግሞ ፀነሰች፤ ለያዕቆብም ስድስተኛውን ወንድ ልጅ ወለደች። ፳፻፲ እርሷም፤ “እግዚአብሔር (አሉሃም) በከበረ ስጦታ ዐድሎኛል፤ ስድስት ወንዶች ልጆች ስለ ወለ

30:3 ቍ7:ዘፍ: 16:2:24:61:29:29 30:4 ቍ9:18:ዘፍ: 16:3-4 30:6 ቍ23:ዘፍ: 21:2:46:23:49: 16-17:ዘፍ:26:42-43:አሱ:19:40-48: መሳ:1:34:13:2:18: 2:ፋ:ት4:13:1:ሳሙ: 1:20:መዝ:35:24: 43:1:አር:4:15:8: 16:አገ:48:1 30:7 ቍ3 30:8 ዘፍ:3:2:28: 35:25:46:24:49: 21:ዘፍ:1:42:26:48: ዘፍ:33:23:መሳ:4:6: 5:18:1:ዘፍ:7:13: ሆላ:12:3-4 30:9 ቍ4:ዘፍ:29: 16:24:35 30:10 ዘፍ:46:18 30:11 ዘፍ:35:26: 46:16:49:19:ዘፍ:1: 4:ዘፍ:1:24:26:28: አሱ:4:12:1:ዘፍ:5:11: 1:2:8:አር:49:1 30:13 ፋ:ት4:14: ዘፍ:35:26:46:17: 49:20:ዘፍ:1:40: 26:47:ዘፍ:33:24: አሱ:19:24-31:1:ዘፍ: 7:30-31:መዝ:127: 3-5:ሉ:ቃ:1:48 30:14 ቍ15:16: ዘፍ:34:22:መሳ:15:1: ፋ:ት:2:23:1:ሳሙ:6: 13:1:2:17:መዝ:7:13 30:15 ዘፍ:38:16: ዘፍ:16:9:13:አሱ:7: 13:አገ:16:33: 34:18:ዘፍ:9:1 30:16 ቍ14 30:17 ዘፍ:25:21 30:18 ቍ4:ዘፍ: 46:13:49:14:ዘፍ: 1:8:28:29:26:25: ዘፍ:27:12:33:18: አሱ:17:10:19:17: 21:6:28:መሳ:5:15: 10:1:1:ዘፍ:7:1 30:20 ዘፍ:29:34: 35:23:46:14:49:13: ዘፍ:1:30:26:27: 34:25:ዘፍ:33:18: መሳ:5:18:1:አገ:3:7 30:21 ዘፍ:34:1: 46:15 30:22 ዘፍ:8:1: 11:30:25:21 30:23 ቍ6:ዘፍ:29: 32:አሱ:1:25:8:45: 17:54:4:ሉ:ቃ:1:25 30:24 ዘፍ:29:6: 32:22:33:27:43:5: 17:24:37:2:43:9:1: 49:22-26:ዘፍ:33:13: 1:ሳሙ:4:20 30:25 ዘፍ:24:54: 28:15 30:26 ዘፍ:29:18

ደህላት፤ ከእንግዲህ ባሌ አክብሮ ይደዘናል። አለች፤ ስሙንም ዛብሎንግ አለችው።

፳፻፲፱ ያልያም በኋላ ሴት ልጅ ወለደች፤ ስምዋንም ዲና አለችት።

፳፻፲፱ እግዚአብሔርም (አሉሃም) ራሔልን ዐሰባት፤ ልመናዋንም ሰምቶ ማሕፀንዋን ከፈተላት። ፳፻፲፱ ያልያም ፀንሳ፤ ወንድ ልጅ ወለደችና “እግዚአብሔር (አሉሃም) ዕፍረቴን አስወገደልኝ” አለች። ፳፻፲፱ ያልያም፤ “እግዚአብሔር (አሉሃም) ሌላ ወንድ ልጅ ጨምሮ ይስጠኝ ስትል፤ የሴፍ” አለችው።

የያዕቆብ መንገድ መብዛት

፳፻፲፱ ራሔል የሴፍን ከወለደች በኋላ ያዕቆብ ላባን እንዲህ አለው፤ “ወደ ገዛ ቤቴ፤ ወደ አገሬ እንድመለስ አሰናብተኝ፤ ፳፻፲፱ ያልያም የሆኑትን ሚስቶቼንና ልጆቼን ስጠኝና ይገድላቸው ልሂድ፤ መቼም የቱን ያህል እንዳገለገልኩ ታውቃለህ” አለው።

፳፻፲፱ ያልያም እንዲህ አለው፤ “የሽ ፊቃደህ ቢሆን፤ እባክህ እዚህ ከእኔ ጋር ተቀመጥ፤ ምክንያቱም እግዚአብሔርም (የሀዌ) በአንተ ምክንያት እንደ ባረከኝ በንግርት ተረድቻለሁ።” ፳፻፲፱ ያልያም ይገባኛል የምትለውን ደምዘንገረኝና እከፍልሃለሁ።”

፳፻፲፱ ያዕቆብም እንዲህ አለው፤ “መቼም እንዴት እንዳገለገልህ፤ ከብቶችህ በእኔ ጥበቃ ምን ያህል እንደ ተመቻቸው አንተ ታውቃለህ። ፳፻፲፱ እኔ ከመምጣቴ በፊት ጥቂት የነበረው ሀብትህ ዛሬ ተትረፍሮልኛል፤ በተሰማራሁበት ሁሉ እግዚአብሔር (የሀዌ) በረከቱን አብዝቶልሃል። ታዲያ፤ ስለ ራሴ ቤት የማስበው መቼ ነው?”

፳፻፲፱ ያልያም፤ “ታዲያ ምን ልስጥህ?” ሲል ጠቆቀው።

የያዕቆብም መልስ እንዲህ አለው፤ “ምንም አትስጠኝ፤ ነገር ግን የምጠይቅህን አንዲት ነገር ብቻ ብታደርግልኝ ከብቶችህን ማገዳዎን እቀጥላለሁ።” ፳፻፲፱ መንገድ መካከል ዛሬ ልዘዋወርና ከበጎቹ መካከል ዝንጉርጉር የሆኑትን፤ ነቀጣ ያለባቸውንና ጥቋቋሮቹን እንዲሁም ከፍየሎቹ ነቀጣ ያለባቸውንና ዝንጉርጉሮቹን ልምረጥ፤ እነዚህ ደሞዜ ይሁኑ።

30:27 ቍ30:ዘፍ:26:24:31:38:33:10:44:5:15:50:4:ዘሌ: 19:26:ዘፍ:22:7:23:23:24:1:ዘፍ:28:11:አሱ:13:22:2:ሳሙ:6: 11:2:ነገ:17:17:አስ:2:15:አር:27:9 30:28 ዘፍ:29:15 30:29 ዘፍ:31:6:38-40 30:30 ቍ27:1:ሳሙ:5:8 30:32 ቍ33:35: 39:40:ዘፍ:29:15:31:8:12 ፳፻፲፱ ወይም ጭፍራ እየመጣ ነው ፳፻፲፱ ጋድ ማለት መልካም ዕድል ወይም ሰራጭት ማለት ነው ፳፻፲፱ አሴር ማለት ደስተኛ ማለት ነው ፳፻፲፱ ይሳርን የሚለው ቃል ሽልግት የሚል ትርጉም ካለው የዕብራይስጥ ቃል ጋር አንድ ዐይነት ድምፅ አለው ፳፻፲፱ ያልያም ማለት ማሕበር ማለት ነው ፳፻፲፱ የሴፍ ማለት እርሱ ይጨምር ማለት ነው ፳፻፲፱ ወይም አየሰለጽገሁና እግዚአብሔርም በአንተ ምክንያት እያረከኝ ነው

33 ወደፊት ደሞዜን ለመቁጣጠር በምትመጣበት ጊዜ ታማኝነቱ ይታወቃል፤ በመንጋምቼ መካከል ሽግግርጉር ወይም ነቀጣ የሌለበት ፍየል፤ ወይም ጥቁር ያልሆነ ቢኾን ያ እንደ ተሰረቀ ይቆጠር”።

34 ላባም፣ “እኚ፣ ይሁን፣ ባልኸው ተስማምቼ አለሁ” አለው። 35 ነገር ግን በዚያኑ ዕለት ከተባት ፍየሎች ሽመልመሌ የሆኑትን ወይም ነቀጣ ያለባቸውን ሁሉ፣ እንዲሁም ከእንስት ፍየሎች ነቀጣ ያለባቸውን ዝንገርጉር የሆኑትን ሁሉ፣ ማንኛውንም ነጭ ያለበትን ሁሉ መረጠ፤ ደግሞም ጥቋቁር የሆኑትንም በጎች ሁሉ ለየና ወንዶች ልጆቹን አስጠበቃቸው። 36 ከዚያም በእርሱና በየዕቆብ መካከል የምስት ቀን መንገድ ርቀት እንዲኖር አደረገ፤ ያዕቆብም የቀሩትን የላባን መንጎች ማገዱን ቀጠለ።

37 ነገር ግን ያዕቆብ እርጥብ የልብን፣ የለውዝንና የኤርሞን በትሮች ወሰደ፤ ቅርፊታቸውንም በቀጭን ልጠ እያነሣ የበትሮቹ ግንድ ነጩ እንዲታይ፣ ሽመልመሌ መልክ እንዲኖራቸው አደረገ። 38 የላባቸውንም በትሮች መንጎቹ ውሃ ለመጠጣት ሲመጡ ከፊት ለፊት እንዲያደክቸው በማጠጫ ገንዳዎቹ ሁሉ አስቀመጡ። መንጎቹም ስሜታቸው ሲነሣ ውሃ ለመጠጣት ሲመጡ፣ 39 በትሮቹን ፊት ለፊት እያዩ ይሳረሩ ነበር፤ ሽመልመሌ፣ ዝንገርጉርና ነቀጣ የጣለባቸውንም ግልገሎች ወለዱ። 40 ያዕቆብ ግልገሎቹን ለብቻ ለያቸው፣ የቀሩትንም የላባ መንጎች ሽመልመሌና ጥቋቁር በሆኑት ትይዩ አቆማቸው፤ በዚህም መሠረት የራሱ መንጋከባ መንጋ ጋር እንዳይቀላቀል ለብቻ ለየ። 41 ያዕቆብም ብርቱ እንስሶች አውራ ፈልገው በሚቅበጠበጡበት ጊዜ፣ በትሮቹ አቅራቢያ እንዲጠቁ በትሮቹን በውሃ ገንዳዎቹ ውስጥ ፊት ለፊታቸው ያስቀምጥ ነበር፤ 42 ደካማ በሆኑት እንስሶች ፊት ግን፣ በትሮቹን አያስቀምጥም ነበር፤ ስለዚህ ደካማ ደካማዎቹ ለላባ ሲሆኑ፣ ብርቱ ብርቱዎቹ ለየዕቆብ ሆኑ። 43 በዚህም ሁኔታ ይህ ሰው እጅግ ባለ ጠጋ ሆነ፤ የብዙ መንጎች፣ የሴትና የወንድ አገልጋዮች፣ እንዲሁም የግመሎችና የአህዮች ባለቤት ሆነ።

ያዕቆብ ከላባ ቤት ኩበለለ

31 የላባ ወንዶች ልጆች፣ “ያዕቆብ የአባታችንን ሀብት እንዳለ ወስዶታል፤ ይህ ሁሉ እርሱ ያከተውም ሀብት ከአባታችን የተገኘ ነው” እያሉ ሲያወሩ ያዕቆብ ሰማ። 2የላባ አመለካከት ከቀድሞው የተለወጠበት መሆኑንም ያዕቆብ ተረዳ።

3 እግዚአብሔርም (የሆዌ) ያዕቆብን፣ “ወደ አባ ቶችህና ዘመዶችህ አገር ተመለስ፤

30:33 ፋ32:11፣39
30:35 ፋ32:11፣39
30:36 ዘፍ31:22፣1103:18፣5:3፣18:27
30:37 ፋ38:41፣1
30:38 ዘፍ31:22፣1103:18፣5:3፣18:27
30:39 ፋ38:41፣1
30:40 ፋ32
30:41 ፋ37:38
30:42 ዘፍ31:1፣9፣16:43
30:43 ዘፍ12:16
31:1 ዘፍ30:35፣42
31:2 ፋ5
31:3 ፋ13፣11፣19፣21፣22፣26፣3፣132፣9፣11830:3፣አ410:21፣35:10፣አር30:3፣42:12

31:5 ፋ2:29፣42፣53፣ዘፍ21:22፣26፣3፣43፣23፣ዳ7:23
31:6 ዘፍ30:29
31:7 ፋ41:52፣ዘፍ24:50፣129፣15፣ዘፍ6:2፣ዘፍ14:22፣አፋ19:3፣አፋ8:5
31:8 ዘፍ30:32
31:9 ዘፍ30:42፣አፋ39:2፣አፋ31:6
31:10 ዘፍ20:3
31:11 ዘፍ16:7፣20:3፣22:1፣ዘፍ3:4
31:12 ዘፍ30:32፣1103:7
31:13 ፋ3፣ዘፍ28:10-22
31:14 2ላጡ20፣1፣1፣12፣16
31:15 ዘፍ29:20፣ዘፍ15:3፣23፣20፣ፋ7፣2፣10፣24ጡ15፣19፣1፣78፣41፣አፋ11:11
31:16 ዘፍ30:42
31:17 ዘፍ24:63-64፣27፣41
31:18 ዘፍ10:9፣12፣5፣25፣20፣35፣27
31:19 ፋ30:32፣34-35፣ዘፍ35:2፣38፣12፣13፣አሱ24፣14፣መጣ17፣5፣18፣14፣17፣24፣30፣1፣ላጡ7:3፣19፣13፣25፣24፣7፣24ጡ13፣23፣27፣123፣24፣ሆሴ3፣4

እኔም ካንተ ጋር እሆናለሁ” አለው።

4 ስለዚህም ያዕቆብ መንጎቹ ወደ ተሰማሩበት መስክ እንዲመጡ፣ ራሔልንና ልያን አስጠራቸው፤ 5 እንዲሁም አላቸው፤ አባታችሁ ስለ እኔ ያለው አመለካከት እንደቀድሞው አለመሆኑን ተረድቻለሁ፤ ቢሆንም የአባቴ ክምላክ (አሎሃም) አልተለዩኝም፤ ፍጣኔም ባለኝ ዐቅም አባታችሁን ማገልገል ከእናንተ የተሰወረ አይደለም። 7 አባታችሁ ደሞዜን ዐሥር ጊዜ እየለዋወጠ አታልሎኛል፤ ሆኖም እንዲጎዳኝ እግዚአብሔር (አሎሃም) አልፈ ቀደለትም። 8 እርሱ፣ “ደሞዜዎ ዝንገርጉር ሮቹ ይሆናሉ” ሲለኝ፣ መንጎቹ ሁሉ ዝንገርጉር ወለዱ፤ ደግሞም “ደሞዜዎ ሽመል መሌዎቹ ይሆናሉ” ሲለኝ፣ መንጎቹ ሁሉ ሽመልመሌ መልክ ያላቸውን ወለዱ፤ 9 ስለ ዚህ እግዚአብሔር (አሎሃም) የአባታችሁን ከብቶች ወስዶ ለእኔ ሰጠኝ።

10 “እንስሳቱ በሚጠቁበት ወራት፣ የሚያጠቋቸው አውራ ፍየሎች መልካቸው፣ ሽመልመሌ፣ ዝንገርጉርና ነቀጣ ያለባቸው መሆናቸውን ዐይኔን አንሥቼ በሐልሜ አየሁ።

11 የእግዚአብሔርም (አሎሃም) መልአክ፣ “ያዕቆብ” አለኝ፤ እኔም፣ “እነሆ አለሁኝ” አለሁት። 12 እርሱም “መንጎቹን የሚያጠቋቸው አውራ ፍየሎች ሁሉ ሽመልመሌ መልክ ያላቸው፣ ዝንገርጉርና ነቀጣ ያለባቸው መሆናቸውን ቀና ብለህ ተመልከት፤ ላባ በአንተ ላይ የሚፈጽመውን ድርጊት ሁሉ አይቻለሁና፤ 13 የድንጋይ ሐውልት በማቆም ዘይት ቀብ ተህ የተሳልጠህ ባት የቤቴል አምላክ (አሌ) እኔ ነኝ፤ አሁንም ይህን አገር ፈጥኘህ ልቀቅ ወደ ተወለድህበትም ምድር ተመልሰህ ሂድ” አለኝ።”

14 ራሔልና ልያም እንዲህ ብለው መለሱ ለት፣ “ከአባታችን ሀብት የምናገኘው ምን ውርስ አለ? 15 እኛን የሚያየን እንደ ባዕድ አይደለምን? ደግሞም እኮ እኛን ሸጠናል፤ የተሸጥንበትንም ዋጋ ራሱ በልቶታል። 16 እግዚአብሔር (አሎሃም) ከአባታችን ወስዶ ለአንተ የሰጠው ሀብት ሁሉ የእኛና የልጆቻችን ነው፤ ስለዚህ እግዚአብሔር (አሎሃም) የነገረህን ሁሉ አድርግ።”

17 ከዚያም ያዕቆብ ልጆቹንና ሚስቶቹን ግመሎች ላይ አስቀመጠ፤ 18 በመስጴጦም ካፈራው ሀብት ሁሉ ጋር ከብቶቹን በሙሉ ወደ ፊት አስቀደመ፤ ወደ አባቱም ወደ ይስሐቅ አገር፣ ወደ ከነዓን ምድር ጉዞውን ቀጠለ።

19 ላባ በጎቹን ሊሸልት ሂዶ ሳለ፣ ራሔል የአባቷን ቤት የጣዶታት ምስል ሰረቀች።

²⁰ ያዕቆብም ቢሆን፤ መኩብላሉን ለሶርያ ዊው ለላባ ሳይገልጥለት በመቅረቱ አታል ሎታል። ²¹ ያዕቆብ የእርሱ የሆነውን ሁሉ ይዞ፤ የኤፍራጥስን ወንዝ ተሻግሮ ወደ ኩረብታማው አገር፤ ወደ ገለዓድ አመራ።

ላባ ያዕቆብን ተከታተለው

²² ያዕቆብ መኩብላሉ ለላባ በሦስተኛው ቀን ተነገረው። ²³ ላባ ዘመዶቹን ይዞ ተነሣ፤ ያዕቆብንም ሰባት ቀን ተከታተሎ ገለዓድ በተባለ ኩረብታማ አገር ደረሰበት። ²⁴ ከዚያም እገዚአብሔር (አሉሃም) ለሶርያዊው ለላባ በሕልም ተገልጦ፤ “ያዕቆብን፤ ክፉም ሆነ ደግ፤ እንዳትናገረው ተጠንቀቅ” አለው።

²⁵ ያዕቆብ ገለዓድ በተባለው ኩረብታማ አገር ድንኳኑን ተክሎ ሳለ፤ ላባ ደረሰበት፤ ላባና ዘመዶቹም በዚያው ሰፈሩ። ²⁶ ከዚያም ላባ ያዕቆብን እንዲህ አለው፤ “ምን ማድረግህ ነው? አታልለኸኛል፤ ልጆቼን የጦር ምርኮኛ ይመስል አካልበህ ወሰድሃ ቸው። ²⁷ ለመሆኑ ለምን ተደብቀህ ሄድህ? ለምንስ አታለልኸኛ? ብትነግረኝ ኖሮ፤ በደስታና በዘፈን በከበሮና በበገና አልሸኝ ሆኖ ነበር? ²⁸ የልጆቼን ልጆችና ልጆቼንም ስሜ ብሰናበት ምን ነበረበት? የሠራኸው የጅል ሥራ ነው። ²⁹ ልጆቹንም እኛል ነበር፤ ዳሩ ግን ባለፈው ሌሊት የአባታችሁ ክምላክ (አሉሃም) ‘ያዕቆብን፤ ክፉም ሆነ ደግ እንዳትናገረው ተጠንቀቅ’ አለኝ። ³⁰ አንተ ወደ አባትህ ቤት ለመመለስ ስለ ናፈቅህ ሄደሃል፤ ነገር ግን የቤቴን የጣዖት ምስል የሰረቅኸው ለምንድ ነው?”

³¹ ያዕቆብም ለላባ እንዲህ ሲል መለሰለት፤ “ሴቶች ልጆችህን በገይል ነጥቀህ ታስቀርብኛለህ ብዬ ስለ ፈራሁ ነው። ³² ነገር ግን ከእኛ መካከል የአንተን የጣዖታት ምስል ደብቆ የተገኘ ሰው ካለ ይሙት። ያንተ የሆነ አንዳች ነገር ከኔ ዘንድ ቢገኝ፤ አንተው ራሱን ዘመዶቻችን ባለብት ፈልግና ውሰድ።” ይህን ሲል፤ ራሱል የጣዖታቱን ምስል መስረቋን ያዕቆብ አያውቅም ነበር።

³³ ላባም ወደ ያዕቆብ፤ ድንኳንና ወደ ልያ ድንኳን እንዲሁም ወደ ሁለቱ ደን ገጠሮቹ ድንኳኖች ገባ፤ ነገር ግን ምንም አላገኘም። ከልያ ድንኳን ከወጣ በኋላ ወደ ራሱል ድንኳን ገባ። ³⁴ ራሱል የጣዖታቱን ምስል ከግመላ ኮርቻ ሥር ሸሽጋ፤ በላዩ ተቀምጧበት ነበር፤ ላባም ድንኳኑን አንድ በአንድ በርብሮ ምንም ሊያገኝ አልቻለም።

³⁵ ራሱልም አባታን፤ “በፊትህ ተነሥቼ መቆም ስላልቻልሁ፤ ጌታዬ አትቁጣ፤ የወር አበባዬ መጥቶ ነው።” አለችው። ስለዚህ በረ

31:20 ቍ27:ዘፍ 25:20:27:36
 31:21 ቍ22:23: 25:ዘፍ2:14:37:25: ዘ02:15:14:5 ዘጥ: 26:30:32:1 ዘፃ3: 10:ኢሱ12:2:1ገገ 18:46:19:3:ኤር 22:6:26:21
 31:22 ቍ21:ዘፍ 30:36
 31:23 ቍ21:37: ዘ014:9
 31:24 ዘፍ20:3: 24:50:25:20
 31:25 ቍ21
 31:26 ዘፍ12:18: 27:36:34:29:1 ላጣጣ 30:2-3
 31:27 ቍ20:ዘፍ 4:21:ዘ015:20:መላ 11:34:1 ላጣጣ10:5:5 2ጣጣጣ6:5:መዘ68: 25:ኢላ24:8: ኤር31:4
 31:28 ዘፍ27:27: 4:7:1:14:4 ሥ20:37
 31:29 ቍ5:7:ዘፍ 24:50:26:29
 31:30 ቍ19:ዘፍ 28:15:44:8:ኢዮ 29:2
 31:31 ዘፍ20:11
 31:32 ቍ19: ዘፍ44:9
 31:33 ቍ37: ዘፍ16:1:24:67
 31:34 ቍ19:37: ዘፍ24:63-64:44:12
 31:35 ቍ19:ዘ0 20:12:ዘ015:19-23: 19:3:32:ዘፃ21:18: 27:16:ኤር35:18
 31:36 1ጣጣጣ19: 5:20:32:23:23: 24:11
 31:37 ቍ33:23: ዘፃ1:16:16:18
 31:38 ዘፍ27:44: 30:27
 31:39 ዘፍ30:33: ዘ022:13
 31:40 መዝ132: 4:2ፋር11:27
 31:41 ቍ7:ዘፍ 27:44:29:15:30: 30:32
 31:42 ቍ5:53: ዘፍ3:17:21:22:24: 12:50:46:1:ዘ03: 15:መዝ124:1-2
 31:43 ዘፍ30:32:42
 31:44 ዘፍ21:27:30
 31:45 ዘፍ28:18
 31:46 ቍ48:51:52
 31:47 ዘፍ21:30
 31:48 ቍ46:ዘፍ 21:30:ኤር29:23: 42:5
 31:49 ኢሱ11:3: መላ10:17:11:29

በረ፤ የጣዖታቱን ምስል ግን ማግኘት አልቻለም።

³⁶ በዚህ ጊዜ ያዕቆብ ተቈጣ፤ ላባንም እንዲህ ሲል ወቀሰው፤ “እስቲ ወንጀሌ ምን ድን ነው? ይህን ያህል የምታሳድደኝ ገጠ አቱ ምን ቢሆን ነው? ዕቃዬን አንድ በአንድ በርብሮሃል፤ ታዲያ፤ የአንተ ሆኖ ያገኘኸው ዕቃ የትኛው ነው? ካለ፤ እስቲ በአንተም በእኔም ዘመዶች ፊት አቅርብና እነርሱ ያፋርዱን።

³⁷ ላባም ያዕቆብን አብረው ኖራለሁ፤ በዚህ ጊዜ ውስጥ ከመንጋህ አንድ ጠቦት እንኳ አልበላሁም። ³⁸ አውራ የሰበረውንም ቢሆን እተካ ነበር እንጂ፤ ትራፊውን ለምልክት ነት አምጥቼ አላውቅም፤ በቀንም ሆነ በሌሊት የተሰረቁትን ሁሉ ስታስከፍለኝ ኖረሃል። ³⁹ ቀን በሐረር ሌሊት በቀር ተቃጠልሁ፤ እንቅልፍም በዐይኔ አልዞር አለ፤ ⁴⁰ ላባም ያዕቆብን በቤትህ የኖርሁት በዚህ ሁኔታ ነበር፤ ዐሥራ አራት ዓመት ለሁለቱ ልጆችህ ብዬ አገለገልሁ፤ ስድስት ዓመት ስለ መንጋዎችህ ስል አገለገልሁ፤ ይህም ሆኖ ደመወዜን ዐሥር ጊዜ ለሞጠኸሽኛል። ⁴¹ የአባቴ ክምላክ (አሉሃም)፤ የአብርሃም ክምላክ (አሉሃም)፤ የይስሐቅም ኖርሁት ከእኔ ጋር ባይሆን ኖሮ ባይ እጅን ሰድድኸኝ ነበር፤ እግዚአብሔር (አሉሃም) ግን መከራዬን አይቶ፤ ልፋቴን ተመልክቶ ትናንት ሌሊት ገሠጸሁ።”

⁴² ላባም ለያዕቆብ እንዲህ ሲል መለሰለት፤ “ሴቶቼም፤ ልጆቼም የእኔው ልጆች ናቸው፤ መንጎቼም ቢሆኑ የራሴ ናቸው። ታዲያ፤ በእነዚህ ሴቶች ልጆቼና በወለዲቸው ልጆቻቸው ላይ ዛሬ ምን ማድረግ እኛ ላለሁ? ⁴³ በል አሁን ቃል ኪዳን እንጋባ፤ ኪዳንም በአንተና በእኔ መካከል ምስክር ይሁን።”

⁴⁴ ያዕቆብም ድንጋይ ወስዶ ሐውልት አድርጎ አቆመው፤ ⁴⁵ ከዚያም ዘመዶቹን፤ “ድንጋይ ሰብስቡ” አላቸው። እነርሱም ድንጋይ እያመጡ ከመሩ፤ በክምሩም አጠገብ ምግብ በሉ። ⁴⁶ ላባም ክምር ድንጋዩን ይጋርሠህ ዳታጦ ብሎ ጠራው፤ ያዕቆብ ደግሞ ገለዓድ አለው።

⁴⁷ ላባም “ይህ ክምር ድንጋይ በእኔና በአንተ መካከል ዛሬ ምስክር ነው” አለው። ጋልዲድ ተብሎ የተጠራውም በዚሁ ምክንያት ነው፤ ⁴⁸ ደግሞም ምጽጳ፤ ተባለ፤ ምክንያቱም ላባ እንዲህ ብሎአልና፤ ⁴⁹ ልጆቹን ብትበድላቸው ወይም ሌሎች ሚስቶች

⁴⁷ ይጋርሠህ ዳታ የሚለው ቃል በአረማይስጥ የኪዳን ክምር ድንጋይ ማለት ነው
⁴⁸ ምጽጳ የሚለው ቃል በሰብራይስጥ የኪዳን ክምር ድንጋይ ማለት ነው
⁴⁹ ምጽጳ የሚለው ቃል መጠበቂያ ማለት ነው

በላይኛው ላይ ብታገባ፤ ማንም ከእኛ ጋር ባይኖርም እንኳ እግዚአብሔር (አሉሂም) በአንተና በእኔ መካከል ምስክር መሆኑን አትርሳ።”

⁵¹ደግሞም ላባ ያዕቆብን እንዲህ አለው፤ “ክምር ድንጋዩ እነሆ፤ በአንተና በእኔ መካከል ያቆምሁትም ሐውልት እነሆ፤ ⁵²ይህን ክምር ድንጋይ አልፎ አንተን ለማጥቃት ላልመጣ፤ አንተም ይህን ክምር ድንጋይና ይህን ሐውልት አልፊህ እኔን ለማጥቃት ላትመጣ፤ ይህ ክምር ድንጋይ ምስክር ነው፤ ይህም ሐውልት ምስክር ነው። ⁵³የአ ብርሃም አምላክ፤ የናኮር አምላክ፤ የአባታቸው ውም አምላክ (አሉሂም) በመካከላችን ይፍረድ ብን”።

ስለዚህ ያዕቆብ በአባቱ በይስሐቅ ፍርሀት ማለ። ⁵⁴ያዕቆብ በኩረብታማው አገር ላይ መሥዋዕት አቀረበ፤ ዘመዶቹንም ምግብ እንዲበሉ ጋበዛቸው፤ እነርሱም ከበሉ በኋላ እዚያው አደሩ።

⁵⁵በማግስቱም ማለዳ ላባ የልጅ ልጆቹን እንዲሁም ሴቶች ልጆቹን ስሞ መረቃቸው፤ ከዚያም፤ ወደ አገሩ ተመለሰ።

ያዕቆብ፤ ወንድሙን ዔሳውን ሊገኝ ተዘጋጀ

32 ያዕቆብም ደግሞ ጉዳውን ቀጠለ፤ የእግዚአብሔርም (አሉሂም) መላእክት ተገኝቶት፤ ጋባዮቹም ጊዜ፤ “ይህ የእግዚአብሔር (አሉሂም) ሰፈር ነው” አለ፤ የዚያንም ቦታ ስም መሃናይም^ግ አለው።

³ያዕቆብም በኤደም አገር ሲይር በተባለው ምድር ወደሚኖረው ወንድሙ ወደ ዔሳው መላእክተኞችን አስቀድሞ ላከ፤ “እንዲህም ብሎ አዘዛቸው፤ “ጌታዬን ዔሳውን እንዲህ ትሉታላችሁ፤ ‘አገልጋይህ ያዕቆብ እንዲህ ብሎአል በሉት፤ ‘ከላባ ዘንድ ተቀምጬ እስከ አሁን ድረስ እዚያው ኖርሁ፤ ከከብቶች፤ አህዮች፤ የበግና የፍየል መንጎች እንደዚሁም የወንድና የሴት አገልጋዮች አሉኝ፤ አሁንም ይህን መላእክት ለጌታዬ መላኬ በጎ ፈቃድህን እንዳገኝ በማሰብ ነው።”

⁶የተላኩትም ሰዎች ወደ ያዕቆብ ተመልሰው፤ “ወደ ወንድምህ ወደ ዔሳው ሄደን ነበር፤ እርሱም ሊቀበልህ በመምጣት ላይ ነው፤ አራት መቶ ሰዎችም አብረውት አሉ” አሉት።

⁷ያዕቆብም ቦታላቅ ፍርዳትና ጭንቀት ተወገጠ፤ አብረውት የነበሩትን ሰዎች ሁለት ቦታ^ፆ ከፈላቸው፤ በጎቹን ፍየሎቹን ከብቶቹንና ግመሎቹንም ሁለት ቦታ ከፈላቸው፤ ⁸“ዔሳው መጥቶ በአንደኛው ላይ አደጋ ቢጥል፤ ሌላው ክፍል^ፈ ሊያመልጥ ይችላል” ብሎ አስቦ ነበር።

31:50 ዘፍ:16:6፤ 21:30:ዘፍ4:26:31፤ 19:አሉ24:27:መላ 11:10:14:መ:12:5፤ 20:14:23:42:አ.ዮ 16:19:አ.ር7:11፤ 29:23:42:5:ሚክ 1:2
31:51 ቍ:46:ዘፍ 28:18
31:52 ቍ: 7:46፤ ዘፍ21:30:26:29
31:53 ቍ:42:ዘፍ 11:27:16:5:21፤ 23:27:24:12
31:54 ዘፍ26:30፤ 46:1:ዘፍ24:5:ዘሌ 3:1
31:55 ቍ:28:ዘፍ 18:33:24:60:ዘፍ 39:43:6:ት1:9
32:1 ዘፍ:16:11፤ 27:6:16-17:ዘፍ5 21:15:መ:13:47:35፤ 5:9:1:11:ፍፃ:6:22 19:32:17:2:8:4:14 ፤ዘፍ6:80
32:2 ዘፍ:28:17፤ አሉ:13:26:30:21፤ 38:24:መ:2:8:29፤ 17:24
32:3 ዘፍ:14:6:25፤ 30:27:41-42:36፤ 16:ዘፍ:21:21:24፤ 18:መላ11:17
32:4 ዘፍ:18:3፤ 24:9:31:41
32:5 ዘፍ:12:16፤ 24:9:33:8:10:15:3 4:1:47:25:29፤ 50:4:6:ት2:13
32:6 ዘፍ:33:1
32:7 ቍ:10:11፤ ዘፍ:33:1:35:3:መዝ 4:1:77:2:107:6
32:9 ዘፍ:24:12፤ 26:3:28:13፤ 31:12
32:10 ቍ:7:ዘፍ 24:27:38:18፤ 47:31:ዘፍ:17:2
32:11 ቍ:7:ዘፍ 27:41:43:18:መዝ 59:2
32:12 ዘፍ:12:2፤ 13:14:22:17:17 4:20:29:ዘፍ:1:10፤ ሮሜ9:27
32:13 ቍ:13-15፤ 18:20:21:ዘፍ:33:10 ፤43:11:15:25:26፤ 14:መ:16:20:ምላ 18:16:21:14
32:14 ዘፍ:7:88
32:15 ዘፍ:13:2፤ 42:26:45:23
32:16 ዘፍ:33:8
32:18 ቍ:13:ዘፍ 18:3
32:20 ቍ:13:ዘፍ 18:3:33:10:ዘፍ28: 38:ዘሌ:14:14:መ

⁹ያዕቆብ እንዲህ ሲል ጸለየ፤ “የአባቴ የአብርሃም አምላክ፤ የአባቴ የይስሐቅ አምላክ (አሉሂም) ሆይ፤ ‘ወደ አገርህና ወደ ዘመዶችህ ተመለስ፤ እኔም በጎ ነገር አደርግልሃለሁ’ ያልኸኝ እግዚአብሔር (አሉሂም) ሆይ፤ ¹⁰እኔ ባሪያህ እስካሁን ላደረግሁልኝ ቸርነትና ታማኝነት ብቁ አይደለሁም፤ የርዳኛሽን ስሻገር በእጅ ላይ ከነበረው በትር በስተቀር ምንም አልነበረኝም፤ አሁን ግን ይኸው ሁለት ሰራዊት ሆኛለሁ። ¹¹ከወንድሜ ከዔሳው እጅ እንድታድኑኝ እለምንሃለሁ፤ መጥቶ እኔንም ሆነ እነዚህን እናቶች ከጎ ልጆቻቸው ያጠፋናል ብዬ ፈርቻለሁና፤ ¹²ነገር ግን፤ አንተ ራሴህ፤ ‘አበለጽግሃለሁ፤ ዘርህንም ሊቁጠር እንደማይቻል እንደ ባሕር አሸዋ አበዛዋለሁ’ ብለኸኛል።”

¹³በዚያችም ሌሊት ያዕቆብ እዚያው አደረ፤ ካለው ሀብት ለወንድሙ ለዔሳው እጅ መንሻ እነዚህን መረጠ። ¹⁴ሁለት መቶ እንስት ፍየሎችና ሃያ አውራ ፍየሎች፤ ሁለት መቶ እንስት በጎችና ሃያ አውራ በጎች፤ ¹⁵ሠላሳ የሚያጠቡ ግመሎች ከኅጋልገሎቻቸው፤ አርባ ላሞችና ዐሥር ኮርማዎች፤ ሃያ እንስት አህዮችና ዐሥር ተባት አህዮች። ¹⁶እነዚህንም በየመንጋው ለይቶ፤ የሚነዱአቸውን ጠባቂዎች መደበላቸው፤ ጠባቂዎቹንም፤ “እና ንተ ቀድማችሁኝ ሂዱ፤ መንጋዎቹንም አራርቃችሁ ንዱአቸው” አላቸው።

¹⁷ቀድሞ የሚሄደውንም እንዲህ ሲል አዘዘው፤ ዔሳው አግኝቶህ፤ ‘የማን ነህ? ወዴትስ ትሄዳለህ? የምትነዳውስ ይህ ሁሉ ከብት የማን ነው?’ ብሎ ቢጠይቅህ፤ ¹⁸‘የአገልጋይህ የያዕቆብ ናቸው፤ ለጌታዬ ለዔሳው እጅ መንሻ የሰደዳቸው ናቸው፤ እርሱም ከበስተኋላችን እየመጣ ነው’ ብለህ ንገረው።”

¹⁹እንዲሁም ሁለተኛውን፤ ሦስተኛውንና መንጎችን የሚነዱትን ሌሎቹንም ሁሉ እንዲህ ሲል አዘዛቸው፤ “ዔሳውን ስታገኙት ይህንኑ ትነግሩታላችሁ፤ ²⁰በተለይም አገልጋይህ ያዕቆብ ከኋላችን እየመጣ ነው” ማለትን አትዘንጉ።” ይህንም ያዘዘው፤ “ዔሳው ከእኔ ጋር ከመገናኘቱ በፊት እጅ መንሻዬ አስቀድሞ ቢደርሰው ምናልባት ልቡ ይራራና በሰላም ይቀበለኛል” ብሎ ስላሰበ ነበር። ²¹ስለዚህ የያዕቆብ እጅ መንሻ ከእርሱ አስቀድሞ ተላከ፤ እርሱ ራሱ ግን እዚያው በሰፈሩበት ቦታ አደረ።

9:7:25:19:27:78:8:አ.ር40:5:ሚል1:8 32:21 ቍ:31

^ግ2 መሃናይም ማለት ሁለት ጌራ ማለት ነው
^ፆ7 ወይም ጌራ፤ በቀጥ 10 ላይ ያለውም እንዲሁ
^ፈ8 ወይም ጌራ

ያዕቆብ ከእግዚአብሔር ጋር የገጠመው ትግል

22 በዚያች ሌሊት ያዕቆብ ተነሣ፤ ሁለቱን ሚስቶቹን እንዲሁም ሁለቱን ሴት አገልጋዮቹንና ዐሥራ አንድ ልጆቹን ይዞ በየቦታ መልካ ተሻገረ። 23 ወንዙን አሻግሮ ከሸኛቸው በኋላ፤ ንዙን ሁሉ ሰደደ። 24 ያዕቆብ ግን ብቻውን እዚያው ቀረ፤ አንድ ሰውም እስኪነጋ ድረስ ሲታገለው አደረ። 25 ያም ሰው ያዕቆብን ታግሎ ማሸነፍ እንዲቃተው በተረዳ ጊዜ፣ የጭኑን ሹልዳ ነካው፤ በግብ ግቡም የያዕቆብ ጭን ከመጋጠሚያው ላይ ተናጋ። 26 በዚያን ጊዜ ሰውየው፣ “እንግዲህ መንጋቱ ስለ ሆነ ልቀቀኝና ልሂድ” አለው። ያዕቆብም፣ “ካልባረክኸኝ አልለቅህም” አለው።

27 ሰውየውም፣ “ስምህ ማን ነው?” አለው። እርሱም፣ “ያዕቆብ ነው” አለ። 28 ሰውየውም፣ “ከእግዚአብሔርም (አሉሃም)፣ ከሰዎችም ጋር ታግለህ አሸንፈሃልና ከእንግዲህ ስምህ እስራኤል፤ እንጂ፣ ያዕቆብ አይባልም” አለው። 29 ያዕቆብም፣ “እባክህ ስምህን ንገረኝ” ብሎ ጠየቀው። ሰውየውም፣ “ስሜን ለማወቅ ለምን ፈለግህ?” አለው፤ በዚያም ስፍራ ባረከው።

30 ስለዚህ ያዕቆብ፣ “እግዚአብሔርን (አሉሃም) ፊት ለፊት አይቼ እንኳ ሕይወቴ ተርፋለች” ሲል፣ የዚያን ቦታ ስም ጽኒኤል¹ አለው።

31 ጽኒኤልንም² እንዳለፈ ፀሐይ ወጣችበት፤ እርሱም በጭኑ ምክንያት ያነክስ ነበር። 32 ከዚህም የተነሣ የእስራኤል ልጆች እስከ ዛሬ ድረስ ሹልዳን ከጭኑ ጋር የሚያገናኘውን ሥጋ አይበሉም፤ ምክንያቱም በጭኑ መጋጠሚያ ላይ ያለው የያዕቆብ ሹልዳ ተነክቶ ነበር።

የያዕቆብና የዲሳው መገናኘት

33 ያዕቆብ አሻግሮ ተመለከተ፤ እነሆ ዲሳው አራት መቶ ሰዎች አስከትሎ እየመጣ ነበር። ስለዚህ ልጆቹን ለልያ፣ ለራሔልና ለሁለቱ አገልጋዮች አስፋፈላቸው። 2 ከዚያም ሁለቱን አገልጋዮች ከነልጆቻቸው አስቀደመ፤ ልያንና ልጆቿንም አስከተለ፤ ራሔልንና የሴፍን ግን ከሁሉ ኋላ እንዲሆኑ አደረገ። 3 እርሱ ራሱም ቀድሞአቸው ሄደ፤ ወንድሙም ዘንድ እስኪደርስ ድረስ ሰባት ጊዜ ወደ መሬት ለጥ ብሎ እጅ ነሣ።

4 ዲሳው ግን ሊገናኘው ወደ እርሱ ሮጦ ሄዶ ዐቀፈው፤ በዐንገቱም ላይ ተጠምጥሞ ሳመው፣ ሁለቱም ተላቀሱ። 5 ከዚያም ዲሳው

32:22 ዘፍ30:24፣ ዘጥ21:24፣ዘዳ2:37፣ 3:16፣ኢሱ12:2
32:23 ዘፍ26:14
32:24 ዘፍ18:2፣ ዳ710:8
32:25 ቍ32
32:26 ሆሴ12:4
32:27 ዘፍ25:26
32:28 ዘፍ17:5፣ 30:8፣ኢሳ1:26፣56፣ 5:60፣14፣62፣24፣ 12:65፣15
32:29 ዘፍ25:11፣ 35:9፣48፣3፣ዘዐ3:13 ፣6:3፣መሳ13:17፣18
32:30 ዘፍ16:13፣ 14፣13:12
32:31 መሳ8:9
32:32 ቍ25
33:1 ዘፍ32:6፣7
33:2 ቍ6፣ዘፍ30:24
33:3 ቍ6፣7፣ዘፍ17:3፣37፣7-10፣42፣ 6:43፣26፣44፣14፣ 48፣12፣1፣ሳሞ20፣ 41፣2፣ገገ5፣10፣14
33:4 ዘፍ27:41-42፣29፣11፣ሉቃ15:20
33:5 ዘፍ18:3፣48፣ 9፣መዝ17:3፣ኢሳ8:18
33:6 ቍ2:3

33:7 ቍ2:3፣ዘፍ30:24
33:8 ዘፍ24:9፣ 32:5፣14-16
33:9 ቍ11፣ዘፍ13:6
33:10 ዘፍ16:13፣ 30:27፣32:5፣13፣20
33:11 ቍ9፣ዘፍ19:3፣30:26፣43፣ 14፣መ25:27
33:13 ቍ8፣ኢሳ40:11፣ኤር31:8
33:14 ዘፍ14:6፣ ዘዐ12:38
33:15 ዘፍ32:5
33:16 ዘፍ14:6
33:17 ኢሱ13፣ 27፣መሳ8:5፣6፣8፣ 14-16፣1፣ነገ7:46፣ 2ዘፍ4፣17፣መዝ60:6፣108:7

ቀና ብሎ ሲመለከት ሴቶቹንና ልጆቹን አየ፤ እርሱም፣ “እነዚህ አብረውህ ያሉት እነማን ናቸው?” ብሎ ጠየቀው።

ያዕቆብም መልሶ፣ “እነዚህም እግዚአብሔር (አሉሃም) በቸርነቱ ለእኔ ለአገልጋይህ የሰጠኝ ልጆች ናቸው” አለው።

6 በዚህ ጊዜ ሁለቱ ሴት አገልጋዮችና ልጆቻቸው ቀርበው እጅ ነሡ፤ ንዙም ልያና ልጆቹ መጥተው እጅ ነሡ፤ በመጨረሻም የሴፍና ራሔል መጡ፤ እነርሱም ቀርበው እጅ ነሡ።

8 ዲሳውም፣ “ወደ እኔ ተነድቶ የመጣው ይህ ሁሉ መንጋ ምንድን ነው?” አለው።

እርሱም፣ “ጌታዬ ሆይ፤ በአንተ ዘንድ ሞገስ ባገኝ ብዬ ነው” አለው።

9 ዲሳው ግን፣ “ወንድሜ ሆይ፤ እኔ በቂ አለኝ፤ የራስህን ለራስህ አድርገው” አለው።

10 ያዕቆብም፣ “የለም፤ እንዲህ አይደለም፤ በአንተ ዘንድ ሞገስ አግኝቼ እንደሆነ፤ እጅ መንሻዬን ተቀበል፤ በመልካም ሁኔታ ተቀብለኸኝ ፊትህን ማየት መቻሉ ራሱ፣ የእግዚአብሔርን (አሉሃም) ፊት የማየት ያህል እቁጥረዋለሁ።” 11 እግዚአብሔር (አሉሃም) በቸርነቱ አሚልቶ ስለ ሰጠኝ የሚያስፈልገኝ ሁሉ አለኝና ያቀረብኸልህን እጅ መንሻ እባክህ ተቀበለኝ” አለው። ያዕቆብ አጥብቆ ስለ ለመነው፣ ዲሳው እጅ መንሻውን ተቀበለ።

12 ዲሳውም “በል ተነሥና ገሥቶችን እንቀጥል፤ እኔም እሄዳለሁ” አለው።

13 ያዕቆብ ግን እንዲህ አለው፣ “ጌታዬ፣ እንደምታየው ልጆቼ ይህን ያህል የጠኑ አይደሉም፤ ለሚያጠቡት በጎኝና ጥገቶች እንክብካቤ ማድረግ አለብኝ፤ እንስሳቱ ለአንዲት ቀን እንኳ በጥድሬያ ቢነዱ በሙሉ ያልቃሉ።” 14 ስለዚህ ጌታዬ፣ አንተ ቀድመኸኝ ሂድ፤ እኔም በምነዳቸው እንስሳትና በልጆቼ ገሥቶችም ልክ እያዘገምሁ ሴይር ላይ እንገናኛለን።”

15 ዲሳው፣ “እንግዲያስ ከሰዎቹ ጥቂቶቹን ልተውልህ” አለው።

ያዕቆብ ግን፣ “ለምን ብለህ? በአንተ ዘንድ ሞገስ ማግኘቴ ብቻ ይበቃኛል” አለው።

16 ስለዚህ ዲሳው በዚሁ ዕለት ወደ ሴይር ለመመለስ ተነሣ። 17 ያዕቆብ ግን ወደ ሱኮት³ ሄደ፤ እዚያም ለራሱ መጠለያ፣ ለከብቶቹም በረት ሠራ፤ ከዚህም የተነሣ የቦታው ስም ሱኮት ተባለ።

¹28 እስራኤል ግለት ከእግዚአብሔር ታገለ ግለት ነው።
²30 ጽኒኤል ግለት የእግዚአብሔር ፊት ግለት ነው።
³31 በዕብራይስጥ ጽኒኤል ግለት ሲሆን የጽኒኤል አማራጭ ትርጉም ነው። ³17 ሱኮት ግለት መጠለያዎች ግለት ነው።

¹⁸የዕቅድ ከሰሜን ምዕራብ መስጴጦምያ ከተመለሰ በኋላ፣ በከነዓን ወዳለችው ወደ ሴኬም በደኅና ደረሰ፤¹⁸ በከተማዬቱም ፊት ለፊት ሰፈረ።¹⁹ ድንኳኑን የተከለበትንም ቦታ ከኤሞር ልጆች በመቶ ጥሬ ብር ገዛ፣ ኤሞርም የሴኬም አባት ነበር።²⁰ በዚያም መሠዊያ አቁሞ፣ ኤል ኤሎሄ እስራኤል²¹ ብሎ ጠራው።

የያዕቆብ ልጅ ተደፈረች

34 ልዩ ለያዕቆብ የወለደችለት ሴት ልጅ ዲና፣ አንድ ቀን የዚያን አገር ሴቶች ለማየት ወጣች።² ሴኬም የተባለው የአገሩ ገዢ የኤዊያዊ የኤሞር ልጅ ባዶት ጊዜ ይዞ በማስገደድ ደፈራት።³ ልቡ በያዕቆብ ልጅ በዲና ተማረከ፣ ልጇቷንም በጣም ወደዳት፣ በጣፊጣም አንደበት አናገራት።⁴ ሴኬምም አባቱን ኤሞርን፣ “ይህ ችን ልጅ አጋባኝ” አለው።

⁵ያዕቆብ፣ ልጁን ዲናን ሴኬም እንዳስነወራት ሰማ፣ በዚህ ጊዜ ወንዶች ልጆቹ ከብቶቹን በመስክ ያግዱ ነበር፤ ያዕቆብም ልጆቹ እስኪመለሱ ድረስ ታግሦ ቁዩ።

⁶ከዚያም የሴኬም አባት ኤሞር፣ ያዕቆብን ሊያገኝረው ወጣ።⁷ የያዕቆብ ወንዶች ልጆችም የተፈጸመውን ድርጊት እንደሰሙ ወዲያውኑ ከመስክ መጡ፣ ሴኬም መደረግ የማይገባውን አስነዋሪ ነገር በእስራኤል ላይ በመፈጸም፣ የያዕቆብን ልጅ ስለ ደፈረ ዐዘኑ፣ ክፉኛም ተቁጡ።

⁸ኤሞር ግን እንዲህ አላቸው፣ “ልጄ ሴኬም ልቡ በልጃችሁ ፍቅር ተነድፎአል፤ እባካችሁ እንዲያገባት ፍቀዱለት።⁹ በጋብቻ እንተሳሰር፣ ሴት ልጃችሁን ስጡን፣ የእኛንም ሴቶች አግቡ።¹⁰ አብራችሁንም መኖር ትችላላችሁ፤ አገራችን አገራችሁ ናት፣ ኑሩባት፣ ነግዱባት።”

¹¹ሴኬም ደግሞ የዲናን አባትና ወንድሞቿን እንዲህ አላቸው፣ “በእናንተ ዘንድ ሞገስ ላግኝ እንጂ የተጠየቅሁትን ሁሉ እስጣለሁ።¹² ጥሎሽ ብትሉኝ ጥሎሽ፣ ስጦታ ብትሉም የፈለጋችሁትን ያህል እስጣለሁ፣ ብቻ ልጇቱን እንዳገባ ፍቀዱልኝ።”

¹³የያዕቆብ ወንዶች ልጆችም፣ በእጎታቸው በዲና ላይ ስለ ተፈጸመው ነውር፣ የሆዳቸውን በሆዳቸው ይዘው፣ ለሴኬምና ለአባቱ ለኤሞር መልስ ሰጡ፤¹⁴ እንዲህም አሉአቸው፣ “እጎታችንን ላልተገረዘ ሰው ብንሰጥ ውርደት ስለሚሆንብን፣ እንዲህ ያለውን ነገር አናደርገውም።¹⁵ ሆኖም የምንሰማማባት አንድ መንገድ ብቻ አለ፣ ይህም ወንዶቻችሁን ሁሉ ገርዘችሁ እኛን የመሰላችሁ እንደ ሆነ ነው።”

33:18 ዘፍ25:20፣ 12:6
 33:19 ዘፍ12:8፣ 34:2:10፣16:21፣47:27፣ኢሱ24:32፣መሳ9:28፣ዮሐ4:5፣ሐሥ7:16
 33:20 ዘፍ4:26፣ 8:20
 34:1 ዘፍ30:21
 34:2 ዘፍ10:17፣ 33:19፣ ዘፍ21:14፣ 2ጣሙ13:14
 34:3 ፋ፡19:26፣ ዘፍ24:67፣150:21፣ ኢሳ4:1፣40:2
 34:4 ዘፍ21:21
 34:5 ፋ፡2:13፣27፣ ዘፍ35:22፣49:4፣ዘፍ27:20፣33:6፣1ዜፍ5:1
 34:6 መሳ14:2-5
 34:7 ዘፍ20:9፣39፣ 19:49፣6-7፣ዘፍ22:21፣መሳ19:23፣20፣ 6፣2ጣሙ12:5፣13፣12፣ 21፣እስ7:7፣ምሳ6፣ 34፣ኤር29:23፣ 1ቁር5:2
 34:8 ዘፍ21:21፣ ዘፍ21:11
 34:9 ፋ፡16:21፣ ዘፍ7:3፣ኢሱ23:12
 34:10 ፋ፡23፣ዘፍ13:9፣33፣19፣42:34፣ 46:34፣47:6፣27
 34:11 ዘፍ32:5
 34:12 ዘፍ22:16፣ ዘፍ22:29፣1ጣሙ18:25
 34:13 ፋ፡5፣ዘፍ27:36
 34:14 ዘፍ17:14፣ መሳ14:3፣1ጣሙ31፣ 4፣ኢሳ5:2፣1
 34:15 ፋ፡22፣ዘፍ12:48፣1ጣሙ11:2
 34:16 ፋ፡9፣ዘፍ33:19
 34:19 ፋ፡3፣ ዘፍ49:3፣ 1ዜፍ11:21
 34:20 ዘፍ18:1
 34:21 ፋ፡9፣ዘፍ33:19
 34:22 ፋ፡15
 34:23 ፋ፡10፣28፣ ዘፍ12:16
 34:24 ዘፍ18:1
 34:25 ዘፍ29:33፣ 34፣49:57፣ኢሱ5:8፣ መሳ18:7፣10፣27፣ሐዝ38:11፣ጣሊ2:16
 34:26 ፋ፡3፣7፣ ዘፍ48:22
 34:27 ፋ፡5፣2፣ገ121:14
 34:28 ፋ፡23፣ዘፍ43:18
 34:29 ዘፍ31:26፣ ዘፍ14:3፣31፣9:53፣ ዘፍ2:35፣ኢሱ7:21፣

¹⁶ከዚያ በኋላ ሴቶች ልጆቻችንን እንድርላችኋለን፣ አብረን እንኖራለን፣ አንድ ሕዝብም እንሆናለን።¹⁷ በመገረዙ የማትሰማሙ ከሆነ ግን ልጃችንን¹⁸ ይዘን እንሄዳለን።”

¹⁸የቀረቡትም ሐሳብ ለኤሞርና ለልጁ ለሴኬም መልካም መስሎ ታያቸው።¹⁹ ከአባቱ ቤተ ሰብ ሁሉ እጅግ የተከበረው ይህ ወጣት የያዕቆብን ልጅ እጅግ ወደአት ስለ ነበር፣ ያሉትን ለማድረግ ጊዜ አልወሰደበትም።²⁰ ስለዚህ ኤሞርና ልጁ ሴኬም ይህንኑ ለወገኖቻቸው ለመንገር ወደ ከተማቸው በር ሄዱ።²¹ እንዲህም አላቸው፣ “እነዚህ ሰዎች ወዳጆቻችን ናቸው፤ በአገራችን እንዲኖሩ፣ ተዘዋውረውም እንዲነግዱ እንፍቀድላቸው፤ ምድሪቱ እንደሆነ ለእኛም ለእነርሱም ትብቃለች። ሴቶች ልጆቻቸውን እናገባለን፤ እነርሱም የእኛን ሴቶች ያገባሉ። ጌሎም ሰዎቹ ከእኛ ጋር እንደ አንድ ሕዝብ ሆነው አብረውን ለመኖር ፈቃድ ኞች የሚሆኑት፣ የእኛ ወንዶች እንደ እነርሱ የተገረዙ እንደ ሆነ ብቻ ነው።²³ ሕዳያ እንዲህ ብናደርግ ከብታቸው ንብረታቸው፣ እንስሶቻቸው ሁሉ የእኛው ይሆኑ የለምን? ስለዚህ ባሉት እንሰማግ፣ እነርሱም አብረውን ይኑሩ።”

²⁴ከከተማዬቱ በር ውጪ የተሰበሰቡት ሁሉ በኤሞርና በልጁ በሴኬም ሐሳብ ተስማሙ፤ በከተማዬቱም ያሉት ወንዶች ሁሉ ተገረዙ።

²⁵በሦስተኛውም ቀን የሁሉም ፋስል ገና ትኩስ ሳለ ከያዕቆብ ልጆች ሁለቱ፣ የዲና ወንድሞች ስምዖንና ሌዊ፣ ሰይፋቸውን መዘው ሳይታሰብ ወደ ከተማዬቱ ገብተው ወንዶቹን በሙሉ ገደላቸው።

²⁶ኤሞርንና ሴኬምንም በሰይፍ ገድለው፣ እጎታቸውን ዲናን ከሴኬም ቤት አውጥተው ይዘዋት ተመለሱ።²⁷ የያዕቆብ ልጆች ሁሉ በሬሳ ላይ እየተረማመዱ እጎታቸው የተደፈረችበትን ከተማ፣ ዘረፉ።²⁸ የጣና የፍየል መንገታቸውን፣ ከብቶቻቸውንና የቻቸውን እንዲሁም በከተማዬቱና በአካባቢው የሚገኘውን ንብረታቸውን ሁሉ ወሰዱባቸው፤ ጌሁባቸውን ሁሉ ዘርፈው ሴቶቻቸውንና ሕፃናቸውን ሁሉ ማርከው በየቤቱ ያገኙትን ሁሉ ይዘው ሄዱ።

2፡78፣12፡ኢሳ13፣16፡4፣5፣11፡አጥ1፡13፡ዘኮ14፡2

¹⁸ ወይም ባለም ደረሰ
²⁰ ኤል ኤሎሄ እስራኤል ግለት የእስራኤል አምላክ እገዛ አብራር ወይም የእስራኤል አምላክ ገደል ነው ግለት ነው።
²¹ ወይም በእነነት ማንቀሳቀሱ ፋ፡ 21 ላይ ያለውም
²⁷ በሰብራይስጥ ቤት ልጅን የመለከታል
²⁸ ወይም እጎታቸው ተደፍረዋቸው የያዕቆብ ልጆች...

³⁰ ያዕቆብም ስምዖንና ሌዊን እንዲህ አላቸው፡ “በዚህ አገር በሚኖሩት በከነዓናውያንና በፌርዳውያን ዘንድ እንደ ጥምብ አስቆጠራችሁኝ፤ ጭንቀትም እንዲደርስብኝ አድርጋችኋል። እኛ በቀጥታ አነስተኞች ነን፤ ተባብረው ቢነሡብኝና ቢያጠቁኝ እኔና ቤተ ሰቤ መጥፋታችን አይደለምን?”

³¹ እነርሱ ግን፤ “ታዲያ፤ እነታችንን እንደ ዝሙት አዳሪ ይድፈራችን?” አሉት።

ያዕቆብ ወደ ቤቴል ተመለሰ
35 እግዚአብሔር (አሌክሳም) ያዕቆብን፤ “ተነሥና ወደ ቤቴል ውጣ፤ እዚያም ተቀመጥ፤ ከወንድምህ ከኔሳው ሸሽተህ በሄድህ ጊዜ ለተገለጠልህ አምላክ (አሌ) በዚያ መሠዊያ ሥራ” አለው።

² ስለዚህም ያዕቆብ ለቤቴ ሰዎችና አብረውት ለነበሩት ሁሉ እንዲህ አላቸው፤ “በእናንተ ዘንድ ያሉትን ባዕዳን አማልክት አስወግዱ፤ ሰውነታችሁን አንጹ፤ ልብሳችሁንም ለውጡ። ³ ተነሥተን ወደ ቤቴል እንወጣ፤ እዚያም በመከራዬ ጊዜ ለሰማኝ፤ በሄድሁበትም ስፍራ ሁሉ ላልተለየኝ አምላክ (አሌ) መሠዊያ አሠራለሁ።” ስለዚህ በእነርሱ ዘንድ የነበሩትን ባዕዳን አማልክት ሰብሰበው፤ የጀሮ ጉትቸቻቸውን አውልቀው ለያዕቆብ ሰጡት። ያዕቆብም ወስዶ ሴኬም አጠገብ ካለው ወርካ ዛፍ ሥር ቀበራቸው። ⁵ ያንንም ቦታ ለቀው ሄዱ፤ እግዚአብሔርም (አሌክሳም) በዙሪያቸው በነበሩት ከተሞች ሁሉ ላይ ፍርሀትና ድንጋጤ ስለ ለቀባቸው ያሳደዳቸው አልነበረም።

⁶ ያዕቆብና አብረውት የነበሩት ሰዎች ሁሉ፤ በከነዓን ወደምትገኘው፤ ቤቴል ወደ ተባለችው ወደ ሎዛ ደረሱ። ⁷ ያዕቆብም በዚያ ስፍራ መሠዊያ ሠርቶ፤ ስሙን ኤል-ቤቴል^ሀ አለው፤ ምክንያቱም ከወንድሙ ሸሽቶ በሄደ ጊዜ እግዚአብሔር (አሌክሳም) የተገለጠለት በዚህ ቦታ ነበር።

⁸ በዚህ ጊዜ የርብቃ ሞገዥ ዲቦራ ሞተች፤ ከቤቴል ዝቅ ብሎ በሚገኘው የዋርካ ዛፍ ሥር ተቀበረች። ከዚህ የተነሣም ያ ቦታ አሎንባኩት^ላ ተባለ።

⁹ ያዕቆብ ከሰሜን ምዕራብ መስጴጦምያ ከተመለሰ በኋላ፤ እግዚአብሔር (አሌክሳም) ለያዕቆብ ዳግመኛ ተገለጠለት፤ ባረከውም። ¹⁰ እግዚአብሔርም (አሌክሳም)፤ “እስካሁን ስምህ ያዕቆብ^ቀ ነበረ፤ ከእንግዲህ ያዕቆብ ተብሎ አትጠራም፤ ነገር ግን ስምህ እስራኤል^ሞ ይባላል” አለው። ስለዚህም እስራኤል ብሎ ጠራው።

¹¹ ደግሞም እግዚአብሔር (አሌክሳም) ያዕቆብን እንዲህ አለው፤ “እኔ ሁሉን ማድረግ የሚችል”

34:30 ዘፍ13:7፤ 35:26፤43:6፤46:27፤ ዘዐ1:5፤5:21፤23፤6:9፤ዘጥ1:11፤ዘዳ10:22፤26:5፤1፤ፋጦ13:4፤27:12፤2፤ፋጦ10:6፤1ዜ5:16፤19፤19:6፤መዝ105:12
 34:31 ቀ፡2
 35:1 ቀ፡3፤7ዘፍ4:26፤8፤20፤12፤7፤27:43፤12፤7
 35:2 ዘፍ18:19፤31:19፤ዘዐ19:10፤14፤ዘጥ8:7፤21፤19:19፤ኢሱ24:14፤15
 35:3 ቀ፡1፤ዘፍ32:7፤26፤3፤መላ2፤15
 35:4 ቀ፡8፤ዘፍ12:6፤24፤22፤ዘዐ32:3፤35፤22፤መላ8:24፤ምላ25:12
 35:5 ዘዐ15:16፤23:27፤ዘዳ2:25፤ኢሱ2:9፤1፤ፋጦ7:10፤13፤7፤14፤15፤2ዜ5፤14፤14፤17፤10፤20፤29፤መዝ9:20፤105፤14፤ኢሳ19፤17፤ዘከ14፤13
 35:6 ዘፍ10:19፤28፤19
 35:7 ቀ፡1፤ዘፍ8:20፤28፤13፤19
 35:8 ቀ፡4፤ዘፍ12:8፤24፤59፤1፤ፋጦ10:3
 35:9 ዘፍ25:20፤28፤13፤32፤29
 35:10 ዘፍ17:5
 35:11 ዘፍ12:2፤17፤1፤6
 35:12 ዘፍ12:7፤15፤7፤28፤13
 35:13 ዘፍ17:22
 35:14 ዘፍ28:18፤22፤ዘዐ29፤40፤ዘሌ23፤13፤ዘጥ6:15፤17፤15፤5፤28፤7፤14፤2፤ፋጦ23:16፤2ዜ5፤29፤35
 35:15 ዘፍ12:8
 35:16 ቀ፡19፤ዘፍ29:6፤48፤7፤ፋጥ1፤2፤4፤11፤1፤ፋጦ17፤12፤ሚክ5:2
 35:17 ዘፍ30:24፤38፤28፤ዘዐ1:15
 35:18 ቀ፡24፤ዘፍ42:4፤43፤16፤29፤45፤12፤14፤49፤27፤ዘጥ1፤36፤ዘዳ33፤12፤1፤ፋጦ4:21፤14፤3
 35:19 ቀ፡16፤ዘፍ48፤7፤ኢሱ19፤15፤መላ12:8፤17፤7፤19፤1፤18፤ፋጥ1፤19፤1፤ፋጦ17፤12፤ሚክ5:2
 35:20 ኢሱ4:9፤7፤26፤8፤28፤10፤27፤1፤ፋጦ6:18፤10፤2
 35:21 ኢሱ15:21
 35:22 ዘፍ22:24፤

አምላክ ነኝ፤ ብዛ ተባዛ፤ ሕዝብና የሕዝቦች ማኅበር ከአንተ ይወጣሉ፤ ነገሥታትም ከአብራክህ ይከፈላሉ። ¹² ለአብርሃምና ለይስሐቅ የሰጠኋትን ምድር ለአንተ እስጥሃለሁ፤ ከአንተም በኋላ ይህችኑ ምድር ለዘርህ እሰጣለሁ።” ¹³ እግዚአብሔርም (አሌክሳም) ከእርሱ ጋር ከተነጋገረበት ስፍራ ወደ ላይ ወጣ።

¹⁴ ያዕቆብ እግዚአብሔር (አሌክሳም) ከእርሱ ጋር በተነጋገረበት ስፍራ የደንጋይ ሐውልት አቆመ፤ በሐውልቱ ላይ የመጠጥ ፍርቅን አፈሰሰ፤ ዘይትም አፈሰሰበት። ¹⁵ ያዕቆብም፤ እግዚአብሔር (አሌክሳም) ከእርሱ ጋር የተነጋገረበትን ስፍራ ቤቴል^ሐ ብሎ ጠራው።

የራሔልና የይስሐቅ መዋት
 35:23-26 ተጓ ማብ - 1ዜ5 2:1-2

¹⁶ እዚያም ከቤቴል ተነሥተው ሄዱ፤ ኤፍራታ ለመድረስ ጥቂት ሲቀራቸው ራሔልን ምጥ ያዛት፤ ምጡም ጠናባት። ¹⁷ ምጡ አስጨንቆአት ሳለ፤ አዋላጃ፤ “አይዘኝ አትፍራ፤ ሌላ ወንድ ልጅ ልትገባይ ነው” አለቻት። ¹⁸ እርሷ ግን ሕይወቷ ልታልፍ በማጣጣር ላይ ሳለች፤ ልጇን ቤንሕኒ^ሳ አለችው፤ አባቱ ግን ብንያም^ዘ አለው።

¹⁹ ራሔልም ሞተች፤ ወደ ኤፍራታ በሚወስደው መንገድ በቤተልሔም ተቀበረች። ²⁰ ያዕቆብም በራሔል መቃብር ላይ ሐውልት አቆመ፤ እስከዛሬም የራሔል መቃብር ምልክት ይኸው ሐውልት ነው።

²¹ እስራኤልም ጉዳዩን በመቀጠል ከጋዴር ወንዝ ባሻገር ድንኳኑን ተክለ። ²² እስራኤልም በዚያ ምድር ሳለ፤ ሮቤል ከአባቱ ቁባት ከባላ ጋር ተኛ፤ እስራኤልም ድርጊቱን ሰማ።

ያዕቆብ ዐሥራ ሁለት ልጆች ነበሩት፤ እነርሱም፦

- ²³ የልያ ልጆች፦
 የያዕቆብ የበኩር ልጅ ሮቤል፤ ስምዖን፤ ሌዊ፤ ይሁዳ፤ ይሳሳር፤ ዛብሎን፤
- ²⁴ የራሔል ልጆች፦
 የሴፍ፤ ብንያም፤
- ²⁵ የራሔል አገልጋይ የባላ ልጆች፦
 ዳን፤ ንፍታሌም፤

^ሀ7 ኤል ቤቴል ማለት የቤቴል አምላክ ማለት ነው።
^አ8 አሎንባኩት ማለት የለቅ የርካ ማለት ነው።
^ቀ10 ያዕቆብ ማለት ተረከዝ ይይዛል ማለት ነው፤ በምሳሌያዊ አገላለጽ ያታዳላል ማለት ነው።
^ሞ10 እስራኤል ማለት ከእግዚአብሔር ጋር ታገለ ማለት ነው።
^ቀ11 በዕብራይስጥ ኤልሳይል ማለት ነው።
^ሐ15 ቤቴል ማለት የእግዚአብሔር ቤት ማለት ነው።
^ሳ18 ቤንሕኒ ማለት የመከራዬ ልጅ ማለት ነው።
^ዘ18 ብንያም ማለት የቀኝ ልጅ ማለት ነው።

26 የልዩ አገልጋይ የዘለፍ ልጆች፡-
 ጋድ፣ አሴር ናቸው።
 እነዚህ ያዕቆብ በሰሜን ምዕራብ መስጴ
 ጦምያ ሳለ የተወለዱለት ወንዶች ልጆች
 ነበሩ።

27 ያዕቆብ አባቱ ወዳለበት ወደ መምሬ
 መጣ፤ አብርሃምና ይስሐቅ የኖሩባት፣ ቂር
 ያትአርባቅ ወይም ከብሮን የተባሉት ቦታ
 ናት። 28 ይስሐቅ መቶ ሰማንያ ዓመት
 ኖረ፤ 29 አርጅቶ፣ ዕድሜ ጠግቦ ሞተ፤ ወደ
 ወገኖቹ ተሰበሰበ፤ ልጆቹም ዲሳውና ያዕ
 ቆብ ቀበሩት።

የዲሳው ዝርያዎች
 36:10-14 ተጓ ማብ - 1ዜና 1:35-37
 36:20-28 ተጓ ማብ - 1ዜና 1:38-42

36 ኤዶም የተባለው የዲሳው ትው
 ልድ ይህ ነው፡-

20 ዲሳው ከከነዓን ሴቶች አገባ፤ እነር
 ሱም፡- የኬጢያዊው የዲሎን ልጅ ዓዳን፣
 የኤዊያዊው የዕብራን ልጅ ዓና የወለዱት አህ
 ሊባማ፣ 3 እንዲሁም የነባዮት እጎት የሆነ
 ችው የእስማኤል ልጅ ቤሴሞት ነበሩ።

4 ዓዳ ለዲሳው ኤልፋዝን ወለደችለት፤
 ቤሴሞት ደግሞ ራጉኤልን ወለደችለት።
 5 እንደዚሁም አህሊባማ የዕብራን፣ የዕላምንና
 ቆሬን ወለደችለት፤ እነዚህ ዲሳው በከነዓን
 አገር የወለዱት ልጆች ናቸው።

6 ዲሳው ሚስቶቹን፣ ወንዶችና ሴቶች ልጅ
 ቸን፣ ቤተ ሰባቸን በሙሉ እንደዚሁም
 የቀንድ ከብቶቹንና ሌሎቹንም እንሰሳት
 ሁሉ በከነዓን ምድር ያፈራው ሀብት እን
 ዳለ ይዞ ከወንድሙ ከያዕቆብ ራቅ ወዳለ
 ቦታ ሄደ። ገብዙ ሀብት ስለነበራቸው
 አብረው መኖር አልቻሉም፤ የነበሩበትም
 ስፍራ ከከብቶቻቸው ብዛት የተነሣ ሊበቃ
 ችው አልቻለም። 8 ስለዚህ ኤዶም የተባ
 ለው ዲሳው መኖሪያውን በተራራማው አገር
 በሴይር አደረገ።

9 በሴይር ተራራማ አገር የሚኖሩ የኤዶ
 ማውያን አባት፣ የዲሳው ዝርያዎች እነዚህ
 ናቸው፡

10 የዲሳው ልጆች ስም፡-
 የዲሳው ሚስት የዓዳ ልጅ ኤልፋዝና
 የዲሳው ሚስት የቤሴሞት ልጅ ራጉኤል፤

11 የኤልፋዝ ልጆች፡-
 ቲማን፣ አማር፣ ስፎ፣ ጎቶምና ቄኔዝ፤
 12 የዲሳው ልጅ ኤልፋዝ ትምናዕ የም
 ትባል ቁባት ነበረችው፤ እርሷም አማ
 ሌቅን ወለደችለት፤ የዲሳው ሚስት
 የዓዳ የልጅ ልጆች እነዚህ ናቸው።

13 የራጉኤል ልጆች፡-
 ናሐት፣ ዛራ፣ ሣማና ሚዛህ፤ እነዚህ

29:29፣34:5 ዘላ
 18:8
 35:23 ዘፍ29:16፣
 43:33፣46:8፣29:35፣
 30:20
 35:24 ቍ18፣
 ዘፍ30:24
 35:25 ዘፍ30:8፣
 37:2
 35:26 ዘፍ25:20፣
 30:11፣13፣34:30፣
 37:2፣ዘፀ1:1-4
 35:27 ዘፍ13:18፣
 17:8፣23:2፣31:18፣
 ኢቡ15:54፣መግ11፣
 10፣ዘሀ11:25 35:28
 ዘፍ25:7-20 35:29
 ዘፍ15:15፣
 23:20፣25:8-9 36:1
 ዘፍ2:4፣ 25:30
 36:2 ቍ14:18፣
 24:25፣ዘፍ10:17፣
 26:34፣28:8-9፣
 1ዜና1:40
 36:3 ቍ4:10:13፣
 17፣ዘፍ25:13
 36:4 ቍ3፣1ዜና
 1:35
 36:5 ቍ14:18፣
 1ዜና1:35
 36:6 ዘፍ12:5፣
 27:39
 36:7 ዘፍ13:6
 36:8 ዘፍ14:6፣25፣
 30፣ዘፍ2:4
 36:9 ቍ1:43፣
 ዘፍ2:4
 36:10 ቍ3
 36:11 ቍ15-16፣
 1ዜና1:45፣ኢዮ2:11
 ፣4፣1፣ኢር49:7፣20፣
 ኡገ125:13፣አጥ1፣
 12፣አብ1:9፣ዕገ3:3
 36:12 ቍ16፣ዘፍ
 22:24፣ዘፀ17:8፣16፣
 ዘዮ24:20፣ዘፍ25:17
 ፣19፣1፣ሳጦ፣15:2፣
 27:8
 36:13 ቍ3
 36:14 ቍ2:5
 36:15 ቍ11:19፣
 40፣ዘፀ15:15፣ኢዮ
 2፣11፣ኢር49:7፣አገ
 25:13፣አጥ1:12፣
 ዕገ3:3
 36:16 ቍ11:12፣
 ዘፍ32:3፣ዘፀ15:15፣
 ዘዮ20:14፣33:37
 36:17 ቍ3፣1ዜና
 1:37
 36:18 ቍ2:5
 36:19 ቍ15፣ዘፍ
 25:30፣1ዜና1:35
 36:20 ቍ29፣ዘፍ
 14:6
 36:21 ቍ30
 36:24 ቍ2፣ኢቡ
 15:19፣ኢዮ1:14

ደግሞ የዲሳው ሚስት የቤሴሞት የልጅ
 ልጆች ናቸው።

14 የዕብራን የልጅ ልጅ፣ የዓና ልጅ የዲ
 ሳው ሚስት አህሊባማ ለዲሳው የወ
 ለደቻቸው ልጆች፡-

የዕብራን የዕላማና ቆሬ፤
 15 ከዲሳው ዝርያዎች እነዚህ የነገድ አለ
 ቆች ነበሩ፤

የዲሳው የበኩር ልጅ የኤልፋዝ ልጆች፡-

አለቃ ቲማን፣ አለቃ አማር፣ አለቃ
 ስፎ፣ አለቃ ቄኔዝ፣ 16 አለቃ ቆሬ፣
 አለቃ ጎቶምና አለቃ አማሌቅ፣ እነ
 ዚህ በኤዶም ምድር ከኤልፋዝ የተ
 ገኙ የነገድ አለቆች፣ የዓዳ የልጅ
 ልጆች ነበሩ።

17 የዲሳው ልጅ ራጉኤል ልጆች፡-

አለቃ ናሐት፣ አለቃ ዛራ፣ አለቃ
 ሣማና አለቃ ሚዛህ፤ እነዚህ በኤዶም
 ምድር ከራጉኤል የተገኙ የነገድ
 አለቆች፣ የዲሳው ሚስት የቤሴሞት
 የልጅ ልጅ ነበሩ።

18 የዲሳው ሚስት የአህሊባማ ልጆች፡-

አለቃ የዕብራን አለቃ የዕላማና፣ አለቃ
 ቆሬ፣ እነዚህ ከዓና ልጅ፣ ከዲሳው
 ሚስት አህሊባማ የተገኙ የነገድ አለ
 ቆች ነበሩ። 19 እነዚህም ኤዶም የተ
 ባለው የዲሳው ልጆችና የነገድ አለ
 ቆቻቸው ነበሩ።

20 በዚያች ምድር ይኖሩ የነበሩ የሐሪው
 የሴይር ልጆች እነዚህ ነበሩ፡-

ሎጣን፣ ሦባል፣ ዕብራን፣ ዓና፣ ጂሳን፣
 ኤጽርና ዲሳን፣ እነዚህ በኤዶም የነ
 በረው የሴይር ልጆች፣ የሐሪውያን
 የነገድ አለቆች ነበሩ።

22 የሎጣን ልጆች፡-

ሐሪና ሔማም፣ የሎጣንም እጎት ቲም
 ናዕ ትባል ነበር።

23 የሦባል ልጆች፡-

ዓልዋን፣ ማኔሐት፣ ዲባል፣ ስፎና
 አውናም፤

24 የዕብራን ልጆች፡-

አያና ዓና፣ ይህ ዓና የአባቱን የዕብ
 ራንን አህዮች ሲጠብቅ፣ የፍል ውሃ
 ምንጮችን፣ በምድረ በዳ ያገኘ
 ሰው ነው።

*16 ከማሳሪቲክ ጽሑፍ ጋር ተመሳሳይ ሲሆን በእራተ ሳምራ
 ውያን ግን (በተጨማሪ ዘፍ 36:11 እና 1ዜና 1:36 ይመ)
 ውስጥ "ቆሬ" የሚለው ቃል የለም
 *22 ሔማም የሚለው የዕብራይስጥ ቃል ሔማም ለሚለው ቃል
 አማራጭ ትርጉም ነው (1ዜና 1:39 ይመ)።
 *24 ከሹልኒት ጋር ተመሳሳይ ሲሆን ሱርዕቱ ግን የተገኘ ውሃ
 ይለዋል፤ በዕብራይስጥ የዚህ ቃል ትርጉም አይታወቅም።

25ዋዓና ልጆች፡-
 ዲሶንና ዋዓና ሴት ልጅ አህሊባማ፤
 26ዋዲሶንን ልጆች፡-
 ሔምዳን፣ ኤስባን፣ ይትራንና ክራን፤
 27ዋኤጽር ልጆች፡-
 ቢልሐን፣ ዛዕቀንና ዓቃን፤
 28ዋዲሶን ልጆች፡-
 ዑፅና አራን።
 29ዋሖራውያን የነገድ አለቆች እነዚህ ነበሩ፡-
 ሎጣን፣ ሦባል፣ ፅብዖን፣ ዓና፣
 30ዲሶን፣ ኤጽርና ዲሶን፣ እነዚህ በሴ
 ይር ምድር እንደየነገዳቸው የሖረው
 ያን የነገድ አለቆች ነበሩ።

የኤዶም ነገሥታት
 36፡31-43 ተጻ ማብ - 1ዜና 143-54

31ንጉሥ በእስራኤል ከመንገሡ በፊት፣¹
 በኤዶም የነገሡ ነገሥታት እነዚህ ነበሩ፡-
 32ዋቢዖር ልጅ ባላቅ በኤዶም ነበር፤
 የከተማውም ስም ዲንገባ ይባል ነበር።
 33ባላቅ ሲሞት፣ የባሶራው የዛራ ልጅ ኢዮ
 ባብ በምትኩ ነገሡ።
 34ኢዮባብ ሲሞት፣ የቴማኒው ሐሳም በም
 ትኩ ነገሡ።
 35ሐሳም ሲሞት፣ የምድያምን ሰዎች በሞዓብ
 ምድር ድል ያደረጋቸው የባዳድ ልጅ ሃዳድ
 በምትኩ ነገሡ፤ የከተማውም ስም ዓቂት
 ይባል ነበር።
 36ሃዳድ ሲሞት፣ የመሥሬቃው ሠምላ በም
 ትኩ ነገሡ።
 37ሠምላ ሲሞት፣ በወንዙ አጠገብ ያለው
 የርሆቦቱ ሳኦል በምትኩ ነገሡ።
 38ሳኦል ሲሞት፣ የዓክቦር ልጅ በአልሐናን
 በምትኩ ነገሡ።
 39የዓክቦር ልጅ በአልሐናን ሲሞት፣
 ሃዳር በምትኩ ነገሡ፤ የከተማውም ስም ፋቡ
 ይባል ነበር፤ የሚስቱም ስም መሄጣብኤል
 ሲሆን፣ እርሷም የሚሃሃብ ልጅ መጥሬድ
 የወለደቻት ነበረች።
 40ከዳሳው የተገኙት የነገድ አለቆች ስም፣
 እንደየነገዳቸውና እንደየአገራቸው ይህ ነው፡-
 ቲምናዕ፣ ዓልዋ፣ የቴት፣ 41አህሊባማ፣
 ኤላ፣ ፊኖን፣ 42ቄኔዝ፣ ቴማን፣ ሚብ
 ሳር፣ 43መግዲኤልና ዒራም፤ እነዚህ፣
 በየዙት ምድር እንደየይዞታቸው ከኤ
 ዶም የተገኙ የነገድ አለቆች ነበሩ።
 ይህም ዓሳው፣ የኤዶማውያን አባት ነው።

የዮሴፍ ሕልሞች

37 ያዕቆብ አባቱ በኖረበት በኮሎን ምድር
 ተቀመጠ። ጊዮቆብ ትውልድ ታሪክ
 ይህ ነው።
 ዮሴፍ የዐሥራ ሰባት ዓመት ወጣት በነ

36፡25 ቍ2
 36፡29 ቍ20
 36፡30 ቍ21
 36፡31 ዘፍ17፡6
 36፡33 ኢሳ43፡6፤
 63፡1፤ኢር49፡13፡22
 36፡34 ኢር49፡
 7፤ሕዝ25፡13፤አብ
 1፡9
 36፡35 ዘፍ19፡37፤
 25፡2ዘዮ21፡11፤
 22፡1ዘዳ1፡5፤መላ
 3፤30፡ፋት1፡1፤6
 36፡37 ዘፍ26፡22
 36፡40 ቍ15
 36፡43 ቍ9

37፡1 ዘፍ10፡19፤
 17፡8
 37፡2 ዘፍ24፡30፤
 24፡35፤25፡26፡41፤
 46፡46፡32፡1፤ሳሙ
 2፡24፡16፤11፡17፤
 15፡2፤ሳሙ5፡4፤መዝ
 78፡71፤አዎ7፡15
 37፡3 ቍ23፡31፤
 32፡ዘፍ17፡5፤25፡28፤
 43፡27፡34፡44፡20፤
 45፡22፡1፤ሳሙ1፡4፡5፤
 2፡ሳሙ13፡18፡19፤
 አስ29
 37፡4 ቍ24፡ዘፍ
 27፡41፤ሐሥ7፡9
 37፡5 ቍ8፡10፤
 ዘፍ20፡3፤28፡12
 37፡7 ቍ9፡10፤
 ዘፍ27፡29፡42፡6፡9፤
 43፡26፡28፡44፡14፤
 50፡18፡ፋት2፡7፡15፤
 2፡ሳሙ1፡2፡9፡6
 37፡8 ቍ5፡ዘፍ41፤
 44፡42፡10፡44፡16፤
 18፡48፡22፡49፡26፤
 ዘፍ33፡16
 37፡9 ቍ7፡ዘፍ
 28፡12፡ዘፍ4፡19፤
 17፡3፡ፊል12፡1
 37፡10 ቍ5፡7፤
 ዘፍ9፡25፤33፡3፡ፋት
 2፤16፤መዝ9፡5፤68፤
 30፤106፡9፤119፡21፤
 ኢሳ17፡13፤54፡9፤
 ዘፍ3፡2
 37፡11 ዘፍ26፡
 14፤ሐሥ7፡9፤ሐቃ
 2፤19፡51
 37፡12 ዘፍ12፡6
 37፡13 ዘፍ17፡5፤
 33፡19
 37፡14 ዘፍ13፤18፤
 1፤ሳሙ17፤18

በረ ጊዜ፣ ከአባቱ ሚስቶች ከባላና ከዘለፋ
 ከተወለዱት ወንድሞቹ ጋር የአባቱን በጎ
 ጎና ፍየሎች ይጠብቅ ነበር። እርሱም ስለ
 ወንድሞቹ ድርጊት ለአባቱ መጥፎ ወሬ
 ይዞለት መጣ።

እስራኤል የሴፍን በስተርጅናው ስለ
 ወለደው፣ ከልጆቹ ሁሉ አብልጦ ይወደው
 ነበር፤ በጎብረ ቀለማት ያጌጠ፣ እጅ ጠባ
 ብም አደረገለት። ፋወንድሞቹም፣ አባታ
 ቸው ከእነርሱ አብልጦ የሚወደው መሆ
 ኑን ሲያዩ፣ የሴፍን ጠለት፣ በቅን አን
 ደበትም ሊያናግሩት አልቻሉም።

የሴፍም ሕልም አለመ፣ ሕልሙንም
 ለወንድሞቹ ሲነግራቸው የባሰ ጠሎት።
 ለእርሱም እንዲህ አላቸው፤
 “ያየሁትን

ሕልም ልንገራችሁ አድምጡኝ ገእኛ ሁላ
 ጎን በዕርሻ ውስጥ ነዶ እናስር ነበር፤ የእኔ
 ነዶ በድንገት ተነሥታ ቀጥ ብላ ቆመች፤
 የእናንተም ነዶዎች ዙሪያዎን ከበው ለእኔ
 ነዶ ሰገዱላት።”

ወንድሞቹም፣ “ለካስ በላያችን ለመንገሥ
 ታስባለህና! ለመሆኑ አንተ እኛን ልት
 ገዛ!” አሉት፤ ስለ ሕልሙና ስለ ተናገረው
 ቃል ከፊት ይልቅ ጠሎት። ዓእንደ ገናም
 ለላ ሕልም አለመ፣ ለወንድሞቹም፣ “እነሆ፣
 ለላ ሕልም አለም፤ ፀሓይና ጨረቃ፣ ዐሥራ
 አንድ ከዋክብትም ሲሰግዱልኝ አየሁ” ብሎ
 ነገራቸው።

ሕልሙን ለአባቱና ለወንድሞቹ በነገራ
 ቸው ጊዜ፣ አባቱ “ይህ ያየኸው ሕልም ምን
 ድን ነው? እኔና እናትህ ወንድሞችህም በፊትህ
 ወደ ምድር ተጉንብሰን በእርግጥ ልንሰ
 ግድልህ ነው?” ሲል ገሠጸው። ለወንድ
 ሞቹ ቀኑበት፣ አባቱ ግን ነገሩን በልቡ
 ያዘው።

ወንድሞቹ የሴፍን ሽጡት

ከዚህም በኋላ የዮሴፍ ወንድሞች የአባ
 ታቸውን በጎችና ፍየሎች ለማሰማራት
 ወደ ሴኬም አካባቢ ሄዱ። እስራኤልም
 የሴፍን “እንደምታውቀው ወንድሞችህ
 መንጎቹን በሴኬም አካባቢ አሰማርተዋል፤
 በል ተነሥ፣ ወደ እነርሱ ልላክህ።” አለው።

የሴፍም “ይሁን እሺ” አለው።

ያዕቆብም፣ “ሂደህ ወንድሞችህም፣ መንጎ
 ቸም ደገና መሆናቸውን አይተህ ወሬያች
 ውን አምጣልኝ” አለው፤ ከሴብሮንም ሽለቆ
 ወደ ሴኬም ላከው።

²⁶ በዕብራይስጥ ዲዓ፣ የዲሶን አማራጭ ትርጉም ነው።
³¹ ወይም እስራኤል መንገሥት በእርሱ ላይ ከመንገሡ በፊት
³⁷ የኤፍሬጥስ ወንዝ ሊሆን ይችላል
³³ በዕብራይስጥ በጎብረ ቀለማት ያጌጠ የሚለው ሐረግ ትር
 ጉም አይታወቅም፤ በቀ 23 እና 32 ላይ ያለውም እንዲሁ

የሴፍም ሴኬም በደረሰ ጊዜ፣ 15ሜዳ ላይ ወዲያ ወዲህ ሲባዝን አንድ ሰው አግኝቶት “ምን እየፈለግህ ነው?” ሲል ጠየቀው።

16የሴፍም፣ “ወንድሞቼን እየፈለግኳቸው ነው፤ መንገቻቸውን የት እንዳሰማሩ ልት ነግረኝ ትችላለህ?” አለው።

17ሰውየውም፣ “ከዚህ ሄደዋል፤ ደግሞም፣ ‘ወደ ዶታይን እንሂድ’ ሲሉ ሰምቻቸዋለሁ” አለው።

ከዚያም የሴፍ ወንድሞቹን ፍለጋ ሂደት ዶታይን አቅራቢያም አገኛቸው። 18ወንድሞቹም የሴፍ ወደ እነርሱ ሲመጣ በሩቅ አዩት፣ ወደ ነበሩበትም ስፍራ ከመድረሱ በፊት ሊገድሉት ተማከሩ።

19እነርሱም እንዲህ ተባባሉ፣ “ያ ሕልም ዐላማ መጣ፤ 20ኑ እንግደለውና ከጉድጓዶቹ በአንዱ ውስጥ እንጣለው፤ ከዚያም፣ ‘ክፉ አውሬ ነጥቆ በላው’ እንላለን፤ እስቲ ሕልሞቹ ሲፈጸሙ እናያለን።”

21ርቤል ግን ይህን ምክር ሲሰማ ከእጃቸው ሊያድነው ፈለገ እንዲህም አለ፣ “ሕይወቱ በእጃችን አትለፍ፤ 22የሰው ደም አታፍሰሱ፤ እዚህ ምድረ በዳ፣ ጉድጓድ ውስጥ ጣሉት እንጂ እጃችሁን አታንሡ በት።” ርቤል ይህን ያለው ሕይወቱን ከእጃቸው አትርፎ ወደ አባቱ ሊመልሰው አስቦ ነበር።

23የሴፍ ወደ ወንድሞቹ እንደ ደረሰ፣ የለበሳትን በኅብረ ቀለማት ያጌጠች እጅ ጠባቡን ገፈፉት፤ 24ይዘውም ወደ ጉድጓድ ጣሉት፤ ጉድጓዱም ውሃ የሌለበት ደረቅ ነበር።

25ምግባቸውን ለመለሳት ተቀመጡ፤ አሻ ግረው ሲመለከቱም ከገለፀው የሚመጡ እስማኤላውያን ነጋዴዎች የግመል ጓዝ አዩ። ነጋዴዎቹ ሽቶ፣ በለሳን ከርቤ በግ መሎቻቸው ጭነው ወደ ግብፅ የሚወርዱ ነበሩ።

26ይሁዳም ወንድሞቹን እንዲህ አላቸው፣ “ወንድማችንን መግደልና አሟግቱን መደብቅ ምን ይጠቅመናል? 27ከዚህ ይልቅ ለእስማኤላውያን ነጋዴዎች እንሸጠው፤ እጃችንን ግን በእርሱ ላይ አናንሣ። ምንም ቢሆን ከ ወንድማችን፣ ሥጋችን ነው” ወንድሞቹም በሐሳቡ ተስማሙ።

28የምድያም ነጋዴዎችም እነርሱ ዘንድ እንደ ደረሱ፣ ወንድሞቹ የሴፍን ከጉድጓድ አውጥተው ለእስማኤላውያን በሃያ ጥሬ ብር ሸጡላቸው፤ እነርሱም የሴፍን ወደ ግብፅ ወሰዱት።

29ርቤል ወደ ጉድጓዱ ተመልሶ ሲያይ፣ የሴፍን በማጣቱ ልብሱን በሐዘን ቀደደ።

37:17 27:16:13
37:18 14:19:19:1
21:5:24:21:1
31:13:20:37:12:32:7:12:14:17:14:1
14:1:14:23:12

37:19 ዘፍ:28:12
37:20 ቍ:22:31-33:ዘፍ:4:10:50:20:ዘለ 26:6:22:ዘፍ:32:24:27:17:25:ኤር:38:6-9:ሕዝ:34:25

37:21 ዘፍ:29:32:42:22
37:22 ቍ:20:29-30
37:23 ቍ:3
37:24 ቍ:4:ዘፍ:49:23:ኤር:38:6:41:7:ሕዝ:22:27

37:25 ቍ:28:ዘፍ:16:11:31:21:39:1:43:11:ዘፍ:30:23:መዝ:5:8:10:5:17:ም:47:17:ግሕ:1:13:4:1:ኤር:8:22:22:6:146:11:ማፍ:2:11

37:26 ዘፍ:4:10:29:35
37:27 ዘፍ:29:14:42:21
37:28 ቍ:36:ዘፍ:16:11:25:2:39:1:45:4-5:ዘፍ:10:16:17:ኤር:12:6:38:13:17:ኤር:12:6:15:ሕዝ:7:9

37:29 ቍ:34:ዘፍ:44:13:ዘፍ:14:6:ኤ:ሱ:7:6:12:4:ሙ:1:11:27:12:12:5:7:11:14:22:11:ኤዮ:1:20:12:12:ኤ:43:6:22:37:1:ኤር:36:24:41:5:ኤ:2:13

37:30 ቍ:22
37:31 ቍ:3:ሬ:አ:19:13
37:32 ቍ:3
37:33 ቍ:20:ዘፍ:42:13:38:44:20:28

37:34 ቍ:29:ዘፍ:50:3:10:11:ዘፍ:20:29:ዘፍ:34:8:12:4:ሙ:3:31:1:17:20:31:21:27:27:16:30:19:1-2:ኤዮ:16:15:መዝ:69:11:ኤ:43:24:15:3:22:12:32:11:37:1:ኤር:48:37:49:3:ኤ:1:13

37:35 ዘፍ:29:31:42:38:44:22:24:ሙ:12:17:23:ኤዮ:2:11:15:11:16:5:42:11:መዝ:77:2:ኤር:31:15

37:36 ቍ:28:ዘፍ:25:2:39:1:40:3:41:10:12:14:ሙ:22:14
38:1 ቍ:12:20:ዘፍ:

30ወደ ወንድሞቹም ተመልሶ፣ “በላቴናው ጉድጓድ ውስጥ የለም፤ የት አባቴ ልሂድ?” አለ።

31ከዚያም የሴፍን እጅ ጠባብ ወሰዱ፤ አንድ ፍየልም ዐርደው እጅ ጠባቡን በደሙ ነከሩት። 32በኅብረ ቀለማት ያጌጠችውን እጅ ጠባብ ወደ አባታቸው ወስደው፣ “ይህን ወድቆ አገኘው፤ የልጅህ እጅ ጠባብ መሆን አለመሆኑን እስቲ እየው” አሉት።

33እርሱም ልብሱን ዐውቆት፣ “ይህም የልጅ እጅ ጠባብ ነው፤ ክፉ አውሬ በልቶታል፣ በእርግጥም የሴፍ ተቀጭጭቄአል” አለ።

34ከዚህ በኋላ ያዕቆብ ልብሱን ቀደደ፤ ማቅም ለብሶ ስለ ልጁ ብዙ ቀን አለቀሰ፤

35ወንዶችና ሴቶች ልጆቹም ሁሉ ሲያጽናኑት መጡ፤ እርሱ ግን ሊጽናና ባለመቻሉ “በሐዘን እንደ ተኩራመትሁ ልጄ ወዳለበት መቃብር እወርዳለሁ” አለ። ስለ ልጁም አለቀሰ።

36በዚህ ጊዜ፣ የምድያም ነጋዴዎች የሴ ፍን፣ ወደ ግብፅ ወስደው፣ ከፈርዖን ሹማ ምንት አንዱ ለነበረው ለዘበኞች አለቃ፣ ለጲጥፋራ ሸጡት።

ይሁዳና ትዕማር

38 በዚያም ወራት ይሁዳ ከወንድሞቹ ተለይቶ፣ ኤራስ ወደ ተባለ ዓዶሎማዊ ሰው ወረደ፤ እርሱም ዘንድ ለመኖር ቤቱ ገባ። 2እዚያም ሳለ፣ ይሁዳ የከነዓናዊውን የሴዋን ሴት ልጅ አዩ፣ እርሷም አግብቶ አብሯት ተኛ፤ 3እርሷም ፀንሳ ወንድ ልጅ ወለደች፤ ስሙም ዔር ተባለ። 4እንደ ገናም ፀንሳ ወንድ ልጅ ወለደች፤ ስሙን አውናን አለችው። 5ኤሁንም ደግሞ ወንድ ልጅ ወለደች፤ ስሙንም ሴሎም ብላ አወጣችለት፤ እርሱንም የወለደችው ክዚብ በተባለ ቦታ ነበር።

6ይሁዳ የበኩር ልጁን ዔርን፣ ትዕማር የምትባል ሚስት አጋባው። 7የይሁዳ የበኩር ልጅ ዔር ግን በእግዚአብሔር (አሎም) ፊት ክፉ ነበር፤ እግዚአብሔርም (የሀዘ) ቀውፈው።

8በዚህ ጊዜ ይሁዳ አውናንን፣ “ዋርሳዋ እንደ መሆኗ ከወንድምህ ሚስት ጋር ሩካቤ ሥጋ በመፈጸም የወንድምህን ስም የሚያስጠራለት ዘር ተካለች” አለው። 9አውናን ግን የሚወለደው ልጅ የእርሱን ስም የሚያስጠራ እንደማይሆን ስላወቀ፣ ከወንድሙ ሚስት ጋር ሩካቤ-ሥጋ በፈጸመ ቍጥር የወንድ ሙንም ስም የሚያስጠራ ልጅ እንዳይወልድ

35 በዕብራይስጥ ሲኦል ይለዋል
36 ከአራተ ሳምንት ወይም ከሶስት ወይም ከሶስት ስት ጋር ተመሳሳይ ሲሆን የማጠራጠኝ ጽሑፍ ግን ግዳፍ ወይም ይለዋል።

ዘሩን በምድር ላይ ያፈሰ ነበር።¹⁰ ይህም በእግዚአብሔር (ያህዌ) ፊት ክፉ አድራጎት ሆኖ ስለ ተገኘ፤ እርሱንም እግዚአብሔር (ያህዌ) በሞት ቀወረው።

¹¹ከዚያም ይሁዳ ምራቱን ትዕማርን፣ “ልጄ ሴሎም ለአካለ መጠን እስኪደርስ ድረስ ወደ አባትሽ ቤት ሄደሽ መበለት ሆነሽ ብት ኖሪ ይሻላል” አላት፤ ይህን ያለውም፣ ሴሎም እንደ ወንድሞቹ ተቀሥፎ ይሞትብኛል ብሎ ስለ ሠጋ ነበር። ትዕማርም እንዳላት ሄደች፤ በአባቷም ቤት ተቀመጠች።

¹²ከብዙ ጊዜ በኋላ የሹዓ ልጅ፣ የይሁዳ ሚስት ሞተች። ይሁዳ ከሐዘኑ ከተጽናና በኋላ ከዓዶላማዊው ከሒራ ጋር የበጎቹን ጠጉር የሚሸልቱ ሰዎች ወዳለባት ወደ ተምና ሄደ።

¹³ሰዎቹም ለትዕማር፣ “ማንሽ የበጎቹን ጠጉር ወደሚሸልቱ ሰዎች ዘንድ ወደ ተምና እየሄደ ነው” አሏት። ይህን እንደ ሰማች

¹⁴የመበለትነት ፊቷን ለብሷን አውልቃ፣ ማንነቷ እንዳይታወቅ ፊቷን በሻሽ ተከናንባ ወደ ተምና በሚወስደው መገድ ዳር ባለች ኤና ይም በተባለች ከተማ መግቢያ ላይ ተቀመጠች፤ ይህን ያደረገችው፣ ሴሎም ለአካለ መጠን ቢደርስም፣ እርሷን እንዲያገባ አባቱ አለ መፈለጉን ስላወቀች ነው።

¹⁵ፊቷ በሻሽ ተሸፋፍኖ ሲያያት፣ ይሁዳ ዝሙት ዐዳሪ መሰለችው።¹⁶ምራቱ መሆኗን ባለማወቁ፣ እርሷ ወዳለችበት ወደ መንደሩ ዳር ጠጋ ብሎ፣ “እባክሽ አብራሽ ልተኛ” አላት። እርሷም፣ “አብራሽ ብተኛ ምን ትሰጠኛለህ?” ብላ ጠየቀችው።

¹⁷“ከመንጋዬ መካከል አንድ የፍየል ጠቦት እልክልሻለሁ” አላት። እርሷም መልሳ፣ “ጠቦቱን እስክትልክልኝ ድረስ ምን መያዣ ትሰጠኛለህ?” ብላ ጠየቀችው።

¹⁸“ታዲያ ምን መያዣ ልስጥሽ?” አላት። እርሷም፣ “የማጎተም ቀለበትህን ከነማሰሪያው፣ እንደዚሁም ይህን በትርህን ስጠኝ” አለችው። የጠየቀችውን ሁሉ ሰጣትና አብሯት ተኛ፣ እርሷም ፀገሰች።¹⁹ከዚያም ወደ መኖሪያዋ ተመልሳ፣ ሻሽዋን አውልቃ እንደ ወትሮዋ የመበለት ልብሷን ለበሰች።

²⁰ይሁዳ በመያዣ ስም የሰጣትን ዕቃዎች ለማስመለስ የፍየሉን ጠቦት በዓዶሎ ማዊ ወዳጁ እጅ ላከላት፤ መልእክተኛው ግን ሴትየዋን ሊያገኛት አልቻለም።

²¹“በኤናይም ከተማ መግቢያ ከመንገዱ ዳር የነበረች ያኛ ዝሙት ዐዳሪ የት ደረሰች?” ሲል ጠየቃቸው። ሰዎቹም፣ “በዚህ አካባቢ ሸረ ምንም ዝሙት ዐዳሪ ታይታ

29:35፣2ዜና11፣7፣
ኢሱ12፣15፣15፣35፣
14ሙ22፣1፣24ሙ
23፣13
38:2 ቍ12፣1ዜና
2፣5
38:3 ቍ6፣ዘፍ
46፣12፣ዘጥ፣26፣19
38:4 ቍ8፣9፣ዘፍ
46፣12፣ዘጥ፣26፣19
38:5 ዘጥ፣26፣20፣
1ዜና2፣3፣4፣21
38:6 ቍ11፣13
38:7 ቍ10፣ዘፍ
6፣5፣46፣12፣ዘሌ
10፣1-2፣1ዜና2፣3
38:8 ዘፀ25፣5፣6፣ፋ-
ፋ4፣5፣ማቴ22፣24-28
38:10 ቍ7፣ዘፍ
25፣7-10
38:11 ቍ6፣14፣
26፣ዘፍ፣11፣31፣ፋ-ፋት
1፣8፣1፣13
38:12 ቍ1፣2፣14፣
ዘፍ31፣19፣ኢሱ15፣
10፣5፣7፣19፣43፣መሳ
14፣1፣2፣2ዜና28፣18
38:13 ቍ6፣ዘፍ፣
31፣19
38:14 ቍ11፣12፣19
ዘፍ24፣65፣ኤር3፣2
38:15 መሳ11፣1፣
16፣1
38:16 ዘፍ30፣15፣
39፣7፣12፣24፣23፣ዘሌ
18፣15፣20፣12፣ፋ-ፋት
1፣6፣24ሙ13፣11
38:17 ቍ20፣
መሳ15፣1
38:18 ቍ25፣ዘፍ፣
19፣32፣32፣10፣ዘፀ4፣
2፣1፣ነገ21፣8፣ኢሱ3፣12፣
8፣8፣ማሐ8፣6፣ኢሳ
49፣16፣ኤር22፣24፣
ሐገ2፣23፣2፣ፋ፣
1፣22፣ኤፌ1፣13
38:19 ቍ14
38:20 ቍ1፣17
38:21 ዘፍ19፣5፣
ዘሌ19፣29፣ዘፍ22፣
21፣ 23፣17፣2፣ነገ
23፣7፣ዘሌ4፣14
38:23 ቍ18፣ዘፀ
32፣25፣ኢጥ12፣4፣
ኤር20፣7፣ፋ፣ፋ3፣14
38:24 ዘሌ20፣10፣
14፣21፣9፣ዘፍ22፣21፣
22፣ኢሱ7፣25፣መሳ
15፣6፣14ሙ31፣12፣
ኢጥ31፣11፣28፣ሐዝ
16፣38
38:25 ቍ18
38:26 ቍ11፣
14ሙ24፣17
38:27 ዘፍ25፣24
38:28 ቍ30፣ዘፍ፣
35፣17
38:29 ዘፍ25፣26፣
46፣12፣ዘጥ፣26፣20፣21
፣ፋ-ፋት4፣12፣18፣
24ሙ5፣20፣6፣8፣

አትታወቅም” አሉት።

²²መልእክተኛውም ወደ ይሁዳ ተመልሶ፣ “ሴቲቱን ላገኛት አልቻልኩም፤ ነዋሪዎቹም በዚህ አካባቢ እንደዚህች ያለች ዝሙት ዐዳሪ የለችም” አሉኝ” ብሎ ነገረው።

²³ይሁዳም፣ “እንግዲህ መያዣውን እንደ ያዘች ትቅር፣ አለዚያ መሣቂያ እንሆናለን። ለነገሩ ማይህን ፍየል ላክሁ፤ አንተም ፈልገህ አላገኘሃትም” አለ።

²⁴ከሦስት ወር ያህል በኋላ፣ “ምራትህ ትዕማር ዘማዊ ሆኖለች፣ ከዚህም የተነሣ አርግዛለች” ተብሎ ለይሁዳ ተነገረው።

ይሁዳም፣ “አውጧትና በእሳት ተቃጥላትሙት” አለ።

²⁵እርሷም ተይዛ በምትወሰድበት ጊዜ ለዐማትዋ፣ “እኔ ያረገዝሁት የእነዚህ ዕቃዎች ባለቤት ከሆነ ሰው ነው” ስትል ላከችበት፣ ደግሞም፣ “የማጎተሙ ቀለበት ከነማንጠልጠያውና በትሩ የማን እንደ ሆነ እስቲ ተመልከት” አለችው።

²⁶ይሁዳም ዕቃዎቹን ዐውቆ፣ “ልጄ ሴሎም እንዲያገባት ባለማድረግ፣ እርሷ ከእኔ ይልቅ ትክክል ናት” አለ። ከዚያም በኋላ ከእርሷ ጋር አልተኛም።

²⁷የመውለጃዋ ጊዜ እንደ ደረሰም ዕንሷ መንታ መሆኑ ታወቀ።²⁸ምትወልድበትም ጊዜ አንደኛው እጁን አወጣ፣ አዋላጁቱም፣ “ይህኛው መጀመሪያ ወጣ” ስትል በእጁ ላይ ቀይ ክር አሰረችለት፤²⁹ነገር ግን፣ እጁን መልሶ ሲያስገባ ወንድሙ ተወለደ። አዋላጁቱም “አንተ እንዴት ጥሰህ ወጣህ!” አለች፣ ከዚያም ስሙ ፋሬስ ተባለ።³⁰ከዚያ በኋላ እጁ ላይ ቀይ ክር የታሰረለት ወንድሙ ተወለደ፤ ስሙም ዛሬ ተባለ።

ዮሴፍና የሊጥፋራ ሚስት

39 በዚህ ጊዜ ዮሴፍ ወደ ግብፅ ተወሰደ ነበር፤ ከፊርዖን ሹማምንት አንዱ የሆነውም የዘበኛች አለቃ፣ ግብግብ ዲጥፋራ ወደዚያ ከወሰዱት ከእስግኤላው ያን ነጋዴዎች እጅ ዝግው።

²እግዚአብሔር (ያህዌ) ከዮሴፍ ጋር ነበረ፤ ነርው ተቃናለት፣ እርሱም በግብግብ አሳዳሪው ቤት ኖረ።³አሳዳሪውም እግዚአብሔር (ያህዌ) ከእርሱ ጋር እንዳለና ሥራውንም

1ዜና2፣4፣9፣4፣ኢሳ28፣21፣ማቴ1፣3 38፣30 ቍ28፣ዘፍ፣46፣12፣
1ዜና2፣4፣ነገ11፣24 39፣1 ዘፍ30፣24፣37፣25፣36 39፣2
ዘፍ21፣20፣22፣ኢሱ1፣5፣6፣27፣መሳ1፣19፣14ሙ18፣14፣ሐሥ7፣9

39፣3 ቍ23፣ዘፍ21፣22፣14ሙ18፣14፣2፣ነገ18፣7፣2ዜና
20፣20፣መዝ1፣3፣128፣2፣ኢሳ33፣6

²⁹ፋሬስ ማለት ጥሶ መውጣት ማለት ነው
³⁰ዛሬ የሚለው ደግሞ ቀይ ወይም ሐይቅ እንደ ማለት ነው

ሁሉ እንዳከናወለት ባዩ ጊዜ፤ ⁴የሴፍ በእርሱ ዘንድ ሞገስ አገኘ፤ የቅርብ አገልጋዩም ሆነ። ጳጥፋራ በቤቱ ላይ ሾመው፤ ያለውንም ሁብት ሁሉ በጎሳፊነት ሰጠው። ⁵የሴፍ በጳጥፋራ ቤትና ባለው ሁብት ሁሉ ላይ ከተሾመበት ጊዜ ጀምሮ እግዚአብሔር (የሀዘ) የግብፃዊውን ቤት ባረከ፤ የእግዚአብሔርም (የሀዘ) በረከት በግቢም በውጭም ባለው የጳጥፋራ ሁብት ንብረት ሁሉ ላይ ሆነ። ⁶ስለዚህ ጳጥፋራ ባለው ሁሉ ላይ ሥልጣን ሰጠው፤ የቀረበለትንም ከመመገብ በስተቀር፤ ማናቸውንም ጉዳይ በዮሴፍ ላይ ጥሎ ነበር።

የሴፍ ጥሩ ቀሩ መና ያለውና መልክ መልካም ነበር፤ ጌዳደርም የጌታው ማለት ዐይኗን ጣለችበት፤ አፍ አውጥታም፤ “አብረኸኝ ተኛ” አለችው።

⁸እርሱ ግን ፈቃደኛ አልሆነም፤ እንዲህም አላት፤ “ጌታዬ ያለውን ሁሉ በጎሳፊነት ስለ ሰጠኝ፤ በቤቱ ውስጥ ስላለው ሁሉ ምንም የሚያውቀው ነገር የለም። ⁹በዚህ ቤት ላይ ከእኔ የበለጠ ጎሳፊነት ያለው ማንም የለም፤ እርሱ ያልሰጠኝ ነገር ቢኖር፤ አንቺን ብቻ ነው፤ ያውም ማለት ስለሆነኸ ነው፤ ታዲያ፤ እኔ ይህን ክፉ ድርጊት ፈጽሜ እንዴት በእግዚአብሔር (አሉ-ሂም) ፊት ኅጢአት እሠራለሁ?” ¹⁰ምንም እንኳን የሴፍን በየቀኑ ብትጉተጉተውም፤ አልሰማትም፤ ከእርሷ ጋር መተኛቱ ይቅርና አብሯትም መሆን አልፈቀደም።

¹¹አንድ ቀን የሴፍ የዕለት ተግባሩን ለማከናወን ወደ ቤት ገባ፤ ከቤቱ አገልጋዮችም አንድም ሰው በቤት ውስጥ አልነበረም። ¹²እርሷም ልብሱን ጨምሮ ይዞ “በልአብረኸኝ ተኛ” አለችው። እርሱ ግን ልብሱን እጇ ላይ ጥሎ ሸሽቶ ከቤት ወጣ።

¹³እርሷም ልብሱን እጇ ላይ ጥሎ ሸሽቶ መውጣቱን ባዮች ጊዜ፤ ¹⁴የቤት አገልጋዮቿን ጠራች፤ እንዲህም አለቻቸው፤ “አያችሁ፤ ለክስ ይህ ዕብራዊ የመጣው መሣለቂያ ሊያደርገን ኖሮአል! እዚህ ድረስ ስተት ብሎ ገብቶ ካልተኛሁሽ አለኝ፤ እኔም ጨኸቴን ለቀቅሁት፤ ¹⁵ለእርዳታ መጮኼን ሲሰማም፤ ልብሱን ከአጠገቤ ጥሎ ሸሽቶ ከቤት ወጣ።”

¹⁶ጌታውም ወደ ቤት እስኪመለስ ድረስ፤ ልብሱን አጠገቧ አቆየችው። ¹⁷ታሪኩንም እንዲህ ስትል ነገረችው፤ “አንተ ያመጣኸው ዕብራዊ ባሪያ መሣቂያ ሊያደርገን ወዳለሁበት ስተት ብሎ ገባ፤ ¹⁸ታዲያ እኔ ድረሱልኝ ብዬ ስጮኸ ልብሱን አጠገቤ ጥሎ ሸሽቶ ወጣ።”

39:4 ቍ8:22፣ዘፍ6:8፣18:3፣140:4፣42:37፣47:6፣1፣11፣28፣ም422:29

39:5 ዘፍ26:24፣ዘፍ28:3፣2ጣሙ6:11፣መዝ128:4

39:6 ዘፍ12:11፣24:2፣ዘ02:2፣1ጣሙ9:2፣16:12፣17:42፣አሰ2:7፣ዳን1:4 39:7 ዘፍ38:16፣ም47:15-18

39:8 ቍ4:፣ም46:23-24

39:9 ዘፍ41:33፣40:13፣13ዘጥ22:34

39:10 አሰ3:4

39:11 ቍ14፣ዘ018:20፣ዘ01:18

39:12 ቍ15፣ዘፍ38:16፣2ጣሙ13:11፣ም45:8፣17:13፣2ጣሞ2:22

39:14 ቍ11፣ዘፍ14:13፣21:9፣ዘፍ22:24፣27

39:15 ቍ12

39:17 ዘፍ14:13፣21:10፣ዘ020:16፣23:17፣ዘፍ5:20፣መዝ01:5

39:19 ዘፍ34:7፣አሰ1:12

39:20 ዘፍ40:3፣41:10፣መዝ105:18

39:21 ዘፍ19:19፣21:20፣ዘ03:21፣11:3፣12:36፣አሰ2:9፣መዝ106:46፣ም416:7፣ዳን19:9

39:22 ቍ4

39:23 ቍ3፣ዘፍ21:20፣ዘጥ14:43

40:1 ቍ9፣13:16፣20:21፣ክሀ1:11

40:2 ዘፍ41:10፣አሰ2:21፣ም416:14፣15፣19፣12

40:3 ዘፍ37:36፣39:20

40:4 ቍ7፣ዘፍ37:36፣39:4፣42:17

40:5 ዘፍ20:3፣41:11

40:7 ቍ4፣ክሀ2:2

40:8 ዘፍ41:8፣15:16፣25:28፣32፣ዘፍ29:29፣ዳን2:22፣28:47

40:9 ቍ1

40:10 ዘፍ42:7፣35:1-2፣ዘሀ14:7

¹⁹ጌታውም “ባሪያህ እንዲህ አደረገኝ” ብላ ማለቱ የነገረችውን ታሪክ ሲሰማ፤ ተቈጣ። ²⁰ጌታውም የሴፍን ወስዶ፤ የንጉሥ እስረኞች ወደ ተጋዘብት እስር ቤት አስገባው።

ይሁን እንጂ የሴፍ እዚያ እስር ቤት ባለበት ጊዜ ሁሉ፤ እግዚአብሔር (የሀዘ) ከእርሱ ጋር ነበረ፤ ችርቅትንም አበዛለት፤ በወህኒ አዛዥም ዘንድ ሞገስን ሰጠው። ²²ስለ ዚህ የወህኒው አዛዥ የሴፍን የእስረኞች ሁሉ አለቃ አደረገው፤ በእስር ቤቱ ላለውም ነገር ሁሉ ጎሳፊ ሆነ። ²³እግዚአብሔር (አሉ-ሂም) ከዮሴፍ ጋር ሆኖ ሥራውን ሁሉ ያሳካ ለት ስለ ነበር፤ የወህኒ ቤት አዛዥ በዮሴፍ ጎሳፊነት ሥር ስላለው ስለማንኛውም ጉዳይ ሐሳብ አይገባውም ነበር።

የመጠጥ አሳላፊውና የእንጀራ ቤቱ

40 ከዚህም በኋላ የግብፅ ንጉሥ የመጠጥ አሳላፊና እንጀራ ቤቱ ጌታቸውን የግብፅን ንጉሥ በደሉት። ²ፈርዖንም በመጠጥ አሳላፊዎቹ አለቃና በእንጀራ ቤቱ አዛዥ፤ በሁለቱም ሹማምንቱ ላይ ክፉኛ ተቈጣ። ³በዘበኞቹ አለቃ ቤት ወዳለው የሴፍ ወደ ተጋዘብትም እስር ቤት አስገባቸው።

⁴የዘበኞቹም አለቃ እስረኞቹን ለዮሴፍ አስረከባቸው፤ የሴፍም በሚያስፈልጋቸው ይረዳቸው ነበር።

እስር ቤት ገብተው ጥቂት እንደ ቈይም፤ ⁵ታሰረው የነበሩት የግብፅ የንጉሥ የመጠጥ አሳላፊዎች አለቃና የእንጀራ ቤቱ አዛዥ፤ በአንድ ሌሊት የየራሳቸውን ሕልም አዩ፤ የሁለቱም ሕልም ለየራሱ የተለየ ፍቺ ነበረው።

⁶በማግስቱ ጧት የሴፍ ወደ እነርሱ ሲገባ ተክዘው አገኛቸው። ገለልዘውም፤ “ምነው ዛሬስ ፊታችሁ ላይ ሐዘን ይነበባል?” በማለት አብረውት በጌታው ግቢ የታሰሩትን የፈርዖን ሹማምት ጠየቃቸው።

⁸እነርሱም “ሁለታችንም ሕልም አየን፤ ነገር ግን የሚተረጉምልን ሰው አጣን” ሲሉ መለሱለት።

የሴፍም፤ “ሁልጊዜስ ቢሆን የሕልም ትርጓሜ ከእግዚአብሔር (አሉ-ሂም) የሚገኝ አይደለምን? እስቲ ያያችሁትን ሕልም ንገሩኝ” አላቸው።

⁹ስለዚህ የመጠጥ አሳላፊዎቹ አለቃ እንዲህ ሲል ሕልሙን ለዮሴፍ ነገረው፤ ከፊት ለፊቱ አንዲት የወይን ተክል አየሁ፤ ¹⁰ተክላም ሦስት ሐረንች ነበሯት፤ ወዲያው አቈጥቀላቸው አበበች፤ ዘለላጋቸውም ተንገርግገው በሰሉ። ¹¹የፈርዖንንም ጽዋ ይገባ ነበረ፤ የወይንን ፍሬ ለትሜ በጽዋው ውስጥ

ጨምቄ ጽዋውን በእጁ ሰጠውት።”

¹²የሴፍም እንዲህ አለው፤ “እንግዲህ የሕልሙ ትርጓሜ ይህ ነው፤ ሦስቱ ሐረግ ሦስት ቀን ነው፤ ¹³በሦስት ቀን ውስጥ ፈርዖን ከእስር ቤት ያወጣሃል፤ ወደ ቀድሞ ሹመትህም ይመልስሃል፤ በፊት የመጠጥ አሳላፊ በነበርህበት ጊዜ ታደርግ እንደነበረው ሁሉ የፈርዖንን ጽዋ በእጁ ትሰጠዋለህ። ¹⁴እንግዲህ፤ በጎ ነገር በገጠመህ ጊዜ፤ እኔን አስበህ ቸርነት አድርግልኝ፤ ስለ እኔም ለፈርዖን ንገርልኝ፤ ከዚህም እስር ቤት አስወጣኝ፤ ¹⁵ከዕብራውያን ምድር ወደዚህ የመጣሁት በአፈና ነው፤ አሁንም ቢሆን እዚህ እስር ቤት የተጣልሁት አንዳች ጥፋት ኖሮብኝ አይደለም።”

¹⁶የእንጀራ ቤት አዛዥም፤ ለመጠጥ አሳላፊዎቹ አለቃ ሕልም፤ የተሰጠው ፍቺ ደስ የሚያሰኝ መሆኑን ሲሰማ፤ የራሱን ሕልም ለየሴፍ እንዲህ ሲል ነገረው፤ “እኔም ደግሞ

ሕልም አይቻለሁ፤ ሦስት መሰባሰብ በራሴ ላይ ተሸክሜ ነበር፤ ¹⁷በላይኛው መሰብ ውስጥ ለፈርዖን የተዘጋጀ የተለያየ ምግብ ነበረበት፤ ወፎችም ራሴ ላይ ካለው መሰብ ይበሉ ነበር።”

¹⁸የሴፍም እንዲህ ሲል መለሰለት፤ “የሕልሙ ፍቺ ይህ ነው፤ ሦስቱ መሰብ ሦስት ቀን ነው፤ ¹⁹በሦስት ቀን ውስጥ ፈርዖን ከእስር ቤት ያወጣሃል፤ በዕንጨትም ላይ ይሰቅልሃል፤ ወፎችም ሥጋህን ይበሉታል።”

²⁰በሦስተኛውም ቀን የፈርዖን የልደት በዓል ነበረ፤ ለሽግግምቱም ሁሉ ግብር አበላ፤ በዚያኑ ዕለትም የመጠጥ አሳላፊዎችን አለቃና የእንጀራ ቤት አዛዥን ሹማ ምቱ ካለበት ከእስር ቤት አወጣቸው።

²¹የመጠጥ አሳላፊዎቹን አለቃ ወደ ቀድሞ ሹመቱ መለሰው፤ እርሱም እንደ ቀድሞው ጽዋውን ለፈርዖን በእጁ ይሰጠው ጀመር፤ ²²የእንጀራ ቤት አዛዥን ግን ልክ የሴፍ እንደ ተረጉመላቸው ሰቀለው።”

²³የሆነው ሆኖ፤ የመጠጥ አሳላፊዎቹ አለቃ የሴፍን አሳስታወሰውም፤ ረሳው።

የፈርዖን ሕልም

41 ድፍን ሁለት ዓመት ካለፈ በኋላ ፈርዖን ሕልም ዐለመ፤ በሕልሙም፤ በዐባይ ወንዝ ዳር ቆሞ ነበር፤ ጎረቤቱ መልካቸው ያማረ፤ ሥጋቸው የወፈረ ሰባት ላሞች ከወንዙ ወጥተው በወንዙ ዳር የበቀለውን ሃር ይበሉ ጀመር። ፊርዖኑም መልካቸው የሰፊ ሀጥንታቸው የወጣ፤ ሌሎች ሰባት ላሞች ከወንዙ ወጥተው አስቀድ

40:12 ቍ16:18፤
ዘፍ41:12:15:25፤
፳72:36:4:19
40:13 ቍ1:19፤
20:አሉ1:11:3፤
2:ፅዕዝ8:32:፵02:11
40:14 ቍ23:ዘፍ፤
19:19:41:9:14፵፱፤
20:14:42:25:31፤
24፵፱:9:11:፵72:7፤
፵፱9:15:ሉ፵23:42
40:15 ዘፍ14:13፤
39:20:አሉ13:27
40:16 ቍ1:12፤
አ፵8:1-2
40:18 ቍ12
40:19 ቍ13:22፤
ዘ፳21:22-23:28፤
26:14፵፱:17:44፤
24፵፱:21:10:17
14:11:16:4:21፤
24:አሰ2:23:7:10:አሰ
ዝ39:4
40:20 ቍ1:13፤
አሰ2:18:፵፱:14:6-
10:፵፱፵፱:21
40:21 ቍ1:13፤
2፵725:27:አሰ52፤
31:፵፱፵፱:21
40:22 ቍ19:ዘፍ፤
41:13:፵፱:105:19
40:23 ቍ14:፵፱
1:11
41:1 ቍ17:ዘፍ፤
2:14:20:3:ዘ፵፱
1:22:2:5:7:15
41:2 ቍ18:26፤
ዘ፵2:3:አሉ40:21፤
አሉ19:6:አሰ5:28
41:4 ቍ7
41:5 አሉ1:3:3፤
2፵74:42:1:ዘፍ13፤
5:አሰ23:3:አሰ2:18
41:6 ዘ፵10:13፤
14:21:አሉ፶6:26፤
11:2:15:2:፵፱
11:6:48:7:አሰ11፤
15:27:8:አሰ4:11፤
18:17:አሰ19:12፤
27:26:ሆሴ12:1፤
13:15:ሆ፶4:8
41:7 ቍ4
41:8 ቍ24:ዘፍ፤
40:8:ዘ፵7:11:22፤
አሉ፶7:14:፳71:20፤
2:1:2:3:4:5:19፤
27:4:7:18:5:7
41:9 ዘፍ40:14
41:10 ዘፍ37:36፤
39:20:40:2
41:11 ዘፍ40:5
41:12 ዘፍ14:13፤
37:36:39:17:40:4:
12
41:13 ዘፍ40:22
41:14 ዘፍ35:2፤
45:22:4:7:3:3፤
24፵፱:12:20:፵፱
105:20:አሰ18:2:7
41:15 ዘፍ40:8፤
12:፳74:18:15:16

መው ከወጡት ላሞች አጠገብ ቆሙ። ⁴²እነዚህ መልካቸው የከፋና ዐጥንታቸው የወጣ ላሞች፤ እነዚያን ያማሩና የወፈሩ ላሞች ሲውጡአቸው አዩ፤ ከዚያም ፈርዖን ከእንቅልፍ ነቃ።

⁵ፈርዖንም እንደ ገና እንቅልፍ ወስዶት ሳለ፤ ሌላ ሕልም አዩ። በሕልሙም በአንድ የእህል አገዳ ላይ፤ ፍሬያቸው የተንገረገገና ያማረ ሰባት የእሸት ዛግዎች ሲወጡ አዩ። ሳዚያም የቀጨጨፍና በምሥራቅ ነፋስ ተመትተው የደረቁ ሰባት የእሸት ዛግዎች ወጡ። ገብቀጨጨፍት የእሸት ዛግዎች፤ ፍሬያቸው የተንገረገገውን ሰባቱን ያማሩ ዛግዎች ዋጡአቸው። በዚህ ጊዜ ፈርዖን ከእንቅልፍ ነቃ፤ ነገሩ ሕልም ነበር።

⁸በነጋታውም ፈርዖን መንፈሱ ታወከ በት፤ ስለዚህ በግብፅ አገር ያሉትን አስማ ተኞችና ጥበባኞች በሙሉ አስጠርቶ ሕልሞቹን ነገራቸው፤ ይሁን እንጂ ሕልሞቹን ሊተረጉሙለት የቻለ አንድም ሰው አልተገኘም።

⁹በዚያን ጊዜ የመጠጥ አሳላፊዎች አለቃ ፈርዖንን እንዲህ አለው፤ “የሠራሁት በደል ዛሬ ታወሰኝ። ¹⁰በአንድ ወቅት ፈርዖን እኔንና የእንጀራ ቤት አዛዥን ተቈጥቶ በዘበኞቹ አለቃ ግብ አስሮን ነበር። ¹¹ሁለታችንም በአንዲት ሌሊት የተለያየ ሕልም አዩን፤ የእያንዳንዳችንም ሕልም የየራሱ ትርጉም ነበረው። ¹²በዚያን ጊዜ የዘበኞች አለቃ አገልጋይ የሆነ አንድ ዕብራዊ ወጣት ከእኛ ጋር እስር ቤት ነበር። ሕልማችንን በነገርነው ጊዜ፤ ፍቺውን ነገረን፤ ለእያንዳንዳችንም እንደ ሕልማችን ተረጉመልን። ¹³ነገሩም ልክ እርሱ እንደ ተረጉመልን ሆነ፤ እኔ ወደ ቀድሞ ሹመቴ ተመለስሁ፤ የእንጀራ ቤት አዛዥም ተሰቀለ።”

¹⁴ፈርዖን የሴፍን እንዲያመጡት ትእዛዝ ሰጠ፤ ከእስር ቤትም በጥድሬያ ይዘውት መጡ፤ ጠጉሩንም ከተላጨፍ ልብሱን ከለወጠ በኋላ ፈርዖን ፊት ቀረበ።

¹⁵ፈርዖንም የሴፍን፤ “ሕልም አይቺ ነበር፤ ሕልሜን ሊተረጉምልኝ የቻለ አንድም ሰው አልተገኘም፤ አንተ ግን ሕልም ሲነገርህ የመተርጉም ችሎታ እንዳለህ ሰማሁ” አለው።

¹⁶የሴፍም ፈርዖንን፤ “እኔ የመተርጉም ችሎታ የለኝም፤ ነገር ግን እግዚአብሔር (አሁንም) ለፈርዖን የሚሻውን ትርጉም ይሰጠዋል” አለው።

⁹16 ወይም ሦስት የሽንብ ትርጉሞች
¹¹19 ወይም በእንጨትም ላይ ይወጋሃል
²²22 ወይም ወጋው
¹³13 ወይም ተወጋ

17ከዚህ በኋላ ፊርድን የሴፍን እንዲህ አለው፤ “በሕልሜ በወጣይ ወንዝ ዳር ቆሜ ነበር። 18ሥጋቸው የወፈረና መልካቸው የማረ ሰባት ላሞች ከወንዙ ወጥተው በወንዙ ዳር የበቀ ለውን ሃር ሲበሉ አየሁ። 19ከእነርሱም በኋላ፤ ዐቅመ ደካማ፤ መልካቸው እጅግ የነፋና ዐጥንታቸው የወጣ ሌሎች ሰባት ላሞች ወጡ፤ እነዚያን የመሰሉ የሚያስነፋ መልክ ያላቸው ላሞች በግብፅ ምድር ከቶ አይቼ አላውቅም። 20ዐጥንታቸው የወጣና አስከፊ መልክ ያላቸው ላሞች መጀመሪያ የወጡትን፤ ሥጋቸው የወፈረውን ሰባቱን ላሞች ዋጣቸው። 21ከዋጣቸውም በኋላ፤ ያው የበፊቱ መልካቸው ስላልተለወጠ እንደ ዋጣቸው ማንም ሊያውቅ አይችልም ነበር፤ ከዚያም ከእንቅልፌ ነቃሁ።

22እንደዚሁም፤ በሕልሜ በአንድ የእህል አገዳ ላይ ፍሬያቸው የፋፋና የማሩ ሰባት እሸት ዛጎች ወጥተው አየሁ። 23ቀጥሎም በምሥራቅ ነፋስ ተመተው የቀጨጨፍና የደረቁ ሌሎች ሰባት ዛጎች ወጡ። 24የቀጨጨፍት የእሸት ዛጎችም ሰባቱን የማሩ የእሸት ዛጎች ዋጣቸው፤ ይህን ኑም ለአስማተኞች ነገርሁ፤ ነገር ግን ማንም ሊፈታው አልቻለም።”

25የሴፍም ለፊርድን እንዲህ አለው፤ “ሁለቱም የፊርድን ሕልሞች ተመሳሳይና አንድ ዐይነት ናቸው፤ እግዚአብሔር (አሉሃም) ወደ ፊት የሚያደርገውን ለፊርድን ገልጦለታል። 26ሰባቱ የሚያማምሩ ላሞች፤ ሰባት ዓመታት ናቸው፤ ሰባቱም የሚያማምሩ የእሸት ዛጎች ሰባት ዓመታት ናቸው፤ ሕልሙም አንድና ተመሳሳይ ነው። 27ከእነርሱም በኋላ ዐጥንታቸው የወጣ አስከፊ መልክ ያላቸው ሰባት ላሞች፤ ሰባት ዓመታት ናቸው፤ እንደዚሁም ፍሬ አልባ የሆኑትና በምሥራቅ ነፋስ ተመተው የደረቁት ሰባት የእሸት ዛጎች ሰባት የራብ ዓመታት ናቸው።

“አስቀድሜ ለፊርድን እንደተናገርኩት፤ እግዚአብሔር (አሉሃም) ወደ ፊት የሚያደርገውን ነገር ለፊርድን ገልጦለታል። 29በመላው የግብፅ ምድር እጅግ የተትረፈረፈ ጥጋብ የሚሆንባቸው ሰባት ዓመታት ይመጣሉ። 30ከዚህ በኋላ ግን በተከታታይ ሰባት የራብ ዓመታት ይሆናሉ። የራብ ዘመን አገራቱን እጅግ ስለሚጎዳት፤ በግብፅ የነበረው ያለፈው የጥጋብ ዘመን ሁሉ ጨርሶ አይታ ወስም። 31ከጥጋቡ ዓመታት በኋላ የሚመጣው የራብ ዘመን እጅግ ጽኑ ከመሆኑ የተነሣ፤ ቀደም ሲል የነበረው የጥጋብ ዘመን ፈጽሞ ይረሳል። 32ሕልሙ ለፊርድን በሁለት መልክ በድጋሚ መታየቱ፤ ነገሩ ከእግዚአብሔር (አሉሃም) ዘንድ የተቈረጠ ስለ ሆነ ነው፤ ይህን

41:16 ዘፍ:40:8
41:17 ቍ:1
41:18 ቍ:2
41:24 ቍ:8
41:25 ዘፍ:40:8;
12:አ:46:11;
፳72:45
41:26 ቍ:2
41:27 ዘፍ:12:10
41:28 ዘፍ:40:8
41:29 ቍ:47
41:30 ቍ:54:56;
ዘፍ:12:10;45:8:11;
47:13:መዝ:105:16
41:32 ዘፍ:40:8;
፳72:5

41:33 ቍ:39:ዘፍ:39:9
41:34 ቍ:48:ዘፍ:24:26;47:14:14ሙ:8:15
41:35 ቍ:48
41:36 ቍ:56:ዘፍ:42:6;47:14
41:37 ዘፍ:45:16;
አስ24:አ:49:11
41:38 ዘፍ:27:18;
ዘፍ34:9;፳72:11;
4:8-9:18;5:11:14
41:39 ቍ:33:፳7:2:11;5:11
41:40 ዘፍ:39:9;
1:74:6;27:15:5;
አስ10:3:መዝ105:21-22;አ:422:15;
36:3:ሐ:7:10
41:41 ቍ:43:55;
ዘፍ:42:6;45:8:13;
26:አስ8:2:አር:40:7;፳76:3
41:42 ዘፍ:24:22;
ዘፍ25:4;14ሙ:17:38;18:4;17:19:19;
አስ3:10;6:8:11;
8:2-8:15:መዝ73:6
፳7:4:9;አ:43:18
አስ16:11;፳75:7
1:6:29:ዘፍ34
41:43 ቍ:41:ዘፍ:46:29;50:9;አስ6:9
10:3;አ:42:7;22:18
41:44 ዘፍ:37:8;
አስ10:2:መዝ105:22
41:45 ቍ:50:ዘፍ:46:20;27:ዘፍ2:16;
አስ2:7;ሐ:130:17

ንም እግዚአብሔር (አሉሃም) በቅርብ ጊዜ ይፈጽመዋል።

33እንግዲህ ፊርድን ብልጎና አስተዋይ ሰው ፈልጎ፤ በመላው የግብፅ ምድር ላይ አሁኑኑ ይሹም። 34እንደዚሁም በሰባቱ የጥጋብ ዓመታት ከሚገኘው ምርት፤ አንድ አምስተኛው እንዲሰበሰብ የሚያደርጉ ጎሳፊዎችን ይሹም። 35እነርሱም በሚመጡት የጥጋብ ዓመታት ከሚገኘው ምርት ሁሉ ይሰበሰቡ፤ በፊርድንም ሥልጣን ሥር ያክማቹ፤ ለምግብ እንዲሆኑም በየከተማው ይጠበቁ። 36የሚከማቸው እህል፤ ወደ ፊት በግብፅ አገር ላይ ለሚመጣው የሰባት ዓመት ራብ መጠባበቂያ ይሁን፤ በዚህም ሁኔታ አገሪቱ በራብ አትጠፋም።”

37ዕቅዱንም ፊርድንና ሹማምንቱ ሁሉ መልካም ሆኖ አገኙት። 38ፊርድንም፤ “የእግዚአብሔር (አሉሃም) መንፈስ ያለበት እንደዚህ ያለ ሰው ማንን ልናገኝ እንችላለን?” ብሎ ጠየቃቸው።

39ፊርድን የሴፍን እንዲህ አለው፤ “እግዚአብሔር (አሉሃም) ይህን ሁሉ ስለ ገለጠልህ፤ እንዳንተ ያለ አስተዋይና ብልጎ ሰው የለም። 40አንተ በቤተ መንግሥቱ የበላይ ትሆናለህ፤ ሕዝቤም ሁሉ ለሥልጣን ይገዛል፤ እኔ ከአንተ የምበልጠው በዙፋኔ ብቻ ይሆናል።”

የሴፍ በግብፅ ተሾመ

41ከዚያም፤ ፊርድን የሴፍን “በመላዬቱ የግብፅ ምድር ላይ ጎሳፊ አድርጌህህ” አለው። 42ፊርድንም ባለማኅተሙን ቀለበት ከጣቱ አውልቆ በየሴፍ ጣት ላይ አደረገው፤ እንዲሁም ከጥሩ የተልባ እግር የተሠራ ልብስ አለበሰው፤ በዐንገቱም የወርቅ ሐብል አጠለቀለት። 43በማዕረግ ከእርሱ ሁለተኛ ሰው አድርጎ በሥራዊ ላይ አስቀመጠው። ሰዎችም በፊቱ፤ “እጅ ንሡ” እያሉ ይጮኹ ነበር፤ በዚህ ሁኔታም በግብፅ ምድር ሁሉ ላይ ሾመው።

44ከዚህ በኋላ ፊርድን የሴፍን፤ “እኔ ፊርድን ነኝ፤ ሆኖም በመላዬቱ ግብፅ ያላንተ ትእዛዝ እጁንም ሆነ እግሩን ልውስ የሚያደርግ አይኖርም” አለው። 45ፊርድንም የሴፍን ጸፍናት ጥዕናው ብሎ ስም አወጣለት። እንዲሁም የሂልዮቱ ከተማ ከሆነ የጳጉፊራ ልጅ አስናትን አጋጣው። የሴፍም በመላዬቱ የግብፅ ምድር ተዘዋወረ።

538 ወይም የአግልኮት መንፈስ
543 ወይም በማዕረግ ሁለተኛ ሰዎች የእርሱ ሠረገላ ላይ ወይም በሁለተኛ ሠረገላ ላይ
543 ወይም ስንድ
545 በቍ 50 ላይ የለውንም ጨምሮ ሆልዮታሊስን ያመለክታል

46 የሴፍ የግብፅ ንጉሥ ፈርዖንን ማገልገል ሲጀምር፣ ዕድሜው ሠላሳ ዓመት ነበር። የሴፍም ከፈርዖን ፊት ወጥቶ የግብፅን ምድር በሙሉ ዞረ።

47 በሰባቱም የጥጋብ ዓመታት ምድሪቱ የተትረፈረፈ ሰብል ሰጠች። 48 በእነዚያ ሰባት የጥጋብ ዓመታት፣ የሴፍ በግብፅ አገር የተገኘውን ምርት ሰብስቦ በየከተሞቹ አካማቸው፣ በእያንዳንዱ ከተማ ከየአቅራቢያው የተመረተውን እህል እንዲከማች አደረገ። 49 የሴፍ ብዛቱ እንደ ባሕር አሸዋ የሚሆን የእህል ሰብል አከማቸው፣ ሰብሉ እጅግ ከሙብዛቱ የተነሣ ልኩን መስፈርና መመዘን ስለሌለው ነበር።

50 ሰባቱ የራብ ዓመታት ከመምጣቱ በፊት፣ የሃልዮቱ ካህን የጳጥፊ ልጅ አሸናፊ ለየሴፍ ሁለት ወንዶች ልጆች ወለደችለት። ያዮሴፍም፣ “እግዚአብሔር (አሉሃም) መከራዬን ሁሉ፣ የአባቴንም ቤት እንድረሳ አድርጎኛል” በማለት የመጀመሪያ ልጁን ስም ምናሴጫ አለው። 52 እንደዚህም፣ “መከራ በተቀበልኩበት ምድር እግዚአብሔር (አሉሃም) ፍሬያማ አደረገኝ” ሲል ሁለተኛ ልጁን ኤፍሬም አለው።

53 በግብፅ ምድር የነበረው ሰባቱ የጥጋብ ዘመን ዐለፊና 54 የሴፍ አስቀድሞ እንደተናገረው የሰባቱ ዓመት የራብ ዘመን ጀመረ። ሌሎች አገሮች ሁሉ ሲራቡ፣ በመላው የግብፅ ምድር ግን ምግብ ነበር። 55 ራብ በመላው የግብፅ ምድር መስፋፋት ሲጀምር፣ ሕዝቡ ምግብ ይሰጠን በማለት ወደ ፈርዖን ጮኹ። ፈርዖንም ግብዓውያኑን፣ “ወደ የሴፍ ሂዱና የሚላችሁን አድርጉ” አላቸው።

56 ራብ በአገሩ ላይ እየተስፋፋ ስለሄደ፣ የሴፍ ጌተራዎቹን ከፍቶ እህሉ ለግብዓውያን እንዲሸጥ አደረገ። ምክንያቱም ራብ በመላዬቱ ግብፅ ጸንቶ ነበር። 57 ራብ በመላው ዓለም ጸንቶ ስለ ነበር፣ የየአገሩ ሰዎች ሁሉ ከየሴፍ ዘንድ እህል ለመሸመት ወደ ግብፅ ምድር መጡ።

የየሴፍ ወንድሞች ወደ ግብፅ ሄዱ

42 ያዮቆብ በግብፅ እህል መኖሩን ሲሰማ፣ ልጆቹን እንዲህ አላቸው፣ “ለምን እርስ በርስ ትተያያዳችሁ? 2 በግብፅ እህል መኖሩን ስምቻለሁ፣ ስለዚህ ከመሞት መሰንበት ይሻሻልና ወደዚያው ወርዳችሁ እህል ሸምቱልን” አላቸው።

3 ከዚያም ዐሥሩ የየሴፍ ወንድሞች እህል ለመሸመት ወደ ግብፅ ወረዱ። 4 ነገር ግን ያዮቆብ የየሴፍን ወንድም ብንያምን፣ ክፉ

41:46 ዘፍ37:2፣ 14፡8፣11፣16፣21፣ ም42:2፣29፣ጳጳ1:19
41:47 ቍ29
41:48 ቍ34
41:49 ዘፍ12:2
41:50 ቍ45
41:51 ዘፍ46:20፣ 48:1፣14፣18፣20፣49፣ 3፣50፣23፣ዘ፡1፣34፣ ዘ83:3፣17፣አሉ4:12፣ 17፣1፣ዘ57:14
41:52 ዘፍ17:6፣ 46:20፣48:1፣5፣50፣ 23፣ዘ፡1፣32፣26፣28፣ ዘ83:3፣17፣አሉ1:4፣ 4፣መላ5፣14፣ዘ57: 20፣2ዘ57:30፣1፣መዘ 60፣7፣ኤር7:15፣ አሉ1:19
41:54 ዘፍ12:10 ፣ኤሥ7:11
41:55 ቍ41፣ዘ8 32፣24፣2ዘ520:9፣ አሉ51:19፣አር5፣ 12፣27፣8፣42፣16፣ 44፣27፣ዮሐ2:5
41:56 ቍ30፣36፣ ዘፍ12:10
41:57 ዘፍ12:10፣ 42:5፣47፣15
42:1 ኤሥ7:12
42:2 ቍ19:33፣ ዘፍ43:24፣8፣44፣25፣ 47፣19፣መዘ33:18-19
42:3 ቍ10፣ዘፍ 43:20
42:4 ቍ38፣ዘፍ 35:18
42:5 ቍ13፣29፣ ዘፍ12:10፣31፣18፣ 41፣57፣45፣17፣ዘ8 32፣24፣ኤሥ7:11
42:6 ዘፍ33:3፣ 41፣36፣41፣ ነሀ 5:14
42:7 ቍ30፣ዘፍ 29:4
42:8 ዘፍ37:2
42:9 ቍ12፣14፣ 16፣30፣ ዘፍ 37:7፣ ዘ81:22፣አሉ2:1፣ 6፣22፣
42:10 ቍ3፣ዘፍ 37:8
42:11 ቍ13፣15፣ 16፣19፣20፣31፣34፣ዘፍ 44፣79፣16፣19፣21፣31 ፣46፣34፣47፣3
42:12 ቍ9
42:13 ቍ5፣11፣ 24፣32፣36፣ዘፍ29:33 ፣ 37፣33፣43፣7፣44፣8፣34 6፣31፣47፣1፣ኤር 31:15
42:14 ቍ9
42:15 ቍ11፣ዘፍ 43፣35፣7፣44፣21፣ 23፣14፣መ፡17፣55
42:16 ቍ11፣9፡

ነገር ይደርስበታል በሚል ፍርሀት ከወንድሞቹ ጋር አላከውም። 5 ራብ በከነዓንም በመበርታቱ፣ እህል ለመሸመት ወደ ግብፅ ከሄዱት ሰዎች መካከል የእስራኤል ልጆችም ነበሩ።

6 በዚህ ጊዜ የሴፍ የምድሪቱ ገዥ ነበር፣ ለአገሩ ሰዎች ሁሉ እህል የሚሸጥላቸው እርሱ ነበር። የየሴፍ ወንድሞችም እንደደረሱ፣ ከፊቱ ቀርበው ወደ ምድር ለጥብለው እጅ ነሡት። 7 የሴፍም ወንድሞቹን ገና ሲያያቸው ወዲያውኑ ዐወቃቸው፣ ነገር ግን እንደማያውቃቸው ሆኖ፣ “ከየት የመጣችሁ ናችሁ?” ብሎ በቀጣ ቃል ተናገራቸው። እነርሱም፣ “እህል፣ ለመሸመት ከከነዓን ምድር የመጣን ነን” ብለው መለሱለት።

8 የሴፍ ወንድሞቹን ቢያውቃቸውም እንኳ እነርሱ ግን አላወቁትም። 9 በዚህ ጊዜ ስለ ወንድሞቹ ያየው ሕልም ትዝ አለውና፣ “ሰላዮች ናችሁ፣ የመጣችሁት አገራችን በየትኛው በኩል ለጥቃት የተጋለጠች መሆኗን ለመሰለል ነው” አላቸው።

10 እነርሱም እንዲህ አሉት፣ “ጌታችን ሆይ፣ እንዲህስ አይደለም፣ አገልጋዮቻችን የመጣው እህል ለመሸመት ነው። 11 ሁላችንም የአንድ አባት ልጆች ነን፣ አገልጋዮቻችሁ የታመንን ሰዎች እንጂ ሰላዮች አይደሉንም።”

12 እርሱም መልሶ፣ “አይደለም፣ በየት በኩል ለጥቃት የተጋለጠች መሆኗን ለመሰለል ነው” አላቸው።

13 እነርሱ ግን መልሰው፣ “እኛ አገልጋዮችህ በከነዓን አገር ከሚኖር ከአንድ ሰው የተወለድን ዐሥራ ሁለት ወንድማማቾች ነን። ትንሹ ወንድማችን አባታችን ዘንድ ሲሆን፣ አንዱ ግን የለም” አሉት።

14 የሴፍም እንዲህ አላቸው፣ “ነገርኋችሁ እኮ፣ ሰላዮች ናችሁ! 15 ታናሽ ወንድማችሁ እዚህ እስካልመጣ ድረስ ከዚህ ንቅንቅ እንደማትሉ በፈርዖን ስም እምላለሁ፣ ማን ነታችሁ የሚረጋገጠውም በዚህ ነው።

16 ባለፈው ከእናንተ አንዱን ላኩና ወንድማችሁን ይዞ ይመለስ፣ የቀራችሁት ግን የተናገራችሁት ቃል እስኪረጋገጥ ድረስ፣ እስር ቤት ትቁያላችሁ። እንደተናገራችሁት ካልሆነ ግን፣ በፈርዖን ስም እምላለሁ፣ ሁላችሁም ሰላዮች ናችሁ” አላቸው።

17 ሁሉንም ሦስት ቀን በእስር አቁያቸው።

18 በሦስተኛውም ቀን የሴፍ እንዲህ አላቸው፣ “እኔ እግዚአብሔርን (አሉሃም) ስለምፈራ

፳51 ምናሴ የሚለው ቃል መርሳት የሚል ትርጉም ካለው የዕብራይስጥ ቃል የመጣ ሲሆን ከዚህ ቃል ጋር አንድ ዐይነት ደምዕ አለው። ፳52 ኤፍሬም የሚለው ቃል በዕብራይስጥ ስጥፍ ፍሬያማ የሚል ትርጉም ካለው ቃል ጋር አንድ ዐይነት ደምዕ አለው።

እንዲህ በማድረግ ሕይወታችሁን አትርፉ።¹⁹ ታማኝ ሰዎች ከሆናችሁ፣ ከመካከላችሁ አንዱ እዚህ እስር ቤት ሲቆይ፣ የቀራችሁት ግን ለተራራት ቤተ ሰቦቻችሁ እህል ትወስዱላቸዋላችሁ።²⁰ ታናሽ ወንድማችሁን ግን ይዛችሁ መምጣት አለባችሁ፤ በዚህም የተናገራችሁት ቃል እውነተኛነት ይረጋገጣል፤ እናንተም ከመሞት ትተርፋላችሁ።” እነርሱም ይህንኑ ለመፈጸም ተስማሙ።

²¹እርስ በርሳቸውም፣ “ይኸው በወንድማችን ላይ ባደረሰው በደል ምክንያት ቅጣታችንን እየተቀበልን ነው። እርሱ እንደ ዚያ ተጨንቆ ስለ ሕይወቱ ሲማጠነን፣ እኛ አልሰማነውም ነበር፤ ይህ መከራ የደረሰብንም በዚህ ምክንያት ነው” ተባባሉ።

²²ሮቤልም መልሶ፣ “በዚህ ልጅ ላይ፣ ክፉ ነገር አታድርጉ” ብዬ አልነበረምን? እናንተ ግን አልሰማችሁኝም፤ ስለዚህም ደሙ ከእጃችን ይፈለጋል” አላቸው።²³ ዮሴፍ የሚያነጋግራቸው በአስተርጓሚ ስለ ሆነ የሚነጋገሩትን እንደሚሰማቸው አላውቁም ነበር።

²⁴ከፊታቸውም ዘወር ብሎ አለቀሰ፤ ከዚያም ወደ እነርሱ ተመልሶ እንደ ገና አነጋገራቸው፤ ስምዖንንም ከእነርሱ ለይቶ ዐይናቸው እያየ አሰረው።

²⁵በስልጅታቸው እህል እንዲሞላላቸው፣ ብሩኝም በየንግድ ሰው ስልቻ ውስጥ መልሰው እንዲያስቀምጡና ለጉዞአቸው ስንቅ እንዲያሰዟቸው የሲፍ ትእዛዝ ሰጠ። ይህም ከተደረገላቸው በኋላ፣²⁶ እህላቸውን በአህዮቻቸው ጭነው ጉዞአቸውን ቀጠሉ።

²⁷በመንገድም ለዐዳር ሰፍረው ሳሉ፣ ከእነርሱ አንዱ ከያዘው እህል ላይ ለአህያው ለመስጠት ስልቻውን ሲፈታ፣ በስልቻው አፍ ላይ ብሩን አገኘ።²⁸ እርሱም ወንድሞቹን፣ “እረ ብሬ ተመልሶልኛል፤ ይኸው ስልቻዬ ውስጥ አገኘሁት” አላቸው።

ሁሉም ልባቸው በድንጋጤ ተሞልቶ እየተንቀጠቀጡ በመተያየት፣ “እግዚአብሔር (ሌላ ማን) ምን ሊያመጣብን ይሆን?” አሉ።

²⁹በከነዓን ምድር ወዳለው ወደ አባታቸው ወደ ያዕቆብ ከደረሱ በኋላ፣ ያጋጠማቸውን ሁሉ እንዲህ ብለው ነገሩት፤³⁰ “የአገሩ ጌታ የሆነው ሰው ምድሪቱን እንደምንሰልል ቁጥርን በቀጣ ተናገረን።

³¹እኛ ግን እንዲህ አልነው፤ እኛ የታመንን ሰዎች እንጂ ሰላዮች አይደለንም።³² እኛ የአንድ አባት ልጆች የሆንን፣ ዐሥራ ሁለት ወንድማማቾች ነን፤ አንዱ የለም፤ ታናሽ ወንድማችን ግን ከአባታችን ጋር

15:19
42:17 ዘፍ40:4
42:18 ዘፍ20:11፤
22:12፤ዘላ19:14፤
25:43፤2ሳሙ23:3
42:19 ቀ፡2:11:16
42:20 ቀ፡15
42:21 ዘፍ37:26-
28፤45:5
42:22 ዘፍ9:5፤
37:21-22፤45:24
42:23 ዘፍ11:7፤
38:16
42:24 ቀ፡13፤ዘፍ29:11፤43:14፤23
42:25 ቀ፡27፤35፤
ዘፍ43:2፤12:18፤21፤
44:1:8፤45:21፤23፤
ኤር40:5
42:26 ዘፍ32:15፤
44:13፤45:17፤1፤ሳሙ25:18፤ኤላ30:6
42:27 ቀ፡25፤መላ19:19፤ኤላ39:9፤ኤላ41:3
42:28 ዘፍ43:23፤
ኤላ2:11፤35:17፤5፤
ማር5:33
42:29 ቀ፡5፤ዘፍ44:24
42:30 ቀ፡7፤9
42:31 ቀ፡11
42:32 ቀ፡13
42:33 ቀ፡2
42:34 ቀ፡11፤24፤
ዘፍ34:10
42:35 ቀ፡25፤ዘፍ43:18
42:36 ቀ፡13፤24
42:37 ዘፍ39:4፤
43:9፤44:32
42:38 ቀ፡4፤ዘፍ37:33፤35፤44፤29፤
34፤48፤7

በከነዓን ይገኛል።”
³³“ከዚህ በኋላ የአገሩ ጌታ የሆነው ሰው እንዲህ አለን፤ ‘ታማኝ ሰዎች መሆናችሁን የማውቀው በዚህ ነው፤ ከእናንተ መካከል አንዱን ወንድማችሁን እዚህ እኔ ዘንድ ትታችሁ የተቀራችሁት ለተራራት ቤተ ሰቦቻችሁ እህል ይዛችሁላቸው ሂዱ።³⁴ ነገር ግን ታናሽ ወንድማችሁን ወደ እኔ አምጡት። በዚያንም ጊዜ ታማኝ ሰዎች እንጂ ሰላዮች አለመሆናችሁን ዐውቃለሁ፤ ወንድማችሁንም መልሼ እስጣችኋለሁ፤ እናንተም በምድሪቱ እንደ ልብ ለመዘዋወር ትችላላችሁ።”

³⁵እህሉንም ሲዘረግፉ በየስልጅቻቸው ውስጥ ብራቸው እንደ ተቋጠረ ተገኘ፤ የእያንዳንዳቸውን የተቋጠረ ብር ሲያዩም፣ እነርሱም ሆኑ አባታቸው ደነገጡ።³⁶ አባታቸው ያዕቆብም፣ “ያለ ልጅ እኮ አስቀራችሁኝ፤ የሲፍ የለም፤ ስምዖንም የለም፤ አሁን ደግሞ ብንያምን ልትወስዱ ትፈልጋላችሁ፤ እረ ምን ጉድ ነው የመጣብኝ!” አላቸው።

³⁷በዚህን ጊዜ ሮቤል አባቱን፣ “መልሼ ባላመጣው፣ ሁለቱን ወንድሞች ልጆቼን ግደላቸው፤ ጎሳፊነቱን ለእኔ ተውልኝ፤ እኔው መልሼ አመጣዋለሁ” አለው።

³⁸ያዕቆብም፣ “ልጅ አብርኤትሁ ወደዚያ አይወርድም፤ ወንድሙ እንደሆነ ሞቶ አልፈ፤ የቀረው እርሱ ብቻ ነው። ይዛችሁት ስትሄዱ በመንገድ ላይ አደጋ ቢደርስበት፣ ሽቦቴን በመሪር ሐዘን ወደ መቃብር³⁹ ታወርዱታላችሁ” አላቸው።

የዮሴፍ ወንድሞች ዳግመኛ ወደ ግብፅ መሄዳቸው

43 ራቡ አሁንም በምድሪቱ ላይ እንደ ጸና ነበር፤² ከግብፅ ያመጡትንም እህል በልተው ከጨረሱ በኋላ፣ አባታቸው “እስቲ እንደ ገና ወርዳችሁ፣ ጥቂት እህል ሽምቱልን” አላቸው።

³ይሁዳ ግን እንዲህ አለው፣ “ያ ሰው ‘ወንድማችሁን ይዛችሁ ካልመጣችሁ ዳግመኛ ፊቴን አታዩም’ ብሎ በጥብቅ አስጠንቅቆናል፤ ፋወንድማችን ከእኛ ጋር እንዲወርድ ከፈቀድህ ወደዚያ ሂደን እህል እንሸምት ልሃለን፤⁵ እርሱን የማትልከው ከሆነ ግን እኛም ወደዚያ አንወርድም፤ ያም ሰው፣ ‘ወንድማችሁን ይዛችሁ ካልመጣችሁ ዳግመኛ ፊቴን አታዩም’ ብሎናል።”

⁶እስራኤልም፣ “ሌላ ወንድም አለን ብላችሁ ለዚያ ሰው በመንገር ለምን ይህን

43:1 ዘፍ12:10
43:2 ዘፍ42:2፤25
43:3 ቀ፡8፤ዘፍ44:14፤18፤42:15፤
46:28
43:4 ዘፍ42:2
43:5 ዘፍ42:15፤
44:26፤2ሳሙ3:13
43:6 ቀ፡8፤11፤

³⁹ ስብራይስጡ ሲላ ይለዋል

ችግር እንዲደርስብኝ አደረጋችሁ?” ሲል ጠየቃቸው።

⁷እነርሱም፣ “ሰውየው ስለ ራሳችንና ስለ ቤተ ሰባችን አጥብቆ ጠየቀን፤ እንደ ገናም አባታችሁ አሁንም በሕይወት አለ? ሌላስ ወንድም አላችሁ’ ሲል ጠየቀን። እኛም ለጥያቄው መልስ ሰጠን። ታዲያ፣ ‘ወንድማችሁን ይዛችሁ ወደዚህ እንድት መጡ’ እንደሚል እንዴት ማወቅ እንችል ነበር?” ብለው መለሱለት።

⁸ይሁዳም አባቱን እስራኤልን እንዲህ አለው “ልጁን ከእኔ ጋር ስደደው፤ እኛም በቶሎ እንሂድ፤ ይህ ከሆነ፤ አንተም፤ እኛም፤ ልጆቻችንም አንሞትም፤ እንተርፋለን። ፀለል ልጆች ደኅንነት እኔ ራሴ ጎሳፊ ነኝ፤ ስለ እርሱም በግል ተጠያቂ እሆናለሁ፤ እርሱንም በደኅና መልሼ ባላመጣውና እዚህ በፊትህ ባላቆመው ለዘላለም በደለኛ እኔ ልሁን። ¹⁰ይህን ያህል ባንዝ ገይ ኖሮ፤ እስካሁን ሁለት ጊዜ ደርሰን መመለስ በቻልን ነበር።”

¹¹ከዚህ በኋላ አባታቸው እስራኤል እንዲህ አላቸው፣ “ነገሩ እንዲህ ከሆነስ ይህን አድርጉ፤ ምድሪቱ ከምታፈራው ምርጥ ነገሮች ጥቂት በለሳን፤ ጥቂት ማር፤ ሽተ፤ ክርቤ ተምርና ለውዝ በየስልታችሁ ይዛችሁ ለዚያ ሰው እጅ መንሻ ውሰዱለት። ¹²በየስልታችሁ አፍ ላይ የተገኘውን ብር መመለስ ስላለባችሁ፤ ዕጥፍ ገንዘብ ያዙ፤ ያ በየ ስልታችሁ ውስጥ የተገኘው ብር ምናል ባት በስሕተት የመጣ ሊሆን ይችላል። ¹³ወንድማችሁንም ይዛችሁ ወደ ሰውዬው በቶሎ ሂዱ። ¹⁴ሌላውን ወንድማችሁንና ብንደምን ይዛችሁ ለመመለስ እንድትችሉ ሁሉን የሚችሉ አምላክ በምሕረቱ የዚያን ሰው ልብ ያራራላችሁ። እንግዲህ ልጆቼንም ባጣ ምን አደርጋለሁ፤ ያመጣውን እቀበላለሁ።”

¹⁵ሰዎቹም እጅ መንሻውን፤ የብሩን ዕጥፍ እንዲሁም ብንደምን ይዘው ተነሡ። ወደ ግብፅም በፍጥነት ወረዱ፤ የሴፍም ፊት ቀረቡ። ¹⁶የሴፍ ብንደምን ከወንድሞቹ ጋር ባየው ጊዜ የቤቱን አዛዥ፣ “እነዚህን ሰዎች ወደ ቤት ይዘሃቸው ሂድ፤ ዛሬ ቀትር ላይ አብረውኝ ስለሚበሉ ፍሪዳ ተጥሎ ምሳ ይዘጋጅ” አለው።

¹⁷አዛዥም የሴፍ የነገረውን አደረገ፤ ሰዎቹንም ወደ የሴፍ ቤት ወስዳቸው። ¹⁸ሰዎቹም ወደ የሴፍ ቤት በመወሰዳቸው ፈሩ፤ እነርሱም፣ “ወደዚህ የመጣነው፤ ቀደም ሲል እዚህ መጥተን ስንመለስ በየስ

ዘፍ17:5፣34:30
 43:7 ቍ27:ዘፍ
 42:13:15፣ 44:19፣
 45:3
 43:8 ቍ3:6:ዘፍ
 29:35፣42:2፣መዝ
 33:18-19
 43:9 ዘፍ42:37፣
 44:10:17፣14ፍ፣
 23:20፣ፊጥ1:18-19
 43:10 ዘፍ45:9
 43:11 ቍ6:ዘፍ
 24:10፣32:13፣37፣
 25:ዘፍ30:23፣1፣
 10:2፣ሐዘ27:17:22
 43:12 ቍ15:ዘፍ
 42:25፣ዘፍ22:47፣
 ም46:31
 43:13 ቍ3
 43:14 ዘፍ17:1፣
 42:24፣ዘፍ13:7፣መዝ
 25:6፣24ፍ፣18:33፣
 አስ4:16
 43:15 ቍ12:ዘፍ
 45:9-13፣47:2፣7፣
 ማፋ2:11
 43:16 ቍ17:24፣
 26:31፣ዘፍ35:18፣
 44:14፣12፣24ፍ፣
 19:17፣አላ22:15፣
 ሉቃ 15:23
 43:17 ቍ16
 43:18 ዘፍ32:11፣
 34:28፣42:25:35፣
 44:14፣44:9:14:16፣
 33:50:18፣34:28
 43:19 ቍ16
 43:20 ዘፍ42:3
 43:21 ቍ15:ዘፍ
 42:25
 43:22 ዘፍ24:12፣
 31:5፣42:24:28፣ዘፍ
 3:6
 43:24 ቍ16:ዘፍ
 18:4
 43:25 ቍ16:ዘፍ
 32:13
 43:26 ቍ16:ዘፍ
 32:13፣33:3፣ማፋ
 2:11
 43:27 ቍ7:ዘፍ
 37:3
 43:28 ዘፍ44:24፣
 27:30፣18:2፣37:7፣
 ዘፍ18:7
 43:29 ዘፍ35:18፣
 42:13፣ዘፍ6:25፣
 መዝ67:4፣11:19:58፣
 ኢሳ30:18-19፣33:2
 43:30 ዘፍ29:11፣
 ዮሐ11:33:38
 43:31 ቍ16:ዘፍ
 45:1፣አላ30:18፣
 42:14፣63:15፣
 64:12

ልቻቻችን ውስጥ ተመልሶ በተጨማሪው ብር ሰበብ ነው። ሰውዬው ጥቃት ሊፈጽምብን፤ አስገድዶ ባሮቹ ሊያደርገንና አህዮቻችንን ሊቀማን ይፈልጋል” ብለው ሠጉ።

¹⁹ወደ የሴፍ ቤት አዛዥ ቀርበው፤ በቤቱ መግቢያ ላይ አነጋገሩት፤ ²⁰እንዲህም አሉት፤ ለመጀመሪያ ጊዜ እህል ለመሸ መት ወደዚህ መጥተን ነበር፤ ²¹ነገር ግን ለዐዳር በሰፈርንበት ቦታ የየስልታችንን አፍ ስንከፍት፤ እያንዳንዳችን በስልታችን አፍ ላይ፤ ብራችንን ሙሉውን አገኘን። ገንዘቡንም ይኸው መልስን ይዘን መጥተናል። ²²አሁንም እህል ለመሸቻ የሚሆነን ተጨማሪ ብር ይዘን መጥተናል፤ ያኔ ገንዘቡን በየስልታችን ውስጥ ማን መልሶ እንዳስቀመጠው ግን አናውቅም” አሉት።

²³የቤቱ አዛዥም፣ “አይዘኑት አትፍሩ፤ በየስልታችሁ ውስጥ ያገኛችሁትን ገንዘብ የሰጣችሁ የእናንተም የአባቶቻችሁም አምላክ (አሉሂም) ነው፤ እኔ እንደሆንኩ ብሩን ተቀብያለሁ” አላቸው። ከዚያም ስምዖንን አውጥቶ አገናኛቸው።

የቤቱ አዛዥ ሰዎቹን ወደ የሴፍ ቤት አስገብቶ እግራቸውን የሚታጠቡበት ውሃ አቀረበላቸው፤ ለአህዮቻቸውም የሚበሉት ገፈራ ሰጣቸው። ²⁵ምሳ በዚያ እንደሚበሉ ተነግሯቸው ስለ ነበር፤ የሴፍ በቀትር ከመግባቱ በፊት እጅ መንሻዎቻቸውን ለማበርከት ተዘጋጁ።

²⁶የሴፍም ወደ ቤቱ ሲገባ ያመጣቸውን እጅ መንሻዎች አበረከቱለት፤ ወደ መሬት ዝቅ ብለውም እጅ ነሡት። ²⁷የሴፍም ስለ ደኅንነታቸው ጠየቃቸው፤ ከዚያም “ሽማግሌ አባት እንዳላችሁ ነገራችሁን ነበር፤ ደኅና ነው? አሁንም በሕይወት አለ?” አላቸው።

²⁸እነርሱም መልሰው፣ “አገልጋይህ አባታችን አሁንም በሕይወት አለ፤ ደኅና ነው። በማለት ወደ መሬት ዝቅ ብለው በአክብሮት እጅ ነሡት።

²⁹የሴፍ በዐይኑ ሲቃኝ የእናቱን ልጅ ብንደምን አየና፤ “ያ የነገራችሁን ታናሽ ወንድማችሁ ይህ ነው?” ብሎ ጠየቃቸው። ብንደምንም፣ “ልጅ፤ እግዚአብሔር (አሉሂም) ይባርክህ” አለው። ³⁰የሴፍ ወንድሙን በማየቱ ስሜቱ በጥልቅ ስለ ተነካ፤ ፈጥኖ ከፊታቸው ገለል አለ፤ ሰወር ያለ ቦታም ፈልጎ፤ ዕልፍኙ ውስጥ አለቀሰ።

³¹ፊቱን ከታጠበ በኋላ፤ ተመልሶ፤ ስሜቱን በመቁጣጠር፤ “ማእድ ይቅረብ” አለ።

ዐ14 ዕብራይስጡ አልገዳይ ይላል።

³²ለዮሴፍ ለብቻው ቀረበለት፤ ለወንድም ቸም ለብቻቸው ቀረበላቸው፤ እንዲሁም ከእርሱ ጋር ለሚበሉት ግብፃውያን ደግሞ ሌላ ገበታ ቀረበላቸው፤ ምክንያቱም ግብፃውያን ከዕብራውያን ጋር አብሮ መመገብን እንደ ጸዮፍ ይቈጥሩት ነበር። ³³ወንድማማቾቹ ከበኩሩ እስከ ታናሹ እንደየዕድሜአቸው በዮሴፍ ፊት በተርታ ተቀምጠው ነበር፤ በመገረምም እርስ በርሳቸው ተደዩ። ³⁴ከዮሴፍ ገበታ ላይ እየተነሣ ለእያንዳንዳቸው ምግብ ሲቀርብ፤ የብንደም ድርሻ ከሌሎቹ አምስት ዕጥፍ ነበር። እነርሱም እንዲህ ባለ ሁኔታ አብረውት ተደስቱ፤ እስኪረኩም ጠጡ።

የብር ዋንጫ በስልቻ

44 ከዚህ በኋላ ዮሴፍ ለቤቱ አዛዥ እንዲህ ሲል መመሪያ ሰጠው፤ ‘የሰዎቹ ስልቻ የሚይዘውን ብር በየስልቻቸው አፍ ክተተው። ²ከዚያም የብር ዋንጫዬን በታናሹ ወንድማቸው ስልቻ አፍ ከእህሉ ዋጋ ጋር ጨምረው።’ አዛዥም ዮሴፍ እንዳለው አደረገ።

³ነሐ ሲቀድ ሰዎቹ ከአሁኖቻቸው ተሸኙ። ላከተማው ምንም ያህል ርቀው ሳይሄዱ፤ ዮሴፍ የቤቱን አዛዥ እንዲህ አለው፤ ‘እነዚያን ሰዎች ቶሎ ድረስባቸውና፤ ‘ለበጎ ነገር ስለምን ክፉ መለሳችሁ? ⁵ይህ ጌታዬ የሚጠባበቅ፤ የተሰወረ ነገርም የሚያውቅ በት ጽዋ አይደለምን? የፈጸማችሁት ድርጊት ክፉ ነው’ በላቸው።

⁶የቤቱ አዛዥም እንደ ደረሰባቸው፤ ልክ እንደተባለው ተናገራቸው። ⁷እነርሱ ግን እንዲህ አሉት፤ ‘ጌታችን እንዲህ ያለ ነገር ለምን ይናገራል? እኛ አገልጋዮችህ እንዲህ ያለውን ነገር አናደርገውም። ⁸ከዚህ ቀደምም በየስልቻቸውን አፍ የተገኘውን ብር ከከፍን እንኳ መልሰን አምጥተናል፤ ታዲያ አሁን ብር ወይም ወርቅ ከጌታህ ቤት እንዴት እንሰርቃለን? ⁹የጠፋው ዕቃ ከአገልጋዮችህ የተገኘበት ይሙት፤ የቀረነው የጌታችን ባሮች እንሁን።’

¹⁰እርሱም ‘መልካም ነው፤ እንዳላችሁት ይሁን፤ ጽዋው የተገኘበት ሰው ባሪያዬ ይሆናል፤ የቀራችሁት ግን ከበደሉ ነጻ ትሆናላችሁ’ አላቸው።

¹¹እያንዳንዱ ሰው ጭነቱን ወዲያውኑ አራግፎ ስልቻውን ፈታ። ¹²ከዚያም አዛዥ ፍተሻውን ከታላቁ ጀምሮ እስከ ታናሹ ድረስ ቀጠለ። በመጨረሻም፤ ጽዋው በብንደም ስልቻ ውስጥ ተገኘ። ¹³በዚህ ጊዜ ልብላቸውን በሐዘን ቀደዱ፤ ሁሉም ስልቻቸውን በየአሁኖቻቸው ጭነው ወደ ከተ

43:32 ዘፍ14:13፣ 46:34፣ዘ08:26፣ገላ2፣12
43:33 ዘፍ35:23፣ 42:13፣44:12
43:34 ዘፍ37:33፣ 2ገ125:30፣ሉቃ15:23

44:1 ዘፍ42:25፣ 43:16
44:2 ቍ5:8፣10፣ 12:16
44:3 መላ19:9
44:4 ዘፍ43:16፣ መዝ 35:12፣ 38:20፣ 109:5፣ ምሳ 17:13፣ ኤር18:20
44:5 ቍ2፣ዘፍ30፣ 27፣ዘ8፣18፣10-14
44:7 ዘፍ18:25፣ 42:11
44:8 ቍ2፣ዘፍ31፣ 30፣42፣13፣25፣ 43:15፣
44:9 ቍ10፣ዘፍ 42:11፣31፣32፣ 43:18
44:10 ቍ2፣9፣17፣ 33፣ዘፍ43፣9
44:12 ቍ2፣ዘፍ 31፣34፣43፣16፣33
44:13 ዘፍ37፣29፣ 42:26
44:14 ቍ16፣ዘፍ 29፣35፣33፣3፣ 43:3፣18
44:15 ዘፍ12፣18፣ 30፣27
44:16 ቍ2፣14፣ 22፣24፣ዘፍ37፣8፣42፣ 11፣43፣18፣መዝ 26፣6፣73፣13
44:17 ቍ10፣ዘፍ 18፣25፣43፣9
44:18 ቍ16፣ዘፍ 18፣30፣29፣35
44:19 ዘፍ42፣11፣ 43:7
44:20 ዘፍ37፣3፣ 33፣42፣13
44:21 ዘፍ42፣11፣ 15
44:22 ቍ16፣ዘፍ 37፣35
44:23 ዘፍ42፣15፣ 43:5
44:24 ቍ16፣ዘፍ 42፣29፣43፣28
44:25 ዘፍ42፣2
44:26 ዘፍ43፣5
44:27 ዘፍ43፣28፣ 46:19

ማዬቱ ተመለሱ።
¹⁴ይሁዳና ወንድሞቹ ወደ ዮሴፍ ቤት ሲገቡ፤ እርሱ ገና ከቤቱ አልወጣም ነበር። እነርሱም ከፊቱ መሬት ላይ ተደፉ። ¹⁵ዮሴፍ ፍም፤ ‘ለምን እንዲህ ያለ ነገር አደረጋችሁ? እንደ እኔ ያለ ሰው ስውር ነገርን የሚያውቅበት ልዩ ጥበብ እንዳለው አታውቁ ምን?’ ሲል ጠየቃቸው።

¹⁶ይሁዳም፤ ‘ከእንግዲህ ለጌታችን ምን ማለት እንችላለን? ምንስ እንመልሳለን? እንዲህ ካለው በደል ንጹሕ መሆናችንን ማስረዳትስ እንዴት ይቻላል? እግዚአብሔር (አሎሃም) የእኛን የአገልጋዮችህን በደል ገልጦአል፤ ከእንግዲህ ጽዋው የተገኘበት ብቻ ሳይሆን ሁላችንም ባሮችህ ነን’ አለ።

¹⁷ዮሴፍም፤ ‘ይህንን ልጽሞ አላደርገውም፤ ባሪያዬ የሚሆነው ጽዋው የተገኘበት ሰው ብቻ ነው፤ የቀራችሁት በሰላም ወደ አባታችሁ ተመለሱ’ አላቸው።

¹⁸ይሁዳም ወደ ዮሴፍ ቀረብ ብሎ፤ ‘ጌታዬ ሆይ፤ እኔ አገልጋይህ አንዲት ቃል ብቻ ልናገር፤ አንተም የፈርዖን ያህል የተከበርህ ስለሆንህ፤ እባክህን እኔን አገልጋይህን አትቈጣኝ። ¹⁹ጌታዬ ‘አባት ወይም ወንድም አላችሁ?’ ብሎ አገልጋዮቹን ጠይቄ ነበር። ²⁰እኛም፤ ‘አዎን፤ ሽማግሌ አባት አለን፤ አባታችንም በስተርጅና የወለደው ትንሽ ልጅ አለው፤ ወንድምየው ሞቶአል፤ ከአንድ እናት ከተወለዱት ልጆች መካከል የተረፈው እርሱ ብቻ ነው፤ አባቱም በጣም ይወደዳል’ ብለንህ ነበር።

²¹‘ከዚያም አንተ አገልጋዮችህን፤ ‘እንዳ የው ወደ እኔ አምጡት’ አልሸን። ²²እኛም ለጌታዬ ‘ልጁ ከአባቱ ሊለይ አይችልም፤ ከተለየው ደግሞ አባትየው ይሞታል’ አልንህ። ²³አንተ ግን እኛን አገልጋዮችህን፤ ‘ታናሽ ወንድማችሁ አብሮአችሁ ወደዚህ ካልመጣ ዳግመኛ ፊቱን አታዩም’ አልሸን። ²⁴እኛም ወደ አገልጋይህ ወደ አባቱ በተመለሰን ጊዜ አንተ ጌታዬ ያልሸንን ነገር ነው።

²⁵‘ከዚያም አባታችን እስኪ ተመልሳችሁ ጥቂት እህል ሸምቱልን’ ሲለን፤ ²⁶‘መሄድ አንችልም፤ መሄድ የምንችለው ታናሽ ወንድማችን አብሮን ሲሄድ ብቻ ነው።’ ታናሽ ወንድማችንን ይዘን ካልሄድን በስተቀር፤ የሰውየውን ፊት ማየት አንችልም’ አልነው።

²⁷‘አገልጋይህ አባቴም እንዲህ አለን፤ ‘ሚስቴ ሁለት ወንዶች ልጆች እንደ ወለደችልኝ ታውቃላችሁ፤ ²⁸አንዱ በወጣበት

በመቅረቱ፤ “በእርግጥ የአውሬ እራት ሆኖአል” አልሁ፤ ከዚያ ጊዜ ጀምሮ ይኸው የውሃ ሽታ ሆኖ ቀርቶአል።²⁹ አሁን ደግሞ ይህን ልጅ ወስዳችሁ አንዳች ጉዳት ቢደርስበት ሽቡቴን በመሪር ሐዘን ወደ መቃብር⁴ ታወርዱታላችሁ።”

³⁰“እንግዲህ አሁን ልጁን ሳንይዝ ወደ አገልጋይህ ወደ አባቴ ብመለስ፤ ሕይወቱ ከልጁ ሕይወት ጋር በጥብቅ የተሳሰረ ስለሆነ፤ ³¹የልጁን ከእኛ ጋር አለመኖር ሲያይ አባቴ ይሞታል። ከዚህም የተነሣ እኛ አገልጋዮችህ የአባታችንን ሽቡት በመሪር ሐዘን ወደ መቃብር እናወርደዋለን። ³²እኔ አገልጋይ፤ ልጄን መልሼ ሳላመጣ ብቀር፤ ለዘላለም በደለኛ አድርገህ ቀጠረኝ” በማለት፤ ስለ ልጁ ደገንነት በአባቴ ፊት ራሴን ዋስ አድርጌአለሁ።

³³“ስለዚህ አሁን፤ አገልጋይህ በልጁ ፊትታ የአንተ የጌታዬ ባሪያ ሆኜ እዚሁ ልቅር፤ ልጄ ግን ከወንድሞቹ ጋር ይመለስ። ³⁴ልጄን ሳልይዝ እንዴት ተመልሼ ወደ አባቴ እሄዳለሁ? ፈጽሞ አላደርገውም፤ እባክህ በአባቴ ላይ የሚደርሰውን መከራ እንዳይ አታድርገኝ።”

ዮሴፍ ለወንድሞቹ ራሱን ገለጠ

45 በዚያን ጊዜ ዮሴፍ አጠገቡ በነበሩ ሰዎች ፊት ስሜቱን ሊገታ ባለመቻሉ፤ “እዚህ ያሉትን ሰዎች በሙሉ አስወጡልኝ” ብሎ ጮኾ ተናገረ፤ ስለዚህም ዮሴፍ ራሱን ለወንድሞቹ በገለጠበት ጊዜ፤ ከእርሱ ጋር ሌላ ማንም ሰው አልነበረም። ዮሴፍም ድምፁን ከፍ አድርጎ

በማልቀሱ፤ ግብፃውያን ስሙት፤ ወሬውም ወደ ፈርዖን ቤተ ሰዎች ደረሰ።

³ዮሴፍም ወንድሞቹን፤ “እኔ ዮሴፍ ነኝ፤ ለመሆኑ አባቴ እስካሁን በሕይወት አለ?” ስል ጠየቃቸው። ወንድሞቹ ግን በሬቱ ተደናግጠው ስለ ነበር መልስ ሊሰጡት አልቻሉም።

⁴ዮሴፍም ወንድሞቹን፤ “እስቲ ወደ እኔ ቀረብ በሉ” አላቸው፤ ወደ እርሱም በቀረቡ ጊዜ እንዲህ አለ፤ “ወደ ግብፅ የሽጣችሁን ወንድማችሁ እኔ ዮሴፍ ነኝ፤ ⁵አሁንም በመሸጣችሁ አትቁጩ፤ በራሳችሁም ዐትዙ፤ ምክንያቱም እግዚአብሔር (አሉሃም) ሕይወት ለማዳን ሲል ከእናንተ አስቀድሞ እኔን ወደዚህ ልኮኛል። ⁶በምድር ላይ ራብ ከገባ ይኸው ሁለት ዓመት ሆነ፤ ከዚህ በኋላም የማይታረስባቸውና ስብል የማይሰበሰቡባቸው አምስት ዓመታት ገና አሉ። ነገር ግን እግዚአብሔር (አሉሃም) ሕ

44:28 ዘፍ37:33፤ 45:26:28፤ 46:30፤ 48:11
44:29 ዘፍ37:35፤ 42:38
44:30 ዘፍ43:28፤ 1፡ሳሙ18:1፤2፡ሳሙ1:26
44:31 ቍ22:ዘፍ37:35፤42:11
44:32 ዘፍ42:37
44:33 ቍ10:ዘፍ43:18፤4፡ሐ15:13
44:34 ዘፍ42:38፤ አስ8:6
45:1 ዘፍ43:31፤ 2፡ሳሙ13:9
45:2 ቍ16:ዘፍ29:11፤4፡ሐ7:13
45:3 ቍ15:ዘፍ43:7፤44:20፤4፡ሐ21:6፤23:15፤ማቴ17:6፤ማር6:49-50
45:4 ዘፍ27:21-22፤37:28
45:5 ቍ7-8:ዘፍ42:21፤22፤50:20፤ አ፡ዮ10:12፤መዝ105:17
45:6 ዘፍ41:30
45:7 ቍ5:ዘፍ49:18፤ዘፍ15:2፤1፡ሳሙ14:45፤25:9፤2፡ዮ13:5፤19:4፤30:31፤ ዕ፡ዘፍ8:13፤አስ4:14፤ አ፡ሳ1:9፤10:20፤21፤ 11:11፤16፤25፤9፤34፤6:3፤ኤር6:9፤42:2፤ 50:20፤ግንባ4:7፤ 5፡7፤7፡7፤ሰፍ2:7
45:8 ቍ5:ዘፍ41:41፤መሳ17:10፤2፡ዮ6:21፤13:14
45:9 ዘፍ43:10፤ 15:ሐሥ7:14
45:10 ዘፍ46:6-7፤28:34፤47:11፤11:27፤50:8፤ዘፍ8:22፤ 9:26፤10:24
45:11 ዘፍ41:30፤ 47:12፤50:21፤መዝ102:17
45:12 ዘፍ35:18፤ ግር6:50
45:13 ዘፍ41:41፤ 43:15፤4፡ሐ7:14
45:14 ዘፍ29:13፤ 35:18
45:15 ቍ3:ዘፍ29:11፤13፤46:4፤ ሉቃ15:20
45:16 ቍ2:ዘፍ50:7፤41፤37፤ሐሥ7:13
45:17 ዘፍ42:5፤26
45:18 ቍ20:ዘፍ20:15፤46:34፤47:6፤11፤27፤ዕ፡ዘፍ12፤ መዝ37:19፤አ፡ሳ1:19፤ኤር40:4
45:19 ቍ21:27፤ ዘፍ46:5፤ዘፍ7:3-8

ይወታችሁን በታላቅ ማዳን ለመታደግና፣ ዘራችሁ ከምድር ላይ እንዳይጠፋ በማሰብ ከእናንተ አስቀድሞ ወደዚህ ላከኝ።

⁸“ስለዚህ አሁን ወደዚህ የላከኝ እግዚአብሔር (አሉሃም) እንጂ እናንተ አይደላችሁም፤ እርሱም ለፈርዖን እንደ አባት፤ በቤት ንብረቱ ላይ ጌታ፤ እንዲሁም በግብፅ ምድር ላይ ገዥ አደረገኝ። ⁹አሁንም በፍጥነት ወደ አባቴ ተመልሳችሁ እንዲህ በሉት፤ ልጄህ ዮሴፍ እንዲህ ይላል፤ እግዚአብሔር (አሉሃም) የመላው ግብፅ ጌታ አድርጎኛል፤ ስለዚህ ሳትዘገይ ወደ እኔ ና። ¹⁰ልጆችህን፤ የልጅ ልጆችህን፤ በጎችህን፤ ፍየሎችህን፤ ከብቶችህንና ያለህን ሁሉ ይዘህ በአቅራቢያዬ በጌሄም ትኖራለህ። ¹¹ገና ወደ ፊት የሚመጣ የአምስት ዓመት ራብ ስላለ፤ በዚያ የሚያስፈልጋችሁን እኔ እሰጣችኋለሁ፤ ያለበለዚያ ግን አንተና ቤተ ሰዎችህ ያንተም የሆነው ሁሉ፤ ችግር ላይ ትወድቃላችሁ።”

¹²“ፊታችሁ ሆኜ የማናግራችሁ እኔ ዮሴፍ ራሴ መሆኔን እናንተም ሆናችሁ ወንድሜ ብንያም በዐይናችሁ የምታዩት ነው። ¹³በግብፅ ስላለኝ ክብርና ስላያችሁትም ሁሉ ለአባቴ ንገሩት፤ አባቴንም በፍጥነት ይዛችሁት ኑ።

¹⁴ከዚያም በወንድሙ በብንያም ዐንገት ላይ ተጠምጥሞ አለቀሰ፤ ብንያምም እያለቀሰ ዮሴፍን ዐቀፈው። ¹⁵የቀሩትንም ወንድሞቹን አንድ በአንድ እየሳመ አለቀሰ። ከዚያም ወንድሞቹ ከእርሱ ጋር መጨዋወት ጀመሩ።

¹⁶የዮሴፍ ወንድሞች መምጣት በፈርዖን ቤተ መንግሥት በተሰማ ጊዜ፤ ፈርዖንና ሹማ ምንቱ ሁሉ ደስ አላቸው። ¹⁷ፈርዖንም ዮሴፍን እንዲህ አለው፤ “ለወንድሞችህ እንዲህ ብለህ ንገራቸው፤ ‘እንዲህ አድርገ፤ አህዮቻችሁን ጭናችሁ ወደ ከነዓን ምድር ተመለሱ። ¹⁸ከዚያም አባታችሁንና ቤተ ሰባችሁን ይዛችሁ ወደ እኔ ኑ፤ እኔም እጅግ ለም ከሆነው የግብፅ ምድር እሰጣችኋለሁ፤ በምድሪቱ በረከት ደስ ብሎ አችሁ ትኖራላችሁ።” ¹⁹“ደግሞም እንዲህ ብለህ እዘዛቸው፤ ‘ይህን አድርገ፤ ከግብፅ ምድር ልጆቻችሁንና ሚስቶቻችሁን የምታንገዙበት ሠረገላዎች ወስዳችሁ፤ አባታችሁን ይዛችሁት ኑ። ²⁰ስለ ንብረታችሁ ምንም አታስቡ፤ ከግብፅ ምድር እጅግ ለም የሆነው የእናንተ ይሆናልና።”

²¹የእስራኤልም ልጆች ይህንን አደረጉ።

⁴29 ቍ31 ላይ ያለውንም ጨምሮ ዕብራይስጡ ሲኦል ይለዋል ፣7 ወይም በሕይወት እንደ ተረፉ ታላቅ ሰራዊት ለመታደግ

23የዳን ልጅ፡-
 ሐሺም ነው፤
 24የንፍታሌም ልጆች፡-
 ያሕጽኤል፣ ጉኒ፣ ዩጸርና ሺሌም ናቸው፤
 25እነዚህ ሰባቱ ልጆች ሁሉ ላባ ለልጁ ለራሔል ከሰጣት ከባላ ላይ ያዕቆብ የወለዳቸው ናቸው።
 26ያዕቆብ ጋር ወደ ግብፅ የሄዱት የገዛ ዘርፎቹ ብዛት ሥልሳ ስድስት ሲሆን ይህ ቍጥር ግን የልጆቹን ማስቶች አይጨምርም።
 27የሴፍ በግብፅ የወለዳቸውን ሁለት ልጆች ጨምሮ፣ ወደ ግብፅ የወረደው የያዕቆብ ቤተሰብ ቍጥር ሰባ ነበር።
 28ያዕቆብም ወደ ጌሤም ለመሄድ መመሪያን ይቀበል ዘንድ፣ ይሁዳን አስቀድሞ ወደ ዮሴፍ ላከው። እነርሱም ጌሤም ሲደርሱ፣ ጃሴፍ ሠረገላውን አዘጋጅቶ፣ አባቱን እስራኤልን ለመቀበል ወደ ጌሤም አመራ። የሴፍ አባቱ ዘንድ እንደ ደረሰ፣ ዐንገቱ ላይ ተጠምጥሞ ለረጅም ጊዜ አለቀሰ።
 30እስራኤልም የሴፍን፣ “በሕይወት መኖርህን ስላየሁ፣ ከእንግዲህ ብሞትም አይቈጩኝ” አለው።
 31ከዚህ በኋላ የሴፍ ወንድሞቹንና የአባቱን ቤተ ሰዎች እንዲህ አላቸው፣ “ወደ ፈርዖን ወጥቼ አናግረዋለሁ፤ እንዲህም እለዋለሁ፣ በከነዓን ምድር የሚኖሩት ወንድሞቼና የአባቴ ቤተ ሰዎች ወደ እኔ መጥተዋል። 32ሰዎቹ ከብት የሚጠብቁ ስለሆኑ እረኞች ናቸው፤ ሲመጡም በጎቻቸውን፣ ፍየሎቻቸውንና ከብቶቻቸውን እንዲሁም ያላቸውን ሁሉ ይዘው መጥተዋል።” 33ፈርዖን አስጠርቶአቸው፣ “ሥራችሁ ምንድን ነው?” ብሎ ቢጠይቃችሁ፣ 34እና ንተ እኛ ባሮችህ ሥራችን ከልጅነታችን ጀምሮ ልክ እንደ አባቶቻችን ከብት ማርባት ነው” ብላችሁ መልሱለት። ከዚያም ግብፃውያን ከብት አርቢዎችን እንደ ጸያፍ ስለሚቈጥሩ፣ በጌሤም ምድር እንድትኖሩ ይፈቅድላችኋል።”

47 የሴፍም ወደ ፈርዖን ሄደ፣ “አባቴና ወንድሞቼ በጎቻቸውን፣ ፍየሎቻቸውን እንዲሁም ያላቸውን ሁሉ ይዘው ከከነዓን አገር መጥተው በጌሤም ሰፍረዋል” አለው። ጃሴፍም ለሴፍ ለአምስቱን መርጦ፣ ፈርዖን ፊት አቀረባቸው።
 3ፈርዖን የዮሴፍን ወንድሞች፣ “ሥራችሁ ምንድን ነው?” ሲል ጠየቃቸው።
 እነርሱም ፈርዖንን፣ “እኛ አገልጋዮችህ ልክ እንደ አባቶቻችን ከብት አርቢዎች ነን”

46:21 ዘ፡26:38-41፣1ዜ፡97:6-12፣ 8:1:3
 46:22 ዘ፡29:6
 46:23 ዘ፡30:6፣ ዘ፡26:42
 46:24 ዘ፡30:8
 46:25 ዘ፡24:61፣ 30:8
 46:26 ቍ:5-7፣ዘ፡1:5 ዘ፡810:22
 46:27 ዘ፡34:30፣ 41:45፣ሐ፡7:14
 46:28 ዘ፡43:3፣ 45:10
 46:29 ቍ:1:4:30፣ ዘ፡29:11፣32:28፣ 41:43፣47:29፣31፣ ሉ:ቃ:15:20
 46:30 ቍ:29፣ዘ፡44:28
 46:31 ዘ፡42:13፣ 45:10
 46:32 ዘ፡37:2፣ 45:20፣ 47:3
 46:33 ዘ፡47:3
 46:34 ዘ፡34:10፣ 42:11፣43:32፣ 45:10:47:3
 47:1 ዘ፡42:13፣ 46:31
 47:2 ዘ፡43:15
 47:3 ዘ፡42:11፣ 46:32:33
 47:4 ዘ፡46:34፣ ዘ፡12:10፣ፍ:7:1፣ 15፡18:5፣ኤ:14:5-6፣ኤ:18
 47:6 ዘ፡13:9፣ 34:10፣39:4:45፣ 18፡ዘ፡18:21:25፣ ዘ፡1:13:15፣2ዜ፡5:19፣5፡መ፡15:2
 47:7 ቍ:10፣ዘ፡43:15፣2፡ዐ፡14፣ 22፡19:39፣15፡ 8:66
 47:9 ዘ፡3:17፣ 25፡7፡መ፡139:4:12፣ 89:47፣ኢ:፡8:9
 47:10 ቍ:7
 47:11 ዘ፡45:10፣ 18፡ዘ፡11:11፣12:37፣ ዘ፡33:3:5
 47:12 ዘ፡45:11
 47:13 ዘ፡12:10፣ 41:30
 47:14 ዘ፡41:34፣ 36፡ዘ፡7:23፣8:24፣ ኤ:43:9
 47:15 ቍ:16:18፣ 19፡ዘ፡41:57፣ዘ፡16:3
 47:16 ቍ:15:18፣ 19
 47:17 ዘ፡12:16፣ ዘ፡14:9

አሉት፤ ፋደግሞም፣ “በከነዓን ምድር ራቡ እጅግ የጸና በመሆኑ በጎችና ፍየሎች የሚሰማሩበት በማጣታቸው፣ ለጊዜው እዚህ ለመኖር መጥተናል፤ አሁንም ባሮችህ በጌሤም ምድር እንድንኖር እንድትፈቅድልን እንለምንሃለን” አሉት።
 5ፈርዖንም የሴፍን እንዲህ አለው፣ “አባትህና ወንድሞችህ ወደ አንተ መጥተዋል፤ ፍየላብ ምድር እንደ ሆነ በእጅህ ነው፤ አባትህንና ወንድሞችህን ምርጥ በሆነው ምድር አስፍራቸው፤ በጌሤም ይኑሩ። ከመካከላቸው ልዩ ችሎታ ያላቸው መኖራቸውን የምታውቅ ከሆነ፣ የከብቶቹ ጎሳፊዎች አድርጋቸው።”
 7ከዚህ በኋላ የሴፍ አባቱን ያዕቆብን ቤተ መንግሥት አግብቶ በፈርዖን ፊት አቀረበው፣ ያዕቆብ ፈርዖንን ከመረቀው በኋላ 8ፈርዖን፣ “ለመሆኑ ዕድሜህ ምን ያህል ነው?” ሲል ያዕቆብን ጠየቀው።
 9ያዕቆብም ለፈርዖን፣ “በምድር ላይ በእንግዲህ ያሳለፍኩት ዘመን 130 ዓመት ነው፤ ይህም አባቶቼ በእንግዲህ ከኖሩበት ዘመን ጋር ሲነጻጸር አጭር ነው፤ ችግር የበዛበትም ነበር” ሲል መለሰለት። 10ከዚያም ያዕቆብ ፈርዖንን መርቆ፣ ተሰናብቶት ወጣ።
 11የሴፍም አባቱንና ወንድሞቹን በግብፅ እንዲኖሩ አደረገ፣ ፈርዖን በሰጠው ትእዛዝ መሠረት ምርጥ ከሆነው ምድር ራም ሴን በርስትነት ሰጣቸው። 12የሴፍም ለአባቱ፣ ለወንድሞቹና ለመላው የአባቱ ቤተ ሰዎች በልጆቻቸው ቍጥር ልክ ቀለብ እንዲሰፈርላቸው አደረገ።

የራቡ ዘመንና የዮሴፍ አመራር
 13በመላው ምድር እህል ባለመኖሩ ራቡ እየጸና ሄደ፤ ከዚህ የተነሳም ግብፅና ከነዓን በራብ እጅግ ተጉዳ። 14የሴፍ የግብፅና የከነዓን ሰዎች እህል በመሸመት የከፈሉትን ገንዘብ ሁሉ ሰብስቦ ወደ ፈርዖን ቤተ መንግሥት አስገባ። 15የግብፅና የከነዓን ሕዝቦችም ገንዘባቸው ባለቀ ጊዜ፣ ግብፃውያን ሁሉ ወደ ዮሴፍ ቀርበው፣ “የምን በላው እህል ስጠን፣ ገንዘባችን አልቆብናል፤ ዐይንህ እያየ እንዴት በራብ እንለቅ?” አሉት።
 16የሴፍም፣ “ከብቶቻችሁ አምጡ፤ ገንዘባችሁ ካለቀ በከብቶቻችሁ ለውጥ እህል

27 ከዕብራይስጡ ጋር ተመሳሳይ ሲሆን ሰባ ሊቃናት ግን ዘጠኝ ልጆች ይለዋል
 27 ከዕብራይስጡ ጋር ተመሳሳይ ሲሆን (ዘ፡ 1:5 እና ማጠ ይመ) ሰባ ሊቃናት ግን (ሐ፡ 7:14 ይመ) ሰባ አምስት ይለዋል
 29 ዕብራይስጡ በፋፍ ላይ ይለዋል
 7 ወይም በፋፍ ላይ ካቀረበ

እሰጣቸደላሁ አለ።¹⁷ ስለዚህ ከብቶቻቸውን ወደ ዮሴፍ አመጡ፤ እርሱም በፈረሰቻቸው፣ በበጎቻቸው፣ በፍየሎቻቸው፣ በከብቶቻቸውና በአህዮቻቸው ለውጥ እህል ሰጣቸው። በከብቶቻቸው ልዋጭ ባገኙት ምግብ የዚያን ዓመት ራብ እንዲወጡት አደረገ።

¹⁸ የም ዓመት ካለፈ በኋላ ሕዝቡ በሚቀጥለው ዓመት ወደ ዮሴፍ መጥተው እንዲህ አሉት፣ “እንግዲህ ከጌታችን የምንሰውረው ምንም ነገር የለም፤ ገንዘባችን አልቆአል፤ ከብቶቻችንም አስረክበን። እንግዲህ ለጌታችን የምንሰጠው፣ ከመሬታችንና ከእኛ ከራሳችን በስተቀር፣ አንዳችን ነገር የለም።¹⁹ ታዲያ፣ እያየኸን እንዴት እንለቅ? መሬታችንስ ለምን ጠፍ ሆኖ ይቅር? እኛንና መሬታችንን ውሰድና በለውጡ እህል ስጠን፤ እኛ የፈርዖን ገባሮች እንሁን፤ መሬታችንም የእርሱ ርስት ይሁን፤ እኛም እንዳንሞት መሬታችንም ጠፍ ሆኖ እንዳይቀር የምንዘራው ዘር ስጠን።”

²⁰ ስለዚህ ዮሴፍ የግብፅን ምድር ሁሉ ለፈርዖን ገዛለት፤ ራቡም እጅግ ስለጸና ባቸው ግብፃውያን ሁሉ አንዳቸውም ሳይቀሩ መሬታቸውን ሸጡ፤ ምድሪቱም የፈርዖን ርስት ሆነች።²¹ ዮሴፍም የግብፅን ሕዝብ ከዳር እስከ ዳር፣ የፈርዖን ገባር ለፈረገው።²² ሆኖም ዮሴፍ የካህናቱን መሬት አልገዛም፤ ምክንያቱም ካህናቱ ከፈርዖን ቋሚ ድርጎ ስለሚያገኙና ፈርዖን ከሚሰጣቸው ድርጎ በቂ ምግብ ስለ ነበራቸው ነው፤ ከዚህም የተነሳ መሬታቸውን አልሸጡም።

²³ ዮሴፍ ሕዝቡን እንዲህ አላቸው፤ “እነሆ፣ ዛሬ እናንተንም መሬታችሁንም ለፈርዖን ገዛቻችደላሁ ይህን ዘር ወስዳችሁ በመሬት ላይ ዝሩ።²⁴ መከሩ በሚሰበሰብበት ጊዜ ግን ከአምስት እጅ አንዱን ለፈርዖን ታስገባላችሁ፤ ከአምስት እጅ አራቱን ደግሞ ለመሬታችሁ ዘር፣ እንዲሁም ለራሳችሁ፣ ለቤተ ሰባቸህና ለልጆቻችሁ ምግብ ታደርጉታላችሁ።”

²⁵ እነርሱም፣ “እንግዲህ ሕይወታችንን አትርፈህልናል፤ በጌታችን ፊት ሞገስ ካገኘን፣ ለፈርዖን ገባሮች እንሆናለን” አሉት።

²⁶ ስለዚህ ዮሴፍ የምርቱ አንድ አምስተኛ ለፈርዖን እንዲገባ የሚያዝ የመሬት ሕግ አወጣ፤ ይህም ሕግ እስከ ዛሬ ይሠራበታል። በዚያን ጊዜ በፈርዖን እጅ ያልገባው መሬት የካህናቱ ብቻ ነው።

²⁷ በዚህ ጊዜ እስራኤላውያን በግብፅ አገር በጌሜም ይኖሩ ነበር፤ በዚያም ሀብት ንብረት አፈሩ፤ ቆጥራቸውም እጅግ እየበዛ ይሄድ ጀመር።

47:18 ቍ15:16
47:19 ቍ15:16; 21:25 ዘፍ42:2
47:20 ዘፍ12:10
47:21 ቍ19
47:22 ቍ26:ዘፍ14:28-29
47:23 ነሀ5:3; ኢሳ55:10; 61:11
47:24 ዘፍ41:34
47:25 ቍ19:ዘፍ32:5
47:26 ቍ22:ዘፍ41:34
47:27 ዘፍ1:22; 12:2; 17:6; 33:19; 34:5; 10:18

47:28 ዘፍ25:7; መዘ105:23
47:29 ዘፍ19:19; 24:2; 27:2; 27:32; 5:46; 29:መሳ1:24; 2ሳሙ2:6
47:30 ዘፍ15:15; 23:20; 25:9; 29:16; 50:25; ዘወ13:19; ኢሳ24:32; ኤሳ7:15-16
47:31 ዘፍ21:23; 32:10; 24:3; 46:29; ኢሳ2:20; መሳ15:12; 1ሳሙ24:21; 30:15; 1ነገ1:47; 6ሰ1:21
48:1 ዘፍ41:52; 6ሰ1:21
48:2 ቍ8:9; 11:14; 20
48:3 ዘፍ17:1; 28:13; 19:32; 29
48:4 ዘፍ12:27; 15:7; 17:6; 28:13
48:5 ዘፍ29:32; 33; 41:50; 52:1; ዘፍ5:1
48:7 ዘፍ25:20; 35:19; 42:38; 45:ት1; 2:1ሳሙ16:4
48:8 ቍ2:10
48:9 ዘፍ24:60; 33:5

²⁸ የዕቆብ በግብፅ ዐሥራ ሰባት ዓመት ኖረ፤ ዕድሜውም አንድ መቶ አርባ ሰባት ዓመት ነበር።²⁹ እስራኤልም የሚሞትበት ጊዜ መቃረቡን እንደ ተረዳ ልጁን ዮሴፍን አስጠርቶ እንዲህ አለው፤ “በአንተ ዘንድ ሞገስ ካገኘሁ እጅህን በጭኔ ላይ አኑረህ፤ በነገትንና ታማኝነትን ልታደርግልኝ ቃል ግባልኝ፤ በምሞትበት ጊዜ በግብፅ አትቅበረኝ፤³⁰ እኔም ከአባቶቼ ጋር ሳንቀላፋ፣ ከግብፅ አውጥተህ እነርሱ በተቀበሩበት ቦታ ቅበረኝ።”

ዮሴፍም፣ “እሺ፣ እንዳልከኝ አደርጋለሁ” አለ።

³¹ የዕቆብም፣ “በል ማልኝ አለው። ዮሴፍም ማለለት፤ እስራኤልም በዐልጋው ራሱን ላይ ሆኖ ጌንበስ አለ።”[†]

ምናሴና ኤፍሬም

48 ከጥቂት ጊዜ በኋላም፣ “አባትህ ታሞአል” ተብሎ ለዮሴፍ ስለተነገረው ሁለቱን ልጆቹን ምናሴንና ኤፍሬምን ይዞ ሄደ።² ለዮሴፍብ፣ “ልጅህ ዮሴፍ ወደ አንተ መጥቶአል” ተብሎ በተነገረው ጊዜ፣ እስራኤል ተበረታችቶ ዐልጋው ላይ ተቀመጠ።

³ የዕቆብም ዮሴፍን እንዲህ አለው፤ “ሁሉን የሚችል አምላክ! በከነዓን ምድር ሎዛ በምትባል ቦታ ተገለጠልኝ፤ ባረከኝም፤⁴ እንዲህም አለኝ፤ ‘ፍሬም አደርግሃለሁ፣ ይህችንም ምድር ከአንተ በኋላ ለሚነሡ ዘርቻህ የዘላለም ርስት አድርጌ እሰጣቸዋለሁ።’”

⁵ “ወደዚህ ከመምጣቴ በፊት በግብፅ የወለድሃቸው ሁለቱ ልጆችህ ከእንግዲህ የእኔ ልጆች ሆነው ይቁጠራሉ፤ ሮቤልና ስምዖን ልጆቼ እንደ ሆኑ ሁሉ፣ ኤፍሬምና ምናሴም ልጆቼ ይሆናሉ። ፅንገሰርሱ በኋላ የሚወለዱልህ ልጆች ግን፣ የአንተ ይሁኑ፤ በርስት ድልድላቸው ግን በወንድሞቻቸው ስም ይቁጠራሉ። ገነሰሜን ምዕራብ መስጴጦም ያመልስ ኤፍራታ ለመድረስ ጥቂት ሲቀረኝ፣ እናትህ ራኤል በከነዓን ምድር ሞታብኝ ዐዘንሁ። እኔም ወደ ኤፍራታ ማለት ወደ ቤተልሔም በሚወስደው መን ገድ ዳር ቀበርኳት።”

⁸ እስራኤልም የዮሴፍን ልጆች ባየ ጊዜ፣ “እነዚህ እነማን ናቸው?” ሲል ጠየቀ፤

ዮሴፍም፣ “እነዚህ እገዢቤር (ሎዛም) የሰጠኝ

[†]21 ከራቀ ማራውያንና ከሰብ ሊቃናት ጋር ተመሳሳይ ሲሆን (ቮልጊትንም ይመ) የግብርኤት ጽሑፍ ግን ሕዝቡን ወደ ከተሞች አጋዝ ይለዋል።

[‡]31 ወይም እስራኤልም በዐልጋው ራሱን በኩል ስገድ ፀብራይሰጡ ኤልሻዳይ ይላል

ልጆች ናቸው” ብሎ ለአባቱ መለሰለት፤ እስራኤልም፣ “አቅርባቸውና ልመርቃቸው” አለ።

¹⁰በዚህ ጊዜ እስራኤል ዐይኖቹ በእርጅና ምክንያት በመድከማቸው አጥርቶ ማየት ይሳነው ነበር፤ ስለዚህ ዮሴፍ ልጆቹን አባቱ ዘንድ አቀረባቸው፤ አባቱም ስሞ ዐቀፋቸው።

¹¹እስራኤልም ዮሴፍን፣ “ዐይንህን እንደ ገና ዐያለሁ ብዬ አሳሰብኩም ነበር፤ እግዚአብሔር (አሉ-ሃም) ግን ልጆችህን ጭምር ለማየት አበቃኝ” አለው።

¹²ዮሴፍም ልጆቹን ከእስራኤል ጉልበት ፈቀቅ በማድረግ አጌንበሶ በግንባሩ መሬት ላይ ተደፋ። ¹³ከዚያም ዮሴፍ ሁለቱን ልጆቹን ይዞ ኤፍራምን ከራሱ በስተ ቀኝ፣ ከእስራኤል በስተ ግራ፣ ምናሴን ደግሞ

ከራሱ በስተ ግራ፣ ከእስራኤል በስተ ቀኝ በኩል አቀረባቸው። ¹⁴እስራኤል ግን ቀኝ እጁን በታናሹ በኤፍራም ራስ ላይ አኖረ፤ ግራ እጁንም በቀኝ እጁ ላይ አስተላልፎ በበኩሩ በምናሴ ራስ ላይ አኖረ።

¹⁵ከዚህ በኋላ ዮሴፍን ባረከ፤ እንዲህም አለው፡

“አባቶቼ አብርሃምና ይስሐቅ በፊቱ የተመላለሱት እግዚአብሔር (አሉ-ሃም) ፣ ለእኔም እስከ ዛሬ ድረስ በዘመኔ ሁሉ እረኛ የሆነኝ ከምላክ (አላሃም) ፣

¹⁶ከጉዳትም ሁሉ የታደገኝ መልአክ፣ እርሱ እነዚህን ልጆች ይባርክ፤ እነርሱም በስሜ፤

በአባቶቼ በአብርሃምና በይስሐቅ ስም ይጠሩ፤ በምድር ላይ እጅግ ይብዙ።

¹⁷ዮሴፍ፣ አባቱ ቀኝ እጁን በኤፍራም ራስ ላይ ማድረጉን ሲያይ ተከፋ፤ ከኤፍራም ራስ ላይ አንሥቶ በምናሴ ራስ ላይ ለማኖር የአባቱን እጅ ያዘ፤ ¹⁸ዮሴፍም፣ “አባቴ ሆይ፤ እንዲህ አይደለም በኩሩ ይሆኛው ስለሆነ፣ ቀኝ እጅህን እርሱ ራስ ላይ አድርግ” አለው።

¹⁹አባቱ ግን፣ “ዐውቃለሁ፤ ልጄ ዐውቃለሁ፤ እርሱም እኮ ሕዝብ ይሆናል፤ ታላቅም ይሆናል፤ ይሁን እንጂ ታናሽ ወንድሙ ከእርሱ ይበልጣል፤ ዘርቹም ታላቅ ሕዝቦች ይሆናሉ” ብሎ እምቢ አለው። ²⁰በዚያን ዕለት ባረካቸው፤ እንዲህም አላቸው፡

“በአንተ ስም እስራኤል እንዲህ ብሎ ይመርቃል፤

48:10 ዘፍ27:11; 27:29:13
48:11 ቍ2:ዘፍ44:28;50:23;ኢዮ42:16;መዝ103:17;128:6
48:12 ዘፍ19:1; 33:3;37:10; 50:23;ኢዮ3:12
48:13 መዝ16:8; 73:23;110:1;ማቴ25:33
48:14 ቍ2:17; 18:ዘፍ25:23;29:32;41:51
48:15 ዘፍ5:22; 24:60;49:24; 24ሙ5:2;መዝ23:1;80:1;ኢሳ40:11;ኤር23:4
48:16 ዘፍ12:2; 13:4;16:7;24:50; 28:3;13:24ሙ4:9; 1ዘፍ5:1;መዝ71:4; ኤር15:21;ሕዝ47:13;ጳጳ3:17;ቶብ11:21
48:17 ቍ13:14
48:18 ቍ14
48:19 ዘፍ12:2; 17:20;25:23
48:20 ቍ2:ዘፍ24:60;41:51;ዘሌ9:22;ዘዮ2:18;20:6;23:10;23:ዘጳ10:8;21:5;ፍት4:11; ኤር31:9;ቶብ11:21
48:21 ዘፍ15:16; 26:3;28:13;ዘጳ30:3;መዝ126:1;ኤር29:14;ሕዝ34:13
48:22 ዘፍ34:26; 37:8;ኢሱ24:32; ዮሐ4:5
49:1 ዘዮ24:14; ዘጳ31:29;ኤር23:20;ጳጳ28:45
49:2 ቍ16:28; ኢሱ24:1;መዝ 34:11
49:3 ዘፍ29:32; 34:19;41:51;ዘጳ21:17;መዝ78:51; 105:36
49:4 ዘፍ29:29; 34:5;ኢሳ57:20; ኤር49:23
49:5 ዘፍ29:33; 34:34;25:ም4:17
49:6 ዘፍ34:26; ኢሱ11:6;9:24ሙ8:4;ዘፍ18:4; መዝ1:ም41:15; ኤፌ5:11
49:7 ዘፍ34:7;25: ኢሱ19:1;9:21:42
49:8 ዘፍ9:25; 29:35;ዘጳ28:48; 1ዘፍ5:2
49:9 ቍ27:ዘዮ23:24;24:9;ኢዮ38:39;መዝ17:2;10:

“እግዚአብሔር (አሉ-ሃም) እንደ ኤፍራምና እንደ ምናሴ ያድርጋችሁ።” በዚህ ሁኔታም ኤፍራምን ከምናሴ አስቀደመው።

²¹ከዚህ በኋላ እስራኤል ዮሴፍን እንዲህ አለው፤ እኔ የምሞትበት ጊዜ ተቃርቦ አል፤ ነገር ግን እግዚአብሔር (አሉ-ሃም) ከእናንተ ጋር ይሆናል፤ ወደ አባቶቻችሁም ምድር መልሶ ያገባችኋል። ²²እነሆ በሰይፌና በቀ ሱቴ ከአሞራውያን እጅ የወሰደካትን ዐምባ ከወንድሞችህ ድርሻ አብልጩ ለአንተ ሰጥ ቸሃለሁ።”[†]

ያዕቆብ ልጆቹን ባረከ

49:1-28 ማብ - ዘጳ 33:1-29

49 ከዚህ በኋላ ያዕቆብ ልጆቹን ሁሉ አስጠርቶ እንዲህ አላቸው፡ “በኋለኛው ዘመን ምን እንደሚደርስባችሁ እነግራችሁ ዘንድ ተሰብስቡ።

²“እናንተ የያዕቆብ ልጆች ሆይ፤

ተሰብስቡና ስሙ፤

አባታችሁ እስራኤልንም አድምጡ፤

³“ርቤል፣ አንተ የበኩር ልጄ ነህ፤

ኅይሌና የጉብዝናዬም መጀመሪያ፤

በክብር ትልቃለህ በኅይልም

ትበልጣለህ።

⁴እንደ ውሃ የዋለልህ ነህና እልቅና

አይኖርህም፤

የአባትህን መኝታ ደፍረሃል፤

ምንጣፌንም አርክሰሃል።

⁵ስምዖንና ሌዊ ወንድማማቾች፤

ሰይፍቻቸውቸ የዐመፀ መሣሪያዎች ናቸው።

⁶ወደ ሸንጎአቸው አልግባ፤

ገባኤያቸው ውስጥ አልገኝ፤

በቀጣ ተነሣሥተው ሰዎችን ገድለዋል፤

የበሬዎችንም ቋንቋ እንዳሻቸው

ቈራርጠዋል።

⁷እጅግ አስፈሪ የሆነ ቀጣቸው፤

ጭከና የተሞላ ንዴታቸው የተረገመ

ይሁን፤

በያዕቆብ እስትናቸዋለሁ፤

በመላው እስራኤልም አሠራጫቸዋለሁ።

⁸“ይሁዳ፣ ወንድሞችህ ይወድሱሃል፤

እጅህም የጠላቶችህን ማንነት ማቆ ይይዛል፤

የአባትህ ልጆች በፊትህ ተደፍተው

ይሰግዱልሃል።

⁹“አንተ የአንበሳ ደቦል ይሁዳ፤

ከዐደንህ የምትመለስ ልጄ፤

[†]22 ወይም ከወንድሞችህ ድርሻ አብልጩ ለአንተ ሰጥ አንድ ክፍል እሰጥሁ

[‡]5 በሰብራይስጥ የዚህ ቃል ትርጉም አይታወቅም

[§]8 ይሁዳ የሚለው ቃል ውሳኔ የሚል ትርጉም ካለው የባህሪ ደ ስጥ ቃል የመጣ ሲሆን፣ ከዚህ ቃል ጋር አንድ ዐይነት ድምፅ አለው

እንደ አንበሳ ያደፍጣል፤ በምድርም ላይ ይተኛል፤ እንደ እንስት አንበሳም ያደባል፤ ታዲያ ማን ሊቀሰቅሰው ይደፍራል? ¹⁰በትረ መንግሥት ከይሁዳ እጅ አይጠወጣም፤ የገዢነት ምርኮዝም ከእግሮቹ መካከል። ገዢነት የሚገባው እስኪመጣ ድረስ፤ ሕዝቦች ሁሉ ይታዘዙታል። ¹¹አሁንም በወይን ግንድ፤ ውርንጫውንም በምርጡ የወይን ሐረግ ቅርንጫፍ ላይ ያስራል፤ ልብሱን በወይን ጠጅ፤ መጥፋጫውንም በወይን ጭማቂ ያጥባል። ¹²ወይን ለወይን ጠጅ የቀለ፤ ጥርሶቹም ከወተት ይልቅ የነጡ ይሆናሉ። ¹³“ዛብሎን፣ በባሕር ዳር ይኖራል፤ የመርከቦች መጠጊያም ይሆናል፤ ወሰኑም እስከ ሲዶና ይደርሳል። ¹⁴“ይሳኮር፣ ዐጥነተ ብርቱ አሁን፤ በጭነት መካከል የሚተኛ፤ ¹⁵ማረፊያ ቦታው መልካም፤ ምድሪቱም አስደሳች መሆኗን ሲያይ፤ ትከሻውን ለሸክም ያመቻቻል፤ ተገድዶም ያገለግላል። ¹⁶“ዳን፣ ከእስራኤል ነገዶች እንደ አንዱ ሆኖ፤ በራሱ ሕዝብ ላይ ይፈርዳል። ¹⁷ዳን የመንገድ ዳር እባብ፤ የመተላለፊያም መንገድ እፋኝት ነው፤ ጋላቢው የኋሊት እንዲወድቅ፤ የፈረሱን ስኮና ይካክሳል። ¹⁸“እግዚአብሔር ሆይ (ያህዌ)፤ ማዳንህን እጠባብቃለሁ። ¹⁹ጋድን፣ ወራሪዎች አደጋ ይጥሉበታል፤ እርሱ ግን ዳካቸውን ተከታትሎ ብድሩን ይመልሳል። ²⁰አሴር ማእደ ሰፊ ይሆናል፤ ለነገሥታትም የሚስማማ ምግብ ያቀርባል። ²¹ግፍታሌም ነጻ እንደ ተለቀቀች፤ የሚያማምሩም ግልገሎችን እንደምትወልድ ማዳቆ ነው። ²²የሴፍ፣ ፍሬያማ የወይን ተክል፤ በምንጭ ዳር የተተከለ ወይን ነው። ሐረጎቹ ቅጥርን ያለብሳሉ።” ²³ቀስተኞች በጭካኔ አጠቁት፤ በጥላቻም ነደፉት። ²⁴ነገር ግን በያዕቆብ ጎደል አምላክ ክንድ፣ ለረኛው በሆነው በእስራኤል ዐለት፤ ቀስቱ ጸና፤ ጠንካራ ክንዱም ቀለጠፈ።

9:17:12;22:13; 104:21;ሐዝ19:2:5; ማክ5:8;ራእ5:5; 49:10 ዙጉ24:17: 19:መላ11-2:20: 18:11ዜ5:2:28:4; መዝ2:9:60:7:72: 8-11:98:3:108:8; 110:2:ሌላ2:4:26: 18:42:14:45:22: 48:20:49:6:15:15:ሕዝ21:27 49:11 ዘጸ:8:13:2: 14:መላ5:10:10:4; 27:18:32:ሌላ63:2: ዘካ9:9 49:12 ግሌ5:12 49:13 ዘኖ:10:19: 30:20 49:14 ዘኖ:30:18; መላ5:16:መዝ68:13 49:15 ኢሉ19:17- 23:1:ነገ4:6:5:13:19: 21:ሐዝ29:18:ሌላ 14:2:31:8 49:16 ቍ:2:ዘኖ: 30:6 49:17 ቍ:19:መላ 18:27:ኤር18:17: አጥ9:3 49:18 ዘኖ:45:7: መዝ40:1-3:119: 166:174 49:19 ቍ:17:ዘኖ: 30:11 48:20 ዘኖ:30:13; ኢላ25:6;ኢዮ29:6 49:21 ዘኖ:30:8; ኢዮ39:1 49:22 ዘኖ:17:6; 30:24:መዝ80:10:1 28:3:ሐዝ19:10 49:23 ዘኖ:27:4:1; 37:24:ዘኖ:10:3 49:24 ዘኖ:48:15; ዘጸ32:4:15:18:31:ሌ 1:ዮ29:20:34:132: 22:5:1:ሳሙ2:2:24ሳሙ 22:32:2:መዝ18:2:31: 34:19:14:78:35: 89:26:132:2:5:144 31:ሌላ1:24:10:34 31:7:10:26:4:30:29 34:8:149:26:60: 16:63:12:ዕግ1:12 49:25 ዘኖ:17:1; 27:28:28:13:ዘዐ18: 4:ዘጸ7:13:28:4; መዝ27:9:107:38: ምላ10:22:ሌላ66:11 49:26 ዘኖ:37:8; 11ዜ5:1;ሐዝ47:13 3:ዕግ3:6 49:27 ቍ:9:ዘኖ: 35:18:ዘዮ:31:11; ዘጸ2:35:መላ8:24; 20:12-13:ሌላ7:21 38:2:22:8:ዕግ1:8; ሰፍ:3:3 49:28 ቍ:2:ዘኖ: 27:4 49:29 ዘኖ:15:15;

²⁵አንተን በሚረዳህ በአባትህ አምላክ፤ በሚባርክህ፤ ሁሉን ማድረግ በሚችል አምላክ።” ²⁶ከጥንት ተራሮች በረከት፤ ከዘላለም ኩረብቶች ምርቃት ይልቅ፤ የአባትህ በረከት ይበልጣል።” ²⁷ከጥንት ተራሮች በረከት፤ ከዘላለም ኩረብቶች ምርቃት ይልቅ፤ የአባትህ በረከት ይበልጣል።” ²⁸እነዚህ ሁሉ ዐሥራ ሁለቱ የእስራኤል ነገዶች ናቸው። ይህም እያንዳንዳቸውን ተገቢ በሆነው በረከት አባታቸው ሲባርክቸው የተናገረው ቃል ነው። ²⁹ከዚህ በኋላ ያዕቆብ እንዲህ ሲል አዘዛቸው፤ “እነሆ፤ ወደ ወገኖቹ የምሰበሰብበት ጊዜ ደርሶአል፤ በኬጢያው በኤፍሮን ዕርሻ ወሰጥ ባለችው ዋሻ ከአባቶቹ ዘንድ ቅብሩኝ፤ ³⁰ይህ በከነዓን ምድር፤ በመምሬ አጠገብ፤ በማክፊላ ዕርሻ ውስጥ ያለው ዋሻ፤ የመቃብር ቦታ እንዲሆን አብርሃም ከኬጢያ ዊው ኤፍሮን ላይ ከነዕርሻ ቦታው የገዛው ነው። ³¹በዚያ አብርሃምና ሚስቱ ሣራ ተቀብረዋል፤ በዚያ ይስሐቅና ሚስቱ ሮብቃ ተቀብረዋል፤ እኔም ልያየ የቀበርኋት እዚያው ነው፤ ³²ዕርሻውና ዋሻው የተገዙት ከኬጢያውያን ዳኔ ላይ ነው።” ³³ያዕቆብ እነዚህን ቃላት ለልጆቹ ተናግሮ እንዳበቃ፤ እግሮቹን በዐልጋው ላይ ሰበሰበ፤ የመጨረሻ ትንፋሹን ተነፈሰ፤ ወደ ወገኖቹም ተሰበሰበ። ^{49:30} ዘኖ:13:18; 23:4-9:20 49:31 ዘኖ:23:19; 20:24:67:25:9:29:16 49:32 ዘኖ:10:15 49:33 ዘኖ:25:8 ኃሐሥ7:15 ¹⁰ ወይም ሴሎ እስኪመጣ ድረስ ወይም ክብር የሚገባው እስኪመጣ ድረስ ¹¹4 ወይም በሰፈር ሚዳ የሚኖር እሳት ¹²16 ዳን ማለት ፍትሕ ይለጣል ማለት ነው ¹³19 ጋድ ማለት ጥጥቃት እንዲሆን ወራሪ ሰፊዎች ማለት ነው ¹⁴21 ወይም ነጻ፣ ውብ ቃላትን የሚናገር ¹⁵22 ወይም የሴፍ የዳር የፈረሰ ገልገል፣ በምንጭ ዳር ያለ የፈረሰ ገልገል፣ በባለ ዕርክን ኩረብታ ላይ የዳር አሁን ነው ¹⁶23-24 ወይም ተከተኞች የጠቃሙ ያህልነገራሉ ይኖራሉ ይህን ¹⁷25 ዕብራይስጡ ጻጻይ ይለዋል ¹⁸26 ...ከአያት ቅድሚያቸው... ታላቅ ነው ¹⁹26 ወይም ኪ... የተለየ ²⁰32 ወይም ከኬጢ ዳኔች

50 የሴፍ በአባቱ ፊት ተደፍቶ አለ ቀስ፣ ሳመውም።² ከዚያም የአባቱ የእስራኤል ሬሳ እንዳይፈርስ ባለ መድኃኒት የሆኑ አገልጋዮቹ በመድኃኒት እንዲቀቡት አዘዘ። ባለ መድኃኒቶቹም እንዳይፈርስ ሬሳውን፣ በመድኃኒት ቀቡት።³ ሬሳው እንዳይፈርስ መድኃኒት መቀባቱ በአገሩ ልማድ መሠረት አርባ ቀን ወሰደባቸው፤ ግብፃውያንም ሰባ ቀን አለቀሱለት።

⁴የሐዘኑ ጊዜ እንዳበቃ የሴፍ የፈርዖንን ቤተ ሰዎች እንዲህ አላቸው፤ “በፊታችሁ ሞገስ አግኝቼ ከሆነ፣ ለፈርዖን እንዲህ ብላችሁ ንገሩልኝ፤ ፍምሞትበት ጊዜ ስለ ተቃረብኩ በከነዓን ምድር ራሴ ቁፍሬ ባዘጋጀሁት መቃብር እንድትቀብረኝ ሲል አባቴ አስምሎኛል፤ ስለዚህ ወደዚያ ሂጄ አባቴን ልቅብር ከዚያም እመለሳለሁ።”

⁶ፈርዖንም፣ “ባስማለህ መሠረት ሂደህ አባትህን ቅበር” አለው።

⁷ከዚያም የሴፍ አባቱን ለመቅበር ወጣ፤ የፈርዖን ሹማምንት በሙሉ፣ የቤተ መንግሥቱ ከፍተኛ ባለ ሥልጣኖች እንዲሁም የግብፅ ከፍተኛ ባለ ሥልጣኖች ሁሉ ተከተሉት።⁸ እንደዚሁም የሴፍ ቤተ ሰዎች፣ ወንድሞቹና ሌሎችም የአባቱ ቤተ ሰዎች በሙሉ አብረውት ሄዱ። በኋላም የቀሩት

ሕፃናት ልጆቻቸው፣ የበግ፣ የፍየልና የከብት መንጋዎቻቸው ብቻ ነበሩ።⁹ እንዲሁም ሠረገሎችና ፈረሰኞች¹⁰ አብረውት ወጡ፤ አጀቦም እጅግ ብዙ ነበረ።

¹⁰እነርሱም በዮርዳኖስ ማዶ ካለው አጣድ ከተባለው ዐውድማ ሲደርሱ፣ ድምፃቸውን ከፍ በማድረግ ምርር ብለው አለቀሱ፤ የሴፍም በዚያ ለአባቱ ሰባት ቀን ልቅሶ ተቀመጠ።¹¹ በዚያ የሚኖሩ ከነዓናውያን በአጣድ ዐውድማ የተደረገውን ልቅሶ ባዩ ጊዜ፣ “ይህ ለግብፃውያን መራራ ልቅሶአቸው ነው” አለ። በዮርዳኖስ አጠገብ ያለው የዚያ ቦታ ስም አቤል¹ ምጽራይም ተብሎ መጠራቱም ከዚህ የተነሣ ነበር።

¹²የያዕቆብ ልጆችም አባታቸው እንዳዘዛቸው አደረጉ፤¹³ አስከሬኑን ወደ ከነዓን ምድር ወስደው አብርሃም ከኤጢዮጊው ከኤፍሮን ላይ ከነዕርኻው በገዛው፣ በመምሬ አጠገብ፣ በማክፊል ዕርሻ በሚገኘው ዋሻ ውስጥ ቀበሩት።

¹⁴የሴፍ አባቱን ከቀበረ በኋላ፣ ከወንድሞቹና ለአባቱ ቀብር አብረውት ሂደው ከነ በሩት ሁሉ ጋር ወደ ግብፅ ተመለሰ።

50:1 ዘፍ29:11፣ 46:4
 50:2 ቍ26:2ዚፍ 16:14፣ ግቴ26:12፣ ማር16:1፣ ዮሐ19:39-40
 50:3 ዘፍ37:34፣ ዘፍ41:3
 50:4 ቍ7:ዘፍ 27:41፣30:27፣32:5
 50:5 ቍ24:ዘፍ 24:37፣47:31፣24ሙ 18:18፣2ዚፍ16:14፣ ኢላ22:16፣ግቴ8:21፣27:60
 50:7 ቍ4:ዘፍ45:16
 50:8 ቍ14፣ ዘፍ45:10
 50:9 ዘፍ41:43
 50:10 ዘፍ27:41፣ 37:34፣ዘሌ10:6፣ ዘግ15:20፣ፍት 3:2፣1ሳሙ3:1፣13፣ 2ሳሙ1:17፣3:33፣ 24:18፣2ዚፍ35:25፣ 1ነገ22:10፣ኢዮ2: 13፣ሕዝ3:15፣32: 16፣ሐሥ8:2፣
 50:11 ዘፍ10:18፣ 37:34
 50:12 ዘፍ49:29
 50:13 ዘፍ13:18፣ 23:9፣20፣25፣9
 50:14 ቍ8
 50:15 ቍ17:ዘፍ 9:5፣27:41፣37:28፣ ሰፍ3:11፣1፣ጴጥ3:9
 50:16 ዘፍ49:29
 50:17 ቍ15:ዘፍ 28:13፣29:11፣ግቴ 6:14
 50:18 ዘፍ37:7፣ 43:18
 50:19 ዘፍ30:2፣ ዘፍ32:34፣ግጴ12፣ 19:ፅብ0:30
 50:20 ዘፍ37:20፣ 45:5፣አዕ4:14፣ኢሳ 4:14፣10:7፣ግዘ 4:11-12፣ግጴ8:28
 50:21 ዘፍ34:3፣ 45:11፣ኤፌ4:32
 50:22 ዘፍ25:7፣ ኢሳ24:29
 50:23 ዘፍ41:51፣ 52:48፣11:12፣ዘግጥ 26:29፣27:1፣32፣ 39:40፣36:1፣ዘፍ 3:15፣ኢሳ13:31፣ 17:1፣መሳ5:14፣ ኢዮ42:16
 50:24 ቍ5:ዘፍ 15:14፣13:17፣17፣ 19:12፣7:15፣16፣ ፍት1:6፣መዝ35:2፣ 106:4፣ኢሳ38:14
 50:25 ዘፍ24:37፣ 47:29-30፣49:29፣ ለብ1:22
 50:26 ቍ2:ዘፍ 25:7፣ዘፍ1:6

የሴፍ ወንድሞቹን እንደማይበቀላቸው አረጋገጠ

¹⁵የሴፍ ወንድሞች ከአባታቸው ሞት በኋላ፣ “ከፊጸምንበት በደል የተነሣ የሴፍ ቂም ይዞ በበቀለን ምን እናደርጋለን?” ተባባሉ።¹⁶ ስለዚህ እንዲህ የሚል መልእክት ወደ የሴፍ ላኩ፤ “አባትህ ከመሞቱ በፊት እንዲህ የሚል ትእዛዝ አስተላልፎ ነበር፤¹⁷ ለሴፍ፣ “ወንድሞችህ በአንተ ላይ የፈጸሙትን ንጠአትና ክፉ በደል ይቅር በላቸው” ብላችሁ ንገሩት።” አሁንም፣ የእኛን የአባትህን ክምባክ (ሌላም) አገልጋዮች ንጠአት ይቅር በለን።” መልእክታቸው ሲደርሰው የሴፍ አለቀሰ።

¹⁸ከዚያም ወንድሞቹ መጡና በፊቱ ተደፍተው፣ “እኛ የአንተ ባርኞ ነን” አሉት።

¹⁹የሴፍ ግን እንዲህ አላቸው፤ “አትፍሩ፤ እኔን በእግዚአብሔር (ሌላም) ቦታ ማን አስቀመጠኝ? ²⁰እኛን ትእኔን ለመገዳት አስባችሁ አድርጋችሁት ነበር፤ እግዚአብሔር (ሌላም) ግን ዛሬ እንደሚታየው ሁሉ የብዙዎችን ሕይወት ለማጽን ለበጎ ነገር አዋለው። ²¹አሁንም ቢሆን አትፍሩ፤ ለእኛንተና ለልጆቻችሁ የሚያስፈልጋችሁን ሁሉ አደርግላችኋለሁ” በማለት አረጋገጠ፤ በደግ ቃል አናገራቸው።

የሴፍ መሞት

²²የሴፍ ከአባቱ ቤተ ሰዎች ጋር በግብፅ ተቀመጠ፤ አንድ መቶ ዐሥር ዓመትም ኖረ፤²³ የኤፍሬምንም የልጅ ልጆች እስከ ሦስት ትውልድ ድረስ አዩ። የምናሴ ልጅ ማከር የወለዳቸውም ልጆች በሴፍ ጭን ላይ ተወለዱ።

²⁴ከዚህ በኋላ የሴፍ ወንድሞቹን፣ “እነሆ፣ የመሞቻዬ ጊዜ ተቃርቦአል፤ እግዚአብሔርም (ሌላም) በረድኤቱ ይጎብኛችሁና ከዚህ አገር ያወጣችኋል፤ ለአባቶቻችን ለአብርሃም፣ ለይስሐቅና ለያዕቆብ በመሐላ ተስፋ ወደ ሰጣቸው ምድር ያገባችኋል” አላቸው።²⁵ የሴፍም የእስራኤልን ልጆች፣ “እግዚአብሔር (ሌላም) በረድኤቱ ያስባችኋል፤ በዚያን ጊዜ ዐፀ ሜን ከዚህ አገር ይዛችሁ እንድትወጡ” ሲል አስማላቸው።

²⁶የሴፍም በመቶ ዐሥር ዓመቱ ሞተ፤ ሬሳው እንዳይፈርስ በአገሩ ደንብ በመድኃኒት ከደረቀ በኋላ ሣጥን ውስጥ አስገብተው በግብፅ ምድር አስቀመጡት።

¹ ወይም ሠረገሎች
¹¹ አቤል ምጽራይም ማለት የግብፃውያን ሐዘን ማለት ነው